

Šis dokumentas yra skirtas tik informacijai, ir institucijos nėra teisiškai atsakingos už jo turinį

► **B****TARYBOS REGLAMENTAS (EEB) Nr. 1408/71**

1971 m. birželio 14 d.

dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams, judantiems Bendrijoje

(Suvestinė Teksto redakcija — HL L 28, 30.1.1997, p. 1 (*))

(OL L 149, 5.7.1971, p. 2)

iš dalies keičiamas:

Oficialusis leidinys

		Nr.	puslapis	data
► <u>M1</u>	Tarybos Reglamentas (EB) Nr. 1290/97 1997 m. birželio 27 d.	L 176	1	4.7.1997
► <u>M2</u>	Tarybos Reglamentas (EB) Nr. 1223/98 1998 m. birželio 4 d.	L 168	1	13.6.1998
► <u>M3</u>	Tarybos Reglamentas (EB) Nr. 1606/98 1998 m. birželio 29 d.	L 209	1	25.7.1998
► <u>M4</u>	Tarybos Reglamentas (EB) Nr. 307/1999 1999 m. vasario 8 d.	L 38	1	12.2.1999
► <u>M5</u>	Tarybos Reglamentas (EB) Nr. 1399/1999 1999 m. balandžio 29 d.	L 164	1	30.6.1999
► <u>M6</u>	Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentas (EB) Nr. 1386/2001 2001 m. birželio 5 d.	L 187	1	10.7.2001
► <u>M7</u>	Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentas (EB) Nr. 631/2004 2004 m. kovo 31 d.	L 100	1	6.4.2004
► <u>M8</u>	Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 647/2005 2005 m. balandžio 13 d.	L 117	1	4.5.2005
► <u>M9</u>	Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 629/2006 2006 m. balandžio 5 d.	L 114	1	27.4.2006
► <u>M10</u>	Tarybos Reglamentas (EB) Nr. 1791/2006 2006 m. lapkričio 20 d.	L 363	1	20.12.2006
► <u>M11</u>	Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1992/2006 2006 m. gruodžio 18 d.	L 392	1	30.12.2006

iš dalies keičiamas:

► <u>A1</u>	Aktas dėl Čekijos Respublikos, Estijos Respublikos, Kipro Respublikos, Latvijos Respublikos, Lietuvos Respublikos, Vengrijos Respublikos, Maltos Respublikos, Lenkijos Respublikos, Slovėnijos Respublikos ir Slovakijos Respublikos stojimo sąlygų ir sutarčių, kuriomis yra grindžiama Europos Sąjunga, pritaikomųjų pataisų	L 236	33	23.9.2003
--------------------	--	-------	----	-----------

(*) See annex B.

TARYBOS REGLAMENTAS (EEB) Nr. 1408/71

1971 m. birželio 14 d.

dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims ir jų šeimoms nariams, judantiems Bendrijoje

(Suvestinė Teksto redakcija — HL L 28, 30.1.1997, p. 1 (*))

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ir ypač į jos 51 ir 235 straipsnius,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę,

kadangi nacionalinių socialinės apsaugos teisės aktų nuostatų koordinavimas priklauso darbuotojų, kurie yra valstybių narių piliečiai, persikėlimo laisvės pagrindiniams principams ir turėtų padėti kelti jų gyvenimo lygį bei užimtumo sąlygas;

kadangi, remiantis pagrindiniais steigimo laisvės ir paslaugų teikimo laisvės principais, asmenų persikėlimo laisvė — svarbiausias Bendrijos principas — taikoma ne tik asmenimis, dirbantiems pagal darbo sutartį, bet ir savarankiškai dirbantiems asmenims;

kadangi dėl nacionalinės teisės aktų, taikomų asmenims, ženklių skirtumų pageidautina nustatyti principą, kad reglamentas galiotų visiems pagal socialinės apsaugos sistemas apdraustiems asmenims, dirbantiems pagal darbo sutartį ir savarankiškai dirbantiems asmenims arba tiems, kurie ieško darbo pagal darbo sutartį arba savarankiško darbo;

kadangi būtina atsižvelgti į nacionalinės socialinės apsaugos teisės aktų specifinius bruožus ir parengti tik derinimo sistemą;

kadangi tokiu derinimu būtina Bendrijoje garantuoti vienodą požiūrį pagal skirtingus nacionalinės teisės aktus darbuotojams, gyvenantiems valstybėse narėse ir jų išlaikytiniais bei maitintojo netekusiems asmenims, kurie buvo jų išlaikomi;

kadangi koordinavimo nuostatos turi garantuoti, kad persikeliantys Bendrijoje darbuotojai ir jų išlaikytiniai bei maitintojo netekę asmenys išsaugotų savo teises ir naudotųsi įgytais ir įgyjamais pranašumais;

kadangi šių tikslų turi būti pasiekta ypač susumuojant visus pagal įvairius nacionalinės teisės aktus įgytus laikotarpius, kad būtų įgyta ir išsaugota teisė gauti išmokas ir kad būtų apskaičiuotas išmokų dydis, mokant išmokas skirtingų kategorijų asmenims, kuriems galioja šis reglamentas, nepriklausomai nuo jų gyvenamosios vietos Bendrijoje;

kadangi pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims ir savarankiškai dirbantiems asmenims, judantiems Bendrijoje, turėtų būti taikoma tik vienos valstybės narės socialinės apsaugos sistema, kad taikant nacionalinės teisės aktus būtų išvengta sutapimų ir dėl to susiklostančių sudėtingų situacijų;

kadangi atvejai, kai asmeniui tuo pačiu metu taikomi dviejų valstybių narių teisės aktai, kaip išimtis iš bendros taisyklės, turi būti kuo retesni;

kadangi, siekiant garantuoti visų valstybės narės teritorijoje dirbančių darbuotojų vienodą vertinimą, reikia nustatyti, kad pagal bendrą taisyklę jiems taikomi teisės aktai tos valstybės narės, kurios teritorijoje atitin-

(*) See annex B.

▼B

kamas pagal darbo sutartį dirbantis asmuo ar savarankiškai dirbantis asmuo dirba;

kadangi tam tikrose situacijose, pateisinančiose kitokių kriterijų taikymą, galima nesilaikyti šios bendros taisyklės;

kadangi nacionalinės teisės aktais nustatytos tam tikros išmokos tuo pačiu metu gali sutapti su socialine apsauga ir socialine parama, būtina sukurti jų taikymo konkrečioms asmenims ir taikymo tikslus ir būdo koordinavimo sistemą, atsižvelgiančią į atitinkamų išmokų konkrečias savybes, kurios turėtų būti numatytos reglamente, kad, remiantis Sutarties nuostatomis, būtų apsaugoti darbuotojų migrantų interesai;

kadangi tokios išmokos turėtų būti skirtos asmenims, kuriems taikomas šis reglamentas, tik remiantis konkrečiam asmeniui ar jo (jos) šeimos narių valstybės, kurios teritorijoje jie gyvena, teisės aktais, būtina susumavus gyvenimo bet kurioje valstybėje narėje laikotarpius ir nediskriminuojant dėl pilietybės;

kadangi pasienio ir sezoniniams darbuotojams būtina nustatyti konkrečias taisykles, ypač ligos ir nedarbo srityje, atsižvelgiant į konkrečią jų padėtį;

kadangi ligos ir motinystės išmokų srityje būtina garantuoti apsaugą asmenų, gyvenančių ar būnančių valstybėje narėje, kitoje nei kompetentinga valstybė narė;

kadangi dėl konkrečios pretendentų gauti pensiją ir pensininkų bei jų šeimos narių padėties reikia priimti nuostatas, reguliuojančias draudimą ligos atveju, pritaikant jas konkrečiai situacijai;

kadangi reikia įsteigti invalidumo išmokų koordinavimo sistemą, kuria būtų atsižvelgiama į nacionalinės teisės aktų konkrečius bruožus; kadangi dėl to būtina skirti teisės aktus, pagal kuriuos invalidumo išmokos dydis nepriklauso nuo draudimo laikotarpių trukmės, ir teisės aktus, pagal kuriuos išmokos dydis priklauso nuo pirmiau nurodytų laikotarpių trukmės;

kadangi dėl valstybių narių sistemų skirtumų reikia nustatyti koordinavimo taisykles, kurios būtų taikomos invalidumo pasunkėjimo atveju;

kadangi tikslinga sukurti senatvės išmokų ir išmokų netekus maitintojo skyrimo sistemas, kai pagal darbo sutartį dirbančiam asmeniui ar savarankiškai dirbančiam asmeniui buvo taikomi vienos ar daugiau valstybių narių teisės aktai;

kadangi būtina nustatyti pensijos dydžio apskaičiavimą, remiantis sumavimo ir proporcingo skaičiavimo metodu bei garantuotą pagal Bendrijos teisę, kai nacionalinės teisės aktų, tarp jų nuostatų dėl sumažinimo, sustabdymo ar nutraukimo, galiojimas mažiau palankus už pirmiau minėtą metodą;

kadangi, siekiant apsaugoti darbuotojus migrantus ir jų išlaikytinius nuo pernelyg griežto nacionalinių nuostatų dėl sumažinimo, sustabdymo ar panaikinimo taikymo, būtina įtraukti nuostatas, nurodančias tiksliai šių nuostatų taikymo taisykles;

kadangi išmokų dėl nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų išmokų srityje būtina nustatyti taisykles, pagal kurias būtų taikoma apsauga asmenims, gyvenantiems ar būnantiems valstybėje narėje, kitoje nei kompetentinga valstybė narė;

kadangi būtina nustatyti konkrečias nuostatas dėl išmokų mirties atveju;

kadangi, siekiant užtikrinti geresnes darbo jėgos judėjimo sąlygas, nuo šiol būtina garantuoti detalesnę visų valstybių narių draudimo nuo nedarbo ir pagalbos bedarbiams sistemų koordinavimą;

kadangi, siekiant palengvinti darbo paiešką įvairiose valstybėse narėse, ypač reikėtų bedarbiui ribotą laikotarpį skirti nedarbo išmokas, nustatytas valstybės narės teisės aktuose, kurie jam galiojo pastaruoju metu;

▼B

kadangi, atsižvelgiant į išmokas šeimai, nustatytas teisės aktais, užimtumo kriterijai garantuoja visų darbuotojų, kuriems taikomi tie patys teisės aktai, vienodą vertinimą;

kadangi, siekiant išvengti neleistino išmokų sutapimo, reikia nustatyti prioriteto taisykles tuo atveju, kai sutampa teisė gauti išmokas šeimai pagal kompetentingos valstybės teisės aktus ir pagal tos valstybės, kurios teritorijoje gyvena šeimos nariai, teisės aktus;

kadangi valstybių narių teisės aktai skiriasi ir yra specifiniai, būdingi tai šaliai, būtina parengti specialias nacionalinių sistemų, pagal kurias mokamos išmokos pensininkų išlaikomiems vaikams ir našlaičiams, koordinavimo taisykles;

kadangi būtina įsteigti Administracinę komisiją, sudarytą iš kiekvienos valstybės narės Vyriausybės atstovų, kuriai būtų pavesta pirmiausia spręsti visus administracinius klausimus ar klausimus, susijusius su šio reglamento nuostatų aiškinimu bei tolesniu valstybių narių bendradarbiavimu;

kadangi pageidautina, kad Patariamajame komitete būtų darbdavių ir darbuotojų atstovų nagrinėti problemoms, kurias sprendžia Administracinė komisija;

kadangi būtina nustatyti specialias nuostatas, atitinkančias nacionalinės teisės aktų specifinius bruožus, kad būtų palengvintas derinimo taisyklių taikymas,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I DALIS

BENDROSIOS NUOSTATOS*1 (10) (15) straipsnis***Apibrėžimai**

Šiame reglamente:

a) pagal darbo sutartį dirbantis asmuo arba savarankiškai dirbantis asmuo atitinkamai reiškia:

▼M3

i) bet kurį asmenį, apdraustą privalomu arba neprivalomu nuolatiniu draudimu nuo vieno ar daugiau draudiminių įvykių, kuriuos apima pagal darbo sutartį dirbančių asmenų arba savarankiškai dirbančių asmenų socialinės apsaugos sistemos arba valstybės tarnautojų specialią sistemą;

▼B

ii) bet kurį asmenį, apdraustą privalomu draudimu nuo rizikos, kurią apima šiuo reglamentu nustatytos socialinės apsaugos sritys, socialinės apsaugos sistema visiems gyventojams arba visiems dirbantiems gyventojams, jeigu šis asmuo:

— gali būti pripažintas pagal darbo sutartį dirbančiu asmeniu ar savarankiškai dirbančiu asmeniu pagal šios sistemos administravimo ar finansavimo būdą arba,

— jeigu tokio kriterijaus nėra, jis yra apdraustas nuo kitos I priede apibrėžtos rizikos remiantis pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims ar pagal iii punkte nurodytą sistemą privalomu arba neprivalomu nuolatiniu draudimu, arba, jeigu valstybėje narėje tokios sistemos nėra, laikantis I priede nurodytu apibrėžimu;

iii) bet kuris privalomu draudimu apdraustas asmuo nuo rizikos srityse, kurias apima šis reglamentas, pagal tipinę visiems

▼B

kaimo gyventojams nustatytą socialinės apsaugos sistemą remiantis I priede nurodytais kriterijais;

- iv) bet kuris savanorišku draudimu apdraustas asmuo nuo rizikos srityse, kurias apima šis reglamentas, pagal valstybės narės socialinės apsaugos sistemą, skirtą pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims ar savarankiškai dirbantiems asmenims arba visiems gyventojams, arba tam tikroms gyventojų grupėms:
  - jeigu toks asmuo dirba kaip pagal darbo sutartį dirbantis asmuo ar savarankiškai dirbantis asmuo arba
  - jeigu toks asmuo anksčiau buvo apdraustas privalomu draudimu nuo tos pačios rizikos pagal tos pačios valstybės narės sistemą, skirtą pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims ar savarankiškai dirbantiems asmenims;
- b) *pasienio darbuotojas* reiškia bet kurį pagal darbo sutartį dirbantį asmenį ar savarankiškai dirbantį asmenį, kuris dirba vienos valstybės narės teritorijoje ir gyvena kitos valstybės narės teritorijoje, į kurią paprastai grįžta kasdien arba bent kartą per savaitę; tačiau pasienio darbuotojas, kuris į kitą tos pačios ar kitos valstybės narės teritorijos vietą išsiunčiamas įmonės, kurioje jis paprastai dirba, arba kuri teikia paslaugas tos pačios ar kitos valstybės narės teritorijos vietoje, išsaugo pasienio darbuotojo statusą ne ilgiau kaip keturis mėnesius, netgi tuo atveju, kai tuo laikotarpiu jis negali kasdien arba bent kartą per savaitę grįžti į savo gyvenamąją vietą;
- c) *sezoninis darbuotojas* reiškia bet kurį pagal darbo sutartį dirbantį asmenį, kuris išvyksta į valstybės narės teritoriją, kitos nei ta, kurioje jis gyvena, dirbti sezoninių darbų šios valstybės įmonėje arba darbdaviui laikotarpiu, kuris jokių būdu negali viršyti aštuonių mėnesių, ir toks asmuo būna minėtos valstybės teritorijoje tol, kol trunka šis darbas; sezoninis darbas reiškia savaime pasikartojantį kiekvienais metais darbą, priklausantį nuo sezono;

▼M4

- ca) *studentas* tai asmuo, kitas negu šiame reglamente minimas pagal darbo sutartį dirbantis asmuo, savarankiškai dirbantis asmuo ar jų šeimos narys ar maitintojo netekęs asmuo, kuris studijuoja ar mokosi profesijos mokymo įstaigose, suteikiančiose valstybės narės valdžios institucijų pripažintą profesinę kvalifikaciją, draudžiamas pagal bendrąją socialinės apsaugos sistemą ar specialią studentams taikomą socialinės apsaugos sistemą;

▼B

- d) *pabėgėlis* turi tą pačią reikšmę, kokia yra Konvencijos dėl pabėgėlių statuso, pasirašytos 1951 metų liepos 28 dieną Ženevoje, 1 straipsnyje;
- e) *asmuo be pilietybės* turi tą pačią reikšmę, kokia yra Konvencijos dėl asmenų be pilietybės statuso, pasirašytos 1954 metų rugsėjo 28 dieną Niujorke, 1 straipsnyje;
- f) i) *šeimos narys* reiškia bet kurį asmenį, kuris šeimos nariui arba namų ūkio nariui nustatomas ar pripažįstamas teisės aktais, pagal kuriuos mokamos išmokos, arba 22 straipsnio 1 dalies a punkte ir 31 straipsnyje nurodytais atvejais — pagal valstybės narės, kurios teritorijoje šis asmuo gyvena, teisės aktus; tačiau kai minėtuose teisės aktuose šeimos nariu arba namų ūkio nariu laikomas tik po vienu stogu su ►**M4** dirbantis pagal darbo sutartį ar savarankiškai dirbantis asmuo ar studentas ◀ gyvenantis asmuo, tai ši sąlyga laikoma įvykdyta, jeigu atitinkamas asmuo yra visiškai to asmens išlaikomas. ►**M1** Jeigu pagal valstybės narės teisės aktus šeimos narių negalima atskirti nuo kitų asmenų, kuriems yra taikomi tie teisės aktai, sąvoka „šeimos narys“ turi I priede pateiktąją reikšmę; ◀
- ii) tačiau jeigu atitinkamos išmokos yra išmokos neįgaliesiems asmenims, skiriamos pagal valstybės narės teisės aktus visiems

▼ B

tos valstybės piliečiams, pagal nustatytas sąlygas, terminas „šeimos narys“ reiškia ► **M4** dirbantis pagal darbo sutartį ar savarankiškai dirbantis asmuo ar studentas ◀ sutuoktinį ir šio asmens vaikus, kurie yra nepilnamečiai arba šio asmens išlaikytiniai;

- g) *išlaikytinis asmuo* reiškia bet kurį asmenį, nustatytą ar pripažintą teisės aktais, pagal kuriuos skiriamos išmokos; tačiau jeigu minėtuose teisės aktuose išlaikytiniu laikomas tik asmuo, gyvenęs po vienu stogu su velioniu, tai ši sąlyga laikoma įvykdyta, jeigu toks asmuo buvo velionio išlaikomas;
- h) *gyvenamoji vieta* reiškia vietą, kurioje paprastai gyvenama;
- i) *buvimo vieta* reiškia laikiną gyvenamąją vietą;
- j) *teisės aktai* reiškia kiekvienos atskiros valstybės narės statutus, reglamentus ir kitas nuostatas bei visas kitas įgyvendinimo priemones, esamas ar būsimas, susijusias su socialinės apsaugos sritimis ir sistemomis, kurioms taikomas 4 straipsnio 1 ir 2 dalis arba su tomis specialiomis, nesusijusiomis su įmokų mokėjimu, išmokomis, kurioms taikomas 4 straipsnio 2a dalis.

Šis terminas netaikomas esamų ir būsimų kolektyvinių susitarimų nuostatoms nepriklausomai nuo to, ar jos valdžios sprendimu patvirtintos kaip privalomos ar išplėstas jų taikymas. Tačiau tiek, kiek pagal šias nuostatas yra:

- i) įvedamas privalomas draudimas, nustatytas įstatymais ir kitais teisės aktais, nurodytais ankstesniame papunktyje arba
- ii) sukuriama sistema, administruojama tos pačios įstaigos, kuri pagal ankstesniame papunktyje nurodytus įstatymus ir kitus teisės aktus administruoja įsteigtas sistemas;

termino apibrėžimas gali būti bet kuriuo metu panaikintas atitinkamos valstybės pranešimu, konkrečiai nurodant sistemas, kurioms taikomas šis reglamentas. Toks pranešimas turi būti pateiktas ir paskelbtas remiantis 97 straipsnio nuostatomis.

Ankstesnio papunkčio nuostatos nereiškia, jog šis reglamentas netaikomas sistemoms, kurioms galiojo Reglamentas Nr. 3.

Terminas „teisės aktai“ taip pat neapima nuostatų, reguliuojančių savarankiškai dirbančių asmenų specialias sistemas, kurias jie sukūrė savo iniciatyva arba kurios taikomos tik atitinkamos valstybės narės teritorijos daliai nepriklausomai nuo to, ar valdžios institucijos nusprendė jas taikyti privalomai ar išplėsti jų taikymo ribas. Šios specialios sistemos nurodytos II priede;

▼ M3

- ja) *Valstybės tarnautojų speciali sistema* reiškia bet kurią socialinės apsaugos sistemą, kuri skiriasi nuo atitinkamose valstybėse narėse pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims taikomos bendrosios socialinės apsaugos sistemos ir kuri yra tiesiogiai taikoma visiems valstybės tarnautojams ar jiems prilygintiems asmenims arba tam tikroms jų kategorijoms;

▼ B

- k) *Socialinės apsaugos konvencija* reiškia bet kurį dvišalį ar daugiašalį dokumentą, kurio privalo ar privalės laikytis tikrai dvi ar daugiau valstybių narių ir bet kurį kitą daugiašalį dokumentą, kurio privalo privalės laikytis bent dvi valstybės narės ir viena ar daugiau kitų valstybių socialinės apsaugos srityje visoms ar daliai sistemų ir sričių, nurodytų 4 straipsnio 1 ir 2 dalyje, kartu su bet kurio pobūdžio susitarimais, sudarytais remiantis minėtaisiais dokumentais;
- l) *kompetentinga valdžios institucija* reiškia kiekvienos atskiros valstybės narės ministrą, ministrus ar kitą lygiavertę valdžios instituciją, atsakingą už socialinės apsaugos sistemas visos valstybės teritorijoje arba bet kurioje jos dalyje;

▼ B

- m) *Administracinė komisija* reiškia 80 straipsnyje nurodytą komisiją;
- n) *įstaiga* reiškia kiekvienos atskiros valstybės narės įstaigą ar valdžios instituciją, atsakingą už visų ar kai kurių teisės aktų administravimą;
- o) *kompetentinga įstaiga* reiškia:
  - i) įstaigą, kurioje atitinkamas asmuo yra apdraustas prašymo gauti išmoką pateikimo metu; arba
  - ii) įstaigą, kurioje atitinkamas asmuo turi ar turėtų teisę į išmokas, jeigu jis ar jo šeimos nariai gyventų valstybės narės teritorijoje, kurioje yra ši įstaiga;
    - arba
  - iii) įstaigą, kurią paskiria valstybės narės kompetentinga valdžios institucija;
    - arba
  - iv) kai sistema susijusi su darbdavio atsakomybe už 4 straipsnio 1 dalyje nurodytas išmokas, darbdavį arba atitinkamą draudiką, o jiems nevykdant šių įsipareigojimų — valdžios įstaigą arba instituciją, paskirtą atitinkamos valstybės narės kompetentingos valdžios institucijos;
- p) *gyvenamosios vietos įstaiga ir buvimo vietos įstaiga* atitinkamai reiškia įstaigą, kuri yra kompetentinga mokėti išmokas atitinkamam asmeniui pagal jo gyvenamąją vietą, arba įstaigą, kuri yra kompetentinga mokėti išmokas atitinkamam asmeniui pagal jo buvimo vietą remiantis tų įstaigų administruojamais teisės aktais, arba, kai tokios įstaigos nėra, įstaigą, kurią paskiria atitinkamos valstybės narės kompetentingos valdžios institucija;
- q) *kompetentinga valstybė* reiškia valstybę narę, kurios teritorijoje yra įsikūrusi kompetentinga įstaiga;
- r) *draudimo laikotarpiai* reiškia mokymų mokėjimo laikotarpius arba darbo pagal darbo sutartį laikotarpius, arba savarankiško darbo laikotarpius, kurie tokiais nustatomi arba pripažįstami teisės aktais, pagal kuriuos jie buvo įgyti, ir visi taip traktuojami laikotarpiai, jeigu pagal minėtus teisės aktus jie prilyginami draudimo laikotarpiams ► **M3** , laikotarpiai, įgyti pagal valstybės tarnautojų specialią sistemą, taip pat yra laikomi draudimo laikotarpiais ◄;
- s) *darbo pagal darbo sutartį laikotarpiai* arba *savarankiško darbo laikotarpiai* reiškia laikotarpius, kurie tokiais nustatomi arba pripažįstami teisės aktais, pagal kuriuos jie buvo įgyti, ir visi taip traktuojami laikotarpiai, jeigu pagal minėtus teisės aktus jie prilyginami darbo pagal sutartį laikotarpiams arba savarankiško darbo laikotarpiams ► **M3** , laikotarpiai, įgyti pagal valstybės tarnautojų specialią sistemą, taip pat yra laikomi darbo laikotarpiais ◄;
- sa) *gyvenimo laikotarpiai* reiškia laikotarpius, kurie tokiais nustatomi ar pripažįstami teisės aktais, pagal kuriuos jie buvo įgyti;
- t) *išmokos ir pensijos* reiškia visas išmokas ir pensijas, įskaitant visas jų dalis, išmokamas iš valstybinių fondų, periodiškus padidinimus ir priemokas pagal III skyriaus nuostatas, vienkartinės išmokas, kurios gali būti išmokamos vietoj pensijų, ir mokėjimus, susijusius su mokymų kompensavimu;
- u) i) *išmokos šeimai* reiškia visas išmokas natūra arba pinigais, skirtas padengti šeimos išlaidoms pagal 4 straipsnio 1 dalies h punkte numatytus teisės aktus, neįskaitant II priede nurodytų specialių vaiko gimimo ar įvaikinimo išmokų;
- ii) *pašalpos šeimai* reiškia periodiškas išmokas pinigais, kurių skyrimas priklauso tikrai nuo šeimos narių skaičiaus ir prireikus nuo jų amžiaus;

▼ B

- v) *išmokos mirties atveju* reiškia bet kurias vienkartinės išmokas mirties atveju, neįskaitant t papunktyje nurodytų vienkartinių išmokų.

▼ M4*2 straipsnis***Asmenys, kuriems taikomas šis reglamentas**

1. Šis reglamentas taikomas pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims ar savarankiškai dirbantiems asmenims ar studentams, kuriems yra taikomi ar buvo taikomi vienos ar daugiau valstybių narių teisės aktai ir kurie yra vienos iš valstybių narių piliečiai arba asmenys be pilietybės ar pabėgėliai, gyvenantys kurios nors valstybės narės teritorijoje, bei jų šeimos nariams ir maitintojo netekusiems asmenims.
2. Šis reglamentas taikomas maitintojo netekusiems asmenims, kurie buvo išlaikomi pagal darbo sutartį dirbančių ar savarankiškai dirbančių asmenų ir studentų, kuriems buvo taikomi vienos ar daugiau valstybių narių teisės aktai, nepriklausomai nuo šių asmenų pilietybės, jei šie maitintojo netekę asmenys yra vienos iš valstybių narių piliečiai ar asmenys be pilietybės arba pabėgėliai, gyvenantys kurios nors valstybės narės teritorijoje.

▼ B*3 straipsnis***Vienodų sąlygų taikymas**

1. Laikantis šio reglamento specialių nuostatų, ►M8 ————— ◀ kuriems taikomas šis reglamentas, pagal bet kurios valstybės narės teisės aktus priklauso tos pačios prievolės ir jie naudojami tomis pačiomis išmokomis, kaip ir valstybės piliečiai.
2. 1 dalies nuostatos taikomos teisei rinkti socialinės apsaugos organų narius arba dalyvauti juos skiriant, tačiau nedaro poveikio bet kurios valstybės narės teisinėms nuostatoms, susijusioms su atitinkamų asmenų teisėmis būti renkamais ar skiriamais į šiuos organus metodais.
3. Laikantis to, kas nustatyta III priede, pagal 7 straipsnio 2 dalies c punktą toliau galiojančių Socialinės apsaugos konvencijų nuostatos ►M8 ————— ◀ nuostatos taikomos visiems asmenims, kuriems galioja šis reglamentas.

*4 (10) straipsnis***Taikymo sritys**

1. Šis reglamentas taikomas visiems teisės aktams, kurie apima šias socialinės apsaugos sritis:
  - a) ligos ir motinystės išmokas;
  - b) invalidumo išmokas, įskaitant tas, kurios skirtos darbingumui išsaugoti ar atgauti;
  - c) senatvės išmokas;
  - d) išmokas išlaikytiniams;
  - e) išmokas dėl nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų;
  - f) išmokas mirties atveju;
  - g) bedarbio išmokas;
  - h) išmokas šeimai.
2. Šis reglamentas taip pat taikomas visoms bendrosioms ir specialioms socialinės apsaugos sistemoms, nepaisant to, ar jos susijusios ar

▼B

nesusijusios su įmokų mokėjimu, bei sistemoms, susijusioms su darbdavio ar laivo savininko atsakomybe mokant 1 dalyje nurodytas išmokas.

▼M8

2a. Šis straipsnis taikomas specialioms neįmokinėms išmokoms, numatytoms pagal teisės aktus, kurie dėl savo taikymo asmenų atžvilgiu, savo tikslų ir (arba) teisių igijimo sąlygų turi ypatumų, būdingų ir socialinės apsaugos teisės aktams, nurodytiems 1 dalyje, ir socialinei paramai.

„Specialios neįmokinės išmokos“ reiškia išmokas, kurios:

a) skirtos suteikti arba:

i) papildomą, pakeičiančią ar pagalbinę apsaugą nuo rizikų, kurias apima socialinės apsaugos sritys, nurodytos 1 dalyje, ir kurios garantuoja atitinkamiems asmenims minimalų pragyvenimo lygį užtikrinančias pajamas atsižvelgiant į ekonominę ir socialinę situaciją atitinkamoje valstybėje narėje;

arba

ii) tik specifinę neįgaliųjų apsaugą, glaudžiai susijusią su šių asmenų socialine aplinka atitinkamoje valstybėje narėje,

ir

b) finansuojamos išimtinai iš privalomo apmokestinimo įnašų, kuriais siekiama padengti bendrąsias viešąsias išlaidas, ir jų suteikimo sąlygos bei apskaičiavimo tvarka nėra priklausomos nuo kokios nors įmokos išmokų gavėjo atžvilgiu. Tačiau išmokos, kurios papildo įmokines išmokas, vien dėl šios priežasties neturi būti laikomos įmokinėmis išmokomis, ir

c) yra išvardytos Ila priede.

▼B

2b. Šis reglamentas netaikomas valstybės narės teisės aktų nuostatomis dėl specialių neįmokinių išmokų, nurodytoms II priedo III skirsnyje, kurie galioja tik jos teritorijos daliai.

3. Šio reglamento III dalies nuostatos neturi poveikio bet kurios valstybės narės teisinėms nuostatomis dėl laivo savininko prievolių.

4. Šis reglamentas netaikomas socialinei ir medicininei paramai, karo aukų ar jo pasekmių išmokų sistemoms ► **M3** ————— ◀.

5 (10) straipsnis

Valstybių narių pranešimai apie šio reglamento taikymo sritis

Valstybės narės apie 4 straipsnio 1 ir 2 dalyje nurodytus specialius teisės aktus ir specialias sistemas, 4 straipsnio 2a dalyje nurodytas specialias neįmokines išmokas, 50 straipsnyje nurodytas minimalias išmokas bei 77 ir 78 straipsniuose nurodytas išmokas turi pranešti ir paskelbti pagal 97 straipsnio nuostatas.

6 straipsnis

Socialinės apsaugos konvencijos, kurias pakeičia šis reglamentas

Laikantis šio reglamento 7, 8 straipsnių ir 46 straipsnio 4 dalies nuostatų asmenims ir dalykams, kuriuos jis apima, pastarasis pakeičia bet kurios Socialinės apsaugos konvencijos nuostatas, kurių privalo laikytis:

a) tikrai dvi ar daugiau valstybės narės arba

▼ B

- b) bent dvi valstybės narės ir viena ar daugiau kitų valstybių, kai tvarkant atitinkamus dalykus nedalyvauja vienos iš pastarųjų valstybių įstaiga.

*7 straipsnis***Tarptautinės nuostatos, kurioms nedaro poveikio šis reglamentas**

1. Šis reglamentas neturi poveikio įsipareigojimams, kurie iškyla iš:
  - a) bet kurios Tarptautinės darbo konferencijos priimtose konvencijose, kuri įsigalioja ratifikavus vienai ar daugiau valstybių narių;
  - b) Europos socialinės apsaugos laikinųjų susitarimų, kuriuos 1953 metų gruodžio 11 d. sudarė Europos Tarybos valstybės narės.
2. Nepaisant 6 straipsnio nuostatų, toliau galioja:
  - a) 1950 m. liepos 27 d. ir 1979 m. lapkričio 30 d. susitarimų dėl Reino upeivių socialinės apsaugos nuostatos;
  - b) 1956 m. liepos 9 d. Europos konvencijos nuostatos dėl tarptautinio transporto darbuotojų socialinės apsaugos;

▼ M8

- c) kai kurios socialinės apsaugos konvencijos, priimtų valstybėse narėse prieš pradėdant taikyti šį reglamentą, nuostatos, jeigu jos yra palankesnės išmokų gavėjams arba jei jos atsirado dėl konkrečių istorinių aplinkybių ir galioja nustatytą laiko tarpą, ir jei jos yra išvardytos III priede.

▼ B*8 straipsnis***Valstybių narių sudaromos konvencijos**

1. Kur reikia, dvi ar daugiau valstybės narės, remdamosi šio reglamento principais, viena su kita gali sudaryti konvencijas.
2. Kiekviena valstybė pagal 97 straipsnio 1 dalies nuostatas praneša apie bet kurią su kita valstybe narę pagal 1 punkto nuostatas sudarytą konvenciją.

*9 straipsnis***Savanoriško ar neprivalomo nuolatinio draudimo pripažinimas**

1. Bet kurios valstybės narės teisės aktų nuostatos, pagal kurias savanoriškas ar neprivalomas draudimas pripažįstamas priklausomai nuo gyvenimo šios valstybės teritorijoje, netaikomos asmenims, gyvenantiems kitos valstybės narės teritorijoje, jeigu jie kažkuriuo metu gyveno dirbdami pagal darbo sutartį arba savarankiškai, dirbdami taikant pirmosios valstybės teisės aktus.
2. Jeigu pagal valstybės narės teisės aktus savanoriško ar neprivalomo nuolatinio draudimo pripažinimas yra sąlyga draudimo laikotarpiui įgyti, sumuojami reikiamo dydžio draudimo arba gyvenimo laikotarpiai, įgyti pagal kitos valstybės narės teisės aktus, tartum jie būtų įgyti pagal pirmosios valstybės teisės aktus.

▼ M8*9a straipsnis***Atskaitinio laikotarpio pratęsimas**

Jei valstybės narės teisės aktuose numatoma, kad teisė gauti išmoką priklauso nuo to, ar įgytas minimalus draudiminis laikotarpis per nusta-

▼M8

tytą laiko tarpą iki draudiminio įvykio, nuo kurio buvo draudžiama (atskaitinis laikotarpis), ir nustatoma, kad laikotarpiai, per kuriuos pagal tos valstybės narės teisės aktus buvo mokamos išmokos, arba laikotarpiai, skirti užauginti vaikui tos valstybės narės teritorijoje, pratęsia šį atskaitinį laikotarpį, tai laikotarpiai, per kuriuos pagal kitos valstybės narės teisės aktus buvo mokamos invalidumo ar senatvės pensijos, ar ligos, bedarbio išmokos bei išmokos dėl nelaimingo atsitikimo darbe ar profesinės ligos, ir laikotarpiai, skirti užauginti vaiką kitos valstybės narės teritorijoje, taip pat pratęsia šį atskaitinį laikotarpį.

▼B*10 straipsnis***Gyvenamosios vietos sąlygos atsisakymas — Privalomo draudimo poveikis įmokų kompensavimui**

1. Jeigu šiame reglamente nenustatyta kitaip, invalidumo, senatvės ar išlaikytinių išmokos pinigais, pensijos dėl nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų bei išmokos mirties atveju, įgytos pagal vienos ar daugiau valstybių narių teisės aktus, negali būti kaip nors sumažinamos, pakeičiamos, sustabdomas ir nutraukiamas jų mokėjimas ar anuliuojamos vien dėl to, kad jų gavėjas gyvena valstybės narės teritorijoje, išskyrus valstybę, kurioje yra įstaiga, atsakinga už išmokų mokėjimą.

Pirmas papunktis taip pat taikomas vienkartinėms išmokoms, mokamoms tais atvejais, kai našlys ar našlė, kurie turėjo teisę į išlaikytinių pensiją, dar kartą veda ar išteka.

2. Jeigu valstybės narės teisės aktais nustatyta, kad įmokų kompensavimas priklauso nuo privalomo draudimo atitinkamam asmeniui pertraukimo, ši sąlyga nelaikoma įvykdyta, jeigu atitinkamas asmuo ►M4 — arba savarankiškai dirbantis asmuo privalomu draudimu yra apdraustas pagal kitos valstybės narės teisės aktus.

*10a (10) straipsnis***Specialios neįmokinės išmokos****▼M8**

1. 10 straipsnio ir III antraštinės dalies nuostatos netaikomos specialioms neįmokinėms išmokoms, nurodytoms 4 straipsnio 2a dalyje. Asmenys, kuriems taikomas šis reglamentas, gauna šias išmokas, jei jos paminėtos IIa priede, išimtinai teritorijoje tos valstybės narės, kurioje jie gyvena, ir pagal tos valstybės teisės aktus. Išmokas savo sąskaita moka gyvenamosios vietos įstaiga.

▼B

2. Įstaiga valstybės narės, kurios teisės aktais nustatyta, kad teisė gauti 1 dalyje nurodytas išmokas priklauso nuo įgytų darbo pagal darbo sutartį laikotarpių, savarankiško darbo laikotarpių ar gyvenimo laikotarpių, įskaito reikiamo dydžio darbo pagal darbo sutartį laikotarpius, savarankiško darbo laikotarpius ar gyvenimo laikotarpius, įgytus bet kurios kitos valstybės narės teritorijoje, tartum jie būtų įgyti pirmosios valstybės narės teritorijoje.

3. Jeigu pagal vienos valstybės narės teisės aktus teisė gauti 1 dalyje nurodytą, bet skiriamą kaip priedą, išmoką priklauso nuo 4 straipsnio 1 dalies a–h punktuose išvardytų išmokų gavimo ir ši išmoka pagal tuos teisės aktus nemokama, tai bet kuri analogiška išmoka, mokama pagal bet kurios kitos valstybės narės teisės aktus, laikoma išmoka, mokama pagal pirmosios valstybės teisės aktus asmenims, turintiems teisę gauti šį priedą.

4. Jeigu pagal valstybės narės teisės aktus 1 dalyje nurodytų išmokų neįgaliams ar invalidumo išmokų mokėjimas priklauso nuo sąlygos, kad negalia ar invalidumas pirmą kartą turi būti nustatytas tos valstybės

▼B

narės teritorijoje, tai ši sąlyga laikoma įvykdyta, jeigu pirmą kartą tokia diagnozė buvo nustatyta kitos valstybės narės teritorijoje.

*11 straipsnis***Išmokų perskaičiavimas**

Valstybės narės teisės aktuose nustatytos išmokų perskaičiavimo taisyklės taikomos išmokoms, mokamoms pagal tuos teisės aktus, atsižvelgiant į šio reglamento nuostatas.

*12 (9) (11) straipsnis***Išmokų sutapimo išvengimas**

1. Šis reglamentas negali nei suteikti, nei išsaugoti teisės gauti kelias tos pačios rūšies išmokas už vieną ir tą patį privalomo draudimo laikotarpį. Tačiau ši nuostata netaikoma invalidumo, senatvės, išmokoms mirties atveju (pensijoms) ar išmokoms dėl profesinių ligų, kurias skiria dviejų ar daugiau valstybių narių įstaigos pagal 41 straipsnio, 43 straipsnio 2 ir 3 dalies, 46, 50 ir 51 straipsnių arba 60 straipsnio 1 dalies b punkto nuostatas.

2. Jeigu šiame reglamente nenustatyta kitaip, valstybės narės teisės aktų nuostatos, reglamentuojančios išmokų sumažinimą, jų mokėjimo sustabdymą ar nutraukimą joms sutapus su kitomis socialinės apsaugos išmokomis arba bet kuriomis kitomis pajamomis, gali būti taikomos net jeigu teisė gauti tokias išmokas buvo įgyta pagal kitos valstybės teisės aktus arba jeigu tokios pajamos buvo gautos kitos valstybės narės teritorijoje.

3. Valstybės narės teisės aktų nuostatos dėl išmokų sumažinimo, jų mokėjimo sustabdymo ar nutraukimo asmeniui, gaunančiam invalidumo išmokas ar priešlaikines senatvės išmokas, kai jis užsiima darbine ar profesine veikla, gali šiam asmeniui galioti netgi ir tuo atveju, kai jis dirba kitos valstybės narės teritorijoje.

4. Jeigu Nyderlandų įstaiga pagal 57 straipsnio 5 dalį arba 60 straipsnio 29 dalies b punktą privalo dalyvauti padengiant išlaidas už išmokas dėl profesinių ligų, mokamas pagal kitos valstybės narės teisės aktus, tai pagal Nyderlandų teisės aktus mokama invalidumo pensija turi būti sumažinama tokiu dydžiu, kuris mokamas kitos valstybės narės įstaigai, atsakingai už išmokas dėl profesinių ligų.

II DALIS

TAIKYTINŲ TEISĖS AKTŲ NUSTATYMAS*13 (9) straipsnis***Bendrosios taisyklės****▼M3**

1. Laikantis 14c ir 14f straipsnių, asmenims, kuriems taikomas šis reglamentas, taikomi tik vienos valstybės narės teisės aktai. Tokie teisės aktai nustatomi remiantis šios antraštinės dalies nuostatomis.

▼B

2. Laikantis 14-17 straipsnių:

a) vienos valstybės narės teritorijoje pagal darbo sutartį dirbančiam asmeniui taikomi tos valstybės teisės aktai net jeigu jis gyvena kitos valstybės narės teritorijoje arba įmonės, kurioje jis dirba, buveinė juridškai įregistruota ar veiklos vieta arba jį nusamdęs asmuo yra kitos valstybės narės teritorijoje;

▼B

- b) vienos valstybės narės teritorijoje savarankiškai dirbančiam asmeniui taikomi tos valstybės teisės aktai net ir tuo atveju, jeigu jis gyvena kitos valstybės narės teritorijoje;
- c) laive, kuris plaukioja su valstybės narės vėliava, pagal darbo sutartį dirbančiam asmeniui taikomi tos valstybės teisės aktai;
- d) valstybės tarnautojams ir jiems prilygintiems asmenims taikomi tos valstybės narės teisės aktai, kurie galioja juos į darbą priėmusiai administracijai;
- e) asmeniui, pašauktam arba pakartotinai pašauktam į tarnybą valstybės narės ginkluotosiose pajėgose arba tarnybą civilinėje įstaigoje, taikomi tos valstybės teisės aktai. Jeigu pagal tuos teisės aktus teisių įgijimas priklauso nuo įgytų draudimo laikotarpių iki tokios karinės ar civilinės tarnybos arba paleidimo iš jos, tai įskaitomi reikalingi draudimo laikotarpiai, įgyti pagal bet kurios kitos valstybės narės teisės aktus, tartum draudimo laikotarpiai būtų įgyti pagal pirmosios valstybės teisės aktus. Pagal darbo sutartį dirbantis asmuo arba savarankiškai dirbantis asmuo, pašauktas ar pakartotinai pašauktas į tarnybą ginkluotosiose pajėgose ar tarnybą civilinėje įstaigoje, išsaugo pagal darbo sutartį dirbančio asmens arba savarankiškai dirbančio asmens statusą;
- f) asmeniui, kuriam nustoja galioję valstybės narės teisės aktai, kol bus pradėti taikyti kitos valstybės narės teisės aktai, pagal vieno iš aukščiau nurodytų papunkčių taisyklės arba pagal vieną iš 14-17 straipsniuose nurodytų išimčių ar specialių nuostatų, taikomos valstybės narės, kurios teritorijoje jis gyvena, teisės aktų nuostatos.

*14 straipsnis***Specialios taisyklės, taikomos pagal darbo sutartį mokamą darbą dirbantiems asmenims, išskyrus jūreivius**

13 straipsnio 2 dalies a punktą taikomas laikantis šių išimčių ir sąlygų:

1. a) asmeniui, kuris pagal darbo sutartį dirba valstybės narės teritorijoje esančioje įmonėje ir kuri ji išsiunčia į kitos valstybės narės teritoriją dirbti tos įmonės naudai, toliau taikomi pirmosios valstybės narės teisės aktai, su sąlyga, kad numatyta darbo trukmė neviršija 12 mėnesių ir jis nesiunčiamas pakeisti kito asmens, kurio komandiruotės laikas baigėsi;
- b) jeigu dėl nenumatytų aplinkybių darbas trunka ilgiau, negu pradžioje buvo numatyta, ir viršija 12 mėnesių, pirmosios valstybės narės teisės aktai taikomi iki darbo pabaigos, su sąlyga, kad valstybės narės, į kurios teritoriją atitinkamas asmuo yra komandiruotas, kompetentinga valdžios institucija arba tos institucijos įgaliotoji įstaiga duoda savo sutikimą; Sutikimo turi būti prašoma baigiantis pradiniam 12 mėnesių laikotarpiui. Tačiau sutikimas neturi būti duodamas ilgesniam, negu 12 mėnesių laikotarpiui.
2. Dviejų ar daugiau valstybių narių teritorijoje pagal darbo sutartį dirbančiam asmeniui teisės aktai taikomi taip:
  - a) pagal darbo sutartį dirbančiam asmeniui, kuris yra darbuotojas sausumos, vandens ar oro transporto įmonės, kuri pagal nuomos sutartį, atlygintinai ar savo lėšų sąskaita teikia tarptautines transporto paslaugas veždama keleivius ar krovinius automobiliais, geležinkeliu, oro transportu ar vidaus vandens keliais ir kurios būstinė juridškai įregistruota ar veiklos vieta yra valstybės narės teritorijoje, galioja pastarosios valstybės teisės aktai su šiais apribojimais:
    - i) jeigu minėtoji įmonė turi filialą arba nuolatinę atstovybę valstybės narės teritorijoje, kitoje nei ta, kurios teritorijoje juridškai įregistruota jos būstinė ar yra veiklos vieta, tokiam filiale ar nuolatinėje atstovybėje pagal darbo sutartį dirbančiam

▼B

- asmeniui galioja teisės aktai tos valstybės narės, kurios teritorijoje yra tas filialas ar nuolatinė atstovybė;
- ii) jeigu pagal darbo sutartį dirbantis asmuo pagrindinai dirba valstybės narės teritorijoje, kurioje jis gyvena, jam galioja tos valstybės narės teisės aktai net jeigu įmonės, kurioje jis dirba, būstinė juridškai neįregistruota ar nėra veiklos vietos, filialo arba nuolatinės atstovybės toje teritorijoje;
- b) asmeniui, kitam negu nurodytas punkte a, taikomi:
- i) valstybės narės, kurios teritorijoje jis gyvena, teisės aktai, jeigu jis dirba iš dalies toje teritorijoje arba jeigu jis susijęs su keliomis įmonėmis, kurių būstinės yra juridškai įregistruotos arba keliais darbdaviais, kurių veiklos vieta yra įvairių valstybių narių teritorijoje;
- ii) valstybės narės, kurios teritorijoje yra juridškai įregistruota įmonės būstinė ar asmeninė darbdavio veiklos vieta, teisės aktai, jeigu jis negyvena nė vienos valstybės narės teritorijoje, kurioje užsiima savo veikla;
3. Asmeniui, pagal darbo sutartį dirbančiam vienos valstybės narės teritorijoje esančioje įmonėje, kurios būstinė ar veiklos vieta juridškai įregistruota kitos valstybės narės teritorijoje ir kurią kerta bendra šių valstybių siena, taikomi tos valstybės narės, kurios teritorijoje yra juridškai įregistruota jos būstinė ar veiklos vieta, teisės aktai.

*14a straipsnis***Specialios taisyklės, taikomos savarankiškai dirbantiems asmenims, išskyrus jūrų laivų įgulų narius**

13 straipsnio 2 dalies b punktas taikomas laikantis šių išimčių ir sąlygų:

1. a) Vienos valstybės narės teritorijoje savarankiškai dirbančiam asmeniui, kuris atlieka darbus ir kitos valstybės narės teritorijoje, toliau galioja pirmosios valstybės narės teisės aktai, su sąlyga, kad numatyta darbo trukmė neviršija 12 mėnesių.
- b) Jeigu dėl nenumatytų aplinkybių darbas trunka ilgiau, negu pradžioje buvo numatyta, ir viršija 12 mėnesių, pirmosios valstybės narės teisės aktai taikomi iki darbo pabaigos, su sąlyga, kad valstybės narės, kurios teritorijoje atitinkamas asmuo atlieka darbus, kompetentinga valdžios institucija arba tos institucijos įgaliotoji įstaiga duoda savo sutikimą; sutikimo turi būti prašoma baigiantis pradiniam 12 mėnesių laikotarpiui. Tačiau sutikimas neturi būti duodamas ilgesniam negu 12 mėnesių laikotarpiui.
2. Dviejų ar daugiau valstybių narių teritorijoje savarankiškai dirbančiam asmeniui taikomi teisės aktai tos valstybės narės, kurios teritorijoje jis gyvena, jeigu dalis jo veiklos atliekama tos valstybės narės teritorijoje. Jeigu jis neužsiima jokia veikla valstybės narės teritorijoje, kurioje jis gyvena, jam taikomi teisės aktai tos valstybės narės, kurios teritorijoje jis atlieka savo pagrindinę veiklą. Pagrindinės veiklos kriterijai nustatomi remiantis 98 straipsnyje nurodytu reglamentu.
3. Asmeniui, savarankiškai dirbančiam vienos valstybės narės teritorijoje esančioje įmonėje, kurios būstinė ar veiklos vieta juridškai įregistruota kitos valstybės narės teritorijoje ir kurią kerta bendra dviejų valstybių narių siena, taikomi tos valstybės narės, kurios teritorijoje yra juridškai įregistruota jos būstinė ar veiklos vieta, teisės aktai.
4. Jeigu pagal 2 ar 3 dalis taikytini teisės aktai nesuteiktų tokiam asmeniui teisės netgi savanoriškai prisidėti prie pensijų sistemos, tokiam asmeniui turėtų būti taikomi kitos valstybės narės teisės aktai, galiojantys be šių ypatingų nuostatų, arba, jeigu tokiu būdu jam būtų

▼B

taikomi dviejų ar daugiau valstybių narių teisės aktai, teisės aktų taikymo taisyklės turėtų būti nustatytos atitinkamų valstybių narių ar jų kompetentingos valdžios institucijų bendru susitarimu.

*14b straipsnis***Specialios taisyklės jūreiviams**

13 straipsnio 2 dalies c punktas galioja laikantis tokių išimčių ir sąlygų:

1. Asmeniui, pagal darbo sutartį dirbančiam įmonėje, įsikūrusioje vienos valstybės narės teritorijoje arba laive, plaukiojančiame su valstybės narės vėliava, kuri įmonė siunčia į laivą, plaukiojantį su kitos valstybės narės vėliava, dirbti įmonės naudai, nepažeidžiant 14 straipsnio 1 dalies sąlygų, ir toliau taikomi pirmosios valstybės narės teisės aktai.
2. Asmeniui, savarankiškai dirbančiam valstybės narės teritorijoje arba laive, plaukiojančiame su valstybės narės vėliava, kuris savo lėšų sąskaita atlieka darbus laive, plaukiojančiame su kitos valstybės narės vėliava, nepažeidžiant 14a straipsnio 1 dalies sąlygų, toliau galioja pirmosios valstybės narės teisės aktai.
3. Pagal darbo sutartį dirbančiam asmeniui, kuris nėra laivo įgulos narys, tačiau atlieka darbus valstybės narės teritoriniuose vandenyse arba esančiame uoste arba laive, plaukiojančiame su kitos valstybės narės vėliava tuose teritoriniuose vandenyse arba būnančiame tame uoste, taikomi pirmosios valstybės narės teisės aktai.
4. Asmeniui, pagal darbo sutartį dirbančiam laive, plaukiojančiame su valstybės narės vėliava, ir gaunančiam atlyginimą už šį darbą iš įmonės ar asmens, kurio būstinė juridškai įregistruota arba veiklos vieta yra kitos valstybės narės teritorijoje, taikomi pastarosios valstybės teisės aktai, jeigu asmuo gyvena tos valstybės teritorijoje; įmonė ar asmuo, mokantis atlyginimą, taikant minėtuosius teisės aktus, laikomas darbdaviu.

*14c (5) straipsnis***Specialios taisyklės, taikomos asmenims, kurie vienu metu dirba pagal darbo sutartį vienos valstybės narės teritorijoje ir savarankiškai dirba kitos valstybės narės teritorijoje**

Asmeniui, kuris vienu metu dirba pagal darbo sutartį vienos valstybės narės teritorijoje ir savarankiškai dirba kitos valstybės narės teritorijoje, taikomi:

- a) jeigu b punkte nenustatyta kitaip, valstybės narės, kurios teritorijoje jis dirba mokamą darbą pagal darbo sutartį, teisės aktai arba, jeigu jis tokį darbą dirba dviejų ar daugiau valstybių narių teritorijoje, teisės aktai, nustatyti remiantis 14 straipsnio 2 arba 3 dalimi;
- b) VII priede nurodytais atvejais:
  - valstybės narės, kurios teritorijoje jis dirba pagal darbo sutartį mokamą darbą, teisės aktai, jeigu šį darbą jis dirba dviejų ar daugiau valstybių narių teritorijoje, teisės aktai, nustatyti remiantis 14 straipsnio 2 arba 3 dalimi,
  - ir
  - valstybės narės, kurios teritorijoje jis savarankiškai dirba, teisės aktai, jeigu šį darbą jis dirba dviejų ar daugiau valstybių narių teritorijoje, teisės aktai, nustatyti remiantis 14a straipsnio 2, 3 arba 4 dalimi;

▼ **B***14d (5) straipsnis***Kitos nuostatos**▼ **M3**

1. 14 straipsnio 2 ir 3 dalyse, 14a straipsnio 2, 3 ir 4 dalyse, 14c straipsnio a punkte ir 14e straipsnyje nurodytas asmuo, taikant pagal šias nuostatas priimtus teisės aktus, yra laikomas vykdžiusiu savo profesinę veiklą atitinkamos valstybės narės teritorijoje.

▼ **B**

2. 14c straipsnio b punkte nurodytas asmuo, nustatant įmokų, kurias moka savarankiškai dirbantys darbuotojai pagal teisės aktus valstybės narės, kurios teritorijoje jie savarankiškai dirba, tarifus, laikomas dirbančiu pagal darbo sutartį mokamą darbą atitinkamos valstybės narės teritorijoje.

3. Valstybės narės teisės aktų nuostatos, pagal kurias darbine ar profesine veikla užsiimančiam pensininkui privalomas draudimas šios veiklos atžvilgiu netaikomas, taip pat galioja pensininkui, kurio pensija buvo įgyta pagal kitos valstybės narės teisės aktus, jeigu atitinkamas asmuo, pateikdamas prašymą pirmosios valstybės narės kompetentingos valdžios institucijos paskirtai ir 98 straipsnyje nurodyto reglamento 10 priede įvardytai įstaigai, aiškiai neprašo, kad tai būtų taikoma.

▼ **M3***14e straipsnis*

Specialios taisyklės, taikomos pagal valstybės tarnautojų specialią sistemą apdraustiems asmenims, kurie vienu metu dirba pagal darbo sutartį ir (arba) savarankiškai vienos ar daugiau kitų valstybių narių teritorijoje

Asmeniui, kuris yra valstybės tarnautojas arba jam prilygintas asmuo ir yra apdraustas pagal valstybės tarnautojų specialią sistemą vienoje valstybėje narėje ir kuris tuo pat metu dirba pagal darbo sutartį ir (arba) savarankiškai vienos ar daugiau kitų valstybių narių teritorijoje, yra taikomi valstybės narės, kurioje jis yra apdraustas pagal valstybės tarnautojų specialią sistemą, teisės aktai.

14f straipsnis

Specialios taisyklės, taikomos valstybės tarnautojams, vienu metu dirbantiems pagal darbo sutartį daugiau kaip vienoje valstybėje narėje ir vienoje iš šių valstybių apdraustiems pagal specialią sistemą

Asmeniui, kuris vienu metu yra valstybės tarnautojas arba jam prilygintas asmuo dviejose arba daugiau valstybėse narėse ir yra apdraustas bent vienoje iš šių valstybių narių pagal valstybės tarnautojų specialią sistemą, yra taikomi kiekvienos iš šių valstybių narių teisės aktai.

▼ **B***15 straipsnis***Savanoriško ar pasirinkto nuolatinio draudimo taisyklės**

1. 13-14 d. straipsniai netaikomi savanoriškam draudimui ar pasirinktam nuolatiniam draudimui, jeigu vienos iš 4 straipsnyje nurodytų sričių atžvilgiu bet kurioje valstybėje narėje yra tik viena savanoriško draudimo sistema.

2. Jeigu taikant dviejų ar daugiau valstybių narių teisės aktus draudimas sutampa:

▼B

- pagal privalomo draudimo sistemą ir vieną ar daugiau savanoriškojo ar pasirinkto nuolatinio draudimo sistemas, atitinkamam asmeniui taikoma tiktai privalomo draudimo sistema,
  - pagal dvi ar daugiau savanoriško ar pasirinkto nuolatinio draudimo sistemas, atitinkamas asmuo gali pasirinkti savanoriško ar pasirinkto nuolatinio draudimo sistemas.
3. Tačiau invalidumo, senatvės ir mirties (pensijų) atžvilgiu atitinkamas asmuo gali pasirinkti valstybės narės savanorišką ar pasirinktą nuolatinį draudimą, net jeigu privalomas draudimas jam taikomas pagal kitos valstybės narės teisės aktus, kiek tokį sutapimą aiškiai ar numanomai pripažįsta pirmoji valstybė narė.

*16 straipsnis***Specialios taisyklės, taikomos diplomatinėse atstovybėse ir konsulinėse įstaigose pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims bei Europos Bendrijų pagalbiniams darbuotojams**

1. 13 straipsnio 2 dalies nuostatos taikomos diplomatinėse atstovybėse ir konsulinėse įstaigose pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims bei tokių atstovybių ar įstaigų privačiai dirbantiems asmenims.
2. Tačiau pagal darbo sutartį dirbantys asmenys, kuriems taikoma 1 dalis ir kurie yra valstybės narės piliečiai, tos valstybės atsiųsti ar akredituoti, gali pasirinkti, kad jiems būtų taikomi šios valstybės teisės aktai. Tokia pasirinkimo teisė gali būti pratęsta kiekvienų kalendorinių metų pabaigoje ir neturi grįžtamosios galios.
3. Europos Bendrijų pagalbiniai darbuotojai gali pasirinkti, kad visų nuostatų atžvilgiu jiems būtų taikomi valstybės narės, kurios teritorijoje jie pagal darbo sutartį dirba, teisės aktai arba valstybės narės, kurios teisės aktai jiems paskutiniu metu galiojo, arba valstybės narės, kurios piliečiai jie yra, teisės aktai, išskyrus nuostatas, susijusias su pašalpomis šeimai, kurių skyrimas reguliuojamas pagal tiems darbuotojams taikomas darbo sutarties sąlygas. Ši pasirinkimo teisė, kuria galima pasinaudoti tik vieną kartą, įsigalioja nuo darbo sutarties įsigaliojimo dienos.

*17 (9) straipsnis***13-16 straipsnių išimtis**

Dvi ar daugiau valstybių narių, šių valstybių kompetentingos įstaigos ar valdžios institucijų paskirtos įstaigos bendru susitarimu gali nustatyti 13-16 straipsnių nuostatų išimtis atskiroms asmenų grupėms ar atskiriems asmenims.

*17a (9) straipsnis***Specialios taisyklės pensijų, mokamų pagal vienos ar kelių valstybių narių teisės aktus, gavėjams**

Pensijos, mokamos pagal vienos valstybės narės teisės aktus arba pensijos, mokamos pagal kelių valstybių narių teisės aktus, gavėjas, gyvenantis kitos valstybės narės teritorijoje, jo paties prašymu gali būti atleistas nuo pastarosios valstybės teisės aktų, su sąlyga, kad jam tie teisės aktai netaikomi dėl to, kad jis dirba.

III DALIS

**SPECIALIOS NUOSTATOS, SUSIJUSIOS SU ĮVAIRIOMIS
IŠMOKŲ RŪŠIMIS**

I SKYRIUS

LIGA IR MOTINYSTĖ

1 skirsnis

Bendrosios nuostatos*18 straipsnis***Draudimo, darbo pagal darbo sutartį laikotarpių ar gyvenimo
laikotarpių sumavimas**

1. Kai pagal valstybės teisės aktus teisės į išmokas įgijimas, išsaugojimas ar atgavimas priklauso nuo draudimo, darbo ar gyvenimo laikotarpių, tos šalies kompetentinga įstaiga sumuoja reikiamo dydžio draudimo, darbo ar gyvenimo laikotarpius, įgytus pagal bet kurios kitos valstybės narės teisės aktus, tartum jie būtų įgyti pagal jos administruojamus teisės aktus.

2. 1 dalies nuostatos galioja sezoniniams darbuotojams netgi ir tiems laikotarpiams, kurie viršija kompetentingos valstybės teisės aktais nustatytą leistiną draudimo pertraukų laikotarpį, tačiau su sąlyga, kad atitinkamo asmens draudimo pertraukų laikotarpis neviršytų keturių mėnesių.

2 skirsnis

**Pagal darbo sutartį dirbantys asmenys arba savarankiškai
dirbantys asmenys bei jų šeimos nariai***19 straipsnis***Gyvenimas valstybėje narėje, kitoje nei kompetentinga valstybė —
Bendrosios taisyklės**

1. Pagal darbo sutartį dirbantis asmuo arba savarankiškai dirbantis asmuo, gyvenantis valstybės narės, kitos nei kompetentinga valstybė, teritorijoje, įvykęs kompetentingos valstybės teisės aktais nustatytas sąlygas teisei įgyti gauti išmokas, kur reikia atsižvelgiant į 18 straipsnio nuostatas, toje valstybėje, kurioje jis gyvena, gauna:

- a) išmokas natūra, kurias kompetentingos įstaigos sąskaita teikia gyvenamosios vietos įstaiga pagal tos įstaigos administruojamų teisės aktų nuostatas, tartum jis būtų joje apdraustas;
- b) išmokas pinigais, kurias moka kompetentinga įstaiga pagal jos administruojamus teisės aktus. Tačiau kompetentingos įstaigos ir gyvenamosios vietos įstaigos susitarimu tas išmokas pagal kompetentingos valstybės teisės aktų nuostatas gali mokėti pastaroji įstaiga pirmosios įstaigos sąskaita.

2. 1 dalies nuostatos analogiškai taikomos šeimos nariams, gyvenantiems valstybės narės, kitos nei kompetentinga valstybė, teritorijoje, jeigu jie neturi teisės į tokias išmokas pagal valstybės, kurios teritorijoje jie gyvena, teisės aktus.

Jeigu šeimos nariai gyvena valstybės narės teritorijoje, pagal kurios teisės aktus teisė gauti išmokas natūra nepriklauso nuo draudimo ar darbo santykių, tai išmokos natūra, kurias jie gauna, yra laikomos išmokomis, teikiamomis sąskaita įstaigos, kurioje pagal darbo sutartį dirbantis asmuo arba savarankiškai dirbantis asmuo yra apdraustas,

▼B

jeigu sutuoktinis ar prižiūrintis vaikus asmuo neužsiima darbine ar profesine veikla minėtos valstybės narės teritorijoje.

*20 straipsnis***Pasienio darbuotojai ir jų šeimos nariai — Specialios taisyklės**

Pasienio darbuotojas taip pat gali gauti išmokas kompetentingos valstybės teritorijoje. Kompetentinga įstaiga tokias išmokas moka pagal tos valstybės teisės aktų nuostatas, tartum atitinkamas asmuo toje valstybėje gyventų. Jo šeimos nariai išmokas gauna pagal tas pačias sąlygas; tačiau šių išmokų gavimo sąlygos, išskyrus neatidėliotinus atvejus, gali būti nustatytos atitinkamų valstybių arba tų valstybių kompetentingų valdžios institucijų susitarimais, arba, jeigu jų nėra, gavus išankstinį kompetentingos įstaigos sutikimą.

*21 straipsnis***Buvimas ar persikėlimas gyventi į kompetentingą valstybę**

1. Pagal darbo sutartį dirbantis asmuo ar savarankiškai dirbantis asmuo, nurodytas 19 straipsnio 1 dalyje, būdamas kompetentingos valstybės teritorijoje, gauna išmokas pagal tos valstybės teisės aktų nuostatas, tartum jis čia gyventų, net jeigu jis jau yra gavęs išmokas už tą patį ligos ar motinystės atvejį iki jo buvimo kompetentingos valstybės teritorijoje.

2. 1 dalis analogiškai taikoma 19 straipsnio 2 dalyje nurodytiems šeimos nariams.

Tačiau kai pastarieji gyvena valstybės narės teritorijoje, kitoje nei ta, kurios teritorijoje gyvena pagal darbo sutartį dirbantis asmuo arba savarankiškai dirbantis asmuo, tai išmokas natūra jiems teikia buvimo vietos įstaiga atitinkamų asmenų gyvenamosios vietos įstaigos sąskaita.

3. 1 ir 2 dalys netaikomos pasienio darbuotojams ir jų šeimos nariams.

4. Pagal darbo sutartį dirbantis asmuo arba savarankiškai dirbantis asmuo ir jų šeimos nariai, nurodyti 19 straipsnyje, jiems persikėlus į jų gyvenamąją vietą kompetentingos valstybės teritorijoje, išmokas gauna pagal tos valstybės teisės aktus, net jeigu jie jau yra gavę išmokas už tą patį ligos ar motinystės atvejį iki jų persikėlimo.

*22 straipsnis***Buvimas už kompetentingos valstybės ribų — Sugrįžimas ar persikėlimas gyventi į kitą valstybę narę ligos ar motinystės išmokų mokėjimo metu — Būtinybė vykti į kitą valstybę narę gydytis**

1. Pagal darbo sutartį dirbantis asmuo arba savarankiškai dirbantis asmuo, įvykdęs kompetentingos valstybės teisės aktais nustatytas sąlygas teisei į išmoką, prirėikus atsižvelgiant į 18 straipsnio nuostatas, ir:

▼M7

a) pagal kurio būklę reikia mokėti išmokas natūra, kurios tampa būtinos dėl sveikatos priežasčių jo buvimo kitoje valstybėje narėje buvimo metu, atsižvelgiant į išmokų pobūdį ir numatytą buvimo trukmę;

arba

▼B

b) kuris, įgijęs teisę gauti kompetentingos įstaigos mokamas išmokas, gavo tos įstaigos leidimą sugrįžti į valstybės narės, kurioje jis

▼B

gyvena, teritoriją arba persikelti gyventi į kitos valstybės narės teritoriją;

arba

- c) kuris pagal sveikatos būklę gavo kompetentingos įstaigos leidimą išvykti į kitos valstybės narės teritoriją gydytis, gauna:
- i) išmokas natūra, kurias kompetentingos įstaigos sąskaita teikia buvimo ar gyvenamosios vietos įstaiga pagal jos administruojamų teisės aktų nuostatas, tartum šioje įstaigoje jis būtų apdraustas; tačiau išmokų teikimo trukmė nustatoma pagal kompetentingos valstybės teisės aktus;
  - ii) išmokas pinigais, kurias moka kompetentinga įstaiga pagal jos administruojamų teisės aktų nuostatas. Tačiau kompetentingos įstaigos ir buvimo ar gyvenamosios įstaigos susitarimu, tokias išmokas pagal kompetentingos valstybės teisės aktų nuostatas gali mokėti pastaroji įstaiga pirmosios sąskaita.

▼M7

1a. Administracinė komisija parengia išmokų natūra, dėl kurių atitinkamas asmuo ir priežiūrą teikianti įstaiga praktiniais sumetimais turi iš anksto susitarti, kad jos būtų mokamos buvimo kitoje valstybėje narėje metu, sąrašą.

▼B

2. Leidimą, kuris reikalingas pagal 1 dalies b punktą, galima atsisakyti išduoti tik tuo atveju, jeigu nustatoma, kad atitinkamo asmens persikėlimas gali pakenkti jo sveikatai arba gydymo kursui.

Leidimą, kuris reikalingas pagal 1 dalies c punktą, galima atsisakyti išduoti tuo atveju, kai lėšos gydymui yra teikiamos iš išmokų, nustatytų valstybės narės, kurios teritorijoje atitinkamas asmuo gyvena, teisės aktais, ir kai jis negali gauti tokio gydymo per įprastą tokiam gydymui laikotarpį valstybėje narėje, kurioje jis gyvena, atsižvelgiant į jo dabartinį gydymo kursą ir tikėtiną ligos eigą.

3. ►M7 1, 1a ir 2 dalių nuostatos analogiškai taikomos pagal darbo sutartį dirbančio asmens arba savarankiškai dirbančio asmens šeimos nariams. ◀

Tačiau taikant 1 dalies a punktą ir c dalies i papunktį dalį šeimos nariams, nurodytiems 19 straipsnio 2 dalyje, kurie gyvena valstybės narės teritorijoje, kitoje nei ta, kurios teritorijoje gyvena pagal darbo sutartį dirbantis asmuo arba savarankiškai dirbantis asmuo:

- a) valstybės narės, kurios teritorijoje šeimos nariai gyvena, įstaigos sąskaita išmokas natūra teikia buvimo vietos įstaiga pagal jos administruojamų teisės aktų nuostatas, tartum pagal darbo sutartį dirbantis asmuo ar savarankiškai dirbantis asmuo joje būtų apdraustas. Tačiau išmokų teikimo trukmė nustatoma pagal valstybės narės, kurios teritorijoje šeimos nariai gyvena, teisės aktus;
- b) leidimą, kuris reikalingas pagal 1 dalies c punktą, išduoda valstybės narės, kurios teritorijoje gyvena šeimos nariai, įstaiga.

4. Tai, kad 1 dalies nuostatos taikomas pagal darbo sutartį dirbančiam asmeniui arba savarankiškai dirbančiam asmeniui, nesuteikia teisės gauti išmokas.

▼M7

22a straipsnis

Specialios taisyklės tam tikroms asmenų kategorijoms

▼ M7

Nepaisant 2 straipsnio, 22 straipsnio 1 dalies a ir c punktai bei 1a dalis taikoma asmenims, kurie yra valstybės narės piliečiai ir apdrausti pagal valstybės narės teisės aktus bei kartu su jais gyvenantiems šeimos nariams.

▼ M4▼ B*23 (a) straipsnis***Išmokų pinigais apskaičiavimas**

1. Valstybės narės, kurios teisės aktais nustatyta, kad išmokos pinigais apskaičiuojamos remiantis uždarbio vidurkiu ar įmokų vidurkiu, kompetentinga įstaiga tokio uždarbio vidurkį ar įmokų vidurkį apskaičiuoja remdamasi tikrai uždarbiu ar įmokomis, įgytomis pagal minėtus teisės aktus.
2. Valstybės narės, kurios teisės aktais nustatyta, kad išmokos pinigais apskaičiuojamos remiantis vidutiniu uždarbiu, kompetentinga įstaiga atsižvelgia tik į tokį vidutinį uždarbį arba, kur reikia, į tokio uždarbio vidurkį, kuris gautas laikotarpiu, kai galiojo minėti teisės aktai.

▼ M8

2a. Šio straipsnio 1 ir 2 dalies nuostatos taip pat taikomos, kai kompetentingos įstaigos taikomi teisės aktai numato konkretų atskaitinį laikotarpį, ir šis periodas, tam tikrais atvejais, sutampa su visais arba su dalimi laikotarpių, kuriuos atitinkamas asmuo įsigyja pagal vienos arba kelių valstybių narių teisės aktus.

▼ B

3. Valstybės narės, kurios teisės aktais nustatyta, kad išmokų pinigais dydžio kitimas priklauso nuo šeimos narių skaičiaus, kompetentinga įstaiga taip pat atsižvelgia į atitinkamo asmens šeimos narius, gyvenančius kitos valstybės narės teritorijoje, tartum jie gyventų kompetentingos valstybės teritorijoje.

*24 straipsnis***Stambios išmokos natūra**

1. Jeigu pagal darbo sutartį dirbančio asmens arba savarankiškai dirbančio asmens ar šeimos narių teisę į protezus, brangesnes medicinos paslaugas arba kitas stambias išmokas natūra buvo pripažinusi valstybės narės įstaiga iki jo apdraudimo kitos valstybės narės įstaigoje, minėtasis pagal darbo sutartį dirbantis asmuo arba savarankiškai dirbantis asmuo tokias išmokas gauna pirmosios įstaigos sąskaita, netgi ir tuo atveju, kai jis apdraudžiamas antrojoje įstaigoje.
2. Administracinė komisija parengia sąrašą išmokų, kurioms taikomos 1 dalies nuostatos.

*3 skirsnis***Bedarbiai ir jų šeimos nariai***25 straipsnis*▼ M7

1. Bedarbis, anksčiau dirbęs pagal darbo sutartį arba dirbęs savarankiškai, kuriam galioja 69 straipsnio 1 dalies arba 71 straipsnio 1 dalies b punkto ii papunkčio antrojo sakinio nuostatos ir kuris pagal kompe-

▼ M7

tentingos valstybės teisės aktais nustatytas sąlygas įgijo teisę gauti išmokas natūra ir pinigais, kur reikia, atsižvelgiant į 18 straipsnio nuostatas, už 69 straipsnio 1 dalies c punkte numatytus laikotarpius gauna:

- a) išmokas natūra, kurios tampa būtinos tam asmeniui dėl sveikatos priežasčių jo buvimo valstybės narės, kurioje jis ieško darbo, teritorijoje metu, atsižvelgiant į išmokų pobūdį ir numatytą buvimo trukmę. Šias išmokas natūra kompetentingos įstaigos sąskaita moka valstybės narės, kurioje asmuo ieško darbo, įstaiga pagal pastarosios įstaigos administruojamų teisės aktų nuostatas, tartum jis būtų joje apdraustas;
- b) išmokas pinigais, kurias moka kompetentinga įstaiga pagal jos administruojamus teisės aktus. Tačiau kompetentingos įstaigos ir valstybės narės, kurioje bedarbis ieško darbo, įstaigos susitarimu pagal kompetentingos valstybės teisės aktus išmokas gali mokėti pastaroji įstaiga pirmosios įstaigos sąskaita. Bedarbio išmokos pagal 69 straipsnio 1 dalį nemokamos už tą laikotarpį, už kurį yra gaunamos išmokos pinigais.

1a. 22 straipsnio 1a dalis taikoma analogiškai.

▼ B

2. Visiškas bedarbis, anksčiau dirbęs pagal darbo sutartį, kuriam taikomos 71 straipsnio 1 dalies a punkte ii papunkčio nuostatos arba 71 straipsnio 1 dalies b punkto ii papunkčio pirmasis sakinytis, išmokas natūra ir pinigais gauna pagal valstybės narės, kurios teritorijoje jis gyvena, teisės aktų nuostatas, tartum tie teisės aktai jam būtų galioję jo paskiausio darbo metu, kur reikia, atsižvelgiant į 18 straipsnio nuostatas; tokių išmokų išlaidas turi padengti gyvenamosios šalies įstaiga.

3. Jeigu bedarbis įvykdo valstybės narės, kuri yra atsakinga už bedarbio išmokų išlaidas, teisės aktų sąlygas, suteikiančias teisę gauti ligos ir motinystės išmokas, kur reikia, atsižvelgiant į 18 straipsnio nuostatas, tai jo šeimos nariai šias išmokas gauna neatsižvelgiant į tai, kurios valstybės narės teritorijoje jie gyvena ar būna. Tokias išmokas moka:

- i) išmokas natūra — gyvenamosios ar buvimo vietos įstaiga pagal jos administruojamų teisės aktų nuostatas, valstybės narės, kuri yra atsakinga už bedarbio išmokų išlaidas, kompetentingos įstaigos sąskaita;
- ii) išmokas pinigais — valstybės narės, kuri yra atsakinga už bedarbio išmokų išlaidas, kompetentinga įstaiga pagal jos administruojamus teisės aktus.

4. Nepažeisdama valstybės narės teisės aktų nuostatų, leidžiančių pratęsti laikotarpį, už kurį gali būti skiriamos ligos išmokos, 1 dalyje nustatytą laikotarpį *force majeure* atveju kompetentinga įstaiga gali pratęsti neperžengdama laikotarpio, nustatyto tos įstaigos administruojamuose teisės aktuose, ribų.

25a (12) straipsnis

Bedarbių mokamos įmokos

Įstaiga, atsakinga už išmokų natūra ir pinigais mokėjimą 25 straipsnio 2 dalyje nurodytiems bedarbiams ir priklausanti valstybei narei, pagal kurios teisės aktus nustatyti atskaitymai bedarbių mokėtinoms įmokoms ligos ir motinystės išmokų draudimui, turi teisę tuos atskaitymus atlikti pagal šių teisės aktų nuostatas.

4 skirsnis

Pareiškėjai pensijai gauti ir jų šeimos nariai*26 straipsnis***Teisė į pašalpą natūra tuo atveju, kai prarandama teisė į išmokas iš paskiausios kompetentingos įstaigos**

1. Pagal darbo sutartį dirbantis asmuo ar savarankiškai dirbantis asmuo, jo šeimos nariai ar jo išlaikytiniai, kurie prašymo pensijai gauti nagrinėjimo laikotarpiu praranda teisę į išmokas natūra pagal paskiausios kompetentingos valstybės narės teisės aktus, nepaisant to ir toliau gauna tokias išmokas laikantis šių sąlygų, kur reikia, atsižvelgiant į 18 straipsnio nuostatas, išmokos natūra teikiamos pagal valstybės narės, kurios teritorijoje atitinkamas asmuo ar asmenys gyvena, teisės aktų nuostatas, su sąlyga, kad jie turi teisę gauti išmokas pagal tuos teisės aktus, arba turėtų teisę į jas pagal kitos valstybės narės teisės aktus, jeigu jie gyventų tos valstybės teritorijoje.

2. Pareiškėjas pensijai gauti, turintis teisę į išmokas natūra pagal tos valstybės narės teisės aktus, pagal kuriuos atitinkamas asmuo turi mokėti draudimo ligos atveju įmokas, jo prašymo pensijai gauti nagrinėjimo laikotarpiu teisės į išmokas natūra netenka antrojo mėnesio pabaigoje, už kurį jis nesumokėjo mokėtinų įmokų.

3. Už išmokų natūra pagal 1 dalies nuostatas mokėjimą yra atsakinga įstaiga, renkanti įmokas pagal 2 dalies nuostatas; tuo atveju, kai pagal 2 dalies nuostatas įmokos nemokamos, atsakinga už išmokų natūra išlaidas įstaiga, paskyrusi pensiją pagal 28 straipsnio nuostatas, kompensuoja gyvenamosios vietos įstaigos išlaidas už suteiktas išmokas.

5 skirsnis

Pensininkai ir jų šeimos nariai*27 straipsnis***Pensijos, mokėtinos pagal kelių valstybių teisės aktus, kai teisė į išmokas įgyta gyvenamojoje šalyje**

Pensininkas, turintis teisę gauti pensijas pagal dviejų ar kelių valstybių narių teisės aktus, iš kurių viena valstybė narė yra ta, kurioje jis gyvena, ir turintis teisę į išmokas pagal pastarosios valstybės narės teisės aktus, kur reikia atsižvelgiant į 18 straipsnio ir VI priedo nuostatas, kartu su savo šeimos nariais šias išmokas gauna iš gyvenamosios vietos įstaigos ir tos įstaigos sąskaita, tartum atitinkamas asmuo būtų pensininkas, kuriam pensija mokama tikrai pagal pastarosios valstybės narės teisės aktus.

*28 straipsnis***Pensijos, mokėtinos pagal vienos ar kelių valstybių teisės aktus, kai teisė į išmokas gyvenamojoje šalyje neįgyta**

1. Pensininkas, turintis teisę gauti pensiją pagal vienos valstybės narės teisės aktus arba turintis teisę gauti pensijas pagal dviejų ar kelių valstybių narių teisės aktus ir neturintis teisės gauti išmokas pagal valstybės narės, kurios teritorijoje jis gyvena, teisės aktus, nepaisant to, turi teisę jis ir jo šeimos nariai gauti tokias išmokas, atsižvelgiant į 18 straipsnio ir VI priedo nuostatas, tartum turėtų teisę jas gauti pagal valstybės narės arba bent jau vienos kompetentingos valstybės narės teisės aktus pensijų atžvilgiu, jeigu jis gyventų tos valstybės teritorijoje. Išmokos mokamos tokiomis sąlygomis:

▼B

- a) išmokas natūra 2 dalies nurodytos įstaigos sąskaita teikia gyvenamosios vietos įstaiga, tartum atitinkamas asmuo būtų pensininkas pagal tos valstybės, kurios teritorijoje jis gyvena, teisės aktus, ir turėtų teisę į tokias išmokas;
  - b) kur reikia, laikydamosi 2 dalies nurodytų taisyklių, išmokas pinigais moka kompetentinga įstaiga pagal jos administruojamus teisės aktus. Tačiau kompetentingos įstaigos ir gyvenamosios vietos įstaigos susitarimu tokias išmokas pagal kompetentingos valstybės teisės aktus gali mokėti pastaroji įstaiga pirmosios įstaigos sąskaita.
2. Tais atvejais, kai taikoma 1 dalis, išmokų natūra išlaidas padengia įstaiga pagal šias taisykles:
- a) tuo atveju, kai pensininkas turi teisę į minėtąsias išmokas tikrai pagal vienos valstybės narės teisės aktus, išlaidas padengia tos valstybės kompetentinga įstaiga;
  - b) tuo atveju, kai pensininkas turi teisę į minėtąsias išmokas pagal dviejų ar daugiau valstybių narių teisės aktus, jų išlaidas padengia tos valstybės narės, kurios teisės aktai pensininkui buvo taikomi ilgiausią laiką, kompetentinga įstaiga; jeigu taikant šias taisykles atsakingomis už išmokų išlaidas taptų kelios įstaigos, tai išlaidas padengia ta įstaiga, kuri paskiausia administravo teisės aktus taikomus pensininkui.

*28a straipsnis***Pensijos, mokėtinos pagal vienos ar kelių valstybių narių, kitų nei šalies, kurioje gyvenama, teisės aktus, kai teisė gauti išmokas įgyta pastarojoje šalyje**

Tuo atveju, kai pensininkas, turintis teisę gauti pensiją pagal vienos valstybės narės teisės aktus arba pensijas pagal dviejų ar kelių valstybių narių teisės aktus, gyvena teritorijoje valstybės narės, pagal kurios teisės aktus teisė gauti išmokas natūra nesusijusi su draudimu ar užimtumu, ir čia jam nemokama jokia pensija, jam ir jo šeimos nariams teikiamų išmokų natūra išlaidas padengia vienos iš valstybių narių pensijų atžvilgiu kompetentinga įstaiga, vadovaudamasi 28 straipsnio 2 dalyje išdėstytomis taisyklėmis, tiek, kiek tas pensininkas ir jo šeimos nariai turėtų teisę gauti tokias išmokas pagal šios įstaigos administruojamus teisės aktus, jeigu jie gyventų tos valstybės narės, kurioje įsikūrusi įstaiga, teritorijoje.

*29 straipsnis***Šeimos nariai, gyvenantys valstybėje narėje, kitoje nei ta, kurioje gyvena pensininkas — Persikėlimas gyventi į valstybę, kurioje gyvena pensininkas**

1. Turinčio teisę gauti pensiją pagal vienos valstybės narės teisės aktus arba pensijas pagal dviejų ar daugiau valstybių narių teisės aktus pensininko šeimos nariai, gyvenantys valstybės narės teritorijoje, kitoje nei ta, kurioje gyvena pensininkas ir kurioje jis turi teisę gauti išmokas pagal vienos valstybės narės teisės aktus, jie išmokas gauna, tartum pensininkas gyventų toje pačioje teritorijoje, kaip ir jie. Išmoka mokama laikantis šių sąlygų:

▼M2

- a) išmokas natūra teikia šeimos narių gyvenamosios vietos įstaiga pagal jos administruojamų teisės aktų nuostatas įstaigos, nustatytos pagal 27 straipsnio arba 28 straipsnio 2 dalies nuostatas, sąskaita; jei gyvenamoji vieta yra kompetentingoje valstybėje narėje, kompetentinga įstaiga išmokas natūra skiria savo sąskaita;

▼B

b) kur reikia, išmokas pinigais moka, pagal 27 straipsnio ar 28 straipsnio 2 dalies nuostatas nustatyta kompetentinga įstaiga remdamasi jos administruojamų teisės aktų nuostatomis. Tačiau kompetentingos įstaigos ir šeimos narių gyvenamosios vietos įstaigos susitarimu tas išmokas pagal kompetentingos valstybės narės teisės aktų nuostatas gali mokėti pastaroji įstaiga pirmosios įstaigos sąskaita.

2. 1 punkte nurodyti šeimos nariai, persikėlę gyventi į valstybės narės teritoriją, kurioje gyvena pensininkas, gauna:

a) išmokas natūra pagal tos valstybės teisės aktus, netgi ir tada, jeigu jie yra gavę išmokas dėl to paties ligos ar motinystės atvejo iki pakeisdami gyvenamąją vietą;

b) kur reikia, išmokas pinigais moka pagal 27 straipsnio ar 28 straipsnio 2 dalies nuostatas nustatyta kompetentinga įstaiga remdamasi jos administruojamų teisės aktų nuostatomis. Tačiau kompetentingos įstaigos ir pensininko gyvenamosios vietos įstaigos susitarimu tokias išmokas pagal kompetentingos valstybės narės teisės aktų nuostatas gali mokėti pastaroji įstaiga pirmosios įstaigos sąskaita.

*30 straipsnis***Didelės išmokos natūra**

24 straipsnio nuostatos pensininkams taikomos analogiškai.

▼M7*31 straipsnis***Pensininko ir (arba) jo šeimos narių buvimas valstybėje narėje, kitoje nei ta, kurioje jie gyvena**

1. Pensininkas, turintis teisę į pensiją ar pensijas pagal vienos valstybės narės teisės aktus arba pensijas pagal dviejų ar daugiau valstybių narių, ir turintis teisę gauti išmokas pagal vienos iš tų valstybių teisės aktus, būdamas su savo šeimos nariais valstybių narių teritorijoje, kitoje nei viena iš tų, kurioje jie gyvena, gauna:

a) išmokas natūra, kurios tampa būtinos tam asmeniui dėl sveikatos priežasčių jo buvimo valstybės narės teritorijoje, kitoje nei valstybė, kurioje jis gyvena, metu, atsižvelgiant į išmokų pobūdį ir numatytą buvimo trukmę. Šias išmokas natūra pensininko ar jo šeimos narių gyvenamosios vietos įstaigos sąskaita teikia buvimo vietos įstaiga pagal jos administruojamų teisės aktų nuostatas;

b) kur reikia, išmokas pinigais moka pagal 27 straipsnio ar 28 straipsnio 2 dalies nuostatas nustatyta kompetentinga įstaiga remdamasi jos administruojamų teisės aktų nuostatomis. Tačiau kompetentingos įstaigos ir buvimo įstaigos susitarimu šias išmokas pagal kompetentingos valstybės narės teisės aktų nuostatas gali mokėti pastaroji įstaiga pirmosios įstaigos sąskaita.

2. 22 straipsnio 1a dalis taikoma analogiškai.

▼ B*32 (15) straipsnis*

...

*33 (7) straipsnis***Pensininkų mokamos įmokos**

1. Valstybės narės įstaiga, atsakinga už pensijos mokėjimą, kuriai galiojančiais teisės aktais nustatyti atskaitymai iš pensijų įmokoms ligos ir motinystės išmokų draudimui, turi teisę atlikti tuos atskaitymus, apskaičiuotus pagal atitinkamus teisės aktus, iš tokios įstaigos mokamų pensijų, tiek, kiek tų išmokų išlaidas pagal 27, 28, 28a, 29, 31 ir 32 straipsnius padengia minėtos valstybės narės įstaiga.

2. Kai 28a straipsnyje minėtais atvejais ligos ir motinystės išmokų gavimas priklauso nuo įmokų arba panašių mokėjimų pagal valstybės narės, kurios teritorijoje atitinkamas pensininkas gyvena, teisės aktus, toje gyvenamojoje vietoje tos įmokos nemokamos.

*34 straipsnis***Bendrosios nuostatos**

1. Taikant 28, 28a, 29 ir 31 straipsnius, pensininkas, kuris gauna dvi ar daugiau pensijas, mokamas pagal tik vienos valstybės narės teisės aktus, pagal šias nuostatas jis prilyginamas pensininkui, turinčiam teisę gauti pensiją pagal vienos valstybės narės teisės aktus.

2. 27-33 straipsniai negalioja pensininkui ar jo šeimos nariams, kurie pagal valstybės narės teisės aktus turi teisę gauti išmokas remiantis darbine ar profesine veikla. Tuo atveju, įgyvendinant šį skyrių, atitinkamas asmuo yra laikomas pagal darbo sutartį dirbančiu asmeniu arba savarankiškai dirbančiu asmeniu arba pagal darbo sutartį dirbančio asmens arba savarankiškai dirbančio asmens šeimos nariu.

▼ M4*5 a skirsnis***Studijuojantys ar besimokantys profesijų asmenys ir jų šeimos nariai****▼ M7***34a straipsnis***Specialios nuostatos, taikomos studentams ir jų šeimos nariams**

18 ir 19 straipsniai, 22 straipsnio 1 dalies a ir c punktai bei 1a dalis, 22 straipsnio 2 dalies antroji pastraipa, 22 straipsnio 3 dalis, 23 ir 24 straipsniai bei 6 ir 7 skirsniai, kai reikia, taikomi analogiškai studentams ir jų šeimos nariams.

▼B

6 skirsnis

Kitos nuostatos*35 straipsnis***Sistemų taikymas, kai yra kelios gyvenimo ar buvimo šalyje sistemos — Ankstesnės ligos — Maksimali laikotarpio trukmė, už kurį mokamos išmokos**

1. Taikant 2 punktą, kai pagal buvimo ar gyvenamosios šalies teisės aktus yra kelios ligos ar motinystės draudimo sistemos, 19 straipsnio, 21 straipsnio 1 dalies, 22, 25, 26 straipsnių, 28 straipsnio 1 dalies, 29 straipsnio 1 dalies arba 31 straipsnio nuostatos taikomos plieno pramonėje dirbančius fizinį darbą darbuotojus apimančioms sistemoms. Tačiau kai minėtuose teisės aktuose yra nustatyta speciali sistema kalnakasiam ir panašių įmonių darbuotojams, tokios sistemos nuostatos taikomos tai darbuotojų kategorijai ir jų šeimos nariams su sąlyga, kad buvimo vietos ar gyvenamosios vietos įstaiga, iš kurios prašoma išmokos, yra kompetentinga administruoti šią sistemą.

▼M8**▼B**

3. Jeigu pagal valstybės narės teisės aktus išmokų mokėjimas priklauso nuo ligos kilmės sąlygų, tai tos sąlygos ►**M4** netaikoma asmenims ◀, kuriems taikomas šis reglamentas, nepaisant to, kurios valstybės narės teritorijoje jie gyvena.

4. Jeigu valstybės narės teisės aktais yra nustatytas maksimalus laikotarpis, už kurį mokamos išmokos, tai įstaiga, kuri administruoja tuos teisės aktus, kur reikia, gali atsižvelgti į laikotarpį, už kurį išmokas už tą patį ligos ar motinystės atvejį mokėjo kitos valstybės narės įstaiga.

7 skirsnis

Atsiskaitymai tarp įstaigų*36 (15) straipsnis*

1. Išlaidos už išmokas natūra, kurias pagal šio skyriaus nuostatas teikia vienos valstybės narės įstaiga kitos valstybės narės įstaigos sąskaita, turi būti visiškai kompensuotos.

2. 1 punkte nurodytos kompensuojamos sumos apskaičiuojamos ir sumokamos remiantis 98 straipsnyje nurodyto įgyvendinimo reglamento nustatyta tvarka pagal patvirtintas faktines išlaidas arba mokėjimais vienkartinėmis sumomis.

Pastaruoju atveju tokie fiksuoto dydžio mokėjimai turi garantuoti, kad kompensuojamos sumos, kiek įmanoma, padengtų faktines išlaidas.

3. Dvi ar daugiau valstybės narės ar tų valstybių kompetentingos valdžios institucijos gali nustatyti kitus atsiskaitymo būdus arba gali atsisakyti bet kokio atsiskaitymo tarp jų jurisdikcijai priklausančių įstaigų.

2 (11) SKYRIUS INVALIDUMAS

1 skirsnis

Pagal darbo sutartį dirbantys asmenys arba savarankiškai dirbantys asmenys, kuriems taikomi tik tie teisės aktai, pagal kuriuos invalidumo išmokų dydis nepriklauso nuo draudimo laikotarpių trukmės

37 (11) straipsnis

Bendrosios nuostatos

1. Pagal darbo sutartį dirbantis asmuo ar savarankiškai dirbantis asmuo, kuriam paeiliui ar pakaitomis buvo taikomi dviejų ar daugiau valstybių narių teisės aktai ir kuris įgijo draudimo laikotarpius tik pagal tuos teisės aktus, pagal kuriuos invalidumo pensijos dydis nepriklauso nuo draudimo laikotarpių trukmės, išmokas gauna pagal 39 straipsnį. Šis straipsnis neturi įtakos pensijų padidinimams ar priedams, kurie skiriami už vaikus pagal 8 skyrių.
2. VI priedo A dalyje yra išvardyti 1 dalyje nurodyti teisės aktai, kurie galioja kiekvienos atitinkamos valstybės narės teritorijoje.

38 (11) straipsnis

Atsižvelgimas į draudimo ar gyvenimo laikotarpius, kuriuos pagal darbo sutartį ar savarankiškai dirbantis asmuo įgijo pagal jam taikomus teisės aktus, nustatant teisę į išmokos įgijimą, išsaugojimą ar atgavimą

1. Jeigu pagal valstybės narės teisės aktus teisės į išmokas įgijimas, išsaugojimas ar atgavimas pagal sistemą, kuri nėra speciali pagal 2 arba 3 dalį, priklauso nuo draudimo ar gyvenimo laikotarpių, tos valstybės narės kompetentinga įstaiga sumuoja reikiamus draudimo ar gyvenimo laikotarpius, įgytus pagal bet kurios kitos valstybės narės teisės aktus, nepriklausomai nuo to, ar jie buvo įgyti pagal bendrą ar specialią sistemą, ir ar asmuo dirbo pagal darbo sutartį ar savarankiškai. Šiuos laikotarpius įstaiga įskaito, lyg jie būtų įgyti pagal jos administruojamus teisės aktus.
  2. Jeigu pagal valstybės narės teisės aktus kai kurių išmokų skyrimas priklauso nuo draudimo laikotarpių, įgytų pagal profesiją, priklausančią pagal darbo sutartį dirbančių asmenų specialiai sistemai arba, kur reikia, konkrečiame darbe, skiriant šias išmokas sumuojami tik tokie laikotarpiai, kurie pagal kitų šalių narių teisės aktus buvo įgyti pagal atitinkamą sistemą arba, jei tokios sistemos nėra, dirbant pagal tą pačią profesiją arba, kur reikia, dirbant tokį patį darbą.
- Jeigu taip susumuoti įgyti laikotarpiai nesuteikia atitinkamam asmeniui teisės šioms išmokoms gauti, šie laikotarpiai sumuojami skiriant išmokas pagal bendrąją sistemą arba, jei tokia sistema netinka, pagal fizinio arba protinio darbo darbuotojams taikomą sistemą, priklausomai nuo konkretaus atvejo, su sąlyga, kad atitinkamam asmeniui buvo taikoma kuri nors viena iš šių sistemų.
3. Jeigu pagal valstybės narės teisės aktus tam tikrų išmokų skyrimas priklauso nuo draudimo laikotarpių, įgytų pagal atitinkamą profesiją, priklausančią savarankiškai dirbančių asmenų specialiai sistemai, skiriant šias išmokas sumuojami tik laikotarpiai, kurie buvo įgyti pagal kitų valstybių narių teisės aktus pagal atitinkamą sistemą arba, jei tokios sistemos nėra, dirbant pagal tą pačią profesiją. Šiame punkte nurodytos savarankiškai dirbančių asmenų specialiosios sistemos atitinkamai kiekvienai valstybei narei yra išvardytos IV priedo B dalyje.

▼B

Jeigu susumuoti šiame punkte nurodyti laikotarpiai nesuteikia atitinkamam asmeniui teisės šioms išmokoms gauti, tai šie laikotarpiai sumuojami skiriant išmokas pagal bendrąją sistemą arba, jei tokia sistema netinka, pagal fizinio arba protinio darbo darbuotojams galiojančią sistemą, priklausomai nuo konkretaus atvejo, su sąlyga, kad atitinkamam asmeniui buvo taikoma kuri nors viena iš šių sistemų.

*39 (11) (14) straipsnis***Išmokų skyrimas**

1. Valstybės narės, kurios teisės aktai buvo taikomi tuo metu, kai, netekus darbingumo, buvo nustatytas invalidumas, įstaiga nustato, ar atitinkamas asmuo įvykdė tų teisės aktų sąlygas, suteikiančias teisę gauti išmokas, kur reikia, atsižvelgiant į 38 straipsnį.

2. Asmuo, įvykęs 1 dalyje nustatytas sąlygas, išmokas gauna tikrai iš minėtos įstaigos pagal jos administruojamų teisės aktų nuostatas.

3. Asmuo, neturintis teisės gauti išmokų pagal 1 dalį, gauna išmokas, kurias jis dar turi teisę gauti pagal kitos valstybės narės teisės aktus, kur reikia, atsižvelgiant į 38 straipsnį.

4. Jeigu 2 ar 3 dalyje nurodytais teisės aktais nustatyta, kad išmokų dydis priklauso nuo šeimos narių, išskyrus vaikų, skaičiaus, tai kompetentinga įstaiga atsižvelgia į tuos atitinkamo asmens šeimos narius, kurie gyvena kitos valstybės narės teritorijoje, lyg jie gyventų kompetentingos valstybės teritorijoje.

5. Jeigu 2 ar 3 dalyse nurodytuose teisės aktuose yra nuostatų dėl išmokų sumažinimo, jų mokėjimo sustabdymo ar nutraukimo joms sutapus su kitomis pajamomis ar skirtingos rūšies išmokomis, kaip nurodyta 46 (11) straipsnio 2 dalyje, tai 46a straipsnio 3 dalis ir 46c straipsnio 5 dalis taikomi *mutatis mutandis*.

6. Pagal darbo sutartį dirbęs visiškai bedarbis, kuriam galioja 71 straipsnio 1 dalies a punkto ii papunktis arba 71 straipsnio 1 dalies b punkto ii papunkčio pirmasis sakiny, gauna invalidumo išmokas, kurias moka valstybės narės, kurios teritorijoje jis gyvena, kompetentinga įstaiga pagal jos administruojamus teisės aktus, tartum tie teisės aktai jam galiojo jo paskiausioje darbo vietoje, kur reikia, atsižvelgiant į 38 straipsnį ir (arba) 25 straipsnio 2 dalį. Gyvenamosios šalies įstaiga yra atsakinga už šių išmokų mokėjimą.

Jeigu tai įstaigai taikomi teisės aktai, pagal kuriuos nustatyti atskaitymai bedarbių mokėtinoms įmokoms invalidumo išmokų draudimui, tuos atskaitymus ji turi teisę atlikti pagal tų teisės aktų nuostatas.

Jeigu pagal šios įstaigos administruojamus teisės aktus išmokos apskaičiuojamos remiantis alga ar darbo užmokesčiu, tai įstaiga atsižvelgia į algą ir darbo užmokesčių, gautus paskiausio darbo šalyje ir gyvenamosios vietos šalyje pagal jos administruojamus teisės aktus. Jeigu gyvenamosios vietos šalyje jis algos ar darbo užmokesčio negavo, tai kompetentinga įstaiga, kai būtina, remiasi ir paskiausio darbo šalyje gautu darbo užmokesčiu vadovaudamasi jos administruojamų teisės aktais nustatytomis taisyklėmis.

▼B

2 skirsnis

Pagal darbo sutartį dirbantys asmenys arba savarankiškai dirbantys asmenys, kuriems buvo taikomi tiksliai tie teisės aktai, pagal kuriuos invalidumo išmokos dydis priklauso nuo draudimo arba gyvenimo laikotarpių trukmės, arba tokio tipo teisės aktai ir 1 skirsnyje nurodyti teisės aktai

40 (11) straipsnis

Bendrosios nuostatos

1. Jeigu pagal darbo sutartį dirbančiam asmeniui arba savarankiškai dirbančiam asmeniui paeiliui arba pakaitomis buvo taikomi dviejų ar daugiau valstybių narių teisės aktai, iš kurių bent vienos valstybės teisės aktai nėra 37 straipsnio 1 dalyje nurodyto tipo, tai išmokas jis gauna pagal 3 skyriaus nuostatas, kurios taikomos *mutatis mutandis*, atsižvelgiant į 4 dalies nuostatas.

2. Tačiau pagal darbo sutartį dirbantis asmuo ar savarankiškai dirbantis asmuo, kuris, netekęs darbingumo tapo invalidu, kai jam buvo taikomi IV priedo A dalyje nurodyti teisės aktai, išmokas gauna pagal 37 straipsnio 1 dalies nuostatas laikantis šių sąlygų:

- kai jis įvykdo tų ar kitų to paties tipo teisės aktų sąlygas, kur reikia, atsižvelgiant į 38 straipsnį, tačiau neatsižvelgiant į draudimo laikotarpį, įgytus pagal IV priedo A dalyje nenurodytus teisės aktus, ir
- jeigu jis neįvykdo sąlygų teisei gauti invalidumo išmokas pagal IV priedo A dalyje nenurodytus teisės aktus, ir
- jeigu jis nepareiškia teisių gauti senatvės išmokas atsižvelgiant į 44 straipsnio 2 dalies antrąjį sakinį.

3. a) Nustatant teisę gauti išmokas pagal valstybės narės IV priedo A dalyje nurodytus teisės aktus, pagal kuriuos invalidumo išmokų skyrimas priklauso nuo to, ar atitinkamas asmuo gavo ligos išmokas pinigais, ar buvo nedarbingas konkrečiu laikotarpiu, jeigu pagal darbo sutartį dirbantis asmuo arba savarankiškai dirbantis asmuo, kuriam buvo taikomi tie teisės aktai, netekęs darbingumo tampa invalidu, kai jam galiojo kitos valstybės teisės aktai. Nepažeidžiant 37 straipsnio 1 dalies nuostatų, laikotarpiai sumuojami taip:

- i) bet kuris laikotarpis, už kurį dėl nedarbingumo jis gavo ligos išmokas pinigais pagal antrosios valstybės narės teisės aktus, arba vietoje išmokų jam buvo toliau mokama alga ar darbo užmokestis;
- ii) bet kuris laikotarpis, per kurį dėl invalidumo, susijusio su darbingumo pablogėjimu, jis gaudavo išmokas kaip nurodyta reglamento 2 ir 3 skyriuose, kurios dėl invalidumo buvo mokamos pagal antrosios valstybės narės teisės aktus,

tartum tai būtų laikotarpis, už kurį buvo mokamos ligos išmokos pinigais pagal pirmosios valstybės narės teisės aktus, arba laikotarpis, kai jis pagal tuos teisės aktus buvo laikomas nedarbingu arba dirbančiu.

b) Teisė gauti invalidumo išmokas pagal pirmosios valstybės teisės aktus įgyjama pasibaigus tais teisės aktais nustatytam ligos kompensacijos pirminiam laikotarpiui arba pasibaigus tais teisės aktais nustatytam darbingumo netekimo pirminiam laikotarpiui, tačiau ne anksčiau kaip nuo:

- i) dienos, kai įgyjama teisė į a punkto ii papunktyje nurodytas invalidumo išmokas pagal antrosios valstybės teisės aktus,

▼B

arba

- ii) dienos, einančios po paskutinės dienos, nuo kurios atitinkamas asmuo turi teisę gauti ligos išmokas pinigais pagal antrosios valstybės narės teisės aktus.

4. Valstybės narės įstaigos priimtas sprendimas dėl pareiškėjo invalidumo laipsnio yra privalomas bet kurios kitos atitinkamos valstybės narės įstaigai, su sąlyga, kad tų valstybių teisės aktų nuostatos atitinka invalidumo laipsnio pripažinimo sąlygas kaip nurodyta V priede.

3 skirsnis

Invalidumo pasunkėjimas

41 (11) straipsnis

1. Pasunkėjus pagal darbo sutartį dirbančio asmens arba savarankiškai dirbančio asmens, gaunančio išmokas tikrai pagal vienos valstybės narės teisės aktus, invalidumui, taikomos šios nuostatos:

- a) jeigu nuo išmokos mokėjimo dienos atitinkamam asmeniui nebuvo taikomi kitos valstybės narės teisės aktai, pirmosios valstybės narės kompetentinga įstaiga skiria išmokas pagal jos administruojamų teisės aktų nuostatas atsižvelgdama į invalidumo pasunkėjimą;
- b) jeigu nuo išmokų mokėjimo pradžios atitinkamam asmeniui buvo taikomi vienos ar daugiau valstybių narių teisės aktai, tai, išmokos, kur reikia, atsižvelgiant į invalidumo pasunkėjimą, jam skiriamos pagal 37 straipsnio 1 dalies arba 40 straipsnio 1 arba 2 dalies nuostatas;
- c) jeigu bendra išmokos ar išmokų, mokamų pagal b punktą, suma yra mažesnė už išmoką, kurią atitinkamas asmuo anksčiau gaudavo atsakingos už jos mokėjimą įstaigos sąskaita, tokia įstaiga moka priedą, lygų šių dviejų sumų skirtumui;
- d) jeigu b papunktyje nurodytu atveju įstaiga, atsakinga už pradinį nedarbingumą, yra Nyderlandų įstaiga ir jeigu:
  - i) pasunkinusi invalidumą liga yra ta pati, dėl kurios buvo paskirtos išmokos pagal Nyderlandų teisės aktus;
  - ii) pagal valstybės narės teisės aktus, kurie tokiam asmeniui buvo taikomi paskutiniu metu, ši liga yra laikoma profesine ir suteikia jam teisę gauti 60 straipsnio 1 dalies b punktenumatytą priedą; ir jeigu
  - iii) teisės aktas ar teisės aktai, kurie atitinkamam asmeniui buvo taikomi nuo išmokų mokėjimo pradžios, yra išvardyti IV priedo A dalyje,

Nyderlandų įstaiga ir toliau moka pradinę išmoką padidėjus nedarbingumui, o išmoka, mokama pagal valstybės narės teisės aktus, kurie atitinkamam asmeniui buvo taikomi paskutiniu metu, sumažinama Nyderlandų mokamos išmokos dydžiu;

- e) jeigu b papunktyje nurodytu atveju atitinkamas asmuo neturi teisės gauti išmokas kitos valstybės narės įstaigos sąskaita, pirmosios valstybės kompetentinga įstaiga skiria išmokas pagal valstybės teisės aktų nuostatas, atsižvelgdama į darbingumo pablogėjimą ir, kur reikia, į 38 straipsnį.

2. Pasunkėjus pagal darbo sutartį dirbančio asmens arba savarankiškai dirbančio asmens, gaunančio išmokas pagal dviejų ar daugiau valstybių narių teisės aktus, invalidumui, išmokos, atsižvelgiant į pasunkėjimo laipsnį, jam skiriamos pagal 40 straipsnio 1 dalį.

▼ B

4 skirsnis

Išmokų mokėjimo atnaujinimas po to, kai jų mokėjimas buvo sustabdytas ar nutrauktas — Invalidumo išmokų pakeitimas senatvės išmokomis — Pagal 39 straipsnio nuostatas paskirtų išmokų perskaičiavimas

42 (11) straipsnis

Atsakingos už išmokų mokėjimą įstaigos nustatymas tuo atveju, kai atnaujinamas invalidumo išmokų mokėjimas

1. Jeigu išmokų mokėjimas atnaujinamas po jų sustabdymo, nepažeidžiant 43 straipsnio, atsakomybė tenka įstaigai ar įstaigoms, kurios buvo atsakingos už išmokų mokėjimą jų sustabdymo metu.
2. Jeigu nutraukus išmokų mokėjimą atitinkamo asmens būklė yra tokia, kad garantuoja tolesnį išmokų mokėjimą, jos skiriamos atitinkamai pagal 37 straipsnio 1 dalies arba 40 straipsnio 1 arba 2 dalį.

43 (11) straipsnis

Invalidumo išmokų pakeitimas senatvės išmokomis. Pagal 39 straipsnio nuostatas paskirtų išmokų perskaičiavimas

1. Kur reikia, invalidumo išmokos pakeičiamos senatvės išmokomis pagal teisės akto ar teisės aktų, kuriais remiantis jos buvo paskirtos, nustatytas sąlygas bei pagal 3 skyrių.
2. Jeigu asmuo, gaunantis invalidumo išmoką, pagal 49 straipsnį įgyja teisę gauti senatvės išmokas pagal vienos ar daugiau valstybių narių teisės aktus, bet kuri už invalidumo išmokų mokėjimą atsakinga įstaiga pagal valstybės narės teisės aktus ir toliau tokiam asmeniui moka invalidumo išmoką, į kurią jis įgijo teisę pagal jos administruojamus teisės aktus, tol, kol ta įstaiga galės taikyti 1 dalies nuostatas arba tol, kol atitinkamas asmuo įvykdys sąlygas tokioms išmokoms gauti.
3. Jeigu pagal 39 straipsnį paskirtos invalidumo išmokos pagal valstybės narės teisės aktus pakeičiamos senatvės išmokomis ir jeigu atitinkamas asmuo neįvykdė viename ar keliuose nacionalinės teisės aktuose nustatytų sąlygų šioms išmokoms gauti, nuo pakeitimo datos atitinkamas asmuo gauna iš šios ar šių valstybių narių pagal 3 skyrių paskirtas invalidumo išmokas, tartum šis skyrius būtų galiojęs tuo metu, kai jis tapo nedarbingu, dėl ko vėliau buvo nustatytas invalidumas, tol, kol atitinkamas asmuo neįvykdo atitinkamu nacionalinės teisės aktu nustatytų kvalifikacijos sąlygų senatvės išmokai gauti arba kai tokio pakeitimo pagal atitinkamą teisės aktą ar teisės aktus nedaroma tol, kol jis turi teisę gauti invalidumo išmokas.
4. Pagal 39 straipsnį paskirtos invalidumo išmokos perskaičiuojamos pagal 3 skyrių, kai tik pensijos gavėjas įvykdo IV priedo A dalyje nenurodytų teisės aktų nustatytas būtinas sąlygas invalidumo išmokoms gauti arba kai jis pradeda gauti senatvės išmokas pagal kitos valstybės narės teisės aktus.

▼ M3

5 skirsnis

Asmenys, kuriems taikoma valstybės tarnautojų speciali sistema

43a straipsnis

1. 37 straipsnio, 38 straipsnio 1 dalies, 39 straipsnio bei 2, 3 ir 4 skirsnių nuostatos analogiškai yra taikomos asmenims, kuriems taikoma valstybės tarnautojų speciali sistema.

▼ M3

2. Tačiau, jei pagal valstybės narės teisės aktus įgyti, panaikinti, išsaugoti arba atgauti teisės į išmokas pagal valstybės tarnautojų specialią sistemą galima tik tada, kai visi draudimo laikotarpiai yra įgyti pagal vieną arba daugiau tos valstybės narės valstybės tarnautojų specialią sistemą arba pagal tos valstybės narės teisės aktus prilygsta tokiems laikotarpiams, atsižvelgiama tik į tuos laikotarpius, kurie gali būti pripažinti pagal tos valstybės narės teisės aktus.

Jei taip susumuoti įgyti laikotarpiai nesuteikia atitinkamam asmeniui teisės gauti šias išmokas, į tokius laikotarpius atsižvelgiama skiriant išmokas pagal bendrąją sistemą arba, jei tokia sistema netinka, priklausomai nuo konkretaus atvejo — pagal fizinio arba protinio darbo darbuotojams taikomą sistemą.

3. Jeigu pagal kokios nors valstybės narės teisės aktus išmokos yra apskaičiuojamos remiantis paskutiniu atlyginimu ar atlyginimais, gautais per ataskaitinį laikotarpį, tos valstybės kompetentinga įstaiga apskaičiuodama atsižvelgia tik į tuos deramai perskaičiuotus atlyginimus, kurie gauti per laikotarpį arba laikotarpius, kada tokie teisės aktai buvo taikomi atitinkamam asmeniui.

▼ B

3 (11) SKYRIUS

SENATVĖ IR MIRTIS (PENSIJOS)*44 (11) straipsnis***Bendrosios išmokų skyrimo nuostatos pagal darbo sutartis dirbantiems asmenims arba savarankiškai dirbantiems asmenims, kai jiems buvo taikomi dviejų ar kelių valstybių narių teisės aktai**

1. Pagal darbo sutartį dirbančio asmens arba savarankiškai dirbančio asmens, kuriems buvo taikomi dviejų ar kelių valstybių narių teisės aktai, arba jo išlaikytinių teisės gauti išmokas nustatomos pagal šio skyriaus nuostatas.

2. Jeigu 49 straipsnyje nenustatyta kitaip, atitinkamo asmens prašymas skirti išmoką nagrinėjimas visų teisės aktų, kurie buvo taikomi pagal darbo sutartį dirbančiam asmeniui arba savarankiškai dirbančiam asmeniui, atžvilgiu. Išimtis iš šių taisyklių daroma tik tuo atveju, kai atitinkamas asmuo aiškiai prašo, kad būtų atidėtos senatvės išmokos, į kurią jis turėtų teisę pagal vienos ar daugiau valstybių narių teisės aktus, skyrimas.

▼ M5

3. Šis skyrius netaikomas pensijų už vaikus arba našlaičių pensijų padidinimams ar priedams, kurie turi būti paskirti pagal 8 skyriaus nuostatas.

▼ B*45 (11) (14) straipsnis***Atsižvelgimas į draudimo ar gyvenimo laikotarpius, kuriuos pagal taikomus teisės aktus įgijo pagal darbo sutartį dirbantis asmuo arba savarankiškai dirbantis asmuo, nustatant teisę į išmokų įgijimą, išsaugojimą ar atgavimą**

1. Jeigu pagal valstybės narės teisės aktus teisės į išmokas įgijimas, išsaugojimas ar atgavimas pagal sistemą, kuri pagal 2 arba 3 dalį nėra speciali, priklauso nuo draudimo ar gyvenimo laikotarpių, tai tos valstybės narės kompetentinga įstaiga, kai reikia, sumuoja draudimo ar gyvenimo laikotarpius, įgytus pagal bet kurios kitos valstybės narės teisės aktus, nepriklausomai nuo to, ar jie buvo įgyti pagal bendrą ar specialią sistemą, ir ar asmuo dirbo pagal darbo sutartį ar savarankiškai.

▼B

Šiuos laikotarpius ji sumuoja, tartum jie būtų įgyti pagal jos administruojamus teisės aktus.

2. Jeigu pagal valstybės narės teisės aktus kai kurių išmokų skyrimas priklauso nuo draudimo laikotarpių, įgytų pagal atitinkamą profesiją, priklausančią pagal darbo sutartį dirbančių asmenų specialiai sistemai arba, kur reikia, įgytų konkrečiame darbe, skiriant šias išmokas sumuojami tik tokie laikotarpiai, kurie pagal kitos valstybės narės teisės aktus buvo įgyti pagal atitinkamą sistemą arba, jei tokios sistemos nėra, dirbant pagal tą pačią profesiją arba, kur reikia, dirbant tą patį darbą. Jeigu taip susumuoti tie įgyti laikotarpiai nesuteikia atitinkamam asmeniui teisės šioms išmokoms gauti, šie laikotarpiai sumuojami skiriant išmokas pagal bendrąją sistemą arba, jei tokios sistemos nėra, pagal fizinio arba protinio darbo darbuotojams taikomą sistemą, priklausomai nuo konkretaus atvejo, su sąlyga, kad atitinkamam asmeniui galiojo viena ar kita iš šių sistemų.

3. Jeigu pagal valstybės narės teisės aktus tam tikrų išmokų skyrimas priklauso nuo draudimo laikotarpių, įgytų pagal atitinkamą profesiją, priklausančią savarankiškai dirbančių asmenų specialiai sistemai, tai skiriant šias išmokas sumuojami tik laikotarpiai, kurie buvo įgyti pagal kitos valstybės narės teisės aktus pagal tą pačią sistemą arba, jei tokios sistemos nėra, dirbant pagal tą pačią profesiją. Šiame punkte nurodytos savarankiškai dirbančių asmenų specialiosios sistemos atitinkamai kiekvienai valstybei narei yra išvardytos IV priedo B dalyje. Jeigu susumuoti šioje dalyje nurodyti laikotarpiai nesuteikia atitinkamam asmeniui teisės šioms išmokoms gauti, šie laikotarpiai sumuojami skiriant išmokas pagal bendrąją sistemą arba, jei tokios sistemos nėra, pagal fizinio arba protinio darbo darbuotojams taikomą sistemą, priklausomai nuo konkretaus atvejo, su sąlyga, kad atitinkamam asmeniui galiojo kuri nors viena iš šių sistemų.

4. Nustatant teisę į išmokų įgijimą, išsaugojimą ar atgavimą į draudimo laikotarpius, įgytus pagal valstybės narės specialią sistemą, atsižvelgiama pagal bendrą sistemą arba, jei tokios sistemos nėra, pagal kitos valstybės narės fizinio arba protinio darbo darbuotojams taikomą sistemą, priklausomai nuo konkretaus atvejo, su sąlyga, kad atitinkamam asmeniui galiojo viena kuri nors iš šių sistemų, netgi ir tuo atveju, kai šie laikotarpiai buvo sumuojami pastarojoje valstybėje pagal 2 dalyje arba 3 dalies pirmame sakinyje nurodytą sistemą.

5. Jeigu pagal valstybės narės teisės aktus teisės į išmokas įgijimas, išsaugojimas ir atgavimas priklauso nuo sąlygos, kad atitinkamas asmuo draudiminio įvykio metu būtų apdraustas, pagal kiekvienai atitinkamai valstybei narei VI priede nustatytas procedūras, ši sąlyga laikoma įvykdyta, jeigu jis yra apdraustas pagal kitos valstybės narės teisės aktus.

6. Darbuotojo, kuriam taikomas 71 straipsnio 1 dalies a punkto ii papunktis arba b punkto ii papunkčio pirmasis sakinytis, visiško nedarbo laikotarpius, sumuoja valstybės narės, kurios teritorijoje atitinkamas darbuotojas gyvena, kompetentinga įstaiga pagal tos įstaigos administruojamus teisės aktus, tartum tie teisės aktai jam buvo taikomi jo paskutinio darbo metu.

Jeigu įstaigai taikomi teisės aktai, nustatantys įmokų atskaitymą iš bedarbiams mokamų išmokų jų senatvės ir mirties (pensijos) draudimui, tokia įstaiga turi teisę atlikti atskaitymus pagal tų teisės aktų nuostatas.

Jeigu sumuojami tik tie atitinkamo asmens gyvenimo šalyje visiško nedarbo laikotarpiai, už kuriuos toje šalyje buvo mokomos draudimo įmokos, ši sąlyga laikoma įvykdyta, jeigu draudimo mokėjimo laikotarpiai buvo įgyti kitoje valstybėje narėje.

46 (11) straipsnis

Išmokų skyrimas

1. Kai pagal valstybės narės teisės aktus teisė gauti išmokas įgyjama netaikant 45 arba 40 straipsnio 3 dalies, galioja šios taisyklės:

a) kompetentinga įstaiga mokėtinos išmokos dydį apskaičiuoja:

i) tik pagal jos administruojamų teisės aktų nuostatas,

ii) pagal 2 punktą;

b) kompetentinga įstaiga gali atsisakyti skaičiavimo pagal a punkto ii papunktį, jeigu taip skaičiuojant išmokos dydis, nepaisant dėl skaičių suapvalinimo susidarančių skirtumų, yra lygus ar mažesnis už dydį, gautą skaičiuojant pagal a punkto i papunktį, jeigu ta įstaiga netaiko jokių teisės aktų, neleidžiančių 46b ir 46c straipsniuose nurodyto sutapimo, arba jeigu minėta įstaiga taiko teisės aktus, kuriuose nustatytas 46c straipsnyje nurodytas sutapimas, su sąlyga, jei minėtuose teisės aktuose nustatyta, kad į kitos rūšies išmokas atsižvelgiama draudimo ar gyvenimo laikotarpių, įgytų tik pagal šiuos teisės aktus, pagrindu, kad remiantis tais draudimo ar gyvenimo laikotarpiais būtų galima įgyti teisę į visą išmoką.

IV priedo C dalyje atitinkamai kiekvienai valstybei narei nurodyti atvejai, kuri iš tų dviejų taisyklių bus taikoma praktikoje.

2. Jeigu valstybės narės teisės aktais nustatytos sąlygos teisei gauti išmokas įvykdomos tik taikant 45 straipsnį arba 40 straipsnį 3 dalį, tai galioja šios taisyklės:

a) kompetentinga įstaiga apskaičiuoja teorinį išmokos dydį, į kurį atitinkamas asmuo galėtų pretenduoti, jei visi draudimo ir (arba) gyvenimo laikotarpiai, iki draudiminio įvykio įgyti pagal valstybių narių teisės aktus, kurie buvo taikomi pagal darbo sutartį dirbančiam asmeniui arba savarankiškai dirbančiam asmeniui, atitinkamoje valstybėje išmokos skyrimo metu būtų laikomi įgytais pagal jos administruojamus teisės aktus. Jeigu pagal šiuos teisės aktus išmokos dydis nepriklauso nuo įgytų laikotarpių trukmės, toks dydis laikomas šiame punkte nurodytu teoriniu dydžiu;

b) kompetentinga įstaiga vėliau, remdamasi pagal ankstesnį punktą apskaičiuotu teoriniu dydžiu, nustato faktinį išmokos dydį, pagal santykį tarp draudimo ar gyvenimo laikotarpių, iki draudiminio įvykio įgytų pagal jos administruojamus teisės aktus, trukmės ir bendros draudimo ar gyvenimo laikotarpių, iki draudiminio įvykio įgytų pagal visų atitinkamų valstybių narių teisės aktus, trukmės.

3. Atitinkamas asmuo turi teisę iš kiekvienos valstybės narės kompetentingos įstaigos gauti didžiausią pagal 1 ir 2 dalis apskaičiuotą išmokos dydį, nepažeidžiant teisės aktų nuostatų dėl išmokų sumažinimo, jų mokėjimo sustabdymo ar nutraukimo.

Tuo atveju išmokų dydžių palyginimas atliekamas jau pritaikius minėtas nuostatas.

4. Jeigu pagal 6 straipsnio b punkte nurodytų daugiašalių Socialinės apsaugos konvencijų nuostatas dviejų ar daugiau valstybių narių kompetentingų įstaigų mokėtinų invalidumo pensijų, senatvės ar pensijų išlaidyktiniams bendras dydis neviršija tų valstybių narių pagal 1-3 punktus mokėtino bendro dydžio, tai atitinkamam asmeniui galioja šio skyriaus nuostatos.

46a (11) straipsnis

Bendrosios nuostatos dėl invalidumo, senatvės išmokų ar išmokų išlaikytiniams sumažinimo, sustabdymo ar nutraukimo pagal valstybių narių teisės aktus

1. Šiame skyriuje tos pačios rūšies išmokų sutapimas turi tokią reikšmę: invalidumo, senatvės išmokų ir išmokų išlaikytiniams, apskaičiuotų arba išmokamų pagal to paties asmens įgytus draudimo ir (arba) gyvenimo laikotarpius, visiškas sutapimas.
2. Šiame skyriuje skirtingų rūšių išmokų sutapimas reiškia visišką sutapimą išmokų, kurios negali būti laikomos tos pačios rūšies išmokomis, kaip nurodyta 1 dalyje.
3. Taikant valstybės narės teisės aktų nuostatas dėl invalidumo, senatvės išmokų ar išmokų išlaikytiniams sumažinimo, jų mokėjimo sustabdymo ar nutraukimo joms sutapus su tos pačios rūšies arba skirtingomis išmokomis ar su kitomis pajamomis, galioja šios taisyklės:
  - a) į išmokas, įgytas pagal kitos valstybės narės teisės aktus arba į kitas pajamas, gautas kitoje valstybėje narėje turi būti atsižvelgiama tik tuo atveju, jeigu pirmosios valstybės narės teisės aktais nustatyta, kad atsižvelgiama į užsienyje įgytas išmokas ar pajamas;
  - b) turi būti atsižvelgiama į kitos valstybės narės paskirtų išmokų dydį iki išskaitant mokesčius, socialinio draudimo įmokas ir kitus atskirus mokėjimus ar išskaitas;
  - c) neturi būti atsižvelgiama į pagal kitos valstybės narės teisės aktus įgytų savanoriško ar neprivalomo tęstinio draudimo išmokų dydį;
  - d) jeigu galioja tik vienos valstybės narės teisės aktų nuostatos dėl išmokų sumažinimo, jų mokėjimo sustabdymo ar nutraukimo dėl to, kad atitinkamas asmuo gauna pagal kitos valstybės narės teisės aktus mokamas panašias ar kitos rūšies išmokas arba kitas pajamas kitos valstybės narės teritorijoje, pagal pirmosios valstybės narės teisės aktus mokama išmoka gali būti sumažinama tik išmokų, mokamų pagal kitos valstybės narės teisės aktus, arba pajamų, gaunamų kitos valstybės narės teritorijoje, dydžiu.

46b (11) straipsnis

Specialios nuostatos, taikomos tuo atveju, kai tos pačios rūšies išmokos sutampa pagal dviejų ar kelių valstybių narių teisės aktus

1. Valstybės narės teisės aktų nuostatos dėl išmokų sumažinimo, jų mokėjimo sustabdymo ar nutraukimo negalioja pagal 46 straipsnio 2 dalį apskaičiuotai išmokai.
2. Valstybės narės teisės aktų nuostatos dėl išmokų sumažinimo, jų mokėjimo sustabdymo ar nutraukimo galioja pagal 46 straipsnio 1 dalies a punkto i papunktį apskaičiuotai išmokai tik tuo atveju, jeigu atitinkama išmoka yra:
  - a) IV priedo D dalyje nurodyta išmoka, kurios dydis nepriklauso nuo įgytų draudimo ar gyvenimo laikotarpių trukmės;

arba
  - b) išmoka, kurios dydis nustatytas remiantis įskaitytu laikotarpiu, laikomu įgytu nuo draudiminio įvykio iki vėlesnės datos. Pastaruoju atveju minėtos nuostatos taikomos tokiai išmokai sutapus:
    - i) su tos pačios rūšies išmoka, išskyrus atvejus, kai pagal dviejų ar daugiau valstybių narių sudarytus susitarimus nustatyta, kad į tą patį įskaitytiną laikotarpį negali būti atsižvelgiama du ar daugiau kartų;
    - ii) arba su a punkte nurodyto tipo išmoka.

▼B

Išmokos, nurodytos a ir b punkte, ir susitarimai yra nurodyti IV priedo D dalyje.

46c (11) straipsnis

Specialios nuostatos, taikomos vienai ar kelioms 46a straipsnio 1 dalyje nurodytoms išmokoms sutapus su dviejų ar kelių atitinkamų valstybių narių viena ar daugiau skirtingų rūšių išmokomis ar kitomis pajamomis

1. Jeigu dėl skirtingų rūšių išmokų ar kitų pajamų sumažinamos, sustabdomos ar nutraukiamos dvi ar daugiau 46 straipsnio 1 dalies a punkto i papunktyje nurodytos išmokos, dydis, kuris neturi būti išmokėtas griežtai taikant atitinkamos valstybės narės teisės aktų nuostatas dėl išmokų sumažinimo, jų mokėjimo sustabdymo ar nutraukimo, padalinamas iš išmokų, kurioms galioja toks sumažinimas, sustabdymas ar nutraukimas, skaičiaus.
2. Jeigu atitinkama išmoka yra apskaičiuota pagal 46 straipsnio 2 dalį, taikant valstybės narės teisės aktų nuostatas dėl išmokų sumažinimo, jų mokėjimo sustabdymo ar nutraukimo į kitų valstybių narių skirtingos rūšies išmoką ar išmokas arba kitas pajamas bei visus kitus dalykus turi būti atsižvelgiama proporcingai pagal 46 straipsnio 2 dalį nurodytus draudimo ir (arba) gyvenimo laikotarpius ir tuo remiantis apskaičiuojama minėta išmoka.
3. Jeigu dėl skirtingos rūšies išmokų ar kitų pajamų reikia sumažinti, sustabdyti ar nutraukti vieną ar daugiau 46 straipsnio 1 dalies a punkto i papunktyje nurodytų išmokų ir vieną ar daugiau 46 straipsnio 2 dalyje nurodytų išmokų taikomos šios taisyklės:
  - a) jeigu griežtai taikomos atitinkamų valstybių narių teisės aktų nuostatas dėl sumažinimo, sustabdymo ar nutraukimo, 46 straipsnio 1 dalies a punkto i papunktyje nurodytos išmokos ar išmokų dydis, kuris neturi būti išmokėtas, padalinamas iš išmokų, kurioms galioja šis sumažinimas, sustabdymas ar nutraukimas, skaičiaus;
  - b) jeigu išmoka ar išmokos yra apskaičiuotos pagal 46 straipsnio 2 dalį, sumažinimas, sustabdymas ar nutraukimas atliekamas pagal 2 dalį.
4. Jeigu 1 dalyje ir 3 dalies a punkte nurodytu atveju valstybės narės teisės aktais nustatyta, kad, taikant nuostatas dėl sumažinimo, sustabdymo ar nutraukimo, reikia atsižvelgti į skirtingos rūšies išmokas ir (arba) kitas pajamas bei visus kitus dalykus proporcingai 46 straipsnio 2 dalies b punkte nurodytiems draudimo laikotarpiams, tai minėtose dalyse nustatytas dalijimas iš išmokų skaičiaus šiai valstybei narei negalioja.
5. Visos aukščiau išvardytos nuostatos taikomos *mutatis mutandis*, jeigu vienos ar daugiau valstybių narių teisės aktais nustatyta, kad teisė išmokai gauti neįgyjama tuo atveju, kai atitinkamas asmuo gauna pagal kitos valstybės narės teisės aktus mokamą skirtingos rūšies išmoką arba jis gauna kitas pajamas.

47 (11) straipsnis

Papildomos išmokų skaičiavimo nuostatos

1. Apskaičiuojant 46 straipsnio 2 dalyje nurodytus teorinį ir proporcinį dydžius galioja šios taisyklės:
  - a) jeigu bendra draudimo ir gyvenimo laikotarpį, įgytų iki draudiminio įvykio pagal visų atitinkamų valstybių narių teisės aktus, trukmė yra ilgesnė, negu pagal vienos iš valstybių narių teisės aktus nustatytas maksimalus laikotarpis visai išmokai gauti, tos valstybės narės kompetentinga įstaiga įskaito šį maksimalų laikotarpį vietoj bendros laikotarpių trukmės; šis skaičiavimo metodas neįpareigoja tos įstaigos skirti didesnę išmoką, negu visa išmoka, mokama pagal

▼B

jos administruojamus teisės aktus. Šios nuostatos negalioja išmokoms, kurių dydis nepriklauso nuo draudimo laikotarpį;

- b) tvarka, pagal kurią atsižvelgiama į sutampančius laikotarpius, yra išdėstyta 98 straipsnyje nurodytame įgyvendinimo reglamente;
- c) jeigu pagal valstybės narės teisės aktus išmokos apskaičiuojamos remiantis uždarbio vidurkiu, įmokų vidurkiu, priedų vidurkiu arba pretendento į išmoką bendro uždarbio per draudimo laikotarpį vidurkio santykiu su visų apdraustųjų asmenų, išskyrus mokinius, bendro uždarbio vidurkiu, tos valstybės kompetentinga įstaiga šiuos vidurkius ar santykius nustato tik pagal minėtos valstybės teisės aktus įgytiems draudimo laikotarpiais arba pagal bendrą uždarbį, kurį atitinkamas asmuo gavo tikrai per tuos laikotarpius;
- d) jeigu pagal valstybės narės teisės aktus išmokos apskaičiuojamos remiantis uždarbio, įmokų ar priedų dydžiu, pajamos, įmokos ar priedai, kuriuos tos valstybės narės kompetentinga įstaiga turi įskaityti draudimo arba gyvenimo laikotarpiais, įgytiems pagal kitos valstybės narės teisės aktus, nustatomi remiantis uždarbio, įmokų ar priedų, įregistruotų per draudimo laikotarpį, įgytą pagal jos administruojamus teisės aktus, vidurkiu;
- e) jeigu pagal valstybės narės teisės aktus išmokos apskaičiuojamos remiantis vidutiniu uždarbiu arba fiksuotu dydžiu, vidutinis uždarbis ar fiksuotas dydis, kuriuos tos valstybės kompetentinga įstaiga turi įskaityti draudimo arba gyvenimo laikotarpiais, įgytiems pagal kitos valstybės narės teisės aktus, turi būti lygūs vidutiniam uždarbiui arba fiksuotam dydžiui arba, kur reikia, vidutinio uždarbio ar fiksuotų dydžių vidurkiui, atitinkančiam draudimo laikotarpį, įgytą pagal jos administruojamus teisės aktus;
- f) jeigu pagal valstybės narės teisės aktus kai tikriems laikotarpiais išmokos apskaičiuojamos remiantis uždarbio dydžiu, o kitiems laikotarpiais remiantis vidutiniu uždarbiu arba fiksuotu dydžiu, tos valstybės kompetentinga įstaiga draudimo ar gyvenimo laikotarpiais, įgytiems pagal kitos valstybės narės teisės aktus, turi įskaityti uždarbį ar fiksuotus dydžius pagal d arba e punktuose nurodytas nuostatas arba, kur reikia, šio uždarbio ar fiksuotų dydžių vidurkius, jeigu visiems laikotarpiais, įgytiems pagal jos administruojamus teisės aktus išmokos apskaičiuojamos vidutiniu uždarbiu ar fiksuotais dydžiais, kompetentinga įstaiga draudimo ar gyvenimo laikotarpiais, įgytiems pagal kitos valstybės teisės aktus, įskaitytiną uždarbį arba fiksuotą dydį turi laikyti lygiais nacionaliniam uždarbiui, atitinkančiam vidutinį uždarbį ar fiksuotą dydį;
- g) jeigu pagal valstybės narės teisės aktus išmokos apskaičiuojamos remiantis įmokų vidurkiu, kompetentinga įstaiga šį vidurkį nustato tik pagal minėtos valstybės teisės aktus įgytiems laikotarpiais.

2. Jeigu valstybės narės teisės aktai nustato pakartotinių faktorių įskaitymą apskaičiuojant išmokas, tos valstybės kompetentinga įstaiga, kur reikia, pagal 1 dalį šiuos faktorius turi įskaityti draudimo arba gyvenimo laikotarpiais, įgytiems pagal kitų valstybių narių teisės aktus.

3. Jeigu pagal valstybės narės teisės aktus išmokos dydis priklauso nuo šeimos narių, kitų nei vaikai, skaičiaus, tos valstybės narės kompetentinga įstaiga turi įskaičiuoti atitinkamo asmens šeimos narius, gyvenančius kitos valstybės narės teritorijoje, tartum jie gyventų kompetentingos valstybės teritorijoje.

4. Jeigu valstybės narės kompetentingos įstaigos administruojamuose teisės aktuose nustatyta, kad apskaičiuojant išmokas turi būti atsižvelgiama į atlyginimą, jeigu buvo taikomi 45 straipsnio 6 dalies pirmas ir antras punktai ir jeigu šioje valstybėje narėje pensijos mokėjimas priklauso tik nuo nedarbo laikotarpio, kurio metu mokama išmoka pagal 71 straipsnio 1 dalies a punkto ii papunktį arba pagal 71 straipsnio 1 dalies b punkto ii papunkčio pirmąjį sakinį, tos valstybės narės kompetentinga įstaiga pensiją moka imdama pagrindu atlyginimą,

▼B

pagal kurią buvo skirta bedarbio išmoka remiantis jos administruojamais teisės aktais.

*48 (11) straipsnis***Trumpesni nei vienerių metų draudimo arba gyvenimo laikotarpiai**

1. Nepaisant 46 straipsnio 2 dalies, valstybės narės įstaiga neprivalo skirti išmokų už laikotarpius, kurie buvo įgyti pagal jos administruojamus teisės aktus, į kuriuos atsižvelgiama įvykus draudimui atvejui, jeigu:

— minėtų laikotarpių trukmė yra trumpesnė nei vieneri metai

ir

— atsižvelgiant tik į šiuos laikotarpius pagal tų teisės aktų nuostatas neįgyjama jokia teisė išmokai gauti.

2. Kiekvienos atitinkamos valstybės narės kompetentinga įstaiga sumuoja 1 dalyje nurodytus laikotarpius, taikydama 46 straipsnio 2 dalį, išskyrus b punktą.

3. Jeigu taikant 1 dalį atitinkamų valstybių narių visos įstaigos būtų atleistos nuo jų prievolės mokėti išmokas, išmokos turėtų būti skiriamos tik pagal paskutinės iš minėtų valstybių teisės aktus, kurių sąlygos įvykdytos, tartum visi įgyti ir pagal 45 straipsnio 1-4 dalis sumuoti draudimo ir gyvenimo laikotarpiai būtų įgyti pagal tos valstybės teisės aktus.

*49 (11) (15) straipsnis***Išmokų apskaičiavimas, kai atitinkamas asmuo tuo pačiu metu neįvykdo visų valstybių narių teisės aktų, pagal kuriuos buvo įgyti draudimo ar gyvenimo laikotarpiai, nustatytų sąlygų, arba kai jis pats aiškiai prašo atidėti senatvės išmokų skyrimą**

1. Jeigu atitinkamas asmuo tam tikru laikotarpiu neįvykdo visų valstybių narių teisės aktų, kurie jam buvo taikomi, nustatytų sąlygų išmokai gauti, kur tikslinga, atsižvelgiant į 45 straipsnį ir (arba) 40 straipsnio 3 dalį, tačiau įvykdo tik vienos ar kelių valstybių narių teisės aktų sąlygas, taikomos šios nuostatos:

a) kiekviena kompetentinga įstaiga administruojanti teisės aktus, kurių sąlygos yra įvykdytos, išmokos dydį apskaičiuoja pagal 46 straipsnį;

b) tačiau:

i) jeigu toks asmuo įvykdo bent dviejų valstybių narių teisės aktų sąlygas neįskaitant draudimo ar gyvenimo laikotarpį, įgytą pagal tos valstybės narės teisės aktus, kurių sąlygos nevykdytos, į šiuos laikotarpius taikant 46 straipsnio 2 dalį neatsižvelgiama, nebent minėtų laikotarpių sumavimas leistų nustatyti didesnę išmoką;

ii) jeigu atitinkamas asmuo įvykdo tik vienos valstybės teisės aktų sąlygas nesumuojant draudimo ar gyvenimo laikotarpį, įgytą pagal teisės aktus, kurių sąlygos neįvykdytos, išmokos dydis pagal 46 straipsnio 1 dalies a punkto i papunktį apskaičiuojamas tik pagal tų teisės aktų, kurių sąlygos įvykdytos, nuostatas, atsižvelgiant į laikotarpius, įgytus pagal tuos teisės aktus tik tuo atveju, jeigu, atsižvelgus į laikotarpius, įgytus pagal teisės aktus, kurių sąlygos nebuvo įvykdytos, pagal 46 straipsnio 1 dalies a punkto ii papunkčio galima nustatyti didesnę išmoką.

Šios dalies nuostatos taikomos *mutatis mutandis*, kai atitinkamas asmuo prašo atidėti senatvės išmokos skyrimą pagal 44 straipsnio 2 dalies antrąjį sakinį.

▼ B

2. Išmoka ar išmokos, skiriamos pagal vienos ar kelių valstybių narių teisės aktus 1 dalyje nurodytu atveju, turi būti automatiškai perskaičiuojamos pagal 46 straipsnį, kai įvykdomos vieno ar kelių valstybių narių teisės aktų, kurie buvo taikomi atitinkamam asmeniui, sąlygos, atitinkamai atsižvelgiant į 45 straipsnį ir, kur reikia, dar kartą į 1 dalį. Ši dalis taikoma *mutatis mutandis*, jeigu asmuo prašo skirti senatvės išmokas, įgytas pagal vienos ar kelių valstybių narių teisės aktus, kurios iki to laiko buvo atidėtos pagal 44 straipsnio 2 dalies antrąjį sakinį.

3. Perskaičiavimas turi būti atliekamas automatiškai pagal 1 dalį nepažeidžiant 40 straipsnio 2 dalies, kai jau nebevykdomos sąlygos, keliamos atitinkamų vienos ar kelių valstybių narių teisės aktu.

50 (11) straipsnis

Priedo skyrimas, kai bendras pagal įvairių valstybių narių teisės aktus mokamų išmokų dydis yra mažesnis nei minimalus, nustatytas pagal valstybės, kurios teritorijoje gavėjas gyvena, teisės aktus

Pensijos gavėjui, kuriam galioja šis skyrius, valstybėje, kurios teritorijoje jis gyvena ir pagal kurios teisės aktus jam mokama išmoka, negali būti paskirta mažesnė nei minimali išmoka, nustatyta pagal teisės aktus už draudimo arba gyvenimo laikotarpius, lygius visiems draudimo ar gyvenimo laikotarpiams, kurie lygūs visiems draudimo laikotarpiams, įskaitomiems mokant pagal ankstesnį straipsnį. Tos valstybės kompetentinga įstaiga, kai būtina, gavėjo gyvenimo jos teritorijoje laikotarpiu moka priedą, lygų pagal šį skyrių mokamų išmokų bendro dydžio ir minimalios išmokos dydžio skirtumui.

51 (11) straipsnis

Pakartotinis išmokų įvertinimas ir perskaičiavimas

1. Jeigu, padidėjus minimaliam gyvenimo lygiui, pakitus algoms ar darbo užmokesčiui ar dėl kitų priežasčių, atitinkamos valstybės išmokos patikslinamos nustatytu procentu ar dydžiu, šis procentas ar dydis turi būti tiesiogiai taikomi išmokoms, nustatytoms pagal 46 straipsnį, neperskaičiuojant pagal tą straipsnį.

2. Kita vertus, jeigu turėtų būti keičiamas išmokų nustatymo metodas arba išmokų skaičiavimo taisyklės, išmokos turi būti perskaičiuojamos pagal 46 straipsnį.

▼ M3*51a straipsnis*

Asmenys, kuriems taikoma valstybės tarnautojų speciali sistema

1. 44 straipsnio, 45 straipsnio 1, 5 ir 6 dalių bei 46-51 straipsnių nuostatos analogiškai taikomos asmenims, kuriems taikoma speciali valstybės tarnautojų sistema.

2. Tačiau, jei pagal valstybės narės teisės aktus įgyti, panaikinti, išsaugoti arba atgauti teises į išmokas pagal valstybės tarnautojų specialią sistemą galima tik tada, kai visi draudimo laikotarpiai yra įgyti pagal vieną arba daugiau tos valstybės narės valstybės tarnautojų specialią sistemą arba pagal tos valstybės narės teisės aktus prilygsta tokiems laikotarpiams, atsižvelgiama tik į tuos laikotarpius, kurie gali būti pripažinti pagal tos valstybės narės teisės aktus.

Jei taip susumuoti įgyti laikotarpiai nesuteikia atitinkamam asmeniui teisės gauti šias išmokas, į tokius laikotarpius atsižvelgiama skiriant išmokas pagal bendrąją sistemą arba, jei tokia sistema netinka, priklausomai nuo konkretaus atvejo — pagal fizinio arba protinio darbo darbuotojams taikomą sistemą.

▼ M3

3. Jeigu pagal kokios nors valstybės narės teisės aktus išmokos yra apskaičiuojamos remiantis paskutiniu atlyginimu ar atlyginimais, gautais per ataskaitinį laikotarpį, tos valstybės kompetentinga įstaiga apskaičiuodama atsižvelgia tik į tuos deramai perskaičiuotus atlyginimus, kurie gauti per laikotarpį arba laikotarpius, kada tokie teisės aktai buvo taikomi atitinkamam asmeniui.

▼ B

4 SKYRIUS

NELAIMINGI ATSTITIKIMAI DARBE IR PROFESINĖS LIGOS

1 skirsnis

Teisė gauti išmokas*52 straipsnis***Gyvenimas valstybėje narėje, kitoje nei kompetentinga valstybė — Bendrosios taisyklės**

Pagal darbo sutartį dirbantis asmuo arba savarankiškai dirbantis asmuo, kuris patyrė nelaimingą atsitikimą darbe arba susirgo profesine liga ir kuris gyvena valstybės narės, kitos nei kompetentinga valstybės, teritorijoje, gauna:

- a) išmokas natūra, kurias kompetentingos įstaigos sąskaita teikia jo gyvenamosios vietos įstaiga pagal jos administruojamų teisės aktų nuostatas, tartum asmuo būtų joje apdraustas;
- b) išmokas pinigais, kurias moka kompetentinga įstaiga pagal jos administruojamų teisės aktų nuostatas. Tačiau kompetentingos įstaigos ir gyvenamosios vietos įstaigos susitarimu, šias išmokas pagal kompetentingos valstybės teisės aktus gali mokėti pastaroji įstaiga pirmosios sąskaita.

*53 straipsnis***Pasienio darbuotojai — Speciali taisyklė**

Pasienio darbuotojas taip pat gali gauti išmokas kompetentingos valstybės teritorijoje. Šias išmokas moka kompetentinga įstaiga pagal tos valstybės teisės aktų nuostatas, tartum atitinkamas asmuo joje gyventų.

*54 straipsnis***Buvimas ar persikėlimas gyventi į kompetentingą valstybę**

1. Pagal darbo sutartį dirbantis asmuo arba savarankiškai dirbantis asmuo, kuriam taikomas 52 straipsnis, būdamas kompetentingos valstybės teritorijoje, gauna išmokas pagal tos valstybės teisės aktų nuostatas netgi ir tuo atveju, jeigu jis gaudavo išmokas iki buvimo. Tačiau ši nuostata netaikoma pasienio darbuotojams.

2. Pagal darbo sutartį dirbantis asmuo arba savarankiškai dirbantis asmuo, kuriam taikomas 52 straipsnis, persikėlęs gyventi į kompetentingos valstybės teritoriją, išmokas gauna pagal tos valstybės teisės aktų nuostatas net jeigu jis jau yra gavęs išmokas iki persikėlimo.

▼B

55 straipsnis

Buvimas už kompetentingos valstybės ribų. Sugrįžimas ar persikėlimas gyventi į kitą valstybę įvykus nelaimingam atsitikimui darbe ar susirgus profesine liga. Būtinybė vykti į kitą valstybę narę gydytis

1. Pagal darbo sutartį dirbantis asmuo arba savarankiškai dirbantis asmuo, kuris patyrė nelaimingą atsitikimą darbe arba susirgo profesine liga ir:

a) kuris būna valstybės narės, kitos nei kompetentinga valstybė, teritorijoje;

arba

b) kuris, įgijęs teisę gauti kompetentingos įstaigos mokamas išmokas, gavo tos įstaigos leidimą sugrįžti į valstybės narės, kurioje jis gyvena, teritoriją arba persikelti gyventi į kitos valstybės narės teritoriją;

arba

c) kuris pagal sveikatos būklę gavo kompetentingos įstaigos leidimą išvykti į kitos valstybės narės teritoriją gydytis;

turi teisę:

i) gauti išmokas natūra, kurias kompetentingos įstaigos sąskaita teikia buvimo ar gyvenamosios vietos įstaiga pagal jos administruojamų teisės aktų nuostatas, tartum asmuo būtų joje apdraustas, tačiau išmokų teikimo trukmė reglamentuojama pagal kompetentingos valstybės teisės aktus;

ii) išmokas pinigais, kurias moka kompetentinga įstaiga pagal jos administruojamų teisės aktų nuostatas. Tačiau kompetentingos įstaigos ir buvimo ar gyvenamosios vietos įstaigos susitarimu, tas išmokas pagal kompetentingos valstybės teisės aktų nuostatas gali mokėti pastaroji įstaiga pirmosios sąskaita.

2. Leidimą, kuris reikalingas pagal 1 dalies b punktą, galima atsisakyti išduoti tik tuo atveju, jeigu nustatoma, kad atitinkamo asmens persikėlimas gali pakenkti jo sveikatai arba gydymo kursui.

Leidimą, kuris reikalingas pagal 1 dalies c punktą, galima atsisakyti išduoti tuo atveju, kai reikiamas gydymas atitinkamam asmeniui negali būti suteiktas valstybėje narėje, kurios teritorijoje jis gyvena.

56 straipsnis

Nelaimingi atsitikimai kelionės metu

Nelaimingi atsitikimai, kurie kelionės metu įvyksta valstybės narės kitos nei kompetentinga valstybė, teritorijoje, laikomi įvykusiais kompetentingos valstybės teritorijoje.

57 (7) straipsnis

Išmokos dėl profesinės ligos, kai asmuo buvo susidūręs su ta pačia rizika keliose valstybėse narėse

1. Jeigu susirgęs profesine liga asmuo pagal dviejų ar daugiau valstybių narių teisės aktus dirbo darba, galėjusį sukelti tą ligą, išmokos, į kurias jis arba jo išlaikytiniai gali pretenduoti, skiriamos tiktai pagal tą paskutinių valstybių teisės aktus, kurių sąlygos yra įvykdytos, kur reikia, atsižvelgiant į 2-5 dalis.

2. Jeigu pagal valstybės narės teisės aktus išmokų skyrimas dėl profesinės ligos priklauso nuo sąlygos, kad liga pirmą kartą turi būti

▼B

diagnozuota jos teritorijoje, ši sąlyga laikoma įvykdyta, jeigu liga pirmą kartą buvo diagnozuota kitos valstybės narės teritorijoje.

3. Jeigu pagal valstybės narės teisės aktus išmokų skyrimas dėl profesinės ligos priklauso nuo sąlygos, kad liga turi būti diagnozuota per atitinkamą nustatytą laikotarpį nutraukus paskutinę veiklą, galėjusią sukelti šią ligą, tos valstybės kompetentinga įstaiga, nustatydama laikotarpį, kuriuo buvo atliekama tokia veikla, reikiamu dydžiu sumuoja panašaus pobūdžio veiklą, kuri buvo atliekama pagal bet kurios kitos valstybės narės teisės aktus, tartum ji buvo atliekama pagal pirmosios valstybės teisės aktus.

4. Jeigu pagal vienos valstybės narės teisės aktus išmokų skyrimas dėl profesinės ligos priklauso nuo sąlygos, kad veikla, galėjusi sukelti ligą, būtų atliekama tam tikrą laikotarpį, tos valstybės kompetentinga įstaiga reikiamu dydžiu sumuoja laikotarpius, kai tokia veikla buvo atliekama pagal kitos valstybės narės teisės aktus, tartum ji buvo atliekama pagal pirmosios valstybės teisės aktus.

5. Asmeniui sergant sklerogenine pneumocionoze, išmokų pinigais, įskaitant pensijas, išlaidos padalinamos valstybių narių, kurių teritorijoje atitinkamas asmuo dirbo galėjusių sukelti ligą darbą, kompetentingoms įstaigoms. Šis padalijimas atliekamas proporcingai senatvės draudimo ar gyvenimo laikotarpių, įgytų pagal kiekvienos valstybės teisės aktus, trukmės su 45 straipsnio 1 dalyje nurodytu senatvės draudimo ar gyvenimo laikotarpių, įgytų pagal visų valstybių teisės aktus, bendros trukmės santykiui išmokos skyrimo dieną.

6. Taryba, Komisijos siūlymu, vienbalsiai nustato profesines ligas, kurioms taikomos 5 dalies nuostatos.

*58 straipsnis***Piniginių išmokų apskaičiavimas**

1. Valstybės narės, pagal kurios teisės aktus išmokos pinigais apskaičiuojamos remiantis uždarbio vidurkiu, kompetentinga įstaiga tokį uždarbio vidurkį nustato tik pagal patvirtintas pajamas, kurios buvo mokamos laikotarpiais pagal minėtus teisės aktus.

2. Valstybės narės, pagal kurios teisės aktus išmokos pinigais apskaičiuojamos remiantis pastoviu uždarbiu, kompetentinga įstaiga atsižvelgia tik į uždarbio vidurkį arba, kur reikia, į pastovaus uždarbio vidurkį, gautą laikotarpiais pagal minėtus teisės aktus.

3. Valstybės narės, kurios teisės aktais nustatyta, kad išmokų pinigais dydis priklauso nuo šeimos narių skaičiaus, kompetentinga įstaiga taip pat atsižvelgia į atitinkamo asmens šeimos narius, gyvenančius kitos valstybės narės teritorijoje, tartum jie gyventų kompetentingos valstybės teritorijoje.

*59 straipsnis***Asmens, kuris patyrė nelaimingą atsitikimą darbe arba serga profesine liga, pervežimo išlaidos**

1. Valstybės narės, kurios teisės aktai nustato patyrusio nelaimingą atsitikimą darbe arba sergančio profesine liga asmens pervežimo į jo gyvenamąją vietą ar ligoninės išlaidų apmokėjimą, kompetentinga įstaiga padengia šias išlaidas iki atitinkamos vietos kitos valstybės narės teritorijoje, kurioje asmuo gyvena, su sąlyga, kad ta įstaiga iš anksto sutinka pervežti, atsižvelgdama į pateisinančias priežastis. Toks sutikimas nereikalingas pervežant pasienio darbuotoją.

2. Valstybės narės, kurios teisės aktai nustato darbe nelaimingo atsitikimo metu žuvusio asmens palaikų pervežimo į laidojimo vietą išlaidas, kompetentinga įstaiga privalo pagal jos administruojamus teisės

▼B

aktus padengti šias išlaidas iki atitinkamos vietos kitos valstybės narės teritorijoje, kurioje asmuo gyvena nelaimingo atsitikimo metu.

2 skirsnis

Profesinės ligos, dėl kurios buvo paskirta išmoka, paūmėjimas*60 (7) (11) straipsnis*

1. Dėl profesinės ligos pablogėjus pagal darbo sutartį dirbančio asmens arba savarankiškai dirbančio asmens, gaunančio arba gaudavusio išmoką pagal valstybės narės teisės aktus, sveikatai, galioja šios taisyklės:

- a) jeigu asmuo išmokų pagal kitos valstybės narės teisės aktus mokėjimo laikotarpiu nedirbo darbo, galėjusio sukelti profesinę ligą arba ją paaštrinti, pirmosios valstybės narės kompetentinga įstaiga, atsižvelgdama į sveikatos pablogėjimą pagal jos administruojamų teisės aktų nuostatas privalo padengti išmokų išlaidas;
- b) jeigu asmuo išmokų pagal kitos valstybės narės teisės aktus mokėjimo laikotarpiu dirbo šį darbą, pirmosios valstybės narės kompetentinga įstaiga, neatsižvelgdama į sveikatos pablogėjimą, pagal jos administruojamų teisės aktų nuostatas privalo padengti išmokų išlaidas. Antrosios valstybės narės kompetentinga įstaiga moka atitinkamam asmeniui priedą, kurio dydis turi būti lygus skirtumui tarp sveikatai pablogėjus mokėtinos išmokos dydžio ir išmokos dydžio, kurį reikėtų mokėti iki sveikatos pablogėjimo pagal jos administruojamus teisės aktus, jeigu liga būtų nustatyta pagal tos valstybės narės teisės aktus;
- c) jeigu b punkte nurodytu atveju pagal darbo sutartį dirbantis asmuo arba savarankiškai dirbantis asmuo, sergantis sklerogenine pneumocionoze arba 57 straipsnio 6 dalyje nurodyta liga, neturi teisės gauti išmokų pagal antrosios valstybės narės teisės aktus, pirmosios valstybės narės kompetentinga įstaiga, atsižvelgdama į sveikatos pablogėjimą, privalo mokėti išmokas pagal jos administruojamus teisės aktus. Antrosios valstybės narės kompetentinga įstaiga turi padengti piniginių išmokų, įskaitant pensijas, kurias, atsižvelgdama į sveikatos pablogėjimą, moka pirmosios valstybės narės kompetentinga įstaiga, ir atitinkamų išmokų, kurias reikėtų mokėti iki sveikatos pablogėjimo, dydžio skirtumą;
- d) valstybės narės teisės aktų nuostatos dėl išmokų sumažinimo, jų mokėjimo sustabdymo ar nutraukimo negalioja asmenims, gaunantiems dviejų valstybių narių įstaigų pagal b punktą paskirtas išmokas.

2. Paūmėjus profesinei ligai, kuriai taikomos 57 straipsnio 5 dalies nuostatos, taikomos šios nuostatos:

- a) kompetentinga įstaiga, paskyrusi išmokas pagal 57 straipsnio 1 dalies nuostatas, privalo mokėti išmokas pagal jos administruojamus teisės aktus, atsižvelgdama į sveikatos pablogėjimą;
- b) išmokų pinigais, įskaitant pensijas, išlaidos ir toliau padalinamos įstaigoms, kurios pasidalino ankstesnių išmokų išlaidas pagal 57 straipsnio 5 dalies nuostatas. Tačiau jeigu asmuo ir toliau dirbo darbą, galėjusį sukelti arba paaštrinti profesinę ligą, pagal vienos valstybės narės teisės aktus arba jis jau dirbo panašų darbą pagal kitos valstybės narės teisės aktus, tos valstybės kompetentinga įstaiga, atsižvelgdama į sveikatos pablogėjimą, padengia skirtumą tarp mokamų išmokų dydžio ir išmokų, kurios buvo mokamos iki sveikatos pablogėjimo, dydžio.

3 skirsnis

Kitos nuostatos

61 straipsnis

Atsižvelgimo į kai kurių valstybių narių teisės aktų ypatumus taisyklės

1. Jeigu valstybės narės teritorijoje, kurioje asmuo atsiduria, nėra draudimo nuo nelaimingų atsitikimų darbe arba profesinių ligų arba jeigu toks draudimas yra, tačiau nėra atsakingos už išmokų natūra mokėjimą įstaigos, šias išmokas moka buvimo vietos arba gyvenamosios vietos įstaiga, atsakinga už išmokas natūra ligos atveju.

2. Jeigu pagal kompetentingos valstybės teisės aktus nemokamai teikiamos išmokos natūra priklauso nuo darbdavio organizuojamos medicinos tarnybos, laikoma, kad 52 straipsnyje ir 55 straipsnio 1 dalyje nurodytas išmokas natūra teikia ši medicinos tarnyba.

3. Jeigu kompetentingos valstybės teisės aktai apima darbdavio išpaireigojimų sistemą, laikoma, kad 52 straipsnyje ir 55 straipsnio 1 dalyje nurodytos išmokos natūra teikiamos kompetentingos įstaigos prašymu.

4. Jeigu kompetentingos valstybės kompensacijų dėl nelaimingo atsitikimo darbe sistema nėra grindžiama privalomu draudimu, išmokas natūra tiesiogiai teikia darbdavys arba draudikas.

5. Jeigu valstybės narės teisės aktais tiesiogiai arba netiesiogiai nustatyta, kad nustatant nedarbingumo laipsnį turi būti atsižvelgta į tuos nelaimingus atsitikimus darbe arba tas profesines ligas, kurie įvyko ar kurie buvo patvirtinti anksčiau, tos valstybės narės kompetentinga įstaiga, nustatydamą teisę gauti išmokas arba išmokos dydį, taip pat atsižvelgia į nelaimingus atsitikimus darbe ar profesines ligas, kurie įvyko ar kurie buvo patvirtinti anksčiau pagal kitos valstybės teisės aktus, tartum jie įvyko arba buvo patvirtinti pagal jos administruojamus teisės aktus.

6. Jeigu valstybės narės teisės aktais tiesiogiai arba netiesiogiai nustatyta, kad nustatant nedarbingumo laipsnį turi būti atsižvelgta į nelaimingus atsitikimus darbe arba profesines ligas, kurie įvyksta ar kurie patvirtinami vėliau, tos valstybės narės kompetentinga įstaiga, nustatydamą teisę gauti išmokas arba išmokos dydį, atsižvelgia į nelaimingus atsitikimus darbe ar profesines ligas, kurie įvyko ar kurie buvo patvirtinti vėliau pagal kitos valstybės narės teisės aktus, tartum jie įvyko arba buvo patvirtinti pagal jos administruojamus teisės aktus, bet tik tai tada, jeigu:

1) nemokama kompensacija dėl nelaimingo atsitikimo darbe arba profesinės ligos, kurie įvyko arba kurie buvo patvirtinti anksčiau pagal jos administruojamus teisės aktus;

ir

2) nemokama kompensacija pagal kitos valstybės narės teisės aktus, pagal kuriuos nelaimingas atsitikimas darbe arba profesinė liga įvyko arba buvo patvirtinti vėliau, atsižvelgiant į 5 dalies nuostatas, to nelaimingo atsitikimo darbe arba tos profesinės ligos atžvilgiu.

62 straipsnis

Draudimo sistemos taikymas, kai buvimo arba gyvenamojoje šalyje yra keletas sistemų — Maksimalus išmokų mokėjimo laikotarpis

1. Jeigu pagal buvimo arba gyvenamosios šalies teisės aktus yra keletas draudimo sistemų, tai pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims arba savarankiškai dirbantiems asmenims, kuriems taikomos 52 straipsnio arba 55 straipsnio 1 dalies nuostatos, taikomos plieno

▼B

pramonės fizinio darbo darbuotojus apimančios sistemos. Tačiau kai pagal minėtus teisės aktus yra nustatyta speciali sistema kalnakasybos ir panašių įmonių darbuotojams, šios sistemos nuostatos taikomos tai darbuotojų kategorijai su sąlyga, kad buvimo arba gyvenamosios vietos įstaiga, iš kurios prašoma išmokos, yra kompetentinga administruoti tą sistemą.

2. Jeigu valstybės narės teisės aktais nustatytas maksimalus laikotarpis, už kurį mokamos išmokos, tai tuos teisės aktus administruojanti įstaiga gali atsižvelgti į bet kurį laikotarpį, už kurį šias išmokas jau mokėjo kitos valstybės narės įstaiga.

4 skirsnis

Atsiskaitymai tarp įstaigų*63 straipsnis*

1. Kompetentinga įstaiga privalo kompensuoti išmokų natūra sumas, kurios buvo išmokėtos jos sąskaita pagal 52 straipsnio ir 55 straipsnio 1 dalies nuostatas.

2. 1 dalyje nurodytos kompensuotinos sumos apskaičiuojamos ir sumokamos 98 straipsnyje nurodyto įgyvendinimo reglamento nustatyta tvarka pagal patvirtintas faktines išlaidas.

3. Dvi ar kelios valstybės narės ar šių valstybių kompetentingos valdžios institucijos gali nustatyti kitus atsiskaitymo metodus arba gali atsisakyti bet kokio atsiskaitymo tarp jų jurisdikcijai priklausančių įstaigų.

▼M4

5 skirsnis

Studentai*63a straipsnis*

1–4 skirsnių nuostatos pagal analogiją taikomos studentams.

▼B

5 SKYRIUS

IŠMOKOS MIRTIES ATVEJU*64 straipsnis***Draudimo ar gyvenimo laikotarpių sumavimas**

Valstybės narės, pagal kurios teisės aktus teisės į išmokas mirties atveju įgijimas, išsaugojimas ar atgavimas priklauso nuo įgytų draudimo ar gyvenimo laikotarpių, kompetentinga įstaiga sumuoja reikiamo dydžio draudimo arba gyvenimo laikotarpius, įgytus pagal kitos valstybės narės teisės aktus, tartum jie būtų įgyti pagal jos administruojamus teisės aktus.

▼ B*65 straipsnis***Teisė gauti išmokas, jeigu asmuo mirė arba turintis teisę gauti išmoką asmuo gyvena valstybėje narėje, kitoje nei kompetentinga valstybė**

1. Jeigu pagal darbo sutartį dirbantis asmuo arba savarankiškai dirbantis asmuo, pensininkas arba pareiškėjas gauti pensiją arba jo šeimos narys mirė valstybės narės, kitos nei kompetentinga valstybė, teritorijoje, laikoma, kad mirtis įvyko kompetentingos valstybės teritorijoje.
2. Kompetentinga įstaiga pagal jos administruojamus teisės aktus mirties atveju mokamas išmokas privalo skirti netgi tada, kai turintis teisę jas gauti asmuo gyvena valstybės narės, kitos nei kompetentinga valstybė, teritorijoje.
3. 1 ir 2 dalies nuostatos taip pat taikomos ir tuo atveju, jeigu mirtis įvyksta dėl nelaimingo atsitikimo darbe arba dėl profesinės ligos.

*66 straipsnis***Išmokų mokėjimas mirus pensininkui, kuris gyveno valstybėje narėje, kitoje nei ta, kurios įstaiga buvo atsakinga už išmokų natūra mokėjimą**

Mirus pensininkui, turėjusiam teisę gauti pensiją pagal vienos valstybės narės teisės aktus arba pensijas pagal dviejų ar daugiau valstybių narių teisės aktus, jei šis pensininkas gyveno valstybės narės teritorijoje, kitos nei ta, kurios įstaiga buvo atsakinga už išmokų natūra mokėjimą pagal 28 straipsnio nuostatas, ta įstaiga išmoką, mirties atveju mokėtiną pagal jos administruojamus teisės aktus, moka savo lėšomis, tartum pensininkas savo mirties dieną gyventų tos valstybės narės, kurioje įsikūrusi įstaiga, teritorijoje.

Ankstesnės dalies nuostatos analogiškai galioja pensininko šeimos nariams.

▼ M4*66a straipsnis***Studentai**

64–66 straipsnių nuostatos pagal analogiją taikomos studentams ir jų šeimos nariams.

▼ B

6 SKYRIUS

BEDARBIO IŠMOKOS

1 skirsnis

Bendrosios nuostatos*67 straipsnis***Draudimo ar darbo pagal darbo sutartį laikotarpių sumavimas**

1. Valstybės narės, pagal kurios teisės aktus teisės į išmokas įgijimas, išlaikymas ar atgavimas priklauso nuo įgytų draudimo laikotarpių, kompetentinga įstaiga reikiamu dydžiu sumuoja draudimo ar darbo pagal darbo sutartį laikotarpius, pagal darbo sutartį dirbančio asmens įgytus pagal bet kurios kitos valstybės narės teisės aktus, tartum šie draudimo laikotarpiai būtų įgyti pagal jos administruojamus teisės

▼B

aktus, tačiau su sąlyga, kad tie darbo pagal darbo sutartį laikotarpiai būtų pripažinti kaip draudimo laikotarpiai, įgyti pagal tuos teisės aktus.

2. Valstybės narės, pagal kurios teisės aktus teisės į išmokas įgijimas, išsaugojimas ar atgavimas priklauso nuo įgytų pagal darbo sutartį darbo laikotarpį, kompetentinga įstaiga reikiamu dydžiu sumuoja draudimo ar darbo pagal darbo sutartį laikotarpius pagal darbo sutartį dirbančio asmens įgytus pagal bet kurios kitos valstybės narės teisės aktus, tartum šie darbo pagal darbo sutartį laikotarpiai būtų įgyti pagal jos administruojamus teisės aktus.

3. Išskyrus 71 straipsnio 1 dalies a punkto ii papunktyje ir b punkto ii papunktyje nurodytus atvejus, 1 ir 2 dalies nuostatų taikymas priklauso nuo atitinkamo asmens paskutiniu metu įgytų:

— pagal 1 dalį — draudimo laikotarpį,

— pagal 2 dalį — darbo pagal darbo sutartį laikotarpį,

remiantis teisės aktu, pagal kuriuos prašoma skirti išmokas, nuostatomis.

4. Jeigu laikotarpio, už kurį gali būti skiriamos išmokos, trukmė priklauso nuo draudimo arba darbo pagal darbo sutartį laikotarpį, prireikus taikomos 1 arba 2 dalies nuostatos.

*68 straipsnis***Išmokų apskaičiavimas**

1. Valstybės narės, kurios teisės aktai nustato, kad išmokos apskaičiuojamos remiantis ankstesnės algos ar darbo užmokesčio dydžiu, kompetentinga įstaiga turi atsižvelgti tiksliai į algą ar darbo užmokesčių, kurių atitinkamas asmuo gavo dirbdamas paskutinį darbą tos valstybės teritorijoje. Tačiau jeigu atitinkamas asmuo paskutinėje darbo vietoje dirbo trumpiau nei keturias savaites, išmokos apskaičiuojamos remiantis įprastine alga ar darbo užmokesčiu bedarbio buvimo ar gyvenamojoje vietoje, atitinkančiu algą ar darbo užmokesčių lygiaverčiame ar panašiam darbe, kaip ir jo paskutinėje darbo vietoje kitos valstybės narės teritorijoje.

2. Valstybės narės, kurios teisės aktais nustatyta, kad išmokų dydis priklauso nuo šeimos narių skaičiaus, kompetentinga įstaiga atsižvelgia ir į tuos atitinkamo asmens šeimos narius, kurie gyvena kitos valstybės narės teritorijoje, tartum jie gyventų kompetentingos valstybės teritorijoje. Ši nuostata negalioja, jeigu valstybėje, kurios teritorijoje šeimos nariai gyvena, kitas asmuo turi teisę gauti nedarbo išmokas, kurias apskaičiuojant atsižvelgiama į šeimos narius.

*2 skirsnis***Bedarbiai, vykstantys į valstybę narę, kitą nei kompetentinga valstybę***69 straipsnis***Sąlygos ir apribojimai išsaugoti teisei gauti išmokas**

1. Pagal darbo sutartį dirbęs asmuo arba savarankiškai dirbęs asmuo, tapęs bedarbiu ir įvykdęs valstybės narės teisės aktų sąlygas teisei gauti išmokas, išvykęs į vieną ar daugiau kitų valstybių narių ieškoti darbo, išsaugo savo teisę gauti išmokas pagal šias sąlygas ir apribojimus:

a) Prieš išvykdamas jis turi būti įsiregistravęs kaip darbo ieškantis asmuo ir būti kompetentingos valstybės įdarbinimo tarnybų žinioje mažiausiai keturias savaites po to, kai tapo bedarbiu. Tačiau kompetentingos tarnybos ar įstaigos gali leisti jam išvykti iki to laikotarpio pabaigos.

▼B

- b) Jis turi išregistruoti kiekvienos valstybės narės, į kurią atvyksta, įdarbinimo tarnybose kaip darbo ieškantis asmuo ir jam turi būti taikoma ten galiojanti kontrolės tvarka. Ši sąlyga laikoma įvykdyta per laikotarpį iki registracijos, jeigu atitinkamas asmuo išregistravo per septynias dienas nuo tos dienos, nuo kurios jo nebėra valstybės, iš kurios išvyko, įdarbinimo tarnybų žinioje. Tam tikrais atvejais kompetentingos tarnybos ar įstaigos šį laikotarpį gali pratęsti.
- c) Teisė į išmokas ilgiausiai galioja tris mėnesius nuo tos dienos, nuo kurios atitinkamas asmuo nustoja buvęs valstybės, iš kurios išvyko, įdarbinimo įstaigų žinioje, su sąlyga, kad bendras išmokų mokėjimo laikotarpis neviršytų išmokų, į kurias jis turėjo teisę pagal tos valstybės teisės aktus, mokėjimo laikotarpio. Sezoniniams darbuotojams šis laikotarpis be to dar apribojamas laikotarpiu, likusiu iki sezoninio darbo pabaigos.
2. Jeigu atitinkamas asmuo sugrįžta į kompetentingą valstybę iki laikotarpio, už kurį jis turi teisę gauti išmokas pagal 1 dalies c punkto nuostatas, pabaigos, jis ir toliau išsaugo teisę gauti išmokas pagal tos valstybės teisės aktus; jis praranda visas teises gauti išmokas pagal kompetentingos valstybės teisės aktus, jeigu jis negrįžta iki to laikotarpio pabaigos. Tam tikrais atvejais kompetentingos tarnybos arba įstaigos šį laikotarpį gali pratęsti.
3. 1 dalies nuostatos gali būti taikomos tik vieną kartą tarp dviejų darbo pagal darbo sutartį laikotarpių.

▼M8**▼B***70 straipsnis***Išmokų mokėjimas ir kompensavimas**

1. 69 straipsnio 1 dalyje nurodytais atvejais išmokas moka kiekvienos valstybės, į kurią bedarbis atvyksta ieškoti darbo, įstaiga.
- Valstybės narės, kurios teisės aktai taikomi pagal darbo sutartį dirbančiam asmeniui arba savarankiškai dirbančiam asmeniui jo paskutinio darbo laikotarpiu, kompetentinga įstaiga privalo kompensuoti šias išmokas.
2. 1 dalyje nurodytos kompensacijos apskaičiuojamos ir gražinamos 98 straipsnyje nurodyto įgyvendinimo reglamento nustatyta tvarka pagal patvirtintas faktines išlaidas arba mokėjimais vienkartinėmis sumomis.
3. Dvi ar kelios valstybės narės ar tų valstybių kompetentingos valdžios institucijos gali nustatyti kitus atsiskaitymo būdus arba gali atsisakyti bet kokio atsiskaitymo tarp jų jurisdikcijai priklausančių įstaigų.

3 skirsnis**Bedarbiai, kurie, dirbdami paskiausią darbą, gyveno valstybėje narėje, kitoje nei kompetentinga valstybė***71 straipsnis*

1. Bedarbis, kuris anksčiau dirbo pagal darbo sutartį ir kuris, dirbdamas paskiausią darbą, gyveno valstybės narės, kitos nei kompetentinga valstybė, teritorijoje, išmokas gauna pagal šias nuostatas:
- a) i) Pasienio darbuotojas, kuris iš dalies arba atsitiktinai tapo bedarbiu jį įdarbinusioje įmonėje, gauna išmokas pagal kompetentingos valstybės teisės aktų nuostatas, tartum jis gyventų tos valstybės teritorijoje; šias išmokas moka kompetentinga įstaiga.

▼ B

- ii) Pasienio darbuotojas, tapęs visišku bedarbiu, išmokas gauna pagal tos valstybės narės, kurios teritorijoje jis gyvena, teisės aktų nuostatas, tartum tie teisės aktai jam būtų taikomi dirbant paskiausią darbą; šias išmokas savo lėšomis moka gyvenamosios vietos įstaiga.
  - b) i) Pagal darbo sutartį dirbantis asmuo, išskyrus pasienio darbuotoją, kuris iš dalies arba atsitiktinai tapo bedarbiu arba tapo visišku bedarbiu ir lieka savo darbdavio arba kompetentingos valstybės teritorijos įdarbinimo tarnybos žinioje, išmokas gauna pagal tos valstybės teisės aktų nuostatas, tartum jis gyventų jos teritorijoje; šias išmokas moka kompetentinga įstaiga.
  - ii) Pagal darbo sutartį dirbantis asmuo, išskyrus pasienio darbuotoją, kuris tapo visišku bedarbiu ir yra valstybės narės, kurios teritorijoje jis gyvena, įdarbinimo tarnybos žinioje, arba sugrįžta į tą teritoriją, išmokas gauna pagal tos valstybės teisės aktus, tartum jis čia dirbtų paskutiniu metu; gyvenamosios vietos įstaiga moka šias išmokas savo lėšomis. Tačiau, jeigu toks pagal darbo sutartį dirbantis asmuo yra igijęs teisę gauti išmokas kompetentingos įstaigos tos valstybės narės, kurios teisės aktai jam buvo taikomi paskutiniu metu, išmokas jis gauna pagal 69 straipsnio nuostatas. Išmokų mokėjimas pagal valstybės narės, kurios teritorijoje jis gyvena, teisės aktus sustabdomas tam laikotarpiui, už kurį pagal 69 straipsnio nuostatas bedarbis gali gauti išmokas pagal teisės aktus, kurie jam buvo taikomi paskutiniu metu.
2. Bedarbis negali gauti išmokų pagal valstybės narės, kurios teritorijoje jis gyvena, teisės aktus tol, kol jis turi teisę gauti išmokas pagal 1 dalies a punkto i papunkčio arba b punkto i papunkčio nuostatas.

▼ M3

4 skirsnis

Asmenys, kuriems taikoma valstybės tarnautojų speciali sistema*71a straipsnis*

1. 1 ir 2 skirsnių nuostatos analogiškai taikomos asmenims, kuriems taikoma valstybės tarnautojų speciali nedarbo sistema.
2. 3 skirsnio nuostatos netaikomos asmenims, kuriems taikoma valstybės tarnautojų speciali nedarbo sistema. Asmuo, kuriam taikoma valstybės tarnautojų speciali nedarbo sistema, iš dalies ar visiškai tapęs bedarbiu ir paskutinio darbo metu gyvenęs valstybės narės, kitos nei kompetentinga valstybė, teritorijoje, išmokas gauna pagal kompetentingos valstybės teisės aktus tartum jis gyventų tos valstybės teritorijoje; tokias išmokas moka kompetentinga įstaiga savo sąskaita.

▼ B

7 (8) SKYRIUS

IŠMOKOS ŠEIMAI*72 (8) straipsnis***Draudimo, darbo pagal darbo sutartį arba savarankiško darbo laikotarpių sumavimas**

Jeigu pagal valstybės narės teisės aktus teisės į išmokas igijimas priklauso nuo įgytų draudimo, darbo pagal darbo sutartį arba savarankiško darbo laikotarpių, tos valstybės kompetentinga įstaiga, sumuoja reikiamo dydžio draudimo, darbo pagal darbo sutartį arba savarankiško darbo laikotarpius, įgytus bet kurioje kitoje valstybėje narėje, tartum šie laikotarpiai būtų įgyti pagal jos administruojamus teisės aktus.

▼B

*72a (9) (14) straipsnis***Pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims tapus visiškai bedarbiais**

Pagal darbo sutartį dirbantis asmuo, kuris tapo visišku bedarbiu ir kuriam galioja 71 straipsnio 1 dalies a punkto ii papunktis arba b punkto ii papunkčio pirmasis sakiny, už savo šeimos narius, gyvenančius tos pačios valstybės narės teritorijoje, kaip ir jis pats, išmokas šeimai gauna pagal tos valstybės narės teisės aktus, tartum jam tie teisės aktai būtų taikomi jo paskiausio darbo metu, prireikus atsižvelgiant į 72 straipsnį. Šias išmokas moka ir išlaidas padengia gyvenamosios vietos įstaiga.

Jeigu ta įstaiga taiko teisės aktus, kuriais numatyti atskaitymai bedarbių mokėtinoms įmokoms, kurios naudojamos padengti išmokas šeimai, tuos atskaitymus ji turi teisę atlikti pagal savo valstybės teisės aktų nuostatas.

*73 (8) straipsnis***Pagal darbo sutartį dirbantis asmuo arba savarankiškai dirbantis asmuo, kurio šeimos nariai gyvena valstybėje narėje, kitoje nei kompetentinga valstybė**

Pagal darbo sutartį dirbantis asmuo arba savarankiškai dirbantis asmuo, kuriam taikomi valstybės narės teisės aktai, už savo šeimos narius, gyvenančius kitos valstybės narės teritorijoje, turi teisę gauti išmokas šeimai, mokamas pagal pirmosios valstybės teisės aktų nuostatas, tartum jie gyventų toje valstybėje, laikantis VI priedo nuostatų.

*74 (8) straipsnis***Bedarbiai, kurių šeimos nariai gyvena valstybėje narėje, kitoje nei kompetentinga valstybė**

Bedarbis, kuris anksčiau dirbo pagal darbo sutartį arba dirbo savarankiškai ir kuriam mokama bedarbio išmoka pagal valstybės narės teisės aktus, už savo šeimos narius, gyvenančius kitoje valstybėje narėje, turi teisę gauti išmokas šeimai, mokamas pagal pirmosios valstybės teisės aktus, tartum jie toje valstybėje gyventų, laikantis VI priedo nuostatų.

*75 (8) straipsnis***Išmokų mokėjimas**

1. Išmokas šeimai 73 straipsnyje nurodytais atvejais moka kompetentinga įstaiga tos valstybės, kurios teisės aktai taikomi pagal darbo sutartį dirbančiam asmeniui arba savarankiškai dirbančiam asmeniui, o 74 straipsnyje nurodytais atvejais — kompetentinga įstaiga valstybės, pagal kurios teisės aktus anksčiau pagal darbo sutartį dirbęs asmuo arba savarankiškai dirbęs asmuo gauna bedarbio išmokas. Jos mokamos pagal šių įstaigų administruojamus teisės aktus nepriklausomai nuo to, ar fizinis ar juridinis asmuo, kuriam mokėtinos šios išmokos, gyvena ar būna kompetentingos valstybės ar kitos valstybės teritorijoje.

2. Tačiau, jeigu išmokomis šeimai nesinaudoja asmuo, kuriam jos skirtos šeimos nariams išlaikyti, kompetentinga įstaiga savo teisinius įsipareigojimus vykdo mokėdama minėtas išmokas fiziniam ar juridiniam asmeniui, faktiškai išlaikančiam šeimos narius, jų gyvenamosios vietos įstaigos arba jų gyvenamosios vietos šalies kompetentingos valdžios institucijos paskirtos įstaigos arba tarnybos prašymu.

3. Dvi ar daugiau valstybių narių, remdamosi 8 straipsnio nuostatomis, gali susitarti, kad kompetentinga įstaiga pagal tų valstybių arba vienos iš tų valstybių teisės aktus fiziniam ar juridiniam asmeniui,

▼B

faktiškai išlaikančiam šeimos narius, mokamos išmokos šeimai mokėtų tiesiogiai ar per jo gyvenamosios vietos įstaigos agentūrą.

76 (8) straipsnis

Taisyklės ar prioritetai, kai teisė gauti išmokas šeimai pagal kompetentingos valstybės teisės aktus sutampa su teise gauti išmokas šeimai pagal valstybės narės, kurios teritorijoje šeimos nariai gyvena, teisės aktus

1. Jeigu tą patį laikotarpį tam pačiam šeimos nariui ir darbinei veiklai tęsti yra mokamos išmokos šeimai pagal tos valstybės narės, kurios teritorijoje šeimos nariai gyvena, teisės aktus, teisė gauti išmokas šeimai, mokamas pagal kitos valstybės narės teisės aktus, jei tai numatyta pagal 73 ar 74 straipsnius, sumažinama tokiu dydžiu, kuris mokamas pagal pirmosios valstybės narės teisės aktus.

2. Jeigu valstybėse narėse, kurių teritorijoje šeimos nariai gyvena, išmokų skirti neprašoma, kitos valstybės narės kompetentinga įstaiga gali taikyti 1 dalies nuostatas, tartum išmokas būtų paskyrusi pirmoji valstybė narė.

▼M4*76a straipsnis***Studentai**

72 straipsnio nuostatos pagal analogiją taikomos studentams.

▼B

8 SKYRIUS

IŠMOKOS PENSININKŲ IŠLAIKOMIEMS VAIKAMS IR NAŠLAIČIAMS*77 straipsnis***Pensininkų išlaikomi vaikai**

1. Terminas „išmokos“ šiame straipsnyje reiškia pašalpas šeimai, skirtas asmenims, gaunantiems senatvės ar invalidumo pensijas arba pensijas dėl nelaimingo atsitikimo darbe ar profesinės ligos ir tų pensijų padidinimą ar priedus prie jų už tokių pensininkų vaikus, išskyrus priedus, mokamus pagal draudimo nuo nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų sistemas.

2. Išmokos, nepaisant to, kurios valstybės narės teritorijoje pensininkas ar vaikai gyvena, mokamos pagal šias taisykles:

- a) pensininkui, gaunančiam pensiją tik pagal vienos valstybės narės teisės aktus, remiantis atsakingos už pensiją valstybės narės teisės aktais;
- b) pensininkui, gaunančiam pensiją pagal daugiau kaip vienos valstybės narės teisės aktus:
  - i) remiantis bet kurios iš tų valstybių, kurioje jis gyvena, teisės aktais, su sąlyga, kad prireikus atsižvelgiant į 79 straipsnio dalies nuostatas teisė gauti vieną iš 1 dalyje nurodytų išmokų igyjama pagal tos valstybės teisės aktus;

arba

- ii) kitais atvejais, remiantis valstybės narės teisės aktais, kurie jam buvo taikomi ilgiausią laikotarpį, su sąlyga, kad prireikus atsižvelgiant į 79 straipsnio 1 dalies a punkto nuostatas teisė į vieną iš 1 dalyje nurodytų išmokų igyjama pagal tuos teisės aktus; jeigu

▼B

pagal tuos teisės aktus jokia teisė neįgyjama, tokios teisės įgijimo pagal kitos atitinkamos valstybės narės teisės aktus sąlygos nustatomos remiantis draudimo ar gyvenimo laikotarpių, įgytų pagal tų valstybių teisės aktus, mažėjančia trukme.

*78 straipsnis***Našlaičiai****▼M5**

1. Sąvoka „išmokos“. šiame straipsnyje reiškia pašalpas šeimai ir, kur reikia, papildomas ar specialias pašalpas našlaičiams.

▼B

2. Išmokos našlaičiams, nepaisant to, kurios valstybės narės teritorijoje našlaitis arba fizinis ar juridinis asmuo, kuris faktiškai jį išlaiko, gyvena, mokamos pagal šias taisykles:

- a) našlaičiui, mirus pagal darbo sutartį dirbusiam asmeniui arba savarankiškai dirbusiam asmens, kuriam buvo taikomi vienos valstybės narės teisės aktai, tiksliai pagal tos valstybės teisės aktus;
- b) našlaičiui, mirus pagal darbo sutartį dirbusiam asmeniui arba savarankiškai dirbusiam asmeniui, kuriam buvo taikomi kelių valstybių narių teisės aktai:
  - i) remiantis valstybės narės, kurios teritorijoje našlaitis gyveno, teisės aktais, su sąlyga, kad, atsižvelgiant į 79 straipsnio 1 dalies a punkto nuostatas, teisė į vieną iš 1 dalyje nurodytų išmokų įgyjama pagal tos valstybės teisės aktus;
  - ii) kitais atvejais, remiantis valstybės narės teisės aktais, kurie mirusiajam buvo taikomi ilgiausią laikotarpį, su sąlyga, kad, kai tikslinga, atsižvelgiant į 79 straipsnio 1 dalies nuostatas, teisė į vieną iš 1 dalyje nurodytų išmokų įgyjama pagal tos valstybės teisės aktus; jeigu pagal tuos teisės aktus jokia teisė neįgyjama, tokios teisės įgijimo pagal kitų valstybių narių teisės aktus sąlygos nagrinėjamos draudimo ar gyvenimo laikotarpių, įgytų pagal tų valstybių teisės aktus, mažėjančios trukmės tvarka.

Tačiau valstybės narės teisės aktų nuostatos, taikomos 77 straipsnyje nurodytoms išmokoms pensininkų vaikams, pensininkui mirus, ir toliau taikomos jo našlaičių išmokoms.

▼M5*78a straipsnis*

Našlaičių pensijos, išskyrus paskirtąsias pagal draudimo nuo nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų sistemas, laikomos „išmokomis“ 78 straipsnio 1 dalies taikymo srityje, jeigu velioniui tam tikrą laiką buvo taikoma sistema, pagal kurią numatomos tik pašalpos šeimai arba papildomos ar specialios pašalpos našlaičiams. Tos sistemos išvardytos VIII priede.

▼B*79 (7) straipsnis***Bendrosios nuostatos dėl išmokų pensininkų išlaikomiems vaikams ir našlaičiams**

1. Išmokos pagal ►**M5** 77, 78 ir 78a ◀ straipsnį mokamos pagal teisės aktus, kurie, pritaikius tų straipsnių nuostatas, nustatyti atsakingos už tokių teisės aktų administravimą įstaigos, ir jos lėšomis, tartum pensininkui ar velioniui buvo taikomi tiksliai kompetentingos valstybės teisės aktai.

Tačiau:

▼B

- a) jeigu pagal tuos teisės aktus teisės gauti išmokas įgijimas, išsaugojimas ar atgavimas priklauso nuo draudimo, darbo pagal darbo sutartį, savarankiško darbo ar gyvenimo laikotarpių trukmės, ši trukmė nustatoma atsižvelgiant į 45 straipsnio arba, priklausomai nuo atvejo, į 72 straipsnio nuostatas;
- b) jeigu pagal tuos teisės aktus išmokų dydis apskaičiuojamas remiantis pensijos dydžiu arba draudimo laikotarpių trukme, šių išmokų dydis apskaičiuojamas remiantis teoriniu dydžiu, nustatomu pagal 46 straipsnio 2 dalies nuostatas.

2. Tuo atveju, jei, taikant 77 straipsnio 2 dalies b punkto ii papunktyje ir 78 straipsnio 2 dalies b punkto ii papunktyje nurodytas taisykles, kelios valstybės narės taptų kompetentingos, esant vienodai laikotarpių trukmei, išmokos pagal ►**M5** 77, 78 ar 78a ◀ straipsnį priklausomai nuo atvejo skiriamos pagal valstybių narių teisės aktus, kurie pensininkui ar velioniui buvo taikomi ilgiausiai.

3. Teisė gauti išmokas, priklausančias tik pagal nacionalinės teisės aktus arba pagal 2 dalies nuostatas ir pagal ►**M5** 77, 78 ir 78a ◀ straipsnius, sustabdoma, jeigu vaikai yra įgiję teisę gauti išmokas arba pašalpas šeimai pagal valstybės narės teisės aktus dėl darbinės ar profesinės veiklos. Tokiu atveju atitinkami asmenys laikomi pagal darbo sutartį dirbančio asmens arba savarankiškai dirbančio asmens šeimos nariais.

▼M3*79a straipsnis***Nuostatos dėl išmokų našlaičiams, turintiems teisę gauti išmokas pagal valstybės tarnautojų specialią sistemą**

1. Nepaisant ►**M5** 78a straipsnis ◀ nuostatų, našlaičių pensijos, gaunamos pagal valstybės tarnautojų specialią sistemą, yra apskaičiuojamos pagal 3 skyriaus nuostatas.

2. Jei šio straipsnio 1 dalyje nurodytu atveju draudimo, darbo pagal darbo sutartį, savarankiško darbo ar gyvenimo laikotarpiai buvo įgyti ir pagal kokią nors bendrąją sistemą, tai išmokos, mokėtinos pagal tą bendrąją sistemą, mokamos pagal 8 skyriaus ►**M5** jeigu kitaip nenumatyta 44 straipsnio 3 dalyje ◀ nuostatas. Į draudimo, savarankiško darbo ar darbo pagal darbo sutartį laikotarpius, įgytus pagal valstybės tarnautojų specialiai sistemai taikomus teisės aktus, arba laikotarpius, kurie pagal tos valstybės narės teisės aktus yra prilyginami tokiems laikotarpiams, prireikus atsižvelgiama įgyjant, išsaugojant ar atgaunant teises į išmoką pagal tai bendrajai sistemai taikomus teisės aktus.

▼B

IV DALIS

**DARBUOTOJŲ MIGRANTŲ SOCIALINĖS APSAUGOS
ADMINISTRACINĖ KOMISIJA***80 straipsnis***Sudėtis ir darbo metodai**

1. Prie Komisijos turi būti įsteigta Darbuotojų migrantų socialinės apsaugos administracinė komisija (toliau — Administracinė komisija), sudaryta iš kiekvienos valstybės narės atstovų; kur reikia, jai padeda ekspertai patarėjai. Komisijos atstovas dalyvauja Administracinės komisijos posėdžiuose patarėjo teisėmis.

2. Administracinę komisiją techniniais klausimais konsultuoja Tarpautinis darbo biuras pagal šiam tikslui sudaryto Europos Bendrijos ir Tarpautinės darbo organizacijos susitarimo sąlygas.

▼B

3. Administracinės komisijos taisyklės parengiamos bendru jos narių sutarimu.

Sprendimai dėl 81 straipsnio a punkte nurodytų klausimų aiškinimo priimami vienbalsiai. Jie turi būti skelbiami viešai.

4. Sekretoriavimo paslaugas Administracinei komisijai teikia Komisija.

*81 straipsnis***Administracinės komisijos uždaviniai**

Administracinė komisija vykdo šias pareigas:

- a) nagrinėja visus administravimo ir interpretavimo klausimus, kylančius iš šio reglamento ir paskesnių reglamentų nuostatų, arba iš pagal juos sudarytų sutarčių ar susitarimų, nepažeidžiant valdžios institucijų, įstaigų ir atitinkamų asmenų teisių naudotis teismais ir procedūromis, nustatytomis valstybių narių teisės aktais, šiuo reglamentu arba Steigimo sutartimi;
- b) valstybių narių kompetentingos valdžios institucijų, įstaigų ir teismų prašymu verčia visus dokumentus, susijusius su šio reglamento vykdymu, ir be kita ko verčia prašymus, pateiktus asmenų, kurie turi teisę gauti išmokas pagal šio reglamento nuostatas;
- c) vysto ir plėtoja valstybių narių bendradarbiavimą socialinės apsaugos srityje, ypač siekiant bendrų interesų, įgyvendinant sveikatos ir socialines priemones;

▼M1

- d) vysto ir plėtoja valstybių narių bendradarbiavimą modernizuojant keitimosi informacija tvarką, ypač informacijos srautą tarp įstaigų pritaikant keitimuisi telematiniu būdu, atsižvelgiant į duomenų tvarkymo plėtrą kiekvienoje valstybėje narėje. Pagrindinis tokio modernizavimo tikslas — paspartinti išmokų skyrimą;

▼B

- e) apibendrina veiksnius, į kuriuos reikėtų atsižvelgti sudarant sąskaitas tarp valstybių narių įstaigų už pagal šio reglamento nuostatas padarytas išlaidas ir priimant metines ataskaitas tarp minėtų įstaigų;
- f) imasi bet kurių kitų pareigų, priklausančių jos kompetencijai pagal šio ir paskesnių reglamentų nuostatas arba bet kurią pagal juos sudarytą sutartį ar susitarimą;
- g) teikia Komisijai pasiūlymus dėl paskesnių reglamentų rengimo ir šio bei paskesnių reglamentų pataisų.

V DALIS

**DARBUOTOJŲ MIGRANTŲ SOCIALINĖS APSAUGOS
PATARIAMASIS KOMITETAS***82 (B) straipsnis***Įsteigimas, sudėtis ir darbo metodai**

1. Įsteigiamas Darbuotojų migrantų socialinės apsaugos patariamasis komitetas (toliau — Patariamasis komitetas), susidedantis iš ► **M10** 162 ◀ narių, į kurių iš kiekvienos valstybės narės įeina:

- a) du Vyriausybės atstovai, iš kurių bent vienas privalo būti Administracinės komisijos nariu;
- b) du profesinių sąjungų atstovai;
- c) du darbdavių organizacijų atstovai.

▼B

Kiekvienai valstybei narei paskiriamas kiekvienos aukščiau nurodytų kategorijų pakaitinis narys.

2. Patariamojo komiteto narius ir jų pakaitinius paskiria Taryba, kuri, pasirinkdama atstovus iš profesinių sąjungų ir darbdavių organizacijų, siekia, kad atitinkami sektoriai būtų tinkamai atstovaujami Komitete.

Narių ir jų pakaitinių sąrašus Taryba skelbia *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje*.

3. Narių ir jų pakaitinių kadencija trunka dvejus metus. Jie kadencija gali būti atnaujinama. Pasibaigus kadencijai, nariai ir jų pakaitiniai toliau eina pareigas, kol jie pakeičiami arba, kol jų kadencija atnaujinama.

4. Patariamajam komitetui pirmininkauja Komisijos atstovas. Pirmininkas nebalsuoja.

5. Patariamasis komitetas sušaukia posėdį bent kartą per metus. Jį sušaukia pirmininkas savo iniciatyva arba bent vienam trečdaliui narių pateikus raštišką prašymą. Prašyme turi būti išdėstyti konkretūs pasiūlymai dėl darbotvarkės.

6. Veikdamas pirmininko pasiūlymu, Patariamasis komitetas išimtiniais atvejais gali tartis su atstovaujamosiomis organizacijomis ar bet kuriuo asmeniu, turinčiu didelę patirtį socialinės apsaugos srityje. Be to, Komitetas gauna techninę pagalbą iš Tarptautinio darbo biuro tokiomis pačiomis sąlygomis, kaip ir Administracinė komisija pagal Europos Bendrijos ir Tarptautinės darbo organizacijos susitarimo sąlygas.

7. Patariamojo komiteto pasiūlymuose ir išvadose turi būti nurodytos priežastys, kuriomis remiamasi. Jos pateikiamos priėmus absoliučia balsų dauguma.

Komitetas narių daugumos susitarimu parengia darbo taisykles, kurias atsižvelgdama į Komisijos nuomonę patvirtina Taryba.

8. Sekretoriavimo paslaugas Patariamajam komitetui teikia Komisija.

*83 straipsnis***Patariamojo komiteto uždaviniai**

Patariamasis komitetas veikia Europos Bendrijų Komisijos Administracinės komisijos prašymu arba savo iniciatyva:

- a) nagrinėja bendruosius arba principinius klausimus ir problemas, kylančias iš reglamentų, priimtų pagal Steigimo sutarties 51 straipsnio nuostatas, įgyvendinimo;
- b) teikia Administracinei komisijai išvadas ir pasiūlymus dėl reglamentų bet kurių pataisų.

VI DALIS

KITOS NUOSTATOS*84 (7) straipsnis***Kompetentingų valdžios institucijų bendradarbiavimas**

1. Valstybių narių kompetentingos valdžios institucijos teikia viena kitai visą informaciją apie:

- a) priemones, kurių reikia imtis įgyvendinant šį reglamentą;
- b) teisės aktų pakeitimus, kurie gali įtakoti šio reglamento įgyvendinimą.

▼B

2. Įgyvendinant šį reglamentą, valstybių narių valdžios institucijos ir įstaigos teikia paramą ir vykdo savo pareigas, tartum įgyvendintų savo teisės aktus. Minėtų valdžios institucijų ir įstaigų teikiama administracinė parama paprastai yra nemokama. Tačiau valstybių narių kompetentingos valdžios institucijos gali susitarti, kad tam tikros išlaidos būtų kompensuojamos.

3. Valstybių narių valdžios institucijos ir įstaigos, įgyvendindamos šį reglamentą gali tiesiogiai bendrauti tarpusavyje ir su atitinkamais asmenimis ar jų atstovais.

4. Vienos valstybės narės valdžios institucijos, įstaigos ir teismai negali atmesti prašymų ar kitų jiems pateiktų dokumentų vien dėl to, kad jie parašyti kitos valstybės narės oficialia kalba. Kur reikia, jos gali remtis 81 straipsnio b punkto nuostatomis.

5. a) Jeigu pagal šį reglamentą arba 98 straipsnyje nurodytą įgyvendinimo reglamentą vienos valstybės narės valdžios institucijos ar įstaigos turi pateikti asmens duomenis kitos valstybės narės valdžios institucijoms ar įstaigoms, tie duomenys pateikiami laikantis valstybės narės, teikiančios asmens duomenis, teisinių nuostatų dėl asmens duomenų apsaugos.

Bet koks vėlesnis duomenų perdavimas, taip pat jų saugojimas, pakeitimas ir sunaikinimas atliekamas laikantis valstybės narės, gavusios duomenis, teisės aktų dėl asmens duomenų apsaugos nuostatų.

b) Asmens duomenys kitiems nei socialinė apsauga tikslams gali būti panaudoti atitinkamam asmeniui sutikus arba remiantis kitomis nacionalinės teisės aktuose nustatytais garantijomis.

▼M7*84a straipsnis***Įstaigų ir asmenų, kuriems taikomas šis reglamentas, tarpusavio santykiai**

1. Įstaigos ir asmenys, kuriems taikomas šis reglamentas, privalo abipusiškai keistis informacija ir bendradarbiauti, kad būtų užtikrintas teisingas šio reglamento įgyvendinimas.

Pagal gero administravimo principą įstaigos į visus paklausimus atsako per protingą laikotarpį ir visiems atitinkamiems asmenims pateikia visą su tuo susijusią informaciją, reikalingą naudotis šiuo reglamentu suteiktomis teisėmis.

Atitinkami asmenys kuo greičiau praneša kompetentingos valstybės arba gyvenamosios vietos valstybės įstaigoms apie visus jų asmeninės arba šeimyninės padėties pasikeitimus, kurie turi įtakos jų teisei gauti išmokas pagal šį reglamentą.

2. Dėl 1 dalies trečiojoje pastraipoje nurodytos pareigos teikti informaciją nesilaikymo gali būti taikomos proporcingos priemonės pagal nacionalinę teisę. Nepaisant to, šios priemonės yra lygiavertės toms, kurios taikomos pagal vidaus teisę panašiais atvejais ir dėl jų pareiškėjams nėra neįmanoma arba pernelyg sunku naudotis šiuo reglamentu suteiktomis teisėmis.

3. Atsiradus šio reglamento aiškinimo ar taikymo sunkumams, dėl kurių kiltų grėsmė asmens, kuriam taikomas šis reglamentas, teisėms, kompetentingos valstybės arba atitinkamo asmens gyvenamosios vietos valstybės įstaiga kreipiasi į atitinkamos (-ų) valstybės (-ių) narės (-ių) įstaigą (-as). Jeigu per protingą laikotarpį sprendimo nerandama, atitinkamos valdžios institucijos gali kreiptis į Administracinę komisiją įsikišti.

▼ B

85 straipsnis

Atleidimas nuo mokesčių arba jų sumažinimas — Atleidimas nuo autentiškumo patvirtinimo

1. Pagal vienos valstybės narės teisės aktus nustatytas bet koks atleidimas nuo apmokestinimo, žyminio mokesčio, notaro honoraro ar registracijos mokesčio arba jų sumažinimas už pažymėjimų ar dokumentų, kuriuos reikia pateikti pagal tos valstybės teisės aktus, išdavimą, galioja panašioms dokumentams, kuriuos reikia pateikti pagal kitos valstybės narės teisės aktus arba šį reglamentą.
2. Bet kokie pareiškimai, dokumentai ir pažymėjimai, kurie turi būti pateikti pagal šį reglamentą, atleidžiami nuo jų autentiškumo patvirtinimo diplomatinėse ar konsulinėse įstaigose.

▼ M1

3. Elektroninių pranešimų, kuriuos įstaiga perdavė pagal šio reglamento ir įgyvendinimo reglamento nuostatas, negali atsisakyti priimti jokia kitos valstybės narės valdžios institucija arba įstaiga tuo pagrindu, kad tie pranešimai buvo gauti elektroninėmis priemonėmis, jei tik priimančioji įstaiga buvo paskelbusi apie galimybę priimti elektroninius pranešimus. Tokių pranešimų atkūrimas ir užrašymas laikomas teisingu ir tikslu pirminio dokumento atkūrimu arba tuo dokumentu perduotos informacijos užrašymu, jeigu nepateikta priešingų įrodymų.

Elektroninis pranešimas laikomas galiojančiu, jeigu kompiuterių sistema, kuria buvo užrašytas tas pranešimas, turi apsaugos priemones, būtinas, kad užrašyta informacija nebūtų pakeista, atskleista arba kad prie jos nebūtų suteikta prieiga. Užrašytą informaciją turi būti įmanoma bet kada atkurti tiesiogiai skaitoma forma. Perduodant elektroninį pranešimą iš vienos socialinės apsaugos įstaigos kitai imamas atitinkamų apsaugos priemonių pagal atitinkamas Bendrijos nuostatas.

▼ B

86 (14) straipsnis

Prašymai, pareiškimai ar skundai, pateikiami valstybės narės, kitos nei kompetentinga valstybė, valdžios institucijoms, įstaigoms ar teismams

1. Bet koks prašymas, pareiškimas ar skundas, kuris turi būti pateiktas laikantis vienos valstybės teisės aktais nustatyto termino tos valstybės valdžios institucijai, įstaigai ar teismui, laikantis to paties termino turi būti priimti kitos valstybės narės atitinkamos valdžios institucijos, įstaigos ar teismo. Tuo atveju valdžios institucija, įstaiga ar teismas priimtą prašymą, pareiškimą ar skundą tiesiogiai ar per atitinkamos valstybės narės kompetentingą valdžios instituciją nedelsiant persiunčia pirmosios valstybės valdžios institucijai, įstaigai ar teismui. Prašymo, pareiškimo ar skundo pateikimo antrosios valstybės valdžios institucijai, įstaigai ar teismui data laikoma jų pateikimo kompetentingai valdžios institucijai, įstaigai ar teismui data.
2. Jeigu asmuo, turėdamas teisę tai padaryti pagal valstybės narės teisės aktus, pateikė tai valstybei prašymą dėl išmokų šeimai, netgi ir tuo atveju, jeigu ta valstybė nėra kompetentinga pagal prioriteto teisę, pirmojo prašymo pateikimo data laikoma data, kada jis buvo pateiktas kompetentingai valdžios institucijai, įstaigai ar teismui, su sąlyga, kad valstybei narei, kuri yra kompetentinga pagal prioriteto teisę, pateikiamas naujas prašymas asmens, turinčio teisę tai padaryti pagal tos valstybės teisės aktus. Antrasis prašymas turi būti pateiktas per vienerių metų laikotarpį gavus pranešimą, kad pirmasis prašymas atmetas, arba pirmajai valstybei narei nustojus mokėti išmokas.

▼B*87 straipsnis***Medicininiai tyrimai**

1. Vienos valstybės narės teisės aktais nustatytus medicininius tyrimus kompetentingos įstaigos prašymu gali atlikti kitos valstybės narės, kurios teritorijoje turintis teisę gauti išmokas asmuo gyvena, gyvenamosios ar buvimo vietos įstaiga pagal 98 straipsnyje nurodytame reglamente nustatytas sąlygas arba, nesant šito, pagal atitinkamų valstybių narių kompetentingų valdžios institucijų susitarimu nustatytas sąlygas.

2. Pagal 1 dalyje nurodytas sąlygas atlikti medicininiai tyrimai laikomi atliktais kompetentingos valstybės teritorijoje.

*88 straipsnis***Pagal šį reglamentą mokėtinų piniginių sumų pervedimas iš vienos valstybės narės į kitą**

Prereikus pagal šį reglamentą mokėtini pinigai pervedami remiantis atitinkamų valstybių narių sudarytomis sutartimis, galiojančiomis pervedimo metu. Jeigu tarp dviejų valstybių narių tokios sutartys nesudarytos, minėtų valstybių kompetentingos valdžios institucijos arba atsakingos už tarptautinius atsiskaitymus institucijos abipusiu susitarimu nustato priemonės šiems pervedimams atlikti.

*89 straipsnis***Specialios tam tikrų teisės aktų vykdymo taisyklės**

Valstybių narių tam tikrų teisės aktų vykdymo specialios taisyklės nurodytos VI priede.

90 (8) straipsnis

...

*91 straipsnis***Įmokos, kurias turi mokėti darbdaviai ar įmonės neįregistruotos kompetentingoje valstybėje**

Darbdavys neprivalo mokėti papildintų įmokų dėl to, kad jo veiklos vieta arba pagrindinė buveinė arba įmonės veiklos vieta yra įregistruota valstybės narės, kitos nei kompetentinga valstybė, teritorijoje.

*92 straipsnis***Įmokų surinkimas**

1. Vienos valstybės narės įstaigai mokamos įmokos gali būti surenkamos kitos valstybės narės teritorijoje remiantis administravimo tvarka ir garantijomis bei privilegijomis, galiojančiomis analogiškų įmokų mokamų pastarosios valstybės įstaigai, surinkimui.

2. 1 dalies nuostatų įgyvendinimo tvarka, kiek būtina, reglamentuojama 98 straipsnyje nurodytu vykdymo reglamentu arba valstybių narių susitarimais. Ši įgyvendinimo tvarka taip pat gali apimti ir privalomųjų mokėjimų vykdymo tvarką.

93 straipsnis

Įstaigų, atsakingų už išmokas pagal trečiųjų šalių prievoles, teisės

1. Jeigu asmuo dėl žalos, patirtos kitos valstybės teritorijoje, gauna išmokas pagal vienos valstybės narės teisės aktus, įstaigos, atsakingos už išmokas trečiajai šaliai, privalančiai kompensuoti už padarytą žalą, teisės nustatomos pagal šias taisykles:

- a) jeigu atsakinga už išmokas įstaiga pagal jos administruojamus teisės aktus perėmė gavėjo teises trečiosios šalies atžvilgiu, ši perėmimą pripažįsta kiekviena valstybė narė;
- b) jeigu minėtoji įstaiga turi tiesiogines teises trečiosios šalies atžvilgiu, šias teises pripažįsta kiekviena valstybė narė.

2. Jeigu asmuo dėl žalos, patirtos kitos valstybės narės teritorijoje, gauna išmokas pagal vienos valstybės narės teisės aktus, minėtų teisės aktų nuostatos, pagal kurias darbdaviams arba asmenims, kuriuos įdarbino tie darbdaviai, civilinė atsakomybė netaikoma, galioja minėtajam asmeniui ar kompetentingai įstaigai.

1 dalies nuostatos taip pat taikomos ir įstaigos, atsakingos už išmoką darbdaviui ar asmeniui, kurį šis darbdavys įdarbino, bet kurioms teisėms tuo atveju, kai jų atsakomybė nustatyta.

3. Jeigu pagal 36 straipsnio 3 dalies ir (arba) 63 straipsnio 3 dalies nuostatas dvi ar daugiau valstybių narių ar tų valstybių kompetingos valdžios institucijos yra susitarusios atsisakyti atsiskaitymų tarp jų jurisdikcijai priklausančių įstaigų, bet kurios teisės, atsirandančios trečiosios šalies atžvilgiu, reglamentuojamos šiomis taisyklėmis:

- a) jeigu valstybės narės gyvenamosios ar buvimo vietos įstaiga pagal jos administruojamus teisės aktus moka išmokas asmeniui dėl žalos, patirtos šioje teritorijoje, ta įstaiga naudojasi perėmimo teise arba teise pateikti tiesioginį ieškinį trečiajai šaliai dėl atsakomybės mokėti kompensaciją už žalą;
- b) įgyvendinant a punktą:
  - i) gaunantis išmokas asmuo laikomas apdraustu jo gyvenamosios ar buvimo vietos įstaigoje,
  - ir
  - ii) tokia įstaiga laikoma įstaiga skolininke;
- c) 1 ir 2 dalies nuostatos ir toliau galioja bet kurioms išmokoms, kurių neapima šioje dalyje nurodytas susitarimas dėl atsisakymo.

VII DALIS

PEREINAMOJO LAIKOTARPIO IR BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

94 (7) (8) (11) (12) straipsnis

Pereinamojo laikotarpio nuostatos, taikomos pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims

1. Pagal šį reglamentą neįgyjama jokių teisių laikotarpiu iki 1972 m. spalio 1 d. arba iki reglamento įsigaliojimo atitinkamos valstybės narės teritorijoje arba tos valstybės teritorijos dalyje.

2. Nustatant pagal šį reglamentą įgytas teises, įskaitomi visi draudimo laikotarpiai ir, kur reikia, visi darbo pagal darbo sutartį arba gyvenimo laikotarpiai, įgyti pagal valstybės narės teisės aktus iki 1972 m. spalio 1 d. arba iki reglamento įsigaliojimo tos valstybės narės teritorijoje arba tos valstybės teritorijos dalyje.

▼B

3. Laikantis 1 dalies nuostatų, pagal šį reglamentą įgyjama bet kuri teisė, netgi jeigu ji susijusi su draudiminiu įvykiu, įvykusi iki 1972 m. spalio 1 d. arba iki reglamento įsigaliojimo atitinkamos valstybės narės teritorijoje arba tos valstybės teritorijos dalyje.

4. Bet kuri išmoka, kuri nebuvo paskirta arba buvo sustabdytas jos mokėjimas dėl atitinkamo asmens pilietybės arba gyvenamosios vietos, to asmens prašymu skiriama arba atnaujinamas jos mokėjimas nuo 1972 m. spalio 1 d. arba nuo šio reglamento įsigaliojimo atitinkamos valstybės narės teritorijoje arba tos valstybės teritorijos dalyje, su sąlyga, kad dėl anksčiau nustatytų teisių nereikėtų mokėti fiksuoto dydžio.

5. Asmens, kuriam pensija buvo paskirta iki 1972 m. spalio 1 d. arba iki šio reglamento įsigaliojimo atitinkamos valstybės narės teritorijoje arba tos valstybės teritorijos dalyje, teisės to asmens prašymu, gali būti peržiūrėtos, atsižvelgiant į reglamento nuostatas. Ši nuostata taip pat taikoma kitoms 78 straipsnyje nurodytoms išmokoms.

6. Jeigu 4 ar 5 dalyje nurodytas prašymas pateikiamas per dvejus metus nuo 1972 m. spalio 1 d. arba nuo šio reglamento įsigaliojimo atitinkamos valstybės narės teritorijoje, pagal šį reglamentą įgytos teisės įsigalioja nuo tos dienos, ir atitinkamiems asmenims negali būti taikomos bet kurios valstybės narės teisės aktų nuostatos, susijusios su teisių panaikinimu ar apribojimu.

Tos pačios nuostatos galioja taikant šį reglamentą tose teritorijose, kurios 1990 m. spalio 3 d. tapo Vokietijos Federacinės Respublikos dalimi, su sąlyga, kad 4 ar 5 dalyje nurodytas prašymas būtų pateiktas per dvejus metus nuo 1992 m. birželio 1 d.

7. Jeigu 4 ar 5 dalyje nurodytas prašymas pateikiamas pasibaigus dvejų metų laikotarpiui po 1972 m. spalio 1 d. arba po šio reglamento įsigaliojimo atitinkamos valstybės narės teritorijoje, teisės, kurios nebuvo prarastos arba nutrūkusios dėl senaties termino, įsigalioja nuo prašymo pateikimo dienos, išskyrus atvejus, kai taikomos bet kurios valstybės narės palankesnės teisės aktų nuostatos.

Tos pačios nuostatos galioja šio reglamento taikymui tose teritorijose, kurios 1990 m. spalio 3 d. tapo Vokietijos Federacinės Respublikos dalimi, su sąlyga, kad 4 ar 5 dalyje nurodytas prašymas pateikiamas praėjus dviem metams nuo 1992 m. birželio 1 d.

8. Sklerogeninės pneumocionozės atveju 57 straipsnio 5 dalies nuostatos galioja piniginėms išmokoms dėl profesinės ligos, kurių išlaidos, nesant susitarimo tarp atitinkamų įstaigų, negali būti paskirstytos toms įstaigoms iki 1972 m. spalio 1 d.

9. Pašalpos šeimai, kurias gauna pagal darbo sutartį dirbantys asmenys Prancūzijoje arba bedarbiais tapę darbuotojai, gaunantys nedarbo išmokas pagal Prancūzijos teisės aktus už savo šeimos narius, kurie 1989 m. lapkričio 15 d. gyvena kitoje valstybėje narėje, ir toliau mokamos nustatyto dydžio ir tą dieną galiojančią tvarką, kol jų dydis neviršija išmokų dydžio, kuris būtų mokamas nuo 1989 m. lapkričio 16 d. ir kol atitinkamiems asmenims galioja Prancūzijos teisės aktai. Neatsižvelgiama į pertraukas, trunkančias ne trumpiau kaip vieną mėnesį, ir į bedarbystės ar ligos laikotarpius.

Šio dalies vykdymo tvarka, ir ypač pašalpų išlaidų pasidalijimas, nustatomas abipusiu atitinkamų valstybių narių arba jų kompetentingų valdžios institucijų susitarimu, gavus Administracinės komisijos išvadą.

10. Asmenų, kuriems pensija buvo paskirta iki 45 straipsnio 6 dalies įsigaliojimo, teisės jų prašymu gali būti peržiūrėtos pagal 45 straipsnio 6 dalies nuostatas.

95 (6) (12) straipsnis

Pereinamojo laikotarpio nuostatos, taikomos savarankiškai dirbantiems asmenims

1. Pagal šį reglamentą neįgyjama jokių teisių laikotarpiu iki 1982 m. liepos 1 d. arba iki reglamento įsigaliojimo atitinkamos valstybės narės teritorijoje arba tos valstybės teritorijos dalyje.

2. Nustatant pagal šį reglamentą įgytas teises, įskaitomi visi draudimo laikotarpiai ir, kur reikia, visi darbo pagal darbo sutartį, savarankiško darbo arba gyvenimo laikotarpiai, įgyti pagal valstybės narės teisės aktus iki 1982 m. liepos 1 d. arba iki reglamento įsigaliojimo datos tos valstybės narės teritorijoje arba tos valstybės teritorijos dalyje.

3. Laikantis 1 dalies nuostatų, pagal šį reglamentą įgyjama bet kuri teisė, netgi jeigu ji susijusi su draudiminiu įvykiu, įvykusiui iki 1982 m. liepos 1 d. arba iki reglamento įsigaliojimo atitinkamos valstybės narės teritorijoje arba tos valstybės teritorijos dalyje.

4. Bet kuri išmoka, kuri nebuvo paskirta arba buvo sustabdytas jos mokėjimas dėl atitinkamo asmens pilietybės arba gyvenamosios vietos, to asmens prašymu skiriama arba atnaujinamas jos mokėjimas nuo 1982 m. liepos 1 d. arba nuo šio reglamento įsigaliojimo atitinkamos valstybės narės teritorijoje arba tos valstybės teritorijos dalyje, su sąlyga, kad dėl anksčiau nustatytų teisių nereikėtų mokėti fiksuoto dydžio.

5. Asmens, kuriam pensija buvo paskirta iki 1982 m. liepos 1 d. arba iki šio reglamento įsigaliojimo atitinkamos valstybės narės teritorijoje arba tos valstybės teritorijos dalyje, teisės to asmens prašymu, gali būti peržiūrėtos, atsižvelgiant į reglamento nuostatas. Ši nuostata taip pat galioja kitoms 78 straipsnyje nurodytoms išmokoms.

6. Jeigu 4 ar 5 dalyje nurodytas prašymas pateikiamas per dvejus metus nuo 1982 m. liepos 1 d. arba nuo šio reglamento įsigaliojimo atitinkamos valstybės narės teritorijoje, pagal šį reglamentą įgytos teisės įsigalioja nuo tos dienos, ir atitinkamiems asmenims negali būti taikomos bet kurios valstybės narės teisės aktų nuostatos, susijusios su teisių panaikinimu ar apribojimu.

Tos pačios nuostatos galioja taikant šį reglamentą tose teritorijose, kurios 1990 m. spalio 3 d. tapo Vokietijos Federacinės Respublikos dalimi, su sąlyga, kad 4 ar 5 dalyje nurodytas prašymas būtų pateiktas per dvejus metus nuo 1992 m. birželio 1 d.

7. Jeigu 4 ar 5 dalyje nurodytas prašymas pateikiamas pasibaigus dvejų metų laikotarpiui po 1972 m. spalio 1 d. arba po šio reglamento įsigaliojimo atitinkamos valstybės narės teritorijoje, teisės, kurios nebuvo prarastos arba nutrūkusios dėl senaties termino, įsigalioja nuo prašymo pateikimo dienos, išskyrus atvejus, kai taikomos bet kurios valstybės narės palankesnės teisės aktų nuostatos.

Tos pačios nuostatos galioja taikant šį reglamentą tose teritorijose, kurios 1990 m. spalio 3 d. tapo Vokietijos Federacinės Respublikos dalimi, su sąlyga, kad 4 ar 5 dalyje nurodytas prašymas pateikiamas praėjus dviem metams nuo 1992 m. birželio 1 d.

95a (11) straipsnis

Pereinamojo laikotarpio nuostatos dėl Reglamento (EEB) Nr. 1248/92 taikymo ⁽¹⁾

1. Pagal Reglamentą (EEB) Nr. 1248/92 neįgyjama jokių teisių laikotarpiu iki 1992 m. birželio 1 d.

⁽¹⁾ OL L 136, 1992 5 19, p. 7.

▼B

2. Nustatant teisę gauti išmokas pagal Reglamentą (EEB) Nr. 1248/92 įskaitomi visi draudimo ar gyvenimo laikotarpiai, įgyti pagal valstybės narės teisės aktus iki 1992 m. birželio 1 d.
3. Laikantis 1 dalies nuostatų, pagal Reglamentą (EEB) Nr. 1248/92 įgyjama bet kuri teisė, netgi jeigu ji susijusi su draudiminiu įvykiu, įvykusi iki 1992 m. birželio 1 d.
4. Asmens, kuriam pensija buvo paskirta iki 1992 m. birželio 1 d., teisės to asmens prašymu gali būti peržiūrėtos atsižvelgiant į Reglamento (EEB) Nr. 1248/92 nuostatas.
5. Jeigu 4 dalyje nurodytas prašymas pateikiamas per dvejus metus nuo 1992 m. birželio 1 d., pagal Reglamentą (EEB) Nr. 1248/92 įgytos teisės įsigalioja nuo tos dienos ir atitinkamiems asmenims negali būti taikomos bet kurios valstybės narės teisės aktų nuostatos, susijusios su teisių panaikinimu ar apribojimu.
6. Jeigu 4 dalyje nurodytas prašymas pateikiamas pasibaigus dvejų metų laikotarpiui po 1992 m. birželio 1 d., teisės, kurios nebuvo prarastos arba nutrūkusios dėl senaties termino, įsigalioja nuo prašymo pateikimo dienos, išskyrus atvejus, kai taikomos bet kurios valstybės narės palankesnės teisės aktų nuostatos.

*95b (14) straipsnis***Pereinamojo laikotarpio nuostatos dėl Reglamento (EEB) Nr. 1247/92 taikymo ⁽¹⁾**

1. Pagal Reglamentą (EEB) Nr. 1247/92 neįgyjama jokių teisių už laikotarpius iki 1992 m. birželio 1 d.
2. Nustatant teisę gauti išmokas pagal Reglamentą (EEB) Nr. 1247/92, įskaitomi visi gyvenimo laikotarpiai ir darbo pagal darbo sutartį arba savarankiško darbo laikotarpiai, įgyti pagal valstybės narės teisės aktus iki 1992 m. birželio 1 d.
3. Laikantis 1 dalies nuostatų, pagal Reglamentą (EEB) Nr. 1247/92 įgyjama bet kuri teisė, netgi jeigu ji susijusi su draudiminiu įvykiu, įvykusi iki 1992 m. birželio 1 d.
4. Visos specialios neįmokinės išmokos, kurios nebuvo paskirtos arba buvo sustabdytas jų mokėjimas dėl atitinkamo asmens pilietybės arba gyvenamosios vietos, to asmens prašymu skiriamos arba atnaujinamas jų mokėjimas nuo 1992 m. birželio 1 d., su sąlyga, kad dėl anksčiau nustatytų teisių nereikėtų mokėti fiksuoto dydžio.
5. Asmenų, kuriems pensija buvo paskirta iki 1992 m. birželio 1 d., teisės, tų asmenų prašymu gali būti peržiūrėtos atsižvelgiant į Reglamento (EEB) Nr. 1247/92 nuostatas.
6. Jeigu 4 ar 5 dalyje nurodytas prašymas pateikiamas per dvejus metus nuo 1992 m. birželio 1 d., pagal Reglamentą (EEB) Nr. 1247/92 įgytos teisės įsigalioja nuo tos dienos ir atitinkamiems asmenims negali būti taikomos bet kurios valstybės narės teisės aktų nuostatos, susijusios su teisių panaikinimu ar apribojimu.
7. Jeigu 4 ar 5 dalyje nurodytas prašymas pateikiamas pasibaigus dvejų metų laikotarpiui po 1992 m. birželio 1 d., teisės, kurios nebuvo prarastos arba nutrūkusios dėl senaties termino, įsigalioja nuo prašymo pateikimo dienos, išskyrus atvejus, kai taikomos bet kurios valstybės narės palankesnės teisės aktų nuostatos.
8. Taikant Reglamento (EEB) Nr. 1247/92 1 straipsnį, negali būti nutrauktas pensijos mokėjimas, kurią valstybės narės kompetentinga įstaiga paskyrė iki 1992 m. birželio 1 d. pagal Reglamento (EEB) Nr. 1408/71 III dalį, kuriai taikomas pastarojo reglamento 10 straipsnis.

⁽¹⁾ OL L 136, 1992 5 19, p. 1.

▼B

9. Taikant Reglamento (EEB) Nr. 1247/92 1 straipsnį, prašymas skirti specialią neįmokinę išmoką kaip priedą prie pensijos negali būti atmetas, kai prašymą pateikia asmuo, įvykdęs sąlygas šiai išmokai gauti iki 1992 m. birželio 1 d., netgi tuo atveju, jeigu atitinkamas asmuo gyvena valstybės narės, kitos nei kompetentinga valstybė narė, teritorijoje, su sąlyga, kad prašymas dėl išmokos būtų pateiktas per penkerių metų laikotarpį nuo 1992 m. birželio 1 d.

10. Nepaisant 1 dalies nuostatų, bet kurios specialios neįmokinės išmokos kaip priedas prie pensijų, kurios nebuvo paskirtos arba buvo sustabdytas jų mokėjimas dėl to, kad atitinkamas asmuo gyvena valstybės narės, kitoje nei kompetentinga valstybė, teritorijoje, to asmens prašymu nuo 1992 m. birželio 1 d. skiriamos arba atnaujinamas jų mokėjimas, pirmuoju atveju — nuo tos dienos, nuo kurios išmoka turėjo būti paskirta, o antruoju atveju — nuo išmokos mokėjimo sustabdymo dienos.

11. Jeigu specialios neįmokinės išmokos, nurodytos Reglamento (EEB) Nr. 1408/71 4 straipsnio 2 dalyje, tuo pačiu laikotarpiu ir tam pačiam asmeniui gali būti skiriamos pagal šio reglamento 10a straipsnį kompetentingos įstaigos tos valstybės narės, kurios teritorijoje šis asmuo gyvena, ir pagal šio straipsnio 1-10 dalis kompetentingos įstaigos kitos valstybės narės, atitinkamas asmuo gali tik sumuoti tas išmokas iki specialios išmokos didžiausio dydžio, į kurią jis galėtų pretenduoti pagal vieną iš nurodytų teisės aktų.

12. 11 dalies detalios taikymo taisyklės, ypač dėl šioje dalyje nurodytų išmokų sumažinimo, jų mokėjimo sustabdymo ar nutraukimo sąlygų, nustatytų pagal vienos ar daugiau valstybių narių teisės aktus, ir diferencijuotų papildomų sumų paskirstymas nustatomos Administracinės komisijos sprendimu dėl darbuotojų migrantų socialinės apsaugos ir, kur reikia, atitinkamų valstybių narių ar jų kompetentingų valdžios institucijų susitarimu.

▼M3*95c straipsnis***Pereinamojo laikotarpio nuostatos dėl Reglamento (EB) Nr. 1606/98 taikymo**

1. Pagal Reglamentą (EB) Nr. 1606/98 ⁽¹⁾ už jokių laikotarpį iki 1998 m. spalio 25 d. neįgyjama jokių teisių.

2. Į kiekvieną draudimo laikotarpį ir, kur reikia, darbo pagal darbo sutartį, savarankiško darbo ar gyvenimo laikotarpį, įgytą pagal kokios nors valstybės narės teisės aktus iki 1998 m. spalio 25 d., atsižvelgiama nustatant teises, įgyjamas pagal Reglamento (EB) Nr. 1606/98 nuostatas.

3. Laikantis šio straipsnio 1 dalies nuostatų, pagal Reglamentą (EB) Nr. 1606/98 įgyjama bet kuri teisė, net jei ji susijusi su draudiminiu įvykiu, įvykusiu iki 1998 m. spalio 25 d.

4. Bet kuri išmoka, kuri nebuvo paskirta arba buvo sustabdytas jos mokėjimas dėl atitinkamo asmens pilietybės arba gyvenamosios vietos, to asmens prašymu skiriama arba atnaujinamas jos mokėjimas nuo 1998 m. spalio 25 d., su sąlyga, kad dėl teisių, pagal kurias anksčiau buvo paskirtos išmokos, nebuvo atliktas vienkartinis mokėjimas.

5. Asmenų, kuriems pensija buvo paskirta iki 1998 m. spalio 25 d., teisės tų asmenų prašymu gali būti persvarstytos atsižvelgiant į Reglamento (EB) Nr. 1606/98 nuostatas. Ši nuostata taip pat taikoma kitoms 78 ir 79 straipsniuose nurodytoms išmokoms, kiek tai susiję su 78 ir 79a straipsniais.

6. Jei šio straipsnio 4 ir 5 dalyse minėtas prašymas pateikiamas per dvejus metus nuo 1998 m. vasario 25 d., Reglamente (EB) Nr. 1606/98

⁽¹⁾ OL L 209, 1998 7 25, p. 1.

▼ **M3**

numatytos teisės įgyjamos nuo tos datos ir jokios valstybės narės teisės aktų nuostatos dėl tų teisių praradimo arba pasibaigimo atitinkamam asmeniui negali būti taikomos.

7. Jei šio straipsnio 4 ir 5 dalyse minėtas prašymas pateikiamas pasibaigus dvejų metų laikotarpiui po 1998 m. spalio 25 d., neprarastos arba senaties terminu neapribotos teisės įgyjamos nuo tokio prašymo pateikimo dienos, nepažeidžiant bet kurios valstybės narės teisės aktuose nustatytų palankesnių nuostatų.

▼ **M4***95d straipsnis***Pereinamojo laikotarpio nuostatos, taikomos studentams**

1. Studentai, jų šeimos nariai ar maitintojo netekę asmenys, kurie buvo jų išlaikomi, pagal šį reglamentą neįgyja teisių už jokių laikotarpių iki 1999 m. gegužės 1 d.

2. Nustatant pagal šį reglamentą įgyjamas teises, turi būti atsižvelgiama į bet kurį draudimo laikotarpį, o kur reikia – į bet kuriuos darbo pagal sutartį, savarankiško darbo ar gyvenimo laikotarpius, įgytus iki 1999 m. gegužės 1 d. pagal valstybės narės teisės aktus.

3. Laikantis 1 dalies nuostatų, pagal šį reglamentą įgyjama bet kuri teisė, netgi jeigu ji susijusi su draudiminiu įvykiu, įvykusi iki 1999 m. gegužės 1 d.

4. Bet kuri išmoka, kuri nebuvo paskirta, ar jos mokėjimas buvo sustabdytas dėl atitinkamo asmens pilietybės arba gyvenamosios vietos, to asmens prašymu nuo 1999 m. gegužės 1 d. skiriama arba atnaujinamas jos mokėjimas tik tuo atveju, jei teisės, dėl kurių anksčiau skirtos išmokos, nesąlygojo vienkartinės sumos išmokėjimo.

5. Jei nuo 1999 m. gegužės 1 d. per dvejus metus yra pateikiamas šio straipsnio 4 dalyje minėtas prašymas, pagal šį reglamentą kylanti teisė studentai, jų šeimos nariai ar maitintojo netekę asmenys, kurie buvo jų išlaikomi, įgyja nuo tos datos ir atitinkamiems asmenims negali būti taikomos jokios valstybės narės teisės aktų nuostatos dėl tų teisių praradimo arba nutrūkimo.

6. Jei 4 dalyje minėtas prašymas pateikiamas pasibaigus nustatytam dvejų metų laikotarpiui po 1999 m. gegužės 1 d., neprarastos ar nenutrūkusios teisės įgyjamos nuo minėto prašymo padavimo dienos, laikantis bet kurios valstybės narės palankesnių teisės aktų nuostatų.

▼ **M5***95e straipsnis***Pereinamojo laikotarpio nuostatos dėl Reglamento (EB) Nr. 1399/1999 ⁽¹⁾ taikymo**

1. Reglamentas (EB) Nr. 1399/1999 taikomas našlaičių teisėms, jeigu tų našlaičių tėvai, pagal kuriuos jie įgijo tas teises, yra mirę po 1999 m. rugsėjo 1 d.

2. Nustatant pagal Reglamentą (EB) Nr. 1399/1999 įgytas teises atsižvelgiama į visus draudimo arba gyvenimo laikotarpius, kurie pagal valstybės narės teisės aktus buvo įgyti iki 1999 m. rugsėjo 1 d.

3. Našlaičių teises, jeigu jų tėvai, pagal kuriuos našlaičiai įgijo tas teises, yra mirę iki 1999 m. rugsėjo 1 d., galima svarstyti iš naujo pagal Reglamentą (EB) Nr. 1399/1999, jeigu našlaičiai paduoda prašymą.

4. Jeigu šio straipsnio 3 dalyje nurodytas prašymas buvo paduotas per dvejus metus nuo 1999 m. rugsėjo 1 d., Reglamentu (EB) Nr. 1399/1999 nustatytos teisės įgyjamos nuo tos datos ir atitinkamiems asmenims negalima taikyti nė vienos valstybės narės nuostatų dėl teisių praradimo arba pasibaigimo.

⁽¹⁾ OL L 164, 1999 6 30, p. 1.

▼ **M5**

5. Jeigu šio straipsnio 3 dalyje nurodytas prašymas paduodamas pasibaigus dvejų metų laikotarpiui nuo 1999 m. rugsėjo 1 d., neprarastos teisės ir teisės, kurių galiojimas nepasibaigęs, įgyjamos nuo to prašymo padavimo dienos, jei bet kurios valstybės narės teisės aktų nuostatos nėra palankesnės.

▼ **M8***95f straipsnis***Pereinamojo laikotarpio nuostatos, susijusios su II priedo I skirsniu, tekste su antraštemis „D. VOKIETIJA“ ir „R. AUSTRIJA“**

1. II priedo I skirsnyje tekste su antrašte „D. VOKIETIJA“ ir „R. AUSTRIJA“, su pakeitimais, padarytais 2005 m. balandžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 647/2005, iš dalies keičiančiu Tarybos reglamentus (EEB) Nr. 1408/71 dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims, savarankiškai dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams, judantiems Bendrijoje ir (EEB) Nr. 574/72, nustatanti Reglamento (EEB) Nr. 1408/71 ⁽¹⁾ įgyvendinimo tvarką, nenustatomas joks teisių įgijimas laikotarpiui iki 2005 m. sausio 1 d.

2. Nustatant pagal šį reglamentą įgytas teises, įskaitomi visi draudimo laikotarpiai ir, tam tikrais atvejais, visi darbo pagal darbo sutartį, savarankiško darbo arba gyvenimo laikotarpiai, įgyti pagal valstybės narės teisės aktus iki 2005 m. sausio 1 d.

3. Laikantis 1 dalies nuostatų, pagal šį reglamentą teisė įgyjama net jeigu ji yra susijusi su draudiminiu įvykiu, įvykusi iki 2005 m. sausio 1 d.

4. Bet kuri išmoka, kuri nebuvo paskirta arba buvo sustabdytas jos mokėjimas dėl atitinkamo asmens pilietybės arba gyvenamosios vietos, to asmens prašymu skiriama arba atnaujinamas jos mokėjimas nuo 2005 m. sausio 1 d. su sąlyga, jei pagal anksčiau nustatytas teises į išmokas nebuvo suteikta vienkartinė išmoka.

5. Asmenų, kuriems pensija ar metinė išmoka buvo paskirta iki 2005 m. sausio 1 d., teisės jų pačių prašymu gali būti peržiūrėtos, atsižvelgiant į šio reglamento nuostatas. Ši nuostata taip pat taikoma kitoms išmokoms pagal 78 straipsnį.

6. Jeigu 4 ar 5 dalyje nurodytas prašymas pateikiamas per dvejus metus nuo 2005 m. sausio 1 d., pagal šį reglamentą įgytos teisės įsigalioja nuo tos datos, ir atitinkamiems asmenims negali būti taikomos jokios valstybės narės teisės aktų nuostatos, susijusios su teisių panaikinimu ar apribojimu.

7. Jeigu 4 ar 5 dalyje nurodytas prašymas pateikiamas pasibaigus dvejų metų laikotarpiui po 2005 m. sausio 1 d., teisės, kurios nebuvo prarastos arba nutrūkusios dėl senaties termino, įsigalioja nuo prašymo pateikimo dienos, išskyrus atvejus, kai taikomos kurios nors valstybės narės palankesnės teisės aktų nuostatos.

95g straipsnis

Pereinamojo laikotarpio nuostatos, susijusios su IIa priedo įrašu dėl priežiūros pašalpos Austrijoje (*Pflegegeld*) išbraukimu.

Jeigu prašymai skirti priežiūros pašalpas pagal Austrijos federalinį įstatymą (*Bundespflegegeldgesetz*) pateikti ne vėliau kaip iki 2001 m. kovo 8 d. remiantis šio reglamento 10a straipsnio 3 dalimi, ši nuostata taikoma ir toliau, jei priežiūros pašalpos gavėjas tebegyvena Austrijoje po 2001 m. kovo 8 d.

⁽¹⁾ OL L 117, 2005 5 4, p. 1.

▼B*96 straipsnis***Susitarimai dėl įstaigų tarpusavio atsiskaitymų**

Pagal 36 straipsnio 3 dalį, 63 straipsnio 3 dalį ir 70 straipsnio 3 dalį iki 1982 m. liepos 1 d. sudaryti susitarimai galioja taip pat ir asmenims, kuriems šio reglamento taikymo apimties išplėtimas galiojo tą dieną, išskyrus atvejus, kai viena valstybė narė, šių susitarimų dalyvė, užprotestuoja.

Į šį protestą atsižvelgiama, jeigu tos valstybės narės kompetentinga valdžios institucija informuoja atitinkamos (-ų) kitos (-ų) valstybės (-ių) narės (-ių) kompetentingą valdžios instituciją raštu iki 1983 m. spalio 1 d. Šios informacijos kopija nusiunčiama Administracinei komisijai.

*97 straipsnis***Pranešimai pagal atskiras nuostatas**

1. 1 straipsnio j punkte, 5 straipsnyje ir 8 straipsnio 2 dalyje nurodyti pranešimai siunčiami Tarybos pirmininkui. Juose turi būti nurodyta atitinkamų teisės aktų ir sistemų įsigaliojimo data arba 1 straipsnio j punkte nurodytiems pranešimams, data, nuo kurios šis reglamentas galioja valstybių narių pranešimuose nurodytoms sistemoms.

2. Pranešimai, gauti pagal 1 dalies nuostatas, skelbiami *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje*.

*98 straipsnis***Įgyvendinimo reglamentas**

Šio reglamento įgyvendinimo tvarka išdėstyta kitame reglamente.

▼ B

I PRIEDAS (A) (B) (8) (9) (13) (14) (15)

ASMENYS, KURIEMS TAIKOMAS ŠIS REGLAMENTAS**I. Pagal darbo sutartį ir (arba) savarankiškai dirbantys asmenys (Reglamento 1 straipsnio a punkto ii ir iii papunkčiai)****A. BELGIJA**

Netaikoma.

▼ M10**B. BULGARIJA**

Asmuo, dirbantis be darbo sutarties, kaip apibrėžta Socialinės apsaugos kodekso 4 straipsnio 3 dalies 5 ir 6 punktuose, laikomas savarankiškai dirbančiu asmeniu, kaip apibrėžta reglamento 1 straipsnio a punkto ii papunktyje.

C. ČEKIJA**▼ A1**

Netaikoma.

▼ M10**D. DANIJA****▼ B**

1. Bet kuriam asmeniui dėl to, kad jis dirba pagal darbo sutartį, taikomi:

- a) teisės aktai dėl nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų iki 1977 m. rugsėjo 1 d.;
- b) teisės aktai dėl papildomų pensijų asmenims, dirbantiems pagal darbo sutartį (*arbejdsmarkedets tillægspension*, ATP) laikotarpiu nuo 1977 m. rugsėjo 1 d. arba vėliau, jis laikomas asmeniu, dirbančiu pagal darbo sutartį, kaip apibrėžta reglamento 1 straipsnio a punkto ii papunktyje.

2. Bet kuris asmuo, kuris pagal įstatymus dėl kasdieninių išmokų pinigais ligos atveju ar motinystės išmokų, turi teisę gauti šias išmokas remiantis uždirbtomis pajamomis, išskyrus algą ar atlyginimą, laikomas savarankiškai dirbančiu asmeniu, kaip apibrėžta reglamento 1 straipsnio a punkto ii papunktyje.

▼ M10**E. VOKIETIJA****▼ B**

Jeigu kompetentinga įstaiga, skirianti išmokas šeimai pagal reglamento iii dalies 7 skyrių, yra vokietijos įstaiga, tuomet, kaip apibrėžta reglamento 1 straipsnio a punkto ii papunktyje:

- a) „pagal darbo sutartį dirbantis asmuo“ reiškia privalomu draudimu nuo nedarbo apdraustą žmogų arba bet kurį asmenį, kuris pagal jam taikomą sistemą įgyja teisę gauti ligos draudimo pinigines išmokas arba panašias išmokas ► **M5** arba visi nustatyti valstybės tarnautojai, gaunantys darbo užmokestį pagal savo valstybės tarnautojo statusą, kuris yra bent toks, kad, jei tai yra pagal darbo sutartį dirbantis asmuo, valstybės tarnautojas privalėtų būti draudžiamas nuo nedarbo ◀:
- b) „savarankiškai dirbantis asmuo“ reiškia asmenį, kuris savarankiškai dirbdamas privalo:
  - apsidrausti arba mokėti senatvės draudimo įmokas pagal savarankiškai dirbantiems asmenims taikomą sistemą, arba
  - apsidrausti privalomu draudimu.

▼ M10**F. ESTIJA****▼ A1**

Netaikoma.

▼ M10

G. GRAIKIJA

▼ B

1. Asmenys, apdrausti OGA draudimu, dirbantys išimtinai pagal darbo sutartį arba tie, kuriems galioja arba galiojo kitos valstybės narės teisės aktai ir kurie dirba ar dirbo pagal darbo sutartį, kaip ši sąvoka apibrėžta reglamento 1 straipsnio a punkte, laikomi pagal darbo sutartį dirbančiais asmenimis, kaip apibrėžta reglamento 1 straipsnio a punkto ii papunktyje.
2. Skiriant nacionalinę pašalpą šeimai, reglamento 1 straipsnio a punkto i ir ii papunktyje išvardyti asmenys laikomi dirbančiais pagal darbo sutartį, kaip apibrėžta reglamento 1 straipsnio a punkto ii papunktyje.

▼ M10

H. ISPANIJA

▼ B

Netaikoma.

▼ M10

I. PRANCŪZIJA

▼ B

Jeigu prancūzijos įstaiga yra kompetentinga įstaiga skiriant išmokas šeimai pagal reglamento iii dalies 7 skyrių:

- 1) „pagal darbo sutartį dirbantis asmuo“, kaip apibrėžta reglamento 1 straipsnio a punkto ii papunktyje, laikomas asmeniu, apdraustu privalomu draudimu pagal socialinės apsaugos sistemą pagal Socialinės apsaugos kodekso L 311-2 straipsnį ir įvykdžiusiu minimalius reikalavimus, keliamus darbui ar atlyginimui, numatytus Socialinės apsaugos kodekso L 313-1 straipsnyje, kad galėtų gauti išmokas pinigais pagal draudimą ligos atveju, apimančias motinystę ir invalidumą, arba asmenį, kuris gauna šias pinigines išmokas;
  - 2) „savarankiškai dirbantis asmuo“, kaip apibrėžta reglamento 1 straipsnio a punkto ii papunktyje, laikomas asmeniu, dirbančiu ne pagal darbo sutartį ir turinčiu apsidrausti bei mokėti įmokas senatvės išmokoms gauti pagal savarankiškai dirbantiems asmenims taikomą sistemą.
1. Asmenys, apdrausti OGA draudimu, dirbantys išimtinai pagal darbo sutartį arba tie, kuriems galioja arba galiojo kitos valstybės narės teisės aktai ir kurie dirba ar dirbo pagal darbo sutartį, kaip ši sąvoka apibrėžta reglamento 1 straipsnio a punkte, laikomi pagal darbo sutartį dirbančiais asmenimis, kaip apibrėžta reglamento 1 straipsnio a punkto ii papunktyje.
  2. Skiriant nacionalinę pašalpą šeimai, reglamento 1 straipsnio a punkto i ir ii papunktyje išvardyti asmenys laikomi dirbančiais pagal darbo sutartį, kaip apibrėžta reglamento 1 straipsnio a punkto ii papunktyje.

▼ M10

J. AIRIJA

▼ B

1. Bet kuris ► M2 pagal 1993 m. Globos ir rūpybos (konsolidavimo) įstatymo 9, 21 ir 49 straipsnius ◀ privalomu ar savanorišku draudimu apdraustas asmuo, laikomas pagal darbo sutartį dirbančiu asmeniu, kaip apibrėžta reglamento 1 straipsnio a punkto ii papunktyje.
2. Bet kuris ► M2 pagal 1993 m. Globos ir rūpybos (konsolidavimo) įstatymo 17 ir 21 straipsnių nuostatas ◀ privalomu ar savanorišku draudimu apdraustas asmuo, laikomas savarankiškai dirbančiu asmeniu, kaip apibrėžta reglamento 1 straipsnio a punkto ii papunktyje.

▼ M10

K. ITALIJA

▼ B

Netaikoma.

▼ M10

L. KIPRAS

▼ A1

Netaikoma.

▼ M10

M. LATVIJA

▼ A1

Netaikoma.

▼ M10

N. LIETUVA

▼ A1

Netaikoma.

▼ M10

O. LIUKSEMBURGAS

▼ B

Netaikoma.

▼ M10

P. VENGRIJA

▼ A1

Netaikoma.

▼ M10

Q. MALTA

▼ A1

Kiekvienas asmuo, kuris yra savarankiškai dirbantis ar savarankiškai įsidarbines asmuo, kaip apibrėžta 1987 m. Socialinės apsaugos akte (Cap. 318), laikomas savarankiškai dirbančiu asmeniu, kaip apibrėžta reglamento 1 straipsnio a punkto ii papunktyje.

▼ M10

R. NYDERLANDAI

▼ B

Bet kuris asmuo, užsiimantis veikla ar dirbantis pagal profesiją, nesudaręs darbo sutarties, laikomas savarankiškai dirbančiu asmeniu, kaip apibrėžta reglamento 1 straipsnio a punkto ii papunktyje.

▼ M10

S. AUSTRIJA

▼ B

Netaikoma.

▼ M10

T. LENKIJA

▼ A1

Netaikoma.

▼ M10

U. PORTUGALIJA

▼ B

Netaikoma.

▼ M10

V. RUMUNIJA

Netaikoma.

W. SLOVĖNIJA

▼ A1

Netaikoma.

▼ M10

X. SLOVAKIJA

▼ A1

Netaikoma.

▼ M10

Y. SUOMIJA

▼ B

Bet kuris pagal darbo sutartį arba savarankiškai dirbantis asmuo, kaip apibrėžta darbo pensijų sistemos teisės aktuose, atitinkamai laikomi pagal darbo sutartį arba savarankiškai dirbančiais asmenimis, kaip apibrėžta reglamento 1 straipsnio a punkto ii papunktyje.

▼ M10

Z. ŠVEDIJA

▼ M11

Vadovaujantis Socialinio draudimo įmokų įstatymo (2000:980) 3 skyriaus 3 dalimi, asmenys, užsiimantys atlygintina veikla ir nuo gaunamų pajamų patys mokantys įmokas, laikomi savarankiškai dirbančiais asmenimis.

▼ M10

AA. JUNG TINĖ KARALYSTĖ

▼ B

Bet kuris „dirbantis pagal darbo sutartį ir gaunantis pajamas asmuo“ arba „savarankiškai dirbantis ir gaunantis pajamas asmuo“, kaip apibrėžta didžiosios britanijos ar šiaurės airijos teisės aktuose, atitinkamai laikomas asmeniu, dirbančiu pagal darbo sutartį arba savarankiškai dirbančiu asmeniu, kaip apibrėžta reglamento 1 straipsnio a punkto ii papunktyje. bet kuris asmuo, už kurį mokamos įmokos, kaip už asmenį, dirbantį pagal darbo sutartį arba savarankiškai dirbantį asmenį pagal gibraltaro teisės aktus, atitinkamai laikomas asmeniu, dirbančiu pagal darbo sutartį arba savarankiškai dirbančiu asmeniu, kaip apibrėžta reglamento 1 straipsnio a punkto ii papunktyje.

II. Šeimos nariai (reglamento 1 straipsnio f punkto antrasis sakiny)

A. BELGIJA

Netaikoma.

▼ M10

B. BULGARIJA

Netaikoma.

C. ČEKIJA

▼ A1

Siekiant nustatyti teisę į išmokas natūra pagal reglamento III antraštinės dalies 1 skyriaus nuostatas, sąvoka „šeimos narys“ - tai sutuoktinis/ sutuoktinė arba išlaikomas vaikas, kaip apibrėžta Valstybinės socialinės paramos akte Nr. 117/1995 Sb.

▼ M10

D. DANIJA

▼ B

Siekiant nustatyti teisę ligos ar motinystės išmokoms natūra gauti pagal reglamento 22 straipsnio 1 dalies a punktą ir 31 straipsnį, sąvoka „šeimos narys“ reiškia:

- 1) pagal darbo sutartį dirbančio asmens, savarankiškai dirbančio asmens ar kitų asmenų, turinčių teises pagal reglamento sąlygas, sutuoktinį, kiek jis pats pagal reglamento sąlygas neturi teisės gauti šių išmokų; arba
- 2) vaiką iki 18 metų, kurį globoja asmuo, turintis teises pagal reglamento sąlygas.

▼ M10

E. VOKIETIJA

▼ B

Netaikoma.

▼ M10

F. ESTIJA

▼ A1

Netaikoma.

▼ M10

G. GRAIKIJA

▼ B

Netaikoma.

▼ M10

H. ISPANIJA

▼ B

Netaikoma.

▼ M10

I. PRANCŪZIJA

▼ M1

Nustatant teisę gauti pašalpas šeimoms arba išmokas šeimoms, sąvoka „šeimoms narys“ reiškia visus Socialinės apsaugos kodekso L 512-3 straipsnyje paminėtus asmenis.

▼ B

Netaikoma.

▼ M10

J. AIRIJA

▼ B

Siekiant nustatyti teisę ligos ir motinystės išmokoms natūra gauti, taikant šį reglamentą, sąvoka „šeimoms narys“ reiškia bet kurį asmenį, išlaikomą dirbančio asmens pagal darbo sutartį arba savarankiškai dirbančio asmens, taikant 1947-1970 m. sveikatos įstatymus.

▼ M10

K. ITALIJA

▼ B

Netaikoma.

▼ M10

L. KIPRAS

▼ A1

Netaikoma.

▼ M10

M. LATVIJA

▼ A1

Siekiant nustatyti teisę į išmokas natūra pagal reglamento III antraštinės dalies 1 skyriaus nuostatas, sąvoka „šeimoms narys“ - tai sutuoktinis/sutuoktinė arba vaikas iki 18 metų amžiaus.

▼ M10

N. LIETUVA

▼ A1

Siekiant nustatyti teisę į išmokas natūra pagal reglamento III antraštinės dalies 1 skyriaus nuostatas, „šeimoms narys“ - tai sutuoktinis/sutuoktinė arba vaikas iki 18 metų amžiaus.

▼ M10

O. LIUKSEMBURGAS

▼ B

Netaikoma.

▼ M10

P. VENGRIJA

▼ A1

Netaikoma.

▼ M10

Q. MALTA

▼ A1

Netaikoma.

▼ M10

R. NYDERLANDAI

▼ M11

Nustatant teisę į išmokas pagal reglamento III antraštinės dalies 1 ir 4 skyrius „šeimoms narys“ reiškia sutuoktinį, registruotą partnerį arba vaiką iki 18 m.

▼ M10

S. AUSTRIJA

▼ B

Netaikoma.

▼ M10

T. LENKIJA

▼ A1

Netaikoma.

▼ M10

U. PORTUGALIJA

▼ B

Netaikoma.

▼ M10

V. RUMUNIJA

Siekiant nustatyti teisę į išmokas natūra pagal reglamento III antraštinės dalies 1 skyriaus nuostatas, „šeimos narys“ — tai sutuoktinis/sutuoktinė, išlaikomas tėvas/motina arba vaikas iki 18 metų amžiaus (arba išlaikytinis iki 26 metų amžiaus).

W. SLOVĖNIJA

▼ B

Netaikoma.

▼ M10

X. SLOVAKIJA

▼ M9

Siekiant nustatyti teisę gauti išmokas natūra pagal reglamento III antraštinės dalies 1 skyrių, „šeimos narys“ reiškia sutuoktinį ir (arba) išlaikomą vaiką, kaip nurodyta Įstatyme dėl vaiko gimimo pašalpos.

▼ M10

Y. SUOMIJA

▼ B

Siekiant nustatyti teisę išmokoms natūra gauti pagal reglamento iii dalies 1 skyriaus nuostatas, „šeimos narys“ reiškia sutuoktinį ar vaiką, apibrėžtą ligos draudimo įstatyme.

▼ M10

Z. ŠVEDIJA

▼ B

Siekiant nustatyti teisę išmokoms natūra gauti pagal reglamento iii dalies 1 skyriaus nuostatas, „šeimos narys“ reiškia sutuoktinį ar vaiką iki 18 metų.

▼ M10

AA. JUNG TINĖ KARALYSTĖ

▼ B

Siekiant nustatyti teisę išmokoms natūra gauti, terminas „šeimos narys“ reiškia:

1. Pagal Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos įstatymus:

1) sutuoktinį, su sąlyga, kad:

a) pagal darbo sutartį dirbantis asmuo arba savarankiškai dirbantis asmuo ar kitas, turintis teises pagal šį reglamentą, asmuo:

i) gyvena su sutuoktiniu arba

ii) prisideda prie sutuoktinio išlaikymo;

ir

b) sutuoktinis:

i) negauna pajamų, kaip pagal darbo sutartį dirbantis asmuo arba kaip savarankiškai dirbantis asmuo, arba turintis teises pagal šį reglamentą asmuo;

arba

ii) gauna socialinės apsaugos išmoką ar pensiją pagal jo paties draudimą;

2) asmenį, globojantį vaiką, su sąlyga, kad:

a) pagal darbo sutartį dirbantis arba savarankiškai dirbantis asmuo, ar kitas asmuo, turintis teises pagal šį reglamentą:

▼B

- i) gyvena su kitu asmeniu kaip vyras ir žmona arba
  - ii) prisideda prie asmens išlaikymo;
- ir
- b) asmuo:
    - i) negauna pajamų už darbą pagal darbo sutartį arba sava-rankišką darbą arba kaip asmuo, turintis teisę pagal šį reglamentą;
    - arba
    - ii) negauna socialinės apsaugos išmokos ar pensijos pagal jo paties draudimą;
  - 3) vaiką, už kurį tas asmuo, dirbantis pagal darbo sutartį arba
2. Pagal Gibraltaro teisės aktus:
- bet kurį asmenį, kuris yra išlaikomas, kaip apibrėžta 1973 m. Kolektyvinio draudimo įstatyme.

▼ B*II (A) (B) (8) (10) (15) PRIEDAS*

(Reglamento 1 straipsnio j ir u punktai)

I. Specialios sistemos savarankiškai dirbantiems asmenims, kuriems reglamentas netaikomas pagal 1 straipsnio j punkto ketvirtąją pastraipą

A. BELGIJA
Netaikoma.

▼ M10

B. BULGARIJA
Netaikoma.

C. ČEKIJA

▼ A1

Netaikoma.

▼ M10

D. DANIJĄ

▼ B

Netaikoma.

▼ M10

E. VOKIETIJA

▼ M8

Netaikoma.

▼ M10

F. ESTIJA

▼ A1

Netaikoma.

▼ M10

G. GRAIKIJA

▼ B

Netaikoma.

▼ M10

H. ISPANIJA

▼ M1

1. Savarankiškai dirbantys asmenys, kaip nurodyta Bendrojo socialinės apsaugos įstatymo konsoliduoto teksto (1994 m. birželio 20 d. Karališkasis dekretas Nr. 1/1994) 10 straipsnio 2 dalies c punkte ir 1970 m. rugpjūčio 20 d. dekreto Nr. 2530/1970, reglamentuojančio specialią sistemą savarankiškai dirbantiems asmenims, kurie įstoja į profesinę asociaciją ir nusprendžia tapti pirmiau minėtos asociacijos įsteigtos savidraudos draugijos nariu, o ne dalyvauti specialioje socialinės apsaugos sistemoje savarankiškai dirbantiems asmenims, 3 straipsnyje.

▼ B

2. Socialinės paramos arba labdaros pobūdžio gerovės sistema, vadovaujamos institucijos, kurioms netaikomas Bendrasis socialinės apsaugos įstatymas arba 1941 m. gruodžio 6 d. priimtas įstatymas.

▼ M10

I. PRANCŪZIJA

▼ M9

1. Papildomų išmokų sistemos savarankiškai dirbantiems asmenims, užsiimantiems amatais, pramone ar prekyba, arba laisvųjų profesijų asmenims, papildomos senatvės draudimo sistemos savarankiškai dirbantiems laisvųjų profesijų asmenims, papildomos draudimo sistemos savarankiškai dirbantiems laisvųjų profesijų asmenims, apimančios invalidumą ir mirtį, ir papildomos senatvės išmokų sistemos pagal sutartį praktikuojantiems gydytojams ir pagalbiniam medicinos personalui, kaip atitinkamai nurodyta Socialinės apsaugos kodekso L.615-20, L.644-1, L.644-2, L.645-1 ir L.723-14 straipsniuose.

▼ M9

2. Papildomos ligos ir motinystės draudimo sistemos savarankiškai žemės ūkyje dirbantiems asmenims, kaip nurodyta Kaimo kodekso L.727-1 straipsnyje.

▼ B

Netaikoma.

▼ M10

J. AIRIJA

▼ B

Netaikoma.

▼ M10

K. ITALIJA

▼ B

Netaikoma.

▼ M10

L. KIPRAS

▼ A1

1. Privačiai praktikuojančių gydytojų pensijų sistema, nustatyta 1999 m. Medicinos (pensijų ir pašalpų) taisyklėmis (P.I. 295/99), išleistomis pagal 1967 m. Medicinos (asociacijų, disciplinos ir pensijų fondo) įstatymą (įstatymas 16/67) su pakeitimais.
2. Advokatų pensijų sistema, nustatyta 1966 m. Advokatų (pensijų ir pašalpų) taisyklėmis (P.I. 642/66) su pakeitimais, išleistomis pagal Advokatų įstatymą, Cap. 2, su pakeitimais.

▼ M10

M. LATVIJA

▼ A1

Netaikoma.

▼ M10

N. LIETUVA

▼ A1

Netaikoma.

▼ M10

O. LIUKSEMBURGAS

▼ B

Netaikoma.

▼ M10

P. VENGRIJA

▼ A1

Netaikoma.

▼ M10

Q. MALTA

▼ A1

Netaikoma.

▼ M10

R. NYDERLANDAI

▼ B

Netaikoma.

▼ M10

S. AUSTRIJA

▼ M8

Netaikoma.

▼ M10

T. LENKIJA

▼ A1

Netaikoma.

▼ M10

U. PORTUGALIJA

▼ B

Netaikoma.

▼ M10

V. RUMUNIJA

Netaikoma.

W. SLOVĖNIJA

▼ A1

Netaikoma.

▼ M10

X. SLOVAKIJA

▼ A1

Netaikoma.

▼ M10

Y. SUOMIJA

▼ B

Netaikoma.

▼ M10

Z. ŠVEDIJA

▼ B

Netaikoma.

▼ M10

AA. JUNG TINĖ KARALYSTĖ

▼ B

Netaikoma.

II. Specialios vaiko gimimo ar įvaikinimo pašalpos, kurioms šis reglamentas netaikomas pagal 1 straipsnio u punkto i papunktį

A. BELGIJA

a) Vaiko gimimo pašalpa.

b) Įvaikinimo premija.

▼ M10

B. BULGARIJA

Vienkartinė motinystės pašalpa (Šeimos pašalpų už vaikus įstatymas).

C. ČEKIJA

▼ A1

Vaiko gimimo pašalpa.

▼ M10

D. DANIJA

▼ B

Netaikoma.

▼ M10

E. VOKIETIJA

▼ B

Netaikoma.

▼ M10

F. ESTIJA

▼ M9

a) Vaiko gimimo pašalpa;

b) Įvaikinimo pašalpa.

▼ M10

G. GRAIKIJA

▼ B

Netaikoma.

▼ M10

H. ISPANIJA

▼ M8

Vaiko gimimo pašalpos (vienartinė išmoka gimus trečiajam bei sekantiems vaikams ir vienartinė išmoka gimus keliems vaikams).

▼ M10

I. PRANCŪZIJA

▼ M8

Gimimo ar įvaikinimo pašalpa (ankstyvosios vaikystės išmoka).

▼ B

Netaikoma.

▼ M10

J. AIRIJA

▼ B

Netaikoma.

▼ M10

K. ITALIJA

▼ B

Netaikoma.

▼ M10

L. KIPRAS

▼ A1

Jokia.

▼ M10

M. LATVIJA

▼ M9

- a) Vaiko gimimo pašalpa;
- b) Vaiko įvaikinimo pašalpa.

▼ M10

N. LIETUVA

▼ A1

Vaiko gimimo pašalpa.

▼ M10

O. LIUKSEMBURGAS

▼ B

- a) Pašalpa anksčiau laiko gimus vaikui.
- b) Vaiko gimimo pašalpa.

▼ M10

P. VENGRIJA

▼ A1

Motinystės pašalpa.

▼ M10

Q. MALTA

▼ A1

Jokia.

▼ M10

R. NYDERLANDAI

▼ B

Netaikoma.

▼ M10

S. AUSTRIJA

▼ M2

Netaikomas.

▼ M10

T. LENKIJA

▼ M9

Vaiko gimimo pašalpos priedas (2003 m. lapkričio 28 d. Išmokų šeimai aktas).

▼ M10

U. PORTUGALIJA

▼ B

Netaikoma.

▼ M10

V. RUMUNIJA

Vaiko gimimo pašalpa.

W. SLOVĖNIJA

▼ A1

Vaiko gimimo pašalpa.

▼ M10

X. SLOVAKIJA

▼ A1

Vaiko gimimo pašalpa.

▼ M10

Y. SUOMIJA

▼ M8

Bendra motinystės išmoka, motinystės vienkartinė pašalpa ir parama vienkartinės išmokos forma, skirta tarptautinio įvaikinimo išlaidoms kompensuoti pagal Motinystės pašalpos aktą.

▼ M10

Z. ŠVEDIJA

▼ B

Netaikoma.

▼ M10

AA.JUNGTINĖ KARALYSTĖ

▼ B

Netaikoma.

III. Specialios neįmokinės išmokos, kaip apibrėžta 4 straipsnio 2b dalyje, kurioms šis reglamentas netaikomas

A. BELGIJA

Netaikoma.

▼ M10

B. BULGARIJA

Nėra.

C. ČEKIJA

▼ A1

Jokia.

▼ M10

D. DANIJA

▼ B

Netaikoma.

▼ M10

E. VOKIETIJA

▼ B

a) Išmokos, pagal *Länder* (žemių) teisės aktus skirtos invalidams, ir ypač akliems.

▼ M8

_____

▼ M10

F. ESTIJA

▼ A1

Jokia.

▼ M10

G. GRAIKIJA

▼ B

Netaikoma.

▼ M10

H. ISPANIJA

▼ B

Netaikoma.

▼ M10

I. PRANCŪZIJA

▼ B

Netaikoma.

Netaikoma.

▼ M10

J. AIRIJA

▼ B

Netaikoma.

▼ M10

K. ITALIJA

▼ B

Netaikoma.

▼ M10

L. KIPRAS

▼ A1

Jokia.

▼ M10

M. LATVIJA

▼ A1

Jokia.

▼ M10

N. LIETUVA

▼ A1

Jokia.

▼ M10

O. LIUKSEMBURGAS

▼ B

Netaikoma.

▼ M10

P. VENGRIJA

▼ A1

Jokia.

▼ M10

Q. MALTA

▼ A1

Jokia.

▼ M10

R. NYDERLANDAI

▼ B

Netaikoma.

▼ M10

S. AUSTRIJA

▼ M11

Nėra.

▼ M10

T. LENKIJA

▼ A1

Jokia.

▼ M10

U. PORTUGALIJA

▼ B

Netaikoma.

▼ M10

V. RUMUNIJA

Nėra.

W. SLOVĖNIJA

▼ A1

Jokia.

▼ M10

X. SLOVAKIJA

▼ A1

Jokia.

▼ M10

Y. SUOMIJA

▼ B

Netaikoma.

▼ M10

Z. ŠVEDIJA

▼ B

Netaikoma.

▼ M10

AA.JUNGTINĖ KARALYSTĖ

▼ B

Netaikoma.

▼ **M8***IIa PRIEDAS***Specialios neįmokinės išmokos**

(10a straipsnis)

A. BELGIJA

- a) Pajamas pakeičianti pašalpa (1987 m. vasario 27 d. įstatymas);
- b) Garantuotos pajamos pagyvenusiems žmonėms (2001 m. kovo 22 d. įstatymas).

▼ **M10****B. BULGARIJA**

Socialinė senatvės pensija (Socialinės apsaugos kodekso 89 straipsnis).

C. ČEKIJA▼ **M8**

Socialinė pašalpa (Valstybinės socialinės paramos aktas Nr. 117/1995 Sb.).

▼ **M10****D. DANIJA**▼ **M8**

Pensininkų apgyvendinimo išlaidos (1995 m. kovo 29 d. įstatymu Nr. 204 konsoliduotas įstatymas dėl individualios apgyvendinimo paramos).

▼ **M10****E. VOKIETIJA**▼ **M9**

Išmokos pragyvenimo išlaidoms padengti pagal pagrindinį darbo ieškančių asmenų aprūpinimą, išskyrus atvejus, kai šių išmokų atžvilgiu įgyvendinami reikalavimai dėl laikino priedo, gaunamo po bedarbio pašalpos (Socialinio kodekso II knygos 24 straipsnio 1 dalis).

▼ **M10****F. ESTIJA**▼ **M8**

- a) Suaugusių invalidų pašalpa (1999 m. sausio 27 d. Socialinių išmokų neįgaliesiems asmenims aktas);
- b) Valstybinė bedarbio pašalpa (2000 m. spalio 1 d. Socialinės bedarbių apsaugos aktas).

▼ **M10****G. GRAIKIJA**▼ **M8**

Specialios išmokos pagyvenusiems asmenims (Įstatymas 1296/82).

▼ **M10****H. ISPANIJA**▼ **M8**

- a) Minimalių pajamų garantavimas (1982 m. balandžio 7 d. Įstatymas Nr. 13/82);
- b) Išmokos pagyvenusiems asmenims ir negalintiems dirbti invalidams remti (1981 m. liepos 24 d. Karališkasis dekretas Nr. 2620/81);
- c) Neįmokinės invalidumo pensijos bei pensijos, kaip numatyta Bendrojo įstatymo dėl socialinės apsaugos konsoliduoto teksto, patvirtinto 1994 m. birželio 20 d. Karališkuoju įstatymo galią turinčiu dekretu Nr. 1/1994, 38 straipsnio 1 dalyje;
- d) Pašalpos skatinti judėjimą ir kompensuoti transporto išlaidas (1982 m. balandžio 7 d. Įstatymas Nr. 13/1982).

▼ **M10**

I. PRANCŪZIJA

▼ **M8**

- a) Specialaus invalidumo fondo ir Senatvės solidarumo fondo skiriamos papildomos pašalpos (1956 m. birželio 30 d. įstatymas, kodifikuotas Socialinės apsaugos kodekso VIII knygoje);
- b) Neįgalių suaugusiųjų pašalpa (1975 m. birželio 30 d. įstatymas, kodifikuotas Socialinės apsaugos kodekso VIII knygoje);
- c) Speciali pašalpa (1952 m. liepos 10 d. įstatymas, kodifikuotas Socialinės apsaugos kodekso VIII knygoje).

▼ **M10**

J. AIRIJA

▼ **M8**

- a) Bedarbio pašalpa (1993 m. Socialinės gerovės (konsoliduotas) akto III dalies 2 skyrius);
- b) Senatvės (neįmokinė) pensija (1993 m. Socialinės gerovės (konsoliduotas) akto III dalies 4 skyrius);
- c) Našlės (neįmokinė) pensija ir našlio (neįmokinė) pensija (1993 m. Socialinės gerovės (konsoliduotas) akto III dalies 6 skyrius su paskutiniais pakeitimais, padarytais 1997 m. Socialinės gerovės akto V dalimi);
- d) Negalios pašalpa (1996 m. Socialinės gerovės akto IV dalis);
- e) Judėjimo pašalpa (1970 m. Sveikatos akto 61 skirsnis);
- f) Aklųjų pensija (1993 m. Socialinės gerovės (konsoliduoto) akto III dalies 5 skyrius).

▼ **M10**

K. ITALIJA

▼ **M8**

- a) Socialinės pensijos pragyvenimo neturintiems asmenims (1969 m. balandžio 30 d. Įstatymas Nr. 153);
- b) Pensijos ir pašalpos civiliams neįgaliesiems ar invalidams (1974 m. kovo 30 d. Įstatymas Nr. 118, 1980 m. vasario 11 d. Įstatymas Nr. 18 ir 1988 m. lapkričio 23 d. Įstatymas Nr. 508);
- c) Kurčnebylių pensijos ir pašalpos (1970 m. gegužės 26 d. Įstatymas Nr. 381 ir 1988 m. lapkričio 23 d. Įstatymas Nr. 508);
- d) Pensijos ir pašalpos civiliams akliesiems (1970 m. gegužės 27 d. Įstatymas Nr. 382 ir 1988 m. lapkričio 23 d. Įstatymas Nr. 508);
- e) Minimalias pensijas papildančios išmokos (1952 m. balandžio 4 d. Įstatymas Nr. 218, 1983 m. lapkričio 11 d. Įstatymas Nr. 638 ir 1990 m. gruodžio 29 d. Įstatymas Nr. 407);
- f) Negalios pašalpas papildančios išmokos (1984 m. birželio 12 d. Įstatymas Nr. 222);
- g) Socialinės pašalpos (1995 m. rugpjūčio 8 d. Įstatymas Nr. 335);
- h) Socialinė priemoka (1988 m. gruodžio 29 d. Įstatymo Nr. 544 1 straipsnio 1 ir 12 dalys bei vėlesni šio įstatymo pakeitimai).

▼ **M10**

L. KIPRAS

▼ **M8**

- a) Socialinė pensija (1995 m. Socialinių pensijų įstatymas (įstatymas 25 (I)/95) su pakeitimais);
- b) Judėjimo negalios pašalpa (Ministrų Tarybos sprendimai: 1992 m. spalio 16 d. Nr. 38 210, 1994 m. rugpjūčio 1 d. Nr. 41 370, 1997 m. birželio 11 d. Nr. 46 183 ir 2001 m. gegužės 16 d. Nr. 53 675);
- c) Speciali pašalpa akliesiems (1996 m. Specialių pašalpų įstatymas (įstatymas 77(I)/96) su pakeitimais).

▼ M10**M. LATVIJA****▼ M9**

- a) Valstybinė socialinės apsaugos išmoka (2003 m. sausio 1 d. Valstybinių socialinių išmokų įstatymas);
- b) Pašalpa neįgalių ribotos judėsenos asmenų vežimo išlaidų kompensavimui (2003 m. sausio 1 d. Valstybinių socialinių išmokų įstatymas).

▼ M10**N. LIETUVA****▼ M11**

- a) Šalpos pensija (2005 m. Valstybinių šalpos išmokų įstatymas, 5 straipsnis).
- b) Šalpos kompensacija (2005 m. Valstybinių šalpos išmokų įstatymas, 15 straipsnis).
- c) Transporto išlaidų kompensacija, skiriama neįgaliesiems, turintiems sutrikusią judėjimo funkciją (2000 m. Transporto lengvatų įstatymas, 7 straipsnis);

▼ M10**O. LIUKSEMBURGAS****▼ M8**

Pajamos neįgaliesiems (2003 m. rugsėjo 12 d. įstatymo 1 straipsnio 2 dalis), išskyrus asmenis, kurie pripažinti neįgaliais darbuotojais ir kurie dirba įprastinėmis darbo sąlygomis arba saugioje aplinkoje.

▼ M10**P. VENGRIJA****▼ M8**

- a) Periodinė invalidumo išmoka (Ministrų Tarybos dekretas Nr. 83/1987 (XII 27) dėl periodinių invalidumo išmokų);
- b) Neįmokinė senatvės pašalpa (1993 m. III aktas dėl socialinio administravimo ir socialinių išmokų);
- c) Transporto pašalpa (Vyriausybės dekretas Nr. 164/1995 (XII 27) dėl transporto pašalpų asmenims su sunkia fizine negalia).

▼ M10**Q. MALTA****▼ M8**

- a) Papildoma pašalpa (1987 m. Socialinės apsaugos akto (Cap. 318) 73 dalis);
- b) Senatvės pensija (1987 m. Socialinės apsaugos aktas (Cap. 318)).

▼ M10**R. NYDERLANDAI****▼ M8**

- a) 1997 m. balandžio 24 d. Pagalbos neįgaliesiems jauniems žmonėms aktas (Wajong);
- b) 1986 m. lapkričio 6 d. Papildomų išmokų aktas (TW).

▼ M10**S. AUSTRIJA****▼ M8**

Kompensacinis priedas (1955 m. rugsėjo 9 d. Federalinis aktas dėl bendrojo socialinio draudimo – ASVG, 1978 m. spalio 11 d. Federalinis aktas dėl socialinio draudimo verslu užsiimantiems asmenims – GSVG ir 1978 m. spalio 11 d. Federalinis aktas dėl ūkininkų socialinio draudimo – BSVG).

▼ M10**T. LENKIJA****▼ M9**

Socialinė pensija (2003 m. birželio 27 d. Socialinių pensijų įstatymas).

▼ **M10**

U. PORTUGALIJA

▼ **M8**

- a) Neįmokinė valstybinė senatvės ir invalidumo pensija (1980 m. spalio 13 d. Dekretas–įstatymas Nr. 464/80);
- b) Neįmokinė našlystės pensija (1981 m. lapkričio 11 d. Vyriausybės dekretas Nr. 52/81).

▼ **M10**

V. RUMUNIJA

Mėnesinė pašalpa žmonėms su negalia (Nepaprastasis potvarkis Nr. 102/1999 dėl žmonių su negalia specialios apsaugos ir užimtumo, patvirtintas Įstatymu Nr. 519/2002).

W. SLOVĖNIJA

▼ **M8**

- a) Valstybinė pensija (1999 m. gruodžio 23 d. Pensijų ir invalidumo draudimo aktas);
- b) Pensininkų pajamų palaikymas (1999 m. gruodžio 23 d. Pensijų ir invalidumo draudimo aktas);
- c) Išlaikymo pašalpa (1999 m. gruodžio 23 d. Pensijų ir invalidumo draudimo aktas).

▼ **M10**

X. SLOVAKIJA

▼ **M11**

- a) Koregavimas, iki 2004 m. sausio 1 d. suteiktas pensijoms, kurios yra vienintelis pajamų šaltinis.

- b) Socialinė pensija, paskirta iki 2004 m. sausio 1 d.

▼ **M10**

Y. SUOMIJA

▼ **M8**

- a) Negalios pašalpa (Negalios pašalpos aktas 124/88);
- b) Vaikų priežiūros pašalpa (Vaikų priežiūros pašalpos aktas 444/69);
- c) Būsto pašalpa pensininkams (Aktas dėl būsto pašalpos pensininkams 591/78);
- d) Darbo rinkos parama (Bedarbystės išmokų aktas 1290/2002);
- e) Speciali parama imigrantams (Aktas dėl specialios paramos imigrantams 1192/2002).

▼ **M10**

Z. ŠVEDIJA

▼ **M8**

- a) Būsto priedai pensiją gaunantiems asmenims (Įstatymas 2001: 761);
- b) Finansinė parama pagyvenusiems asmenims (Įstatymas 2001: 853);
- c) Negalios pašalpa ir neigalių vaikų priežiūros pašalpa (Įstatymas 1998: 703).

▼ **M10**

AA. JUNG TINĖ KARALYSTĖ

▼ **M8**

- a) Valstybinė pensijos paskola (2002 m. Valstybinės pensijos paskolos aktas);
- b) Pagal pajamas nustatomos pašalpos darbo ieškantiems asmenims (1995 m. birželio 28 d. Akto dėl darbo ieškančių asmenų 1 skirsnio 2 dalies d punkto ii papunktis ir 3 straipsnis bei 1995 m. spalio 18 d. Įsakymo dėl darbo ieškančių asmenų (Šiaurės Airija) 3 straipsnio 2 dalies d punkto ii papunktis ir 5 straipsnis);
- c) Pajamų parama (1986 m. liepos 25 d. Socialinės apsaugos akto 20–22 skirsniai ir 23 skirsnis ir 1986 m. lapkričio 5 d. Socialinės apsaugos (Šiaurės Airija) įsakymo 21–24 straipsniai);
- d) Pragyvenimo pašalpa negalios atveju (1991 m. birželio 27 d. Pragyvenimo pašalpos negalios atveju ir darbo pašalpos negalios atveju

▼M8

- akto 1 skirsnis ir 1991 m. liepos 24 d. Pragyvenimo pašalpos negalios atveju ir darbo pašalpos negalios atveju (Šiaurės Airija) įsakymo 3 straipsnis);
- e) Slaugos pašalpa (1975 m. kovo 20 d. Socialinės apsaugos akto 35 skirsnis ir 1975 m. kovo 20 d. Socialinės apsaugos (Šiaurės Airija) akto 35 skirsnis);
  - f) Globos pašalpa (1975 m. kovo 20 d. Socialinės apsaugos akto 37 skirsnis ir 1975 m. kovo 20 d. Socialinės apsaugos (Šiaurės Airija) akto 37 skirsnis).

▼ B*III (A) (B) (6) (7) (12) (14) (15) PRIEDAS***SOCIALINĖS APSAUGOS KONVENCIJŲ NUOSTATOS, KURIOS, NEPAISANT REGLAMENTO 6 STRAIPSNIO, TOLIAU TAIKOMOS — SOCIALINĖS APSAUGOS KONVENCIJŲ NUOSTATOS, KURIOS TAIKOMOS NE VISIEMS ASMENIMS, KURIEMS TAIKOMAS ŠIS REGLAMENTAS**

(Reglamento 7 straipsnio 2 dalies c punktas ir 3 straipsnio 3 dalis)

Bendrosios pastabos

1. Tiek, kiek šio priedo nuostatos numato nuorodas į kitų Konvencijų nuostatas, tos nuorodos pakeičiamos nuorodomis į šio reglamento atitinkamas nuostatas, nebent minėtųjų Konvencijų nuostatos būtų įrašytos į šį priedą.
2. Socialinės apsaugos konvencijos straipsnis dėl išmokų mokėjimo nutraukimo, tam tikroms jo nuostatomis esant įrašytoms į šį priedą, ir toliau galioja toms nuostatomis.

▼ M8

3. Atsižvelgiant į šio reglamento 6 straipsnio nuostatas, dėmesys atkreipiamas į tai, kad dvišalių konvencijų, kurioms netaikomas šis reglamentas ir kurios lieka galioti tarp valstybių narių, nuostatos nėra išvardytos šiame priede, *inter alia*, nuostatos, kurias taikant sumuojami trečioje šalyje įgyti draudimo laikotarpiai.

▼ B

- A. Socialinės apsaugos konvencijų nuostatos, kurios, nepaisant reglamento 6 straipsnio, toliau taikomos** (reglamento 7 straipsnio 2 dalies c punktas)

▼ M9

_____

▼ M8

_____

▼ A1**▼ M8****► M9 1 ◀. BELGIJA–VOKIETIJA**

1957 m. gruodžio 7 d. Baigiamojo protokolo prie tą pačią dieną pasirašytos Bendrosios konvencijos 3 ir 4 straipsniai, ta pačia redakcija kaip ir 1960 m. lapkričio 10 d. Papildomame protokole (draudimo laikotarpių, įgytų kai kuriuose pasienio regionuose prieš bei per Antrąjį pasaulinį karą ir po jo, apskaičiavimas)

▼ M10

2. BULGARIJA — VOKIETIJA
  - a) 1997 m. gruodžio 17 d. Konvencijos dėl socialinės apsaugos 28 straipsnio 1 dalies b punktas.
  - b) minėtos konvencijos Baigiamojo protokolo 10 punktas.
3. BULGARIJA — AUSTRIJA

2005 m. balandžio 14 d. Konvencijos dėl socialinės apsaugos 38 straipsnio 3 dalis.
4. BULGARIJA — SLOVĖNIJA

1957 m. gruodžio 18 d. Konvencijos dėl socialinės apsaugos 32 straipsnio 2 dalis.

▼ M9

_____

▼ M8

_____

▼ M9

_____

▼ M8

_____

▼ M9

_____

▼ M8

_____

▼ M9

_____

▼ M8

_____

▼ M9

_____

▼ M8

_____

▼ M9

_____

▼ A1► M10 5 ◀. ČEKIJA–VOKIETIJA▼ M9

2001 m. liepos 27 d. Susitarimo dėl socialinės apsaugos 39 straipsnio 1 dalies b ir c punktai;

2001 m. liepos 27 d. Susitarimo dėl socialinės apsaugos galutinio protokolo 14 punktas.

▼ M10

6. ČEKIJA–KIPRAS

▼ M9

1999 m. sausio 19 d. Susitarimo dėl socialinės apsaugos 32 straipsnio 4 dalis.

▼ M10

7. ČEKIJA–LIUKSEMBURGAS

▼ M9

2000 m. lapkričio 17 d. Susitarimo 52 straipsnio 8 punktas.

▼ M10

8. ČEKIJA–AUSTRIJA

▼ A1

1999 m. liepos 20 d. Konvencijos dėl socialinės apsaugos 32 straipsnio 3 dalis.

▼ M9

_____

▼ M10

9. ČEKIJA–SLOVAKIJA

▼ M9

1992 m. spalio 29 d. Susitarimo dėl socialinės apsaugos 12, 20 ir 33 straipsniai.

▼ M8

_____

▼ M9

_____

▼ M8

_____

▼ M9

_____

▼ M8

_____

▼ M9

_____

▼ M8▼ M9▼ M8▼ M9▼ M10▼ M8

10. DANIJA–SUOMIJA

1992 m. birželio 15 d. Šiaurės šalių konvencijos dėl socialinės apsaugos 10 straipsnis dėl papildomų kelionės išlaidų padengimo, kai, susirgus buvimo kitoje Šiaurės šalyje metu, būtina mokėti daugiau už reikalingą kelionę atgal į gyvenamosios vietos šalį.

▼ M10▼ M8

11. DANIJA–ŠVEDIJA

1992 m. birželio 15 d. Šiaurės šalių konvencijos dėl socialinės apsaugos 10 straipsnis dėl papildomų kelionės išlaidų padengimo, kai, susirgus buvimo kitoje Šiaurės šalyje metu, būtina mokėti daugiau už reikalingą kelionę atgal į gyvenamosios vietos šalį.

▼ M9▼ M10▼ M8

12. VOKIETIJA–GRAIKIJA

1961 m. gegužės 31 d. Konvencijos dėl draudimo nuo nedarbo 8 straipsnio 1 dalis, 2 dalies b punktas ir 3 dalis, 9–11 straipsniai bei I ir IV skyriai, kiek jie susiję su šiais straipsniais, kartu su į 1980 m. liepos 14 d. protokolą įtrauktu pranešimu (draudimo laikotarpių bedarbio išmokoms gauti apskaičiavimas persikėlimo gyventi iš vienos valstybės į kitą atveju).

▼ M10▼ M8

13. VOKIETIJA–ISPANIJA

1973 m. gruodžio 4 d. Konvencijos dėl socialinės apsaugos 45 straipsnio 2 dalis (atstovavimas diplomatinėmis atstovybėmis ir konsulinėmis įstaigomis).

▼ M10▼ M8

14. VOKIETIJA–PRANCŪZIJA

- a) 1950 m. liepos 10 d. Papildomas susitarimas Nr. 4 prie tą dieną pasirašytos Bendrosios konvencijos, ta pačia redakcija kaip ir 1955 m. birželio 18 d. Papildomame susitarime Nr. 2 (nuo 1940 m. liepos 1 d. iki 1950 m. birželio 30 d. įgytų draudimo laikotarpių apskaičiavimas);
- b) Minėto Papildomo susitarimo Nr. 2 I antraštinė dalis (iki 1945 m. gegužės 8 d. įgytų draudimo laikotarpių apskaičiavimas);
- c) 1950 m. liepos 10 d. Bendrojo protokolo prie tą pačią dieną pasirašytos Bendrosios konvencijos 6, 7 ir 8 punktai (administracinės priemonės);
- d) 1963 m. gruodžio 20 d. Susitarimo II, III ir IV antraštinės dalys (socialinė apsauga Sare)

▼ M9▼ M10

15. VOKIETIJA–LIUKSEMBURGAS

▼ M8

1959 m. liepos 11 d. Sutarties 4, 5, 6 ir 7 straipsniai (nuo 1940 m. rugsėjo iki 1946 m. birželio įgytų draudimo laikotarpių apskaičiavimas).

▼ M10

16. VOKIETIJA–VENGRIJA

▼ A1

- a) 1998 m. gegužės 2 d. Konvencijos dėl socialinės apsaugos 27 straipsnio 3 dalis ir 40 straipsnio 1 dalies b punktas.
- b) minėtos konvencijos Baigiamojo protokolo 16 punktas.

▼ M9▼ M10

17. VOKIETIJA–NYDERLANDAI

▼ B

- a) 1951 m. kovo 29 d. Konvencijos 3 straipsnio 2 dalis.
- b) Papildomos sutarties Nr. 4, pasirašytos 1956 m. gruodžio 21 d., prie 1951 m. kovo 29 d. Konvencijos, 2 ir 3 straipsniai (Nyderlandų darbuotojų teisių pagal Vokietijos socialinio draudimo sistemą nustatymas laikotarpiu nuo 1940 m. gegužės 13 d. iki 1945 m. rugsėjo 1 d.).

▼ M10

18. VOKIETIJA–AUSTRIJA

▼ M8

1978 m. liepos 19 d. Konvencijos dėl draudimo nuo nedarbo 1 straipsnio 5 dalis ir 8 straipsnis bei šios Konvencijos Baigiamojo protokolo 10 punktas (nedarbo išmokas pasienio darbuotojams moka valstybė, kurioje buvo ankstesnė jų darbo vieta) toliau taikomi asmenims, kurie dirba kaip pasienio darbuotojai iki 2005 m. sausio 1 d. imtinai ir kurie netenka darbo iki 2011 m. sausio 1 d.

▼ M10

19. VOKIETIJA–LENKIJA

▼ A1

- a) 1975 m. spalio 9 d. Konvencija dėl senatvės ir sužalojimų darbe nuostatų, sąlygomis ir taikymo apimtimi, apibrėžta 1990 m. gruodžio 8 d. Konvencijos dėl socialinės apsaugos 27 straipsnio 2-4 dalyse.
- b) 1990 m. gruodžio 8 d. Konvencijos dėl socialinės apsaugos 11 straipsnio 3 dalis, 19 straipsnio 4 dalis, 27 straipsnio 5 dalis ir 28 straipsnio 2 dalis.

▼ M10

20. VOKIETIJA — RUMUNIJA

- a) 2005 m. balandžio 8 d. Konvencijos dėl socialinės apsaugos 28 straipsnio 1 dalies b punktas.
- b) minėtos konvencijos Baigiamojo protokolo 13 punktas.

▼ M8▼ A1► M10 21 ◀. VOKIETIJA–SLOVĖNIJA

- a) 1997 m. rugsėjo 24 d. Konvencijos dėl socialinės apsaugos 42 straipsnis.
- b) minėtos konvencijos Baigiamojo protokolo 15 punktas.

▼ M10

22. VOKIETIJA–SLOVAKIJA

▼ M9

2002 m. rugsėjo 12 d. Susitarimo 29 straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktai
2002 m. rugsėjo 12 d. Susitarimo galutinio protokolo 9 dalis.

▼ M8▼ M10▼ M8

23. VOKIETIJA–JUNGTINĖ KARALYSTĖ

a) 1960 m. balandžio 20 d. Konvencijos dėl socialinės apsaugos
7 straipsnio 5 ir 6 dalys (teisės aktai, taikomi karinėse pajėgose
tarnaujantiems civiliams);

b) 1960 m. balandžio 20 d. Konvencijos dėl draudimo nuo nedarbo
5 straipsnio 5 ir 6 dalys (teisės aktai, taikomi karinėse pajėgose
tarnaujantiems civiliams).

▼ M9▼ M8▼ M9▼ M8▼ M9▼ M8▼ M9▼ M8▼ M9▼ M8▼ M9▼ M8▼ M9▼ M8▼ M9▼ M10

24. Ispanija–Portugalija

▼ M8

1969 m. birželio 11 d. Bendrosios konvencijos 22 straipsnis (bedarbio
išmokų eksportas).

▼ M9▼ M8▼ M9▼ M8▼ M9

▼ M8

_____

▼ M9

_____

▼ M8

_____

▼ M9

_____

▼ M8

_____

▼ M9

_____

▼ M8

_____

▼ M9

_____

▼ M8

_____

▼ M9

_____

▼ M8

_____

▼ M9

_____

▼ M8

_____

▼ M10

25. AIRIJA–JUNGTINĖ KARALYSTĖ

▼ M8

1971 m. rugsėjo 14 d. Susitarimo dėl socialinės apsaugos 8 straipsnis
(dėl tam tikrų kreditų invalidumo atveju perkėlimo ir apskaičiavimo).

▼ M9

_____

▼ M8

_____

▼ M9

_____

▼ M11

_____

▼ M8

_____

▼ M9

_____

▼ M8

_____

▼ M10

26. ITALIJA–SLOVĖNIJA

▼ A1

a) Susitarimas dėl abipusių įsipareigojimų socialinio draudimo srityje
reguliuojamo (sudarytas apsieičiant notomis 1959 m. vasario 5 d.)
su nuoroda į Taikos sutarties XIV priedo 7 dalį.

b) 1997 m. liepos 7 d. Konvencijos dėl socialinės apsaugos 45
straipsnio 3 dalis dėl Trieste laisvosios teritorijos ex-Zonos B.

▼ M9

_____

▼ M8

_____

▼ M9

_____

▼ M8

_____

▼ M9

_____

▼ M8

_____

▼ M9

_____

▼ M10

27. LIUKSEMBURGAS–SLOVAKIJA

▼ M9

2002 m. gegužės 23 d. Sutarties dėl socialinės apsaugos 50 straipsnio 5 dalis.

▼ M8

_____

▼ M9

_____

▼ M10

28. VENGRIJA–AUSTRIJA

▼ A1

1999 m. kovo 31 d. Konvencijos dėl socialinės apsaugos 23 straipsnio 2 dalis ir 36 straipsnio 3 dalis.

▼ M9

_____

▼ M10

29. VENGRIJA–SLOVĖNIJA

▼ A1

1957 m. spalio 7 d. Konvencijos dėl socialinės apsaugos 31 straipsnis.

▼ M9

_____

▼ M8

_____

▼ M9

_____

▼ M10

30. NYDERLANDAI–PORTUGALIJA

▼ M8

1979 m. liepos 19 d. Konvencijos 31 straipsnis (bedarbio išmokų eksportas).

▼ M9

_____

▼ M8

_____

▼ M10

31. AUSTRIJA–LENKIJA

▼ A1

1998 m. rugsėjo 7 d. Konvencijos dėl socialinės apsaugos 33 straipsnio 3 dalis.

▼ M8

_____

▼ M10

32. AUSTRIJA–SLOVĖNIJA

▼ A1

1997 m. kovo 10 d. Konvencijos dėl socialinės apsaugos 37 straipsnis.

▼ M10

33. AUSTRIJA–SLOVAKIJA

▼ M9

2001 m. gruodžio 21 d. Susitarimo dėl socialinės apsaugos 34 straipsnio 3 dalis.

▼ M8

_____

▼ M9

_____

▼ M8

_____

▼ A1► M9 30 ◀. PORTUGALIJA–JUNGTINĖ KARALYSTĖ▼ B

- a) Protokolo dėl medicininio gydymo, pasirašyto 1978 m. lapkričio 15 d., 2 straipsnio 1 dalis.
- b) Portugalams, dirbantiems pagal darbo sutartį ir laikotarpiu nuo 1987 m. spalio 22 d. iki pereinamojo laikotarpio, numatyto Įstatymo dėl įvažiavimo į Ispaniją ir Portugaliją sąlygų 220 straipsnio 1 dalyje, pabaigos: 1978 m. lapkričio 15 d. Konvencijos dėl socialinės apsaugos 26 straipsnis, su daliniais pakeitimais, padarytais 1987 m. rugsėjo 28 d. pasikeitimo laiškuose.

▼ M9

_____

▼ M10

35. SUOMIJA–ŠVEDIJA

▼ M8

1992 m. birželio 15 d. Šiaurės šalių konvencijos dėl socialinės apsaugos 10 straipsnis dėl papildomų kelionės išlaidų padengimo, kai, susirgus buvimo kitoje Šiaurės šalyje metu, būtina mokėti brangiau už reikalingą kelionę atgal į gyvenamosios vietos šalį.

_____

▼ B

B. Konvencijų nuostatos, kurios taikomos ne visiems asmenims, kuriems taikomas šis reglamentas (Reglamento 3 straipsnio 3 dalis)

▼ M9

_____

▼ M8

_____

▼ M9

_____

▼ M8

_____

▼ M9

_____

▼ M8

_____

▼ M9

_____

▼ M8

_____

▼ M9

_____

▼ M8

_____

▼ M9

_____

▼ M8

_____

▼ M9

_____

▼ M10

1. BELGIJA — AUSTRIJA

2005 m. balandžio 14 d. Konvencijos dėl socialinės apsaugos 38 straipsnio 3 dalis.

▼ A1► M10 2 ◀. ČEKIJA–KIPRAS▼ M9

1999 m. sausio 19 d. Susitarimo dėl socialinės apsaugos 32 straipsnio 4 dalis.

▼ M10

3. ČEKIJA–AUSTRIJA

▼ A1

1999 m. liepos 20 d. Konvencijos dėl socialinės apsaugos 32 straipsnio 3 dalis.

▼ M9▼ M8▼ M9▼ M8▼ M9▼ M8▼ M9▼ M8▼ M9▼ M8▼ M9▼ M8▼ M9▼ M8▼ M9▼ M8▼ M10

4. VOKIETIJA–VENGRIJA

▼ A1

1998 m. gegužės 2 d. Konvencijos dėl socialinės apsaugos Baigiamoji protokolo 16 punktas.

▼ M9▼ M8▼ M9

▼ M8

_____

▼ M10

5. VOKIETIJA–SLOVĖNIJA

▼ A1

- a) 1997 m. rugsėjo 24 d. Konvencijos dėl socialinės apsaugos 42 straipsnis.
- b) minėtos konvencijos Baigiamojo protokolo 15 punktas.

▼ M9

_____

▼ M8

_____

▼ M9

_____

▼ M8

_____

▼ M9

_____

▼ M8

_____

▼ M9

_____

▼ M8

_____

▼ M9

_____

▼ M8

_____

▼ M9

_____

▼ M8

_____

▼ M9

_____

▼ M8

_____

▼ M9

_____

▼ M8

_____

▼ M9

_____

▼ M8

_____

▼ M9

_____

▼ M8

_____

▼ M9

_____

▼ M8

_____

▼ M9

_____

▼ M8

_____

▼ M9

_____

▼ M8

_____

▼ M9

_____

▼ M8

_____

▼ M9

_____

▼ M8

_____

▼ M9

_____

▼ M8

_____

▼ M9

_____

▼ M8

_____

▼ M9

_____

▼ M8

_____

▼ M9

_____

▼ M8

_____

▼ M9

_____

▼ M8

_____

▼ M9

_____

▼ M8

_____

▼ M10

6. ITALIJA–SLOVĖNIJA

▼ A1

- a) Susitarimas dėl abipusių įsipareigojimų socialinio draudimo srityje reguliavimo (sudarytas apsikeičiant notomis 1959 m. vasario 5 d.) su nuoroda į Taikos sutarties XIV priedo 7 dalį.
- b) 1997 m. liepos 7 d. Konvencijos dėl socialinės apsaugos 45 straipsnio 3 dalis dėl Trieste laisvosios teritorijos ex-Zonos B.

▼ M9

_____

▼ M8

_____

▼ M9

_____

▼ M8

_____

▼ M9

_____

▼ B

_____

▼ M9

_____

▼ M8

_____

▼ M9

_____

▼ M10

7. VENGRIJA–AUSTRIJA

▼ A1

1999 m. kovo 31 d. Konvencijos dėl socialinės apsaugos 36 straipsnio 3 dalis.

▼ M9

_____

▼ M10

8. VENGRIJA–SLOVĖNIJA

▼ A1

1957 m. spalio 7 d. Konvencijos dėl socialinės apsaugos 31 straipsnis.

▼ M9

_____

▼ M8

_____

▼ M9

_____

▼ M8

_____

▼ M9

_____

▼ M8

_____

▼ M10

9. AUSTRIJA–LENKIJA

▼ A1

1998 m. rugsėjo 7 d. Konvencijos dėl socialinės apsaugos 33 straipsnio 3 dalis.

▼ M8

_____

▼ M10

10. AUSTRIJA–SLOVĖNIJA

▼ A1

1997 m. kovo 10 d. Konvencijos dėl socialinės apsaugos 37 straipsnis.

▼ M10

11. AUSTRIJA–SLOVAKIJA

▼ M9

2001 m. gruodžio 21 d. Susitarimo dėl socialinės apsaugos 34 straipsnio 3 dalis.

▼ M8

_____

▼ M9

_____

▼ M8

_____

▼ M9

_____

▼ M8

_____

▼ B*IV (B) (11) (13) (15) PRIEDAS*

(Reglamento 37 straipsnio 2 dalis, 38 straipsnio 3 dalis, 45 straipsnio 3 dalis, 46 straipsnio 1 dalies b punktas ir 46b straipsnio 2 dalis)

A. Teisės aktai, nurodyti reglamento 37 straipsnio 1 dalyje, pagal kuriuos invalidumo išmokų suma nepriklauso nuo draudimo laikotarpių trukmės

A. BELGIJA

- a) Teisės aktai dėl bendrosios invalidumo sistemos, specialios invalidumo sistemos kalnakasiams ir specialios sistemos komercinių laivų jūreiviams.
- b) Teisės aktai dėl savarankiškai dirbančių asmenų draudimo nuo nedarbingumo.
- c) Teisės aktai dėl invalidumo užsienio socialinio draudimo sistemoje ir invalidumo sistemos dirbusiems Belgijos Konge ir Ruandos Urundyje.

▼ M10

B. BULGARIJA

Nėra.

C. ČEKIJA

Visa neįgalumo pensija asmenims, kurie turėjo visišką negalią iki jiems sukako 18 metų ir kurie nebuvo apdrausti reikiamą laikotarpį (Pensijų draudimo akto Nr. 155/1995 Coll. 42 skirsnis).

▼ M9**▼ M10**

D. DANIJĄ

▼ B

Nėra.

▼ M10

E. VOKIETIJA

▼ B

Nėra.

▼ M10

F. ESTIJA

▼ A1

- a) invalidumo pensijos, paskirtos iki 2000 m. balandžio 1 d. pagal Valstybinių pašalpų aktą, kurios išlaikomos pagal Valstybinio pensijų draudimo aktą.
- b) nacionalinės invalidumo pensijos, paskirtos pagal Valstybinio pensijų draudimo aktą.
- c) invalidumo pensijos, paskirtos pagal Tarnybos gynybos pajėgose aktą, Policijos tarnybos aktą, Prokuratūros aktą, Teisėjų statuso aktą, Riigikogu narių atlyginimų, pensijų ir kitų socialinių garantijų aktą ir Respublikos Prezidento valstybinių išmokų aktą.

▼ M10

G. GRAIKIJA

▼ B

Teisės aktai dėl žemės ūkio draudimo sistemos.

▼ M10

H. ISPANIJA

▼ M3

Teisės aktai dėl invalidumo draudimo pagal bendrą ir specialią sistemą, išskyrus valstybės tarnautojų, ginkluotųjų pajėgų ir teismų administracijos specialias sistemas.

▼ M10

I. PRANCŪZIJA

▼ B1. *Asmenys, dirbantys pagal darbo sutartį*

Visi teisės aktai dėl invalidumo draudimo, išskyrus įstatymus dėl invalidumo draudimo pagal kalnakasiams taikomą socialinės apsaugos sistemą..

▼ B2. *Savarankiškai dirbantys asmenys*

Teisės aktai dėl invalidumo draudimo žemės ūkyje savarankiškai dirbantiems asmenims.

Teisės aktai dėl žemės ūkio draudimo sistemos.

▼ M10

J. AIRIJA

▼ M2

1993 m. Globos ir rūpybos (konsolidavimo) įstatymo II dalies 15 skyrius.

▼ M10

K. ITALIJA

▼ B

Nėra.

▼ M10

L. KIPRAS

▼ A1

Jokia.

▼ M10

M. LATVIJA

▼ A1

1996 m. sausio 1 d. Valstybinių pensijų įstatymo 16 straipsnio 1 dalies 2 punktas.

▼ M10

N. LIETUVA

▼ A1

Jokia.

▼ M10

O. LIUKSEMBURGAS

▼ B

Nėra.

▼ M10

P. VENGRIJA

▼ A1

Jokia.

▼ M10

Q. MALTA

▼ A1

Jokia.

▼ M10

R. NYDERLANDAI

▼ B

a) 1966 m. vasario 18 d. Įstatymas dėl draudimo nuo nedarbo, su daliniais pakeitimais.

▼ M2

b) 1997 m. balandžio 24 d. Įstatymas dėl savarankiškai dirbančių asmenų draudimo nuo nedarbingumo (WAZ) su pakeitimais.

▼ M10

S. AUSTRIJA

▼ B

Nėra.

▼ M10

T. LENKIJA

▼ A1

Jokia.

▼ M10

U. PORTUGALIJA

▼ B

Nėra.

▼ M10

V. RUMUNIJA

Nėant.

W. SLOVĖNIJA

▼ A1

Jokia.

▼ M10

X. SLOVAKIJA

Invalidumo pensija asmeniui, kuris tapo neįgalus būdamas išlaikomu vaiku ir kurio atžvilgiu laikoma, kad jis visuomet atitinka draudimo laikotarpio reikalavimą (Socialinio draudimo įstatymo Nr. 461/2003 su pakeitimais 70 straipsnio 2 dalis, 72 straipsnio 3 dalis, 73 straipsnio 3 ir 4 dalys).

▼ M11

Jokia.

▼ M10

Y. SUOMIJA

▼ B

Valstybinės pensijos asmenims invalidams nuo gimimo arba nuo vaikystės (Valstybinių pensijų įstatymas (547/93)).

▼ M10

Z. ŠVEDIJA

▼ M9

Teisės aktai dėl išmokų, susijusių su pajamomis, už ilgalaikį nedarbingumą (Bendro draudimo įstatymo 1962: 381 8 skirsnis, su pakeitimais).

▼ M10

AA. JUNG TINĖ KARALYSTĖ

▼ B

a) *Didžioji Britanija*

1975 m. Socialinės apsaugos įstatymo 15 ir 36 skirsniai.

1975 m. Socialinės apsaugos pensijų įstatymo 14, 15 ir 16 skirsniai.

b) *Šiaurės Airija*

1975 m. Socialinės apsaugos įstatymo 15 ir 36 skirsniai.

1975 m. Socialinės apsaugos pensijų (Šiaurės Airija) įstatymo 16, 17 ir 18 skirsniai.

B. Specialios sistemos savarankiškai dirbantiems asmenims pagal Reglamento 1408/71/EEB 38 straipsnio 3 dalį ir 45 straipsnio 3 dalį

A. BELGIJA

Nėra.

▼ M10

B. BULGARIJA

Nėra.

C. ČEKIJA

▼ A1

Jokia.

▼ M10

D. DANIJA

▼ B

Nėra.

▼ M10

E. VOKIETIJA

▼ M8Ūkininkų senatvės draudimas (*Alterssicherung der Landwirte*).▼ M10

F. ESTIJA

▼ A1

Jokia.

▼ M10

G. GRAIKIJA

▼ B

Nėra.

▼ M10

H. ISPANIJA

▼ M11

Savarankiškai dirbančių jūrininkų pensinio amžiaus paankstinimo sistema, kaip nurodyta 2004 m. gruodžio 30 d. Karališkajame dekrete Nr. 2390/2004.

▼ M10

I. PRANCŪZIJA

▼ B

Nėra.

Nėra.

▼ M10

J. AIRIJA

▼ B

Nėra.

▼ M10

K. ITALIJA

▼ M8Pensijos draudimo sistema (*Assicurazione pensioni per*):

- medicinos darbuotojams (*medici*)
- vaistininkams (*farmacisti*)
- veterinarams (*veterinari*)
- slaugytojams, pagalbiniam medicinos personalui, vaikų slaugytojams (*infermieri, assistenti sanitari, vigilatrici infanzia*)
- psichologams (*psicologi*)
- inžinieriams ir architektams (*ingegneri ed architetti*)
- matininkams (*geometri*)
- advokatams (*avvocati*)
- ekonomistams (*dottori commercialisti*)
- apskaitininkams ir verslo ekspertams (*ragionieri e periti commerciali*)
- įdarbinimo konsultantams (*consulenti del lavoro*)
- notarams (*notai*)
- muitinėms tarnautojams (*spedizionieri doganali*)
- biologams (*biologi*)
- žemės ūkio specialistams ir mokslininkams (*agrotecnici e periti agrari*)

▼ M8

- prekybos atstovams (*agenti e rappresentanti di commercio*)
- žurnalistams (*giornalisti*)
- pramonės specialistams (*periti industriali*)
- aktuarijams, chemikams, agronomams, miškininkams, geologams (*attuari, chimici, dottori agronomi, dottori forestali, geologi*).

▼ M10

L. KIPRAS

▼ A1

Jokia.

▼ M10

M. LATVIJA

▼ A1

Jokia.

▼ M10

N. LIETUVA

▼ A1

Jokia.

▼ M10

O. LIUKSEMBURGAS

▼ B

Nėra.

▼ M10

P. VENGRIJA

▼ A1

Jokia.

▼ M10

Q. MALTA

▼ A1

Jokia.

▼ M10

R. NYDERLANDAI

▼ B

Nėra.

▼ M10

S. AUSTRĪJA

▼ M8

Laisvųjų profesijų asociacijų (*Kammern der Freien Berufe*) pensijos ištaigų pensijos sistemos.

▼ M10

T. LENKIJA

▼ A1

Jokia.

▼ M10

U. PORTUGALIJA

▼ B

Nėra.

▼ M10

V. RUMUNĪJA

Nėra.

W. SLOVĒNIJA

▼ A1

Jokia.

▼ M10

X. SLOVAKIJA

▼ A1

Jokia.

▼ M10

Y. SUOMIJA

▼ B

Nėra.

▼ M10

Z. ŠVEDIJA

▼ B

Nėra.

▼ M10

AA. JUNG TINĖ KARALYSTĖ

▼ B

Nėra.

C. Reglamento 46 straipsnio 1 dalies b punkte nurodyti atvejai, kai gali būti atsisakyta išmokų skaičiavimo pagal reglamento 46 straipsnio 2 dalį

A. BELGIJA

Nėra.

▼ M10

B. BULGARIJA

Visi prašymai skirti pensijas už draudimo laikotarpius ir senatvės pensijas, invalidumo pensijas dėl bendros ligos ir maitintojo netekimo pensijas, susidariusias dėl pirmiau nurodytų pensijų.

C. ČEKIJA

▼ M9

Neįgalumo (visiško ir dalinio) ir maitintojo netekimo (našlių ir našlaičių) pensijos, išskyrus atvejus, kai jos skaičiuojamos iš senatvės pensijos, kurią velionis turėtų teisę gauti mirties momentu.

▼ M10

D. DANIJA

▼ B

Visi prašymai dėl pensijų, nurodytų Socialinių pensijų įstatyme, išskyrus tas, kurios nurodytos IV priedo D dalyje.

▼ M10

E. VOKIETIJA

▼ B

Nėra.

▼ M10

F. ESTIJA

▼ M9

Visi prašymai gauti neįgalumo, senatvės ir maitintojo netekimo pensijas, kurių

— draudimo laikotarpis Estijoje baigėsi iki 1998 m. gruodžio 31 d.,

— individualiai įregistruojamas socialinis mokestis, sumokėtas pagal Estijos įstatymus, yra lygus bent jau vidutiniam susijusių draudimo metų socialiniam mokesčiui.

▼ M10

G. GRAIKIJA

▼ B

Nėra.

▼ M10

H. ISPANIJA

▼ B

Nėra.

▼ M10

I. PRANCŪZIJA

▼ M6

Visi prašymai skirti pensijas ar maitintojo netekties išmokas, skiriamas pagal papildomų pensijų sistemas pagal darbo sutartis

▼ M6

dirbantiems asmenims, išskyrus prašymus skirti senatvės pensijas ar našlės (našlio) pensijas pagal civilinės aviacijos skraidančiojo personalo darbuotojų papildomų pensijų sistemas.

▼ B

Nėra.

▼ M10

J. AIRIJA

▼ M2

Visi prašymai dėl ištarnauto laiko pensijų, senatvės (imokinių) pensijų ir našlių (imokinių) pensijų;

▼ M10

K. ITALIJA

▼ B

Invalidumo, ištarnauto laiko išlaikytinių pensijos asmenims, dirbantiems pagal darbo sutartį ir šioms savarankiškai dirbančių asmenų kategorijoms: tiesiogiai ūkininkaujantiems ūkininkams, pusininkams, ūkininkams, amatininkams ir asmenims, užsiimantiems komercine veikla.

▼ M10

L. KIPRAS

▼ A1

Visi prašymai skirti senatvės, invalidumo ir našlių pensijas.

▼ M10

M. LATVIJA

▼ A1

Jokia.

▼ M10

N. LIETUVA

▼ A1

Jokia.

▼ M10

O. LIUKSEMBURGAS

▼ B

Nėra.

▼ M10

P. VENGRIJA

▼ A1

Prašymai skirti senatvės pensiją ar invalidumo pensiją, kai prašymą pateikiantis asmuo buvo apdraustas Vengrijoje bent 20 metų. Prašymai skirti maitintojo netekimo išmokas, jei miręs asmuo gavo pilną pensiją tik pagal Vengrijos įstatymus.

▼ M10

Q. MALTA

▼ A1

Jokia.

▼ M10

R. NYDERLANDAI

▼ B

Visi prašymai dėl senatvės pensijų pagal 1956 m. gegužės 31 d. priimtą įstatymą, reglamentuojantį bendrą senatvės draudimą, su daliniais pakeitimais.

▼ M10

S. AUSTRIJA

▼ B

Nėra

▼ M10

T. LENKIJA

▼ A1

Visi prašymai skirti senatvės, invalidumo ir maitintojo netekimo pensijas.

▼ M10

U. PORTUGALIJA

▼ B

Invalidumo, senatvės ir našlių pensijos.

▼ M10

V. RUMUNIJA

Nėra.

W. SLOVĖNIJA

▼ A1

Jokia.

▼ M10

X. SLOVAKIJA

▼ M11

Pensija netekus maitintojo (našlės, našlio ir našlaičio pensija), kurios dydis nustatomas pagal senatvės pensiją, išankstinę senatvės pensiją arba invalidumo pensiją, kuri buvo mokama velioniui.

▼ M10

Y. SUOMIJA

▼ B

Nėra.

▼ M10

Z. ŠVEDIJA

▼ M11

Pagal pajamas nustatomos senatvės pensijos (Įstatymas 1998:674) ir garantuotos pensijos mokamos kaip senatvės pensijos (Įstatymas 1998:702).

▼ M10

AA. JUNG TINĖ KARALYSTĖ

▼ B

Visi prašymai dėl ištarnauto laiko ir našlių pensijų, nustatytų pagal reglamento III dalies 3 skyrių, išskyrus tas, kurioms:

- a) mokesčių metai, kurie prasideda 1975 m. balandžio 6 d. arba vėliau:
  - i) atitinkama šalis įgijo draudimo laikotarpius, darbo pagal darbo sutartį ar gyvenimo laikotarpius pagal Jungtinės Karalystės ir kitos valstybės narės teisės aktus; ir
  - ii) vieneri (ar daugiau) i papunktyje nurodyti mokesčių metai nebuvo įskaityti kaip metai, nuo kurių pradėdama skaičiuoti, kaip apibrėžta Jungtinės Karalystės teisės aktuose;
- b) draudimo laikotarpiai, įgyti pagal Jungtinėje Karalystėje taikomus teisės aktus laikotarpiams iki 1948 m. liepos 5 d., būtų įskaičiuoti taikant reglamento 46 straipsnio 2 dalį draudimo, darbo pagal darbo sutartį ar gyvenimo laikotarpiams pagal kitos valstybės narės įstatymus.

▼ A1**D. Reglamento 46b straipsnio 2 dalyje nurodytos išmokos ir susitarimai**

1. Reglamento 46b straipsnio 2 dalies a punkte nurodytos išmokos, kurių dydis nepriklauso nuo įgytų draudimo laikotarpių arba išgyvento laiko trukmės:
  - a) šio priedo A dalyje nurodytuose teisės aktuose numatytos invalidumo išmokos.
  - b) visa Danijos nacionalinė senatvės pensija, kurią gauna 10 metų šalyje išgyvenę asmenys, kuriems pensija bus suteikta vėliausiai iki 1989 m. spalio 1 d.

▼ A1

- c) Estijos nacionalinė pensija, skiriama pagal Valstybinių pensijų draudimo aktą, senatvės pensijos, skiriamos pagal Valstybinio audito aktą, Policijos tarnybos aktą ir Prokuratūros aktą, ir senatvės bei maitintojo netekimo pensijos, skiriamos pagal Teisingumo kanclerio aktą, Tarnybos gynybos pajėgose aktą, Teisėjų statuso aktą, Riigikogu narių atlyginimų, pensijų ir kitų socialinių garantijų aktą ir Respublikos Prezidento valstybinių garantijų aktą.
- d) Ispanijos mirties pašalpos ir maitintojo netekimo pensijos, skiriamos pagal bendrąsias arba specialiąsias sistemas.
- e) našlių pašalpa pagal Prancūzijos bendrosios socialinės apsaugos sistemos arba žemės ūkio darbuotojų sistemos našlystės draudimą.
- f) našlių invalidumo pensija pagal Prancūzijos bendrosios socialinės apsaugos sistemą arba žemės ūkio darbuotojų sistemą, kuri yra skaičiuojama pagal mirusiojo sutuoktinio/mirusiosios sutuoktinės invalidumo pensiją ir yra mokama pagal 46 straipsnio 1 dalies a punkto i papunktį.
- g) Nyderlandų maitintojo netekimo pensijos pagal 1995 m. gruodžio 21 d. Įstatymą dėl bendrojo maitintojo netekusių išlaikytinių draudimo.
- h) Suomijos nacionalinės pensijos, nustatomos pagal 1956 m. birželio 8 d. Valstybinių pensijų aktą ir skiriamos pagal Valstybinių pensijų akto (547/93) laikinąsias taisykles ir papildomas vaiko pensijos dydis pagal 1969 m. sausio 17 d. Maitintojo netekimo pensijos aktą.

▼ M11

- i) Švedijos užtikrinamoji pensija ir garantuota kompensacija, kurios pakeitė viso dydžio Švedijos valstybines pensijas, numatytas pagal valstybinių pensijų teisės aktus, kurie buvo taikomi iki 1993 m. sausio 1 d., viso dydžio valstybinė pensija, paskirta pagal nuo tos dienos taikomų teisės aktų pereinamojo laikotarpio taisykles, ir Švedijos pagal pajamas nustatoma ligos kompensacija bei veiklos kompensacija.

▼ A1

- 2. Reglamento 46b straipsnio 2 dalies b punkte nurodytos išmokos, kurių dydis yra nustatomas atsižvelgiant į kredituojamą laikotarpį, kuris laikomas įgytu tarp draudiminio įvykio ir vėlesnės datos:
  - a) Danijos ankstyvo išėjimo pensijos, kurių dydis nustatomas pagal teisės aktus, galiojusius iki 1984 m. spalio 1 d.
  - b) Vokietijos invalidumo ir maitintojo netekimo pensijos, kurių dydis nustatomas atsižvelgiant į papildomąjį laikotarpį, ir Vokietijos senatvės pensijos, kurių dydis nustatomas atsižvelgiant į jau įgytą papildomąjį laikotarpį.
  - c) Italijos visiško nedarbingumo pensijos (inabilità).
  - d) Latvijos invalidumo ir maitintojo netekimo pensijos, kurių dydis nustatomas atsižvelgiant į draudimo kredituojamą laikotarpį.
  - e) Lietuvos socialinio draudimo invalidumo ir maitintojo netekimo pensijos.
  - f) Liuksemburgo invalidumo ir maitintojo netekimo pensijos.

▼ M9

- g) Slovakijos neįgalumo pensija ir iš jos skaičiuojama maitintojo netekimo pensija.

▼ A1

- h) Suomijos darbo pensijos, kurių dydis nustatomas atsižvelgiant į būsimus laikotarpius pagal nacionalinius teisės aktus.

▼ M11

- i) Švedijos ligos kompensacija ir veiklos kompensacija, skiriamos kaip garantuota kompensacija (Įstatymas 1962:381 su pakeitimais, padarytais Įstatymu 2001:489), pensija netekus maitintojo, apskaičiuota remiantis pripažintais draudimo laikotarpiais (Įstatymai 2000:461 ir 2000:462) ir Švedijos senatvės pensija, skiriama

▼ M11

kaip užtikrinamoji pensija, apskaičiuota remiantis jau įgytu įskaitytiniu laikotarpiu (įstatymas 1998:702).

▼ A1

3. Reglamento 46b straipsnio 2 dalies b punkto i papunktyje nurodyti susitarimai, užkertantys kelią tam, kad į tą patį kredituojamą laikotarpį būtų atsižvelgiama du ar daugiau kartų:

▼ M11

- a) 2003 m. rugpjūčio 18 d. Šiaurės šalių konvencija dėl socialinės apsaugos.

▼ A1

- b) 1997 m. balandžio 28 d. Vokietijos Federacinės Respublikos ir Suomijos susitarimas dėl socialinės apsaugos.

▼ M11

- c) 2000 m. lapkričio 10 d. Suomijos Respublikos ir Didžiosios Liuksemburgo Hercogystės susitarimas dėl socialinės apsaugos.

Valstybės narės	Sistemos, administruojamos valstybių narių institucijų, priėmusių sprendimą, pripažįstančią invalidumo laipsnį	Sistemos, administruojamos Belgijos institucijų, kurios įstatymų atitikimo atveju privalo vykdyti sprendimą				
		Bendroji sistema	Kalkuliacijoms taikoma sistema		Jūrininkams taikoma sistema	Ossom
			Bendras invalidumas	Profesinis invalidumas		
ITALIJA	1. bendroji sistema: — invalidumas–darbininkai — invalidumas — Administracijos darbuotojai 2. jūrininkams taikoma sistema: — netinkamas plaukioti	neatitinka	atitinka	atitinka	atitinka	neatitinka
LIUKSEMBURGAS	darbuotojų invalidumas — darbininkai invalidumas — administracijos darbuotojai	neatitinka	neatitinka	neatitinka	neatitinka	neatitinka
		atitinka	atitinka	atitinka	atitinka	neatitinka

PRANCŪZIJA

Valstybė narė	Sistemos, administruojamos Prancūzijos institucijų, kurios įstatymų atitikimo atveju privalo vykdyti sprendimą	Sistemos, administruojamos Prancūzijos institucijų, kurios įstatymų atitikimo atveju privalo vykdyti sprendimą											
		Bendroji sistema			Žemės ūkio darbuotojams taikoma sistema			Kahnakasiam taikoma sistema			Jūrininkams taikoma sistema		
		I grupė	II grupė	III grupė nuolatinė priežiūra	2/3 bendro invalidumo	Visiškas invalidumas	Nuolatinė priežiūra	2/3 bendro invalidumo	Nuolatinė priežiūra	Profesinis invalidumas	2/3 bendro invalidumo	Visiškas profesinis invalidumas	Nuolatinė priežiūra
BELGIJA	1. bendroji sistema	atitinka	neatitinka	neatitinka	atitinka	neatitinka	atitinka	neatitinka	neatitinka	atitinka	neatitinka	neatitinka	neatitinka
	2. kahnakasiam taikoma sistema: — dalinis bendras invalidumas — profesinis invalidumas	atitinka	neatitinka	neatitinka	atitinka	neatitinka	atitinka	neatitinka	neatitinka	atitinka	neatitinka	neatitinka	neatitinka
	3. jūrininkams taikoma sistema	atitinka ⁽¹⁾	neatitinka	neatitinka	atitinka ⁽¹⁾	neatitinka	atitinka ⁽¹⁾	neatitinka	neatitinka	atitinka	neatitinka	neatitinka	neatitinka
ITALIJA	1. bendroji sistema: — invalidumas — darbininkai — invalidumas — administracijos darbuotojai	atitinka	neatitinka	neatitinka	atitinka	neatitinka	atitinka	neatitinka	neatitinka	atitinka	neatitinka	neatitinka	neatitinka
	2. jūrininkams taikoma sistema	neatitinka	neatitinka	neatitinka	neatitinka	neatitinka	neatitinka	neatitinka	neatitinka	neatitinka	neatitinka	neatitinka	neatitinka
LIUKSEMBURGAS	— invalidumas — darbininkai	atitinka	neatitinka	neatitinka	atitinka	neatitinka	atitinka	neatitinka	neatitinka	atitinka	neatitinka	neatitinka	neatitinka
	— invalidumas — administracijos darbuotojai	neatitinka	neatitinka	neatitinka	neatitinka	neatitinka	neatitinka	neatitinka	neatitinka	neatitinka	neatitinka	neatitinka	neatitinka

(1) Jeigu Belgijos institucijos pripažintas invalidumas yra bendras invalidumas.

(2) Tik tuomet, jeigu belgijos institucija pripažino, kad darbuotojas negali dirbti po žemę arba žemės paviršiuje

ITALIJA

Valstybė narė	Sistemos, administruojamos valstybių narių institucijų, priėmusių sprendimą, pripažįstantį invalidumo laipsnį	Sistemos, administruojamos Belgijos institucijų, kurios įstatymų atitikimo atveju privalo vykdyti sprendimą		Jūrininkai, pripažinti netinkamais plaukiooti
		Bendroji sistema	Administracijos Darbuotojai	
BELGIJA	Sistemos, administruojamos valstybių narių institucijų, priėmusių sprendimą, pripažįstantį invalidumo laipsnį	Darbininkai	Administracijos Darbuotojai	Jūrininkai, pripažinti netinkamais plaukiooti
		neatitinka	neatitinka	neatitinka
		atitinka	atitinka	neatitinka
		neatitinka	neatitinka	neatitinka
		neatitinka	neatitinka	neatitinka
		atitinka	atitinka	neatitinka
		atitinka	atitinka	neatitinka
		neatitinka	atitinka	atitinka
		neatitinka	neatitinka	neatitinka
		neatitinka	neatitinka	neatitinka
		atitinka	atitinka	neatitinka
		atitinka	atitinka	neatitinka
		neatitinka	atitinka	atitinka
		neatitinka	neatitinka	neatitinka
neatitinka	neatitinka	neatitinka		
PRANCŪZIJA	Sistemos, administruojamos valstybių narių institucijų, priėmusių sprendimą, pripažįstantį invalidumo laipsnį	Darbininkai	Administracijos Darbuotojai	Jūrininkai, pripažinti netinkamais plaukiooti
		neatitinka	neatitinka	neatitinka
		atitinka	atitinka	neatitinka
		neatitinka	neatitinka	neatitinka
		neatitinka	neatitinka	neatitinka
		atitinka	atitinka	neatitinka
		atitinka	atitinka	neatitinka
		neatitinka	atitinka	atitinka
		neatitinka	neatitinka	neatitinka
		neatitinka	neatitinka	neatitinka
		atitinka	atitinka	neatitinka
		atitinka	atitinka	neatitinka
		neatitinka	atitinka	atitinka
		neatitinka	neatitinka	neatitinka
neatitinka	neatitinka	neatitinka		

LIUKSEMBURGAS

Valstybė narė	Sistemos, administruojamos valstybių narių institucijų, priėmusių sprendimą, pripažįstantį invalidumo laipsnį	Sistemos, administruojamos Liuksemburgo institucijų, kurios įstatymų atitinkimo atveju privalo vykdyti sprendimą	
		Invalidumas — darbininkai	Invalidumas — administracijos darbuotojai
BELGIJA	1. Bendroji sistema	atitinka	atitinka
	2. Kalnakasiams taikoma sistema: — dalinis bendras invalidumas — profesinis invalidumas	neatitinka neatitinka	neatitinka neatitinka
	3. Jūriniams taikoma sistema	atitinka (1)	atitinka (1)
PRANCŪZIJA	1. Bendroji sistema: — III grupė (nuolatinė priežiūra) — II grupė — I grupė	atitinka	atitinka
	2. Žemės ūkio darbuotojams taikoma sistema: — visiškas bendras invalidumas — du trečdaliai bendro invalidumo — nuolatinė priežiūra	atitinka	atitinka
	3. Kalnakasiams taikoma sistema: — du trečdaliai bendro invalidumo — nuolatinė priežiūra — profesinis invalidumas	atitinka neatitinka	atitinka neatitinka
	4. Jūriniams taikoma sistema: — dalinis bendras invalidumas — nuolatinė priežiūra — profesinis invalidumas	atitinka neatitinka	atitinka neatitinka

(1) Jeigu Belgijos institucijos pripažintas invalidumas yra bendras invalidumas.

VI (A) (B) (2) (7) (8) (9) (11) (12) (13) (14) (15) PRIEDAS

SPECIALIOS TAM TIKRŲ VALSTYBIŲ NARIŲ TEISĖS AKTŲ TAIKYMO PROCEDŪROS

(Reglamento 89 straipsnis)

A. BELGIJA

1. Asmenys, kurie įgyja teisę gauti draudimo išmokas natūra dėl ligos pagal Belgijos privalomo draudimo ligos atveju ir invalidumo draudimo sistemas, taikomas savarankiškai dirbantiems asmenims, įgyja teises pagal reglamento III dalies 1 skyrių, įskaitant 35 straipsnio 1 dalį:
  - a) jeigu jie laikinai gyvena valstybės narės teritorijoje, išskyrus Belgiją:
    - i) gauti išmokas natūra priežiūrai ligoninėje, numatytas valstybės narės, kurios teritorijoje jie laikinai gyvena, teisės aktuose;
    - ii) gauti kompensaciją už kitas išmokas natūra, numatytas pagal Belgijos sistemą iš atitinkamų Belgijos įstaigų tokio dydžio koks, numatytas valstybės, kurios teritorijoje asmuo laikinai gyvena, teisės aktuose;
  - b) jeigu jie nuolat gyvena valstybės narės teritorijoje, išskyrus Belgiją, įgyja teisę į išmokas natūra, numatytas pagal valstybės narės, kurios teritorijoje jie nuolat gyvena, teisės aktus, su sąlyga, kad atitinkamai Belgijos įstaigai jie moka atitinkamą papildomą įmoką, numatytą Belgijos reglamentuose.
2. Kai kompetentinga Belgijos įstaiga taiko reglamento III dalies 7 ir 8 skyrių nuostatas, laikoma, kad vaikas buvo auginamas toje valstybėje narėje, kurios teritorijoje jis gyvena.
3. Reglamento 46 straipsnio 2 dalyje senatvės draudimo laikotarpis, įgytas pagal Belgijos teisės aktus iki 1945 m. sausio 1 d., laikomas draudimo laikotarpiu, įgytu pagal Belgijos teisės aktus pagal bendrąją invalidumo sistemą ir jūrininkų sistemą.
4. Taikant 40 straipsnio 3 dalies a punkto ii papunktį, įskaičiuojami tik tie laikotarpiai, kuriais, dirbantis pagal darbo sutartį arba savarankiškai dirbantis asmuo buvo nedarbingas, kaip tai apibrėžta Belgijos teisės aktuose.
5. Reglamento 46 straipsnio 2 dalyje senatvės draudimo laikotarpis, įgytas savarankiškai dirbančių asmenų pagal Belgijos teisės aktus, prieš įsigaliojant teisės aktui dėl savarankiškai dirbančių asmenų nedarbingumo, laikomas laikotarpiu įgytu pagal pastarąjį teisės aktą.
6. Siekiant nustatyti, ar tenkinami Belgijos teisės aktuose numatyti reikalavimai teisei į bedarbio išmoką įgyti, įskaitomos tik apmokamo darbo dienos; tačiau įskaičiuojamos ir tos dienos, kurios pripažintos ekvivalentiškomis, kaip apibrėžta minėtuose teisės aktuose, jeigu prieš tai buvusios darbo dienos buvo mokamo darbo dienos.
7. Pagal reglamento 72 straipsnį ir 79 straipsnio 1 dalies a punktą, įskaičiuojamas darbo pagal darbo sutartį ir (arba) draudimo laikotarpis, įgytas pagal kitos valstybės narės teisės aktus, kai teisė gauti išmokas pagal Belgijos teisės aktus priklauso nuo to, ar konkrečiu ankstesniu laikotarpiu buvo įvykdytos dirbančių pagal darbo sutartį sistemos kvalifikacinės sąlygos šeimos išmokoms gauti.
8. Taikant Reglamento (EEB) Nr. 1408/71 14a straipsnio 2, 3 ir 4 dalį, 14c dalies a punktą ir 14d dalį, verslo pajamos pamatiniais metais, kuriais remiantis nustatomos įmokos, mokamos pagal savarankiškai dirbančių asmenų socialinę sistemą, apskaičiuojamos pagal vidutinį metinį tarifą už tuos metus, kuriais buvo gautos pajamos.

Konvertavimo kursas yra konvertavimo kurso metinis vidurkis, kuris skelbiamas *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje* pagal Reglamento (EEB) 547/72 170 straipsnio 5 dalį.
9. Apskaičiuojant invalidumo pensijos teorinę sumą, nurodytą reglamento 46 straipsnio 2 dalyje, kompetentinga Belgijos įstaiga remiasi atitinkamo asmens pajamomis, gautomis iš savo paskutiniu metu vykdytos profesinės veiklos.

▼ B

10. Bet kuris pagal darbo sutartį dirbantis asmuo arba savarankiškai dirbantis asmuo, kuris jau nėra apdraustas Belgijoje pagal ligos ir invalidumo draudimo teisės aktus — atsitikus draudimui įvykiui ir norint taikyti reglamento III dalies 3 skyrių, laikomas apdraustu tokiu draudimu pagal kitos valstybės narės teisės aktus.
11. Jeigu atitinkamas asmuo turi teisę gauti Belgijos invalidumo išmoką pagal reglamento 45 straipsnį, ši išmoka paskiriama pagal reglamente 46 straipsnio 2 dalyje nurodytas taisykles:
  - a) pagal 1963 m. rugpjūčio 9 d. Įstatymo dėl privalomo ligos ir invalidumo draudimo sistemos sukūrimo ir organizavimo nuostatas, jeigu nedarbingumo atsiradimo metu jis buvo apdraustas nuo tos pačios rizikos pagal kitos valstybės narės teisės aktus kaip asmuo, dirbantis pagal darbo sutartį, kaip apibrėžta reglamento 1 straipsnio a punkte;
  - b) pagal 1971 m. liepos 20 d. patvirtinto Karališkojo dekreto dėl savarankiškai dirbančių asmenų draudimo nuo nedarbingumo sistemos sukūrimo nuostatas, jeigu atsiradus nedarbingumui jis buvo savarankiškai dirbantis asmuo, kaip apibrėžta reglamento 1 straipsnio a punkte.

▼ M3

12. Žalą padaręs įvykis, nurodytas 1953 m. kovo 9 d. priimto įstatymo, nustatančio tam tikrus pakeitimus dėl karinių pensijų ir nemokamos sveikatos priežiūros bei receptų taikos metu invalidais tapusiems kariškiams, 1 straipsnyje, yra laikomas nelaimingu atsitikimu darbe arba profesine liga, kaip apibrėžta šio reglamento III antraštinės dalies 4 skyriuje.

▼ M10**B. BULGARIJA**

Nėra.

C. ČEKIJA**▼ A1**

Jokia.

▼ M10**D. DANIJA****▼ M2****▼ M1**

2. Asmenims, kurie pagal reglamento III antraštinės dalies 1 skyrių turi teisę gauti išmokas natūra laikinai arba nuolat gyvendami Danijoje, suteikiama teisė gauti tas išmokas tomis pačiomis sąlygomis, kurios pagal Danijos teisės aktus taikomos asmenims, pagal visuomenės sveikatos draudimo įstatymą (lov om offentlig sygesikring) priklausantiems 1 klasei. Tačiau asmenys, kurie pasirenka Daniją gyvenamąją vietą ir tampa Danijos sveikatos apsaugos sistemos dalyviais, kaip ir apdrausti Danijos piliečiai, gali pasirinkti 2 klasę.

▼ B

3.
  - a) Danijos socialinių pensijų teisės aktų nuostatos, pagal kurias pareiškėjas turi teisę gauti pensiją tik tuo atveju, jei jis gyvena Danijoje, negalioja asmenims, dirbantiems pagal darbo sutartį arba savarankiškai dirbantiems asmenims ar jų išlaikytiniams, gyvenantiems valstybės narės teritorijoje, išskyrus Daniją.
  - b) Apskaičiuojant pensiją, pasienio darbuotojo ar sezoninio darbuotojo darbo pagal darbo sutartį ar savarankiško darbo laikotarpis, įgytas Danijoje, laikomas gyvenimo laikotarpiu, įgytu našlio ar našlės Danijoje tiek, kiek tas našlys ar našlė tuo laikotarpiu buvo susijęs su pasienio darbuotoju ar sezoniniu darbuotoju santuokiniais ryšiais ir gyveno po vienu stogu arba buvo faktiškai išsiskyręs nesutapęs charakteriams, su sąlyga, kad tuo laikotarpiu sutuoktinis gyveno kitos valstybės narės teritorijoje.
  - c) Apskaičiuojant pensiją, darbo pagal darbo sutartį arba savarankiško darbo laikotarpis, įgytas Danijoje iki 1984 m. sausio 1 d. asmens, dirbančio pagal darbo sutartį arba savarankiškai dirbančio asmens, išskyrus pasienio darbuotoją ar sezoninį darbuotoją, laikomas gyvenimo laikotarpiu, įgytu našlės ar našlio Danijoje tiek, kiek tas našlys ar našlė tuo laikotarpiu buvo susijęs su asmeniu, dirbančiu pagal darbo sutartį arba savarankiškai

▼B

dirbančiu asmeniu santuokiniais ryšiais ir gyveno po vienu stogu arba buvo faktiškai išsiskyręs nesutapęs charakteriams, su sąlyga, kad tuo laikotarpiu sutuoktinis gyveno kitos valstybės narės teritorijoje.

- d) Įskaičiuotinas laikotarpis pagal b ir c punktų sąlygas neįskaičiuojamas, jeigu sutampa su laikotarpiais, kurie įskaitomi apskaičiuojant atitinkamam asmeniui pensiją pagal kitos valstybės narės privalomo draudimo teisės aktą, arba su laikotarpiais, kuriais atitinkamas asmuo gavo pensiją pagal šį teisės aktą.

Tačiau šis laikotarpis turi būti įskaitomas, jeigu minėtos pensijos metinė suma mažesnė kaip pusė socialinės pensijos bazinės sumos.

4. Reglamento sąlygos nepažeidžia laikinųjų taisyklių, parengtų pagal 1972 m. birželio 7 d. priimtus įstatymus dėl Danijos piliečių teisių gauti pensijas, kurie konkretų laikotarpį iki prašymo pateikimo dienos nuolat gyveno Danijoje. Tačiau pensija kitų valstybių narių piliečiams, kurie vienerius metus iki prašymo pateikimo dienos nuolat gyveno Danijoje, turi būti skiriama remiantis sąlygomis, nustatytomis Danijos piliečiams.
5. a) Laikotarpiai, kuriais pasienio darbuotojas gyveno valstybės narės teritorijoje, išskyrus Daniją, ir vykdė profesinę ar darbinę veiklą Danijoje, laikomi gyvenimo laikotarpiais Danijos teisės aktų atžvilgiu. Tos pačios sąlygos taikomos laikotarpiams, kuriais pasienio darbuotojas komandiruojamas ar teikia paslaugas valstybėje narėje, išskyrus Daniją.
- b) Laikotarpiai, kai sezoninis darbuotojas gyveno valstybės narės teritorijoje, išskyrus Daniją, ir vykdė profesinę ar darbinę veiklą Danijoje, laikomi gyvenimo laikotarpiais Danijos teisės aktų atžvilgiu. Tos pačios sąlygos taikomos laikotarpiams, kuriais sezoninis darbuotojas komandiruojamas ar teikia paslaugas valstybėje narėje, išskyrus Daniją.
6. Siekiant nustatyti ar įvykdytos sąlygos teisei gauti skaičiuojamas už kiekvieną dieną ligos ar motinystės pašalpas, numatytas 1989 m. gruodžio 20 d. priimtu įstatymu dėl skaičiuojamų už kiekvieną dieną ligos ar motinystės pašalpų, jeigu atitinkamam asmeniui nebe-taikomi Danijos teisės aktai aukščiau minėtame įstatyme nurodytais laikotarpiais:
  - a) įskaitomas draudimo ir darbo pagal darbo sutartį laikotarpis, įgytas pagal valstybės narės, išskyrus Daniją, teisės aktus aukščiau nurodytais laikotarpiais, kai atitinkamam asmeniui nebuvo taikomi Danijos teisės aktai, tartum šis laikotarpis būtų įgytas pagal pastarąjį teisės aktą.

▼M8**▼B**

7. Reglamento 46a straipsnio 3 dalies d punktas ir 46c straipsnio 1 ir 3 dalys bei įgyvendinimo reglamento 7 straipsnio 1 dalis netaikoma pagal Danijos teisės aktus paskirtoms pensijoms.
8. Taikant reglamento 67 straipsnį, bedarbio išmokos savarankiškai dirbantiems asmenims, apdraustiems Danijoje, apskaičiuojamos pagal Danijos teisės aktus.
9. Jeigu Danijos išarnauto laiko pensijos ar ankstyvos išarnauto laiko pensijos gavėjas turi teisę gauti išlaikytinių pensiją iš kitos valstybės narės, siekiant vykdyti Danijos teisės aktus, tokios pensijos laikomos tos pačios rūšies išmokomis, kaip apibrėžta reglamento 46a straipsnio 1 dalyje, su sąlyga, kad asmuo, kurio draudimo ar gyvenimo laikotarpiai yra pagrindas išlaikytinių pensijai apskaičiuoti, yra įgijęs gyvenimo laikotarpius Danijoje.

▼M3

10. Iš Danijoje gyvenančio asmens, kuriam yra taikoma valstybės tarnautojų speciali sistema ir:
  - a) kuriam netaikomos III antraštinės dalies 1 skyriaus 2-7 skirsnių nuostatos; ir
  - b) kuris neturi teisės gauti Danijos pensijos,

▼ M3

kompetentingos institucijos gali reikalauti apmokėti Danijoje suteiktą išmokų natūra išlaidas, jei šioms išmokoms natūra yra taikoma atitinkama speciali sistema ir (arba) ją papildanti individuali draudimo sistema. Ši nuostata taip pat taikoma tokio asmens sutuoktiniui ir vaikams iki 18 metų amžiaus.

▼ M8

11. III antraštinės dalies 6 skyriuje (Bedarbio išmokos) reglamentuojama laikinoji išmoka bedarbiams, kurie yra priimti į „lankstaus darbo“ sistemą (*ledighedsydelse*) (1997 m. birželio 10 d. Įstatymas Nr. 455). Kai bedarbiai vyksta į kitą valstybę narę, šio reglamento 69 ir 71 straipsniai bus taikomi tuo atveju, jeigu ši valstybė narė turi panašias įdarbinimo sistemas tos pačios kategorijos asmenims.

▼ M10

E. VOKIETIJA

▼ B

1. Reglamento 10 straipsnio nuostatos nepažeidžia nuostatų, pagal kurias nelaimingi atsitikimai (ir profesinės ligos), įvykstantys už Vokietijos Federacinės Respublikos teritorijos ribų ir laikotarpis, įgytas už tos teritorijos ribų, nesuteikia pagrindo išmokoms skirti arba skirti jas nenustačius tam tikrų sąlygų, jeigu atitinkami asmenys gyvena už Vokietijos Federacinės Respublikos teritorijos ribų.
2. a) Vidutinis laikotarpis (*pauschale Anrechnungszeit*) nustatomas išimtinai remiantis Vokietijoje įgytu laikotarpiu.
b) Siekiant, kad būtų įskaitytas Vokietijos pensijos laikotarpis kalnaskasių pensijų draudimui, taikomi tik Vokietijos teisės aktai.
c) Siekiant, kad būtų įskaitytas Vokietijos pakeičiantis laikotarpis (*Ersatzzeiten*), taikomi tik Vokietijos teisės aktai.

▼ M8▼ B

4. Socialinio kodekso VI knygos 7 straipsnis taikomas kitų valstybių narių piliečiams ir asmenims be pilietybės bei pabėgėliams, gyvenantiems kitų valstybių narių teritorijoje, pagal šias taisykles.

Jeigu įvykdomos bendrosios sąlygos, savanoriškos įmokos gali būti mokamos Vokietijos pensijų draudimo sistemai:

- a) jeigu atitinkamas asmuo turi juridinį adresą ar gyvena Vokietijos Federacinės Respublikos teritorijoje;
- b) jeigu atitinkama šalis turi juridinį adresą ar gyvena kitos valstybės narės teritorijoje ir tam tikru metu anksčiau privalomai ar savanoriškai mokėjo įmokas Vokietijos pensijų draudimo sistemai;
- c) jeigu atitinkama šalis yra kitos valstybės narės pilietis, turintis juridinį adresą ar gyvenantis trečiosios valstybės teritorijoje, kuris mažiausiai 60 mėnesių mokėjo įmokas Vokietijos pensijų draudimo sistemai arba turėjo teisę savanoriškai apsidrausti pagal Socialinio kodekso VI knygos 232 straipsnį ir nėra apdraustas privalomu ar savanorišku draudimu pagal kitos valstybės narės įstatymus.
5. ...
6. ...
7. ...
8. ...
9. Jeigu išmokų natūra, kurias Vokietijos gyvenamosios vietos įstaiga paskyrė pensininkams ar jų šeimos nariams, apdraustiems kitų valstybių narių kompetentingų įstaigų, išlaidos kompensuojamos mėnesinėmis vienkartinėmis sumomis, tos finansinio suvienodinimo tarp Vokietijos pensininkų ligos draudimo įstaigų išlaidos laikomos priskirtinomis Vokietijos pensininkų ligos draudimo sistemai. Fiksuoto dydžio sumos, kurias kompensuoja kitų valstybių narių kompetentingos įstaigos Vokietijos gyvenamosios vietos įstaigoms, laikomos pajamomis, įskaičiuotinomis į aukščiau nurodytą finansinį suvienodinimą.

▼B

10. Savarankiškai dirbantiems asmenims pagalba bedarbiui (Arbeitslosenhilfe) skiriama tik tuomet, jeigu atitinkamas asmuo, prieš pranešdamas apie savo bedarbystę, bent vienerius metus savarankiškai dirbo Vokietijos Federacinės Respublikos teritorijoje, ir nebuvo laikomas tik laikinai nedirbančiu asmeniu.

▼M8**▼B**

12. Privalomo draudimo laikotarpis, įgytas pagal kitos valstybės narės teisės aktus, remiantis bendrąja meistrams taikoma sistema, arba, jeigu tokio draudimo nėra, pagal specialią savarankiškai dirbantiems asmenims taikomą sistemą arba bendrąją sistemą, įskaitomas siekiant pateisinti 18 metų privalomų įmokų mokėjimo laikotarpį, kuris yra būtinas atleidžiant asmenį nuo privalomo savarankiškai dirbančių meistrų pensijų draudimo.
13. Taikant Vokietijos teisės aktus pensininkų privalomam draudimui ligos atveju, numatytam Socialinio draudimo kodekso (*Fünftes Sozialgesetzbuch — SGB V*) V tomo 5 straipsnio 1 dalies ii papunktyje ir Įstatymo dėl ligos draudimo reformos (*Gesundheitsreformgesetz*) 56 straipsnyje, draudimo ar gyvenimo laikotarpiai, įgyti pagal kitos valstybės narės teisės aktus, pagal kuriuos atitinkamas asmuo turėjo teisę gauti išmokas natūra ligos atveju, yra įskaitomi tiek, kiek būtina, tartum tas draudimo laikotarpis būtų įgytas pagal Vokietijos teisės aktus, su sąlyga, kad jis nesutampa su draudimo laikotarpiu, įgytu pagal tuos teisės aktus.
14. Skiriant pinigines išmokas pagal Vokietijos socialinio draudimo kodekso (SGB V) V tomo 47 straipsnio 1 dalį ir Vokietijos socialinio draudimo įstatymo (*Reichsversicherungsordnung — RVO*) 200 straipsnio 2 dalį ir 561 straipsnio 1 dalį, Vokietijos įstaigos nustato grynąjį atlyginimą, į kurį atsižvelgiama apskaičiuojant išmokas, tartum apdrausti asmenys yra gyvenę Vokietijos Federacinėje Respublikoje.
15. Graikijos mokytojams, turintiems valstybės tarnautojo statusą, dėl to, kad dėstė Vokietijos mokyklose, turėjusiems mokėti įmokas pagal privalomą Vokietijos pensijų draudimo sistemą bei specialią Graikijos valstybės tarnautojų sistemą, kuriems po 1978 m. gruodžio 31 d. jau nebuvo taikomas privalomas Vokietijos draudimas, jiems paprašius, gali būti gražintos privalomo draudimo įmokos pagal Socialinio kodekso VI knygos 210 straipsnį. Prašymai gražinti įmokas turi būti pateikti per metus išgaliojus šiai nuostatai. Atitinkama šalis savo reikalavimą gali pateikti per šešis kalendorinius mėnesius nuo tos dienos, kai jai jau nebetaikomas privalomas draudimas.

Socialinio kodekso VI knygos 210 (6) straipsnis taikomas tik tiems laikotarpiais, kuriais buvo mokamos privalomos įmokos pensijų draudimo sistemai, papildomai prie įmokų, numatytų specialioje Graikijos valstybės tarnautojų sistemoje, bei paskirstymo laikotarpiais, einantiems tuoj po tų, kuriais buvo mokamos privalomos įmokos.

16. ...

▼M8**▼B**

18. Taikant reglamento 27 straipsnį, asmuo, gaunantis pensiją pagal Vokietijos teisės aktus ir pensiją pagal kitos valstybės narės teisės aktus, laikomas turinčiu teisę gauti išmokas natūra ligos atveju ir motinystės išmokas, jeigu pagal Vokietijos socialinio draudimo kodekso (SGB V) V tomo 8 straipsnio 1 dalies 4 punktą tas asmuo buvo atleistas nuo privalomo draudimo ligos atveju (*Krankenversicherung*).
19. Vaiko auginimo draudimo laikotarpis pagal Vokietijos teisės aktus taikomas net ir tam laikotarpiui, kuriuo pagal darbo sutartį dirbantis asmuo auginą vaiką kitoje valstybėje narėje, su sąlyga, kad tas asmuo, remiantis Motinų apsaugos įstatymo (*Mutterschutzgesetz*) 6 straipsnio 1 dalimi, negalėjo vykdyti profesinės veiklos arba turėjo tėvystės atostogas, numatytas federalinio Vaikų auginimui skirtos pašalpos įstatymo (*Bundeserziehungsgeldgesetz*) 15 straipsnyje, bei visiškai nedirbo pagal darbo sutartį, kaip apibrėžta SGB IV 8 straipsnyje.

▼ B

20. Taikant 1991 m. gruodžio 31 d. įsigaliojusį Vokietijos pensijų įstatymą, taikoma 1991 m. gruodžio 31 d. VI priedo nuostatų redakcija.

▼ M3

21. a) Jei jie yra susiję su išmokomis natūra, III antraštinės dalies 1 skyriaus 2-7 skirsniai netaikomi asmenims, turintiems teisę gauti išmokas natūra pagal valstybės tarnautojų arba jiems prilygintų asmenų specialią sistemą ir neapdraustiems pagal įstatymų numatytą ligos draudimo sistemą.
- b) Tačiau jei asmuo, kuriam taikoma valstybės tarnautojų sistema, gyvena valstybėje narėje, pagal kurios teisės aktus:
- teisei gauti išmokas natūra netaikomos draudimo ar darbo pagal sutartį sąlygos ir
  - nemokama jokia pensija,
- jį gydanti įstaiga pataria jam atitinkamoms gyvenamosios vietos valstybės narės įstaigoms pranešti, kad jis nenori pasinaudoti pagal jo gyvenamosios vietos valstybės narės nacionalinės teisės aktus suteiktomis teisėmis gauti išmokas natūra. Atitinkamais atvejais tai gali būti daroma remiantis reglamento 17a straipsniu.
22. Nepaisant 21 punkto nuostatų, reglamento 27 straipsnio nuostatos dėl išmokos natūra yra laikomos taikytinomis kiekvienam asmeniui, kuris turi teisę gauti pensiją pagal *Beamtenversorgungsgesetz* ir pensiją pagal kitos valstybės narės teisės aktus.
23. 4 skyrius netaikomas asmenims, turintiems teisę gauti išmokas natūra, išmokamas pagal valstybės tarnautojams ir jiems prilygintiems asmenims taikomą draudimą nuo nelaimingų atsitikimų.

▼ M8

24. Apskaičiuojant 46 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytą teorinį dydį laisvosioms profesijoms skirtose pensijos sistemose, kompetentinga institucija, atsižvelgdama į kiekvienus draudimo metus, įgytus pagal bet kurios valstybės narės teisės aktus, remiasi teise į metinės pensijos vidurkį, kuri įgyjama mokant įmokas kompetentingai institucijai per priklausymo jai laikotarpį.
25. Šio reglamento 79a straipsnis taikomas *mutatis mutandis* apskaičiuojant našlaičių pensijas ir už vaikus mokamas priemokas arba priedus pagal laisvosioms profesijoms skirtas pensijos sistemas.

▼ M10

F. ESTIJA

▼ M11

Apskaičiuojant tėvystės išmoką kitoje valstybėje narėje nei Estija įgyti darbo laikotarpiai laikomi nustatytais pagal tokią pačią vidutinę socialinių mokesčių sumą, kokia yra sumokama per darbo Estijoje laikotarpius, su kuriais jie yra sudedami. Jei per ataskaitinius metus asmuo dirbo tik kitose valstybėse narėse, laikoma, kad išmoka yra apskaičiuota pagal vidutinę socialinių mokesčių sumą, sumokėtą Estijoje per laikotarpį nuo ataskaitinių metų iki motinystės atostogų.

▼ M10

G. GRAIKIJA

▼ B

1. ...
2. Įstatymas Nr. 1469/84, susijęs su Graikijos ir graikų kilmės užsienio piliečių savanorišku prisijungimu prie pensijų draudimo sistemos, taikomas, kaip numatyta antroje dalyje, kitų valstybių narių piliečiams, asmenims be pilietybės ir pabėgėliams, gyvenantiems vienos valstybės narės teritorijoje.
- Įvykdžius šio įstatymo kitas sąlygas, įmokos gali būti mokamos:
- a) jeigu atitinkamas asmuo turi juridinį adresą ar gyvena valstybės narės teritorijoje ir tam tikru metu anksčiau buvo privalomai apdraustas pagal Graikijos pensijų draudimo sistemą,
- arba
- b) jeigu atitinkamas asmuo, nepriklausomai nuo juridinio adreso ar gyvenamosios vietos, anksčiau gyveno Graikijoje 10 metų iš eilės arba anksčiau 1 500 dienų laikotarpiu jam privalomai ar savanoriškai buvo taikomi Graikijos teisės aktai.

▼ B

3. Nepaisant atitinkamų OGA reglamentų nuostatų, laikotarpis, kuriuo turėtų būti mokamos išmokos dėl nelaimingų atsitikimų darbe arba profesinės ligos, apibrėžtas valstybių narių teisės aktuose, turinčiuose atskirą nuostatą šiai rizikai, jeigu jis sutampa su darbo pagal darbo sutartį laikotarpiu Graikijos žemės ūkio sektoriuje, laikomas draudimo laikotarpiu, numatytu teisės aktuose, taikomuose remiantis OGA, kaip apibrėžta šio reglamento 1 (r) straipsnyje.
4. Remiantis Graikijos teisės aktais, šio reglamento 49 straipsnio 2 dalies taikymas priklauso nuo sąlygos, ar aukščiau nurodytame straipsnyje minėtas naujas skaičiavimo būdas nedaro neigiamos įtakos atitinkamo asmens interesams.
5. Jeigu Graikijos pagalbinio pensinio fondo („επικουρικά ταμεία“) taisyklės pripažįsta privalomo senatvės draudimo laikotarpį, įgytą teisės aktų numatytose Graikijos draudimo įstaigose („κύριες ασφάλισης“), šios taisyklės taikomos ir tos pensijos rūšies privalomam pensijų draudimo laikotarpiui, įgytam pagal bet kurios kitos valstybės narės teisės aktus, priklausančius šio reglamento kompetencijai.
6. Pagal darbo sutartį dirbantys asmenys, privalomai apdrausti iki 1992 m. gruodžio 31 d. pagal valstybės narės pensijų draudimo sistemą, išskyrus Graikiją, ir pirmą kartą privalomai apdrausti po 1993 m. sausio 1 d. Graikijos socialiniu draudimu (bazinė įstatymų numatyta sistema), taikant Įstatymo 2084/92 nuostatas, laikomi „anksčiau apdraustais asmenimis“.

▼ M1

7. Dirbantys arba išėję į pensiją valstybės tarnautojai, jiems prilyginti asmenys ir jų šeimos nariai, kuriems taikoma speciali sveikatos priežiūros sistema, laikino gyvenimo kitos valstybės narės teritorijoje metu arba vykdamy ten, kad gautų atitinkančią jų sveikatos būklę priežiūrą, turėdami išankstinį Graikijos kompetentingos įstaigos leidimą, neatidėliotinu atveju gali gauti ligos ir motinystės išmokas natūra šio reglamento 22 straipsnio 1 dalies a ir c punktuose, 22 straipsnio 3 dalyje ir 31 straipsnio a punkte nustatyta tvarka tomis pačiomis sąlygomis, kaip ir pagal darbo sutartį dirbantys asmenys ir savarankiškai dirbantys asmenys, kuriems taikomi Graikijos socialinės apsaugos teisės aktai (įstatymo nustatytos sistemos).
8. 22b straipsnis analogiškai taikomas visiems valstybės tarnautojams, jiems prilygintiems asmenims ir jų šeimos nariams, kuriems taikoma Graikijos sveikatos priežiūros speciali sistema.

▼ M3

7. Valstybės tarnautojams ir jiems prilygintiems asmenims, priimtiems į darbą iki 1982 m. gruodžio 31 d., reglamento III antraštinės dalies 2 ir 3 skyriai taikomi analogiškai, jei atitinkami asmenys yra įgiję draudimo laikotarpius kitoje valstybėje narėje pagal valstybės tarnautojų arba jiems prilygintų asmenų specialią pensijų sistemą arba pagal bendrą sistemą su sąlyga, kad atitinkami asmenys dirbo kaip valstybės tarnautojai arba jiems prilyginti asmenys pagal Graikijos teisės aktų nuostatas.
8. 43a straipsnio 2 dalies ir 51a straipsnio 2 dalies taikymas, jei nebuvo įgyta jokių teisių gauti pensiją pagal valstybės tarnautojų arba jiems prilygintų asmenų specialią sistemą, neapriboja Graikijos teisės aktu (Civilinių ir karinių pensijų kodekso) taikymo draudimo laikotarpių perkėlimui iš valstybės tarnautojų sistemos į bendrą pagal darbo sutartį dirbančių asmenų draudimo sistemą sumokant reikalaujamas įmokas.

▼ M10

H. ISPANIJA

▼ M1

1. Sąlyga, kad asmuo dirbo pagal darbo sutartį arba savarankiškai, arba sąlyga, kad asmuo anksčiau buvo privalomai apdraustas nuo tos pačios rizikos pagal sistemą, taikomą tos pačios valstybės narės pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims arba savarankiškai dirbantiems asmenims, išdėstyta šio reglamento 1 straipsnio a punkto iv papunktyje, neprivalo būti taikoma asmenims, kurie pagal 1985 m. vasario 6 d. Karališkojo dekreto Nr. 317/1985 nuostatas yra savanoriškai apsidraudę pagal bendrą socialinės apsaugos sistemą kaip pareigūnai ar tarnautojai, dirbantys tarptautinėje tarpvyriausybėje organizacijoje.

▼ M1

2. Pagal vienodo požiūrio principą 1979 m. gruodžio 7 d. Karališkajame dekrete Nr. 2805/79 dėl savanoriško dalyvavimo bendroje socialinės apsaugos sistemoje nustatytos išmokos skiriamos kitų valstybių narių piliečiams, pabėgėliams ir asmenims be pilietybės, gyvenantiems Bendrijos teritorijoje, kurie, pradėję dirbti tarptautinėje organizacijoje, nustoja privalomai dalyvavę Ispanijos socialinės apsaugos sistemoje.

▼ M3

3. a) Visose Ispanijos socialinės apsaugos sistemose, išskyrus valstybės tarnautojų, ginkluotųjų pajėgų ir teisminės administracijos sistemą, kiekvienas pagal darbo sutartį dirbantis asmuo arba savarankiškai dirbantis asmuo, kuris jau nėra apdraustas pagal Ispanijos teisės aktus, taikant šio reglamento III antraštinės dalies 3 skyriaus nuostatas laikomas toliau apdraustu, jeigu draudiminio įvykio metu jis yra apdraustas pagal kitos valstybės narės teisės aktus arba, jei taip nėra, išmoka už tą pačią riziką jam priklauso pagal kitos valstybės narės teisės aktus. Tačiau pastaroji sąlyga laikoma įvykdyta 48 straipsnio 1 dalyje nurodytu atveju.
- b) Taikant šio reglamento III antraštinės dalies 3 skyriaus nuostatas, metai, kurių darbuotojui trūksta iki įprastinio arba privalomojo pensinio amžiaus, nustatyto Valstybinių pensijų įstatymo konsoliduoto teksto 31 straipsnio 4 punkte, bus įskaitomi kaip atlikta tarnyba tik tuo atveju, jei draudiminio įvykio, dėl kurio mokėtinas invalidumo ar mirties pensijos, metu išmokų gavėjas buvo apdraustas pagal Ispanijos valstybės tarnautojų specialią sistemą arba pagal tą sistemą atliko jiems prilygintą veiklą.

▼ B

4. a) Remiantis šio reglamento 47 straipsniu, Ispanijos teorinės išmokos apskaičiuojamos pagal faktines įmokas, kurias apdraustasis mokėjo tais metais iki paskutinės, Ispanijos socialinės apsaugos sistemoje numatytos, įmokos.

▼ M2

- b) to paties pobūdžio pensijoms gaunamos pensijos dydis yra didinamas kiekvieniems paskesniems metams apskaičiuota padidėjimų ir perkainojimų suma.

▼ M3

5. Taikant šio reglamento 47 straipsnį, kitose valstybėse narėse įgyti laikotarpiai, kurie turi būti apskaičiuojami valstybės tarnautojų, ginkluotųjų pajėgų ir teismų administracijos specialioje sistemoje, bus prilyginami laiko atžvilgiu artimiausiems kaip valstybės tarnautojui Ispanijoje taikomiems laikotarpiams.
6. Valstybės tarnautojų, ginkluotųjų pajėgų ir teismų administracijos specialioje sistemoje vartojamas pasakymas „acto de servicio“ (įvykis tarnyboje) reiškia nelaimingus atsitikimus darbe ir profesines ligas, kaip tai apibrėžta ir taikoma įgyvendinant reglamento III antraštinės dalies 4 skyriaus nuostatas.
7. a) Jei jie yra susiję su išmokomis natūra, III antraštinės dalies 1 skyriaus 2-7 skirsniai netaikomi išmokų pagal valstybės tarnautojų, ginkluotųjų pajėgų ir teismų administracijos specialią sistemą gavėjams, apdraustiems pagal Ispanijos „Mutualismo administrativo“.
- b) Tačiau jei asmuo, kuriam taikoma viena iš šių sistemų, gyvena valstybėje narėje, pagal kurios teisės aktus:
- teisei gauti išmokas natūra netaikomos draudimo ar darbo pagal sutartį sąlygos ir
  - nemokama jokia pensija,
- jį gydanti įstaiga pataria jam atitinkamoms gyvenamosios vietos valstybės narės įstaigoms pranešti, kad jis nenori pasinaudoti pagal jo gyvenamosios vietos valstybės narės nacionalinės teisės aktus suteiktomis teisėmis gauti išmokas natūra. Atitinkamais atvejais tai gali būti daroma remiantis reglamento 17a straipsniu.
8. Nepaisant 7 punkto nuostatų, reglamento 27 straipsnio nuostatos dėl išmokų natūra yra laikomos taikytinomis kiekvienam asmeniui, kuris turi teisę gauti pensiją ir pagal valstybės tarnautojų, ginkluotųjų pajėgų ir teismų administracijos specialią sistemą, ir pensiją pagal kitos valstybės narės teisės aktus.

▼M4

9. Skiriant išmokas, specialioji studentams skirta Ispanijos sistema („*Seguro Escolar*“;) nėra pagrįsta įgytais draudimo, darbo pagal darbo sutartį ar gyvenimo laikotarpiais, aprašytais reglamento 1 straipsnio r, s ir sa punktuose. Todėl Ispanijos įstaigos negali išduoti laikotarpių sumavimui tinkamų pažymų.

Tačiau specialioji studentams skirta Ispanijos sistema taikoma kitų valstybių narių piliečiams, studijuojantiems Ispanijoje, tomis pačiomis sąlygomis kaip ir Ispanijos pilietybę turintiems studentams.

▼M10

I. PRANCŪZIJA

▼B

1. a) Pašalpa pagyvenusiems pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims ir pašalpa pagyvenusiems savarankiškai dirbantiems asmenims bei dirbančiųjų žemės ūkyje senatvės pašalpa skiriama pagal sąlygas, nustatytas Prancūzijos teisės aktų visiems pagal darbo sutartį arba savarankiškai dirbantiems asmenims, kurie yra kitų valstybių narių piliečiai ir kurie prašymo pateikimo metu gyvena Prancūzijos teritorijoje.
  - b) Tos pačios nuostatos taikomos pabėgėliams ir asmenims be pilietybės.
  - c) Šio reglamento nuostatos nedaro įtakos Prancūzijos teisės aktų nuostatoms, kurios numato, kad bus įskaityti tik asmenų, dirbančių pagal darbo sutartį, darbo laikotarpiai, arba laikotarpiai, kurie tokiais laikomi, arba, kur reikia, savarankiškai Europos šalių ministerijų ir Prancūzijos Respublikos užjūrių teritorijų (Gvadelupės, Gajanos, Martinikos ir Reunjono) teritorijose dirbančių asmenų darbo laikotarpiai, siekiant įgyti teisę gauti pagyvenusių pagal darbo sutartį dirbančių asmenų pašalpą.
2. Specialios pašalpos ir kaupiamosios kompensacijos, numatytos tam tikruose teisės aktuose, susijusiuose su socialine apsauga kasyklose, skiriamos tik Prancūzijos kasyklų darbininkams.
3. 1965 m. liepos 10 d. Įstatymas Nr. 65-555, suteikiantis Prancūzijos piliečiams, vykdančiams arba vykdytusiems profesinę ar darbinę veiklą, teisę savanoriškai apsidrausti senatvės draudimu, kitų valstybių narių piliečiams taikomas šiomis sąlygomis:
  - profesinė ar darbinė veikla, dėl kurios pagal Prancūzijos draudimo sistemą draudžiamasi savanorišku draudimu, nebuvo vykdoma Prancūzijos teritorijoje arba valstybėje narėje, kurios pilietis yra pagal darbo sutartį dirbantis arba savarankiškai dirbantis asmuo,
  - pagal darbo sutartį dirbantis arba savarankiškai dirbantis asmuo, pateikdamas prašymą turi įrodyti, kad bent 10 metų iš eilės gyveno Prancūzijoje arba tokį pat laikotarpį privalomai ar pasirinktinai jam nuolat buvo taikomi Prancūzijos teisės aktai.

▼M6

Pirmiau nurodytos sąlygos taip pat toliau galioja kitų valstybių narių piliečiams taikant nuostatas, pagal kurias pagal darbo sutartį už Prancūzijos ribų dirbantiems šios šalies darbuotojams leidžiama savanoriškai tiesiogiai arba per savo darbdavį prisijungti prie Prancūzijos pagal darbo sutartį dirbančių darbuotojų papildomų pensijų sistemos.

▼B

4. Asmuo, kuriam, remiantis šio reglamento 14 straipsnio 1 dalimi arba 14a straipsnio 1 dalimi, taikomi Prancūzijos teisės aktai, turi teisę už šeimos narius, lydinčius jį valstybės narės teritorijoje, kurioje jis vykdo profesinę veiklą, gauti šias išmokas šeimai:
  - a) pašalpas kūdikiams iki trijų mėnesių;
  - b) išmokas šeimai, paskirtas pagal šio reglamento 73 straipsnį.

▼M6

5. Apskaičiuodama reglamento 46 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytą teorinį dydį pagal pagrindinę ar papildomą sistemą, kurioje senatvės pensijos skaičiavimas grindžiamas pensiniais balais, kompetentinga įstaiga dėl kiekvienų draudimo metų, įgytų pagal bet kurios kitos valstybės narės teisės aktus, atsižvelgia į pensinių balų skaičių, kuris

▼ M6

gaunamas pensinių balų, igytų pagal jos taikomus teisės aktus, skaičių padalinus iš tuos balus atitinkančių metų skaičiaus.

▼ B

6. a) Pasionio darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartį valstybės narės teritorijoje, išskyrus Prancūziją, ir gyvenantys Prancūzijos regionuose Haut-Reine, Bas-Reine ir Moselle, šių regionų teritorijose turi teisę gauti išmokas natūra, numatytas vietinės Elzaso-Loreno draudimo sistemos, įsteigtos 1946 m. birželio 12 d. Įstatymu Nr. 46-1428 ir 1967 m. rugsėjo 25 d. Įstatymu Nr. 67-814, priimtu remiantis reglamento 19 straipsniu.
- b) Šios nuostatos analogiškai taikomos ir asmenims, turintiems šio reglamento 25 straipsnio 2 dalyje ir 28 bei 29 straipsnyje numatytą teisę.

▼ M2

7. ► **M8** Nepaisant šio reglamento 73 ir 74 straipsnių, būsto pašalpos ir priedas už vaiko priežiūrą, kurios būdą pasirenka tėvai (ankstyvosios vaikystės išmoka), yra suteikiamos tik atitinkamiems asmenims bei jų šeimų nariams, gyvenantiems Prancūzijos teritorijoje. ◀

▼ B

8. Bet kuris pagal darbo sutartį dirbantis asmuo, kuriam jau netaikomi Prancūzijos teisės aktai, reguliuojantys našlių draudimą, numatytą Prancūzijos bendrojoje socialinės apsaugos sistemoje arba žemės ūkio darbuotojų sistemoje, taikant šio reglamento III dalies 3 skyriaus nuostatas, įvykus draudimui įvykiui, laikomas turinčiu apdraustojo statusą, numatytą tame teisės akte, jeigu pagal kitos valstybės narės teisės aktus draudiminio įvykio metu tas apdraustasis yra pagal darbo sutartį dirbantis asmuo arba, jeigu tokio teisės akto nėra, tuo atveju, kai išlaikytinių išmoka mokama pagal teisės aktus, taikomus kitos valstybės narės pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims. Ši sąlyga laikoma įvykdyta 48 straipsnio 1 dalyje nurodytu atveju.

▼ M6

9. Taikant Reglamento III antraštinės dalies 3 skyriaus nuostatas, laikoma, kad Prancūzijos teisės aktai, galiojantys pagal darbo sutartį dirbančiam darbuotojui arba anksčiau pagal darbo sutartį dirbusiam darbuotojui, taikomi tiek pagrindinei senatvės draudimo sistemai (-oms), tiek papildomai pensijų sistemai (-oms), kurioms priklausė atitinkamas asmuo.

▼ M10

J. AIRIJA

▼ B

1. Gyvenantys ar būnantys Airijoje pagal darbo sutartį dirbantys arba savarankiškai dirbantys asmenys, bedarbiai, pareiškėjai pensijai gauti ir pensininkai kartu su šeimos nariais, nurodyti šio reglamento 19 straipsnio 1 dalyje, 22 straipsnio 1 ir 3 dalyje, 25 straipsnio 1 ir 3 dalyje, 26 straipsnio 1 dalyje, 28a, 29 ir 31 straipsniuose, turi teisę į Airijos teisės aktų numatytą nemokamą gydymą, jeigu gydymo išlaidas apmoka valstybės narės įstaiga, išskyrus Airiją.
2. Pagal darbo sutartį dirbančio arba savarankiškai dirbančio asmens šeimos nariai, kuriems taikomi valstybės narės teisės aktai, išskyrus Airiją, ir kurie įvykdo tuose teisės aktuose nustatytas sąlygas teisei į išmokas igit, jeigu jie gyvena Airijoje, kur reikia atsižvelgus į šio reglamento 18 straipsnį, turi teisę į Airijos teisės aktuose numatytą nemokamą gydymą.

Šių išmokų išlaidas apmoka įstaiga, apdraudusi pagal darbo sutartį dirbantį arba savarankiškai dirbantį asmenį.

Jeigu pagal darbo sutartį dirbančio arba savarankiškai dirbančio asmens sutuoktinis arba prižiūrintis vaikus asmuo vykdo profesinę ar darbinę veiklą Airijoje, išmokas šeimos nariams ir toliau moka Airijos įstaiga, jeigu teisė į išmokas įgyjama išimtinai pagal Airijos teisės aktų nuostatas.

3. Jeigu pagal darbo sutartį dirbantis asmuo, kuriam taikomi Airijos teisės aktai, darbo metu išvyko iš vienos valstybės narės teritorijos į kitos valstybės narės teritoriją ir, prieš atvykdamas į ją, patyrė nelaimingą atsitikimą, jo teisė gauti išmoką dėl minėto nelaimingo atsitikimą nustatoma:

▼B

- a) tartum šis nelaimingas atsitikimas įvyko Airijos teritorijoje
ir
- b) neatsižvelgiant į tai, kad jo nebuvo Airijos teritorijoje, kai nustatoma, ar tas asmuo dėl savo darbo pobūdžio buvo apdraustas pagal nurodytus teisės aktus.

4. ...

▼M2

5. Apskaičiuojant uždarbį pagal Airijos teisės aktus numatytoms ligos išmokoms arba bedarbio pašalpoms gauti, suma, atitinkanti pagal darbo sutartį dirbančio asmens tų metų vidutinę savaitės algą, nepaisant šio reglamento 23 straipsnio 1 dalies ir 68 straipsnio 1 dalies, pagal darbo sutartį dirbančiam asmeniui skaičiuojama už kiekvieną darbo savaitę, dirbtą pagal darbo sutartį nustatytu laikotarpiu pagal kitos valstybės narės teisės aktus.

▼B

6. Taikant 40 straipsnio 3 dalies a punkto ii papunktį, atsižvelgiama į laikotarpius, kuriais pagal darbo sutartį dirbantis arba savarankiškai dirbantis asmuo buvo nedarbingas, kaip apibrėžta Airijos teisės aktuose.
7. Taikant 44 straipsnio 2 dalį, pagal darbo sutartį dirbantis asmuo laikomas paprašiusiu atidėti senatvės pensijos, į kurią jis būtų turėjęs teisę pagal Airijos teisės aktus, skyrimą, jeigu, taikant sąlygą, kad senatvės pensija mokama tik išėjus į pensiją, jis dar nebuvo išėjęs į pensiją.
8. ...
9. Bedarbis, sugrįžęs į Airiją po trijų mėnesių laikotarpio, už kurį jis ir toliau gauna Airijos teisės aktų numatytas išmokas, taikant šio reglamento 69 straipsnio 1 dalį, turi teisę prašyti bedarbio išmokų, nepaisant 69 straipsnio 2 dalies, jeigu jis įvykdo aukščiau minėtuose teisės aktuose nurodytas sąlygas.
10. Airijos teisės aktų taikymo laikotarpis, numatytas šio reglamento 13 straipsnio 2 dalies f punkte, negali:
- i) pagal šią nuostatą būti įskaitytas kaip laikotarpis, kuriuo galioja Airijos teisės aktai, taikant šio reglamento III dalį; arba
  - ii) padaryti Airijos kompetentinga valstybe šio reglamento 18, 38 straipsniuose arba 39 straipsnio 1 dalyje numatytoms išmokoms mokėti.

▼M8

_____

▼M10

K. ITALIJA

▼B

Taisyklių nėra.

▼M10

L. KIPRAS

▼A1

Kiekvienam laikotarpiui, prasidedančiam 1980 m. spalio 6 d. ar vėliau, taikant reglamento 18 straipsnio 1 dalį, 38 straipsnį, 45 straipsnio 1-3 dalis, 64 straipsnį, 67 straipsnio 1 ir 2 dalis ir 72 straipsnį, draudimo savaitė pagal Kipro Respublikos įstatymus nustatoma padalinant visas atitinkamo laikotarpio draudžiamąsias pajamas iš draudžiamųjų pajamų bazės, galiojančios tais įmokų mokėjimo metais, jei tokiu būdu nustatytų savaitių skaičius neviršija atitinkamo laikotarpio savaitių skaičiaus.

▼M10

M. LATVIJA

▼A1

Jokia.

▼ **M10**

N. LIETUVA

▼ **A1**

Jokia.

▼ **M10**

O. LIUKSEMBURGAS

▼ **B**

1. Nepaisant šio reglamento 94 straipsnio 2 dalies, draudimo laikotarpis arba laikomas tokiu laikotarpis, numatytas Liuksemburgo invalidumo, senatvės ar mirties pensijų draudimo teisės aktų ir įgytas pagal darbo sutartį dirbančių arba savarankiškai dirbančių asmenų iki 1946 m. sausio 1 d. arba dvišalėje konvencijoje nustatytos ankstesnės datos, taikant šį teisės aktą, įskaitomas tik tuomet, jeigu atitinkamas asmuo įrodo, kad jis po nurodytos dienos pagal Liuksemburgo sistemą įgijo šešių mėnesių draudimo laikotarpį. Jeigu galioja kelios dvišalės konvencijos, draudimo laikotarpis arba laikomas tokiu laikotarpis įskaitomas nuo anksčiausios datos.
2. Skiriant fiksuotą Liuksemburgo pensijų dalį, pagal darbo sutartį dirbančių arba savarankiškai dirbančių asmenų, negyvenančių Liuksemburgo teritorijoje, pagal Liuksemburgo teisės aktus įgyti draudimo laikotarpiai nuo 1972 m. spalio 1 d. laikomi gyvenimo laikotarpiais.
3. Šio reglamento 22 straipsnio 2 dalies antroji dalis nedaro įtakos Liuksemburgo teisės aktų nuostatoms, numatančioms, kad ligonių kasa negali atsakyti duoti sutikimą gydytis užsienyje, jeigu Didžioji Hercogystė negali suteikti reikiamo gydymo.
4. Įskaitant Socialinio draudimo kodekso (*Code des Assurances Sociales*) 171 straipsnio 87 dalyje numatytą draudimo laikotarpį, Liuksemburgo įstaiga pripažįsta draudimo laikotarpį, įgytą asmens pagal kitos valstybės narės teisės aktus, tartum toks laikotarpis būtų įgytas pagal jos administruojamus teisės aktus. Aukščiau nurodytos nuostatos taikomos tik tuomet, jeigu atitinkamas asmuo paskiausią draudimo laikotarpį įgijo pagal Liuksemburgo teisės aktus.

▼ **M3**

5. Valstybės tarnautojui, kuriam nutraukiant tarnybą netaikomi Liuksemburgo teisės aktai, skaičiavimo pagrindas skiriant pensiją yra paskutinis atitinkamo asmens darbo užmokestis, gautas nutraukiant Liuksemburgo valstybės tarnybą, o šio užmokesčio dydis nustatomas pagal teisės aktus, galiojančius suėjus pensijos mokėjimo terminui.
6. Jeigu iš Liuksemburgo įstatymais nustatytos sistemos pereinama į kitoje valstybėje narėje taikomą valstybės tarnautojų arba jiems prilygintų asmenų specialią sistemą, Liuksemburgo teisės aktų nuostatų dėl atgalinio draudimo galiojimas sustabdomas.
7. Laikotarpių patvirtinimas pagal Liuksemburgo įstatymais nustatytą sistemą grindžiamas tik Liuksemburge įgytais laikotarpiais.

▼ **M4**

8. Asmenys, kuriems taikoma Liuksemburgo Didžiosios Hercogystės sveikatos draudimo sistema, studijų kitoje valstybėje narėje metu atleidžiami nuo reikalavimo taikyti jiems tos šalies, kurioje jie studiuoja, studentams taikomus teisės aktus.

▼ **M10**

P. VENGRIJA

▼ **A1**

Jokia.

▼ **M10**

Q. MALTA

▼ **A1**

Jokia.

▼ **M10**

R. NYDERLANDAI

▼ **M11**

1. Sveikatos draudimas
  - a) Teisių į išmokas natūra pagal Nyderlandų teisės aktus atžvilgiu, įgyvendinant šio reglamento III antraštinės dalies 1 ir 4 skyrius, teisę į išmokas natūra įgiję asmenys reiškia:

▼ M11

- i) asmenis, kurie pagal Zorgverzekeringswet (Sveikatos priežiūros draudimo įstatymo) 2 straipsnį privalo sudaryti draudimo sutartį su sveikatos draudiku,
- ir
- ii) kadangi jie nepatenka į i papunkčio taikymo sritį, asmenis, gyvenančius kitoje valstybėje narėje ir pagal reglamentą įgijusius teisę į sveikatos priežiūrą savo gyvenamosios vietos valstybėje, kurių išlaidas padengia Nyderlandai.
- b) Pagal Zorgverzekeringswet (Sveikatos priežiūros draudimo įstatymo) nuostatas a punkto i papunktyje nurodyti asmenys privalo sudaryti sutartį su sveikatos draudiku, o asmenys, nurodyti a punkto ii papunktyje privalo apsidrausti College voor zorgverzekerings (Sveikatos priežiūros draudimo valdyboje).
- c) a punkte nurodytiems asmenims ir jų šeimos nariams taikomos Zorgverzekeringswet (Sveikatos priežiūros draudimo įstatymo) ir Algemene wet bijzondere ziektekosten (Įstatymo dėl bendro specialiųjų medicininių išlaidų draudimo) nuostatos dėl pareigos mokėti įmokas. Šeimos narių atžvilgiu įmokas turi mokėti asmuo, per kurį įgyjama teisė į sveikatos priežiūrą.
- d) a punkto ii papunktyje nurodytiems asmenims per vėlai apsidraudus College voor zorgverzekerings (Sveikatos priežiūros draudimo valdyboje) Zorgverzekeringswet (Sveikatos priežiūros draudimo įstatymo) nuostatos dėl vėlyvo draudimo taikomos su atitinkamais pakeitimais.
- e) Pagal kitos valstybės narės nei Nyderlandai teisės aktus teisę į išmokas natūra įgiję asmenys, kurie nuolatos arba laikinai gyvena Nyderlanduose, atsižvelgiant į Zorgverzekeringswet (Sveikatos priežiūros draudimo įstatymo) 11 straipsnio 1, 2 ir 3 dalis bei 19 straipsnio 1 dalį, įgyja teisę į išmokas natūra, kurias pagal Nyderlanduose apdraustiems asmenims siūlomą tvarką skiria gyvenamosios arba buvimo vietos įstaiga, ir į išmokas natūra, numatytas Algemene wet bijzondere ziektekosten (Įstatyme dėl bendro specialiųjų medicininių išlaidų draudimo).
- f) Šio reglamento 27 ir 34 straipsnių tikslais, pensijos, kurios turi būti laikomos mokėtinomis pagal Nyderlandų Karalystės pranešimo, pateikto pagal reglamento 5 straipsnio b (invalidumas) ir c (senatvė) punktuose nurodytas teisinės nuostatas, yra šios:
- pensijos, skiriamos pagal 1966 m. sausio 6 d. įstatymą dėl pensijų valstybės tarnautojams ir maitintojo netekusiems asmenims, kurie buvo jų išlaikomi (Algemene burgerlijke pensioenwet) (Nyderlandų valstybės tarnautojų pensijų įstatymas);
  - pensijos, skiriamos pagal 1966 m. spalio 6 d. įstatymą dėl pensijų kariškiams ir maitintojo netekusiems asmenims, kurie buvo jų išlaikomi (Algemene militaire pensioenwet) (Karinės tarnybos pensijų įstatymas);
  - pensijos, paskirtos pagal 1967 m. vasario 15 d. įstatymą dėl pensijų Nyderlandų geležinkelių bendrovės (NV Nederlandse Spoorwegen) darbuotojams ir maitintojo netekusiems asmenims, kuriuos jie išlaikė (Spoorwegpensioenwet) (Geležinkelio darbuotojų pensijų įstatymas);
  - pensijos, skiriamos pagal Reglement Dienstvoorwaarden Nederlandse Spoorwegen (Reglamentą, reguliuojantį Nyderlandų geležinkelių bendrovėje taikomas įdarbinimo sąlygas);
  - išmokos, paskirtos į pensiją išėjusiems asmenims nesulaukus 65 m. pensinio amžiaus, pagal pensijų sistemą, skirtą anksčiau dirbusiems asmenims suteikti pajamų senatvėje, arba išmokos, mokamos ankstyvo pasitraukimo iš darbo rinkos atveju 55 m. ir vyresniems asmenims pagal valstybės arba kolektyvinių susitarimų nustatytą sistemą;
  - išmokos, skiriamos kariniam personalui ir valstybės tarnautojams, kai jie atleidžiami dėl darbo vietų mažinimo, senatvės pensijos ir paankstinto išėjimo į pensiją.
- g) Taikant šio reglamento III antraštinės dalies 1 ir 4 skyrius, Nyderlandų sistemoje numatyta nepanaudotų įmokų grąžinamoji išmoka,

▼ M11

mokama, jei sveikatos priežiūros paslaugomis naudojamosi ribotai, suprantama kaip ligos išmoka grynaisiais.

▼ B

2. *Nyderlandų teisės aktų taikymas bendrajam senatvės draudimui (Toepassing van de Nederlandse Algemene Ouderdomswet) (AOW)*

- a) AOW 13 straipsnio 1 dalyje nurodytas sutrumpinimas netaikomas kalendoriniams metams arba jų dalims iki 1957 m. sausio 1 d., kuriais gavėjas, neįvykdęs sąlygų, leidžiančių jam laikyti tuos metus draudimo laikotarpiu, gyveno Nyderlandų teritorijoje laikotarpiu nuo 15 iki 65 metų arba tuo metu, kai, gyvendamas kitos valstybės narės teritorijoje, dirbo pagal darbo sutartį Nyderlanduose pas darbdavį, turėjusį įstaigą toje šalyje.

Nesilaikant AOW 7 straipsnio, iki 1957 m. sausio 1 d. pagal aukščiau nurodytas sąlygas gyvenę ar dirbę asmenys, taip pat laikomi turinčiais teisę gauti pensiją.

- b) AOW 13 straipsnio 1 dalyje nurodytas sutrumpinimas netaikomas kalendoriniams metams ar jų dalims iki 1989 m. rugpjūčio 2 d., kuriais susituokęs ar nesusituokęs asmuo laikotarpiu nuo 15 metų iki 65 metų amžiaus nebuvo apdraustas pagal aukščiau nurodytus teisės aktus, nepaisant gyvenimo vienos valstybės narės teritorijoje, išskyrus Nyderlandus, jeigu tie kalendoriniai metai ar jų dalys sutampa su draudimo laikotarpiu, įgytu asmens sutuoktinio pagal tuos teisės aktus, su sąlyga, kad pora tuo laikotarpiu buvo susituokusi, ir — su kalendoriniais metais arba jų dalimis, įskaitytomis remiantis a punkto nuostatomis.

Nesilaikant AOW 7 straipsnio, šis asmuo laikomas pensininku.

- c) AOW 13 straipsnio 2 dalyje nurodytas sutrumpinimas netaikomas kalendoriniams metams arba jų dalims iki 1957 m. sausio 1 d., kuriais pensininko sutuoktinis, neįvykdęs sąlygų, leidžiančių jam laikyti tuos metus draudimo laikotarpiu, gyveno Nyderlandų teritorijoje laikotarpiu nuo sutuoktinio 15 metų iki 65 metų amžiaus arba tuo metu, kai jis/ji gyveno kitos valstybės narės teritorijoje, sutuoktinis dirbo pagal darbo sutartį Nyderlanduose pas darbdavį, turėjusį įstaigą toje šalyje.
- d) AOW 13 straipsnio 2 dalyje nurodytas sutrumpinimas netaikomas kalendoriniams metams ar jų dalims iki 1989 m. rugpjūčio 2 d., kuriais laikotarpiu nuo 15 metų iki 65 metų amžiaus pensininko sutuoktinis gyveno vienoje valstybėje narėje, išskyrus Nyderlandus, ir nebuvo apdraustas pagal aukščiau nurodytus teisės aktus, jeigu tie kalendoriniai metai ar jų dalys sutampa su draudimo laikotarpiu, įgytu sutuoktinio pagal tuos įstatymus, su sąlyga, kad pora tuo laikotarpiu buvo susituokusi, ir — su kalendoriniais metais arba jų dalimis, įskaitytomis remiantis a punkto nuostatomis.
- e) a, b, c ir d punktų nuostatos taikomos tik tuomet, jeigu atitinkamas asmuo vienos ar daugiau valstybių narių teritorijoje gyveno šešerius metų po to, kai jam sukako 59 metai ir tol, kol tas asmuo gyvena vienos iš šių valstybių narių teritorijoje.

▼ M2

- f) Taikant išimtį įstatymo dėl bendrojo senatvės draudimo (AOW) 45 straipsnio 1 dalies ir bendrojo įstatymo dėl maitintojo netekusių asmenų draudimo (ANW) 63 straipsnio 1 dalies nuostatomis, pagal darbo sutartį dirbančio asmens arba savarankiškai dirbančio asmens sutuoktinis, kuriam taikoma privalomo draudimo sistema, gyvenantis valstybėje narėje, išskyrus Nyderlandus, turi teisę savanoriškai apsidrausti pagal tuos teisės aktus, bet tik laikotarpiams po 1989 m. rugpjūčio 2 d., kada pagal darbo sutartį dirbantis asmuo arba savarankiškai dirbantis asmuo yra arba buvo privalomai apdraustas pagal pirmiau nurodytus teisės aktus. Šis leidimas netenka galios tą dieną, kai baigiasi pagal darbo sutartį dirbančio arba savarankiškai dirbančio asmens privalomo draudimo terminas.

▼ B

Aukščiau nurodytas leidimas galioja toliau, jeigu pagal darbo sutartį dirbančio arba savarankiškai dirbančio asmens privalomas draudimas nutrūksta dėl jo mirties ir jeigu našlė gauna tik pensiją, numatytą Nyderlandų teisės akto dėl ► M2 bendrasis įstatymas dėl maitintojo netekusių asmenų draudimo ◀ (AWW).

▼ **B**

Bet kuriuo atveju leidimas savanoriškam draudimui nustoja galiojės tą dieną, kurią savanoriškai apsidraudusiam asmeniui sukanka 65 metai.

Aukščiau nurodyto savanoriško draudimo įmoka nustatoma pagal darbo sutartį dirbančio arba savarankiškai dirbančio asmens sutuoktiniui, privalomai apdraustam pagal Nyderlandų teisės aktą dėl bendrojo senatvės draudimo (AOW) ir Nyderlandų teisės aktą dėl ► **M2** bendrasis įstatymas dėl maitintojo netekusių asmenų draudimo ◀ (AWW), remiantis privalomo draudimo įmokų nustatymo nuostatomis, su sąlyga, kad jos/jo pajamos laikomos gautomis Nyderlanduose.

Pagal darbo sutartį dirbančio arba savarankiškai dirbančio asmens, kuris buvo privalomai apdraustas 1989 m. rugpjūčio 2 d. arba vėliau, sutuoktiniui įmoka nustatoma pagal savanoriško draudimo įmokų nustatymo nuostatas, numatytas Nyderlandų teisės aktuose dėl bendrojo senatvės draudimo ir Nyderlandų teisės aktuose dėl ► **M2** bendrasis įstatymas dėl maitintojo netekusių asmenų draudimo ◀.

- g) f punkte nurodytas leidimas suteikiamas tik tuomet, jeigu pagal darbo sutartį dirbančio arba savarankiškai dirbančio asmens sutuoktinis pranešė apie savo ketinimą savanoriškai apsidrausti Socialinio draudimo bankui (Sociale Verzekeringsbank) ne vėliau, kaip praėjus vieneriems metams nuo jo/jos privalomo draudimo laikotarpio pradžios.

Pagal darbo sutartį dirbančio arba savarankiškai dirbančio asmens sutuoktiniui, kuris buvo privalomai apdraustas iki 1989 m. rugpjūčio 2 d. arba tą dieną, vienerių metų laikotarpis skaičiuojamas nuo 1989 m. rugpjūčio 2 d.

f punkto 4 dalyje nurodytas leidimas gali būti nesuteiktas pagal darbo sutartį dirbančio arba savarankiškai dirbančio asmens sutuoktiniui, kuriam taikomas šio reglamento 14 straipsnio 1 dalis, 14a straipsnis 1 arba 17 straipsnis, negyvenančiam Nyderlanduose, jeigu tam sutuoktiniui leidžiama arba buvo leista savanoriškai apsidrausti tik pagal Nyderlandų teisės aktus.

- h) a, b, c, d ir f punktai netaikomi laikotarpiui, sutampančiam su laikotarpiu, kuris gali būti įskaitytas apskaičiuojant teisę gauti pensiją pagal senatvės draudimą, numatytą vienos iš valstybių narių, išskyrus Nyderlandus, teisės aktuose arba su laikotarpiais, kuriais atitinkamas asmuo gavo senatvės pensiją, numatytą tuose teisės aktuose.
- i) Taikant šio reglamento 46 straipsnio 2 dalį, tik nuo 15 metų amžiaus pagal Nyderlandų Bendrąjį įstatymą dėl senatvės draudimo (AOW) įgytas draudimo laikotarpis gali būti įskaitytas kaip draudimo laikotarpis.

▼ **M2**

3. *Nyderlandų bendrojo įstatymo dėl maitintojo netekusių asmenų draudimo taikymas*

- a) Pagal darbo sutartį dirbantis asmuo arba savarankiškai dirbantis asmuo, kuriam jau nebetaikomi Nyderlandų teisės aktai, reglamentuojantys bendrąjį maitintojo netekusių asmenų draudimą, įgyvendinant šio reglamento III antraštinės dalies 3 skyriaus nuostatas, įvykus draudimui įvykiui yra laikomas apdraustu pagal tuos teisės aktus, jeigu tas asmuo pagal kitos valstybės narės teisės aktus yra apdraustas nuo tos pačios rizikos arba jeigu tokio teisės akto nėra, kai išmoka netekus maitintojo išmokama pagal kitos valstybės narės teisės aktus. Pastaroji sąlyga yra laikoma įvykdyta 48 straipsnio 1 dalyje nurodytu atveju.
- b) Jeigu, remiantis a punkto nuostatomis, našlė turi teisę gauti našlės pensiją pagal Nyderlandų teisės aktus dėl maitintojo netekusių asmenų bendrojo draudimo, ta pensija apskaičiuojama laikantis reglamento 46 straipsnio 2 dalies nuostatų.

▼ B

Taikant šias nuostatas, draudimo laikotarpis, įgytas iki 1959 m. spalio 1 d., kuriuo pagal darbo sutartį dirbantis arba savarankiškai dirbantis asmuo gyveno Nyderlandų teritorijoje iki 15 metų amžiaus arba jeigu, gyvendamas kitos valstybės narės teritorijoje, jis vykdė pilną duodančią veiklą Nyderlanduose pas darbdavį, turintį įregistruotą įstaigą toje šalyje, laikomas draudimo laikotarpiu, įgytu pagal aukščiau nurodytą Nyderlandų teisės aktą.

- c) Neįskaičiuojamas tas laikotarpis, kuris turėtų būti įskaitytas pagal b punktą ir sutampa su draudimo laikotarpiu, įgytu pagal kitos valstybės narės teisės aktus dėl pensijų, mokamų išlaikytiniams.

▼ M2

- d) Taikant reglamento 46 straipsnio 2 dalį, į draudimo laikotarpį įskaitomas tik tas draudimo laikotarpis, kuris pagal Nyderlandų teisės aktus buvo įgytas nuo 15 metų amžiaus.

4. *Nyderlandų įstatymų, susijusių su nedarbingumu, taikymas***▼ B**

- a) Pagal darbo sutartį dirbantis arba savarankiškai dirbantis asmuo, kuris jau nėra apdraustas pagal 1966 m. vasario 18 d. įstatymą dėl draudimo nuo nedarbingumo (WAO) ir (arba) pagal 1975 m. gruodžio 11 d. įstatymą dėl nedarbingumo (AAW) ► **M2** ir 1997 m. balandžio 24 d. įstatymą dėl savarankiškai dirbančių asmenų draudimo nuo nedarbingumo ◀ taikant šio reglamento III dalies 3 skyriaus nuostatas, įvykus draudimui įvykiui laikomas ir toliau apdraustu, jeigu jis nuo tos pačios rizikos yra apdraustas pagal kitos valstybės teisės aktus arba, jeigu tokių teisės aktų nėra, kai išmoka dėl tos pačios rizikos išmokama pagal kitos valstybės narės teisės aktus. Pastaroji sąlyga laikoma įvykdyta 48 straipsnio 1 dalyje nurodytu atveju.

▼ M9

- b) jeigu pagal a papunktį atitinkamas asmuo turi teisę gauti Nyderlandų neįgalumo išmoką, reglamento 46 straipsnio 2 dalyje nurodytos išmokos apskaičiuojamos taip:
- i) remiantis WAO išdėstytomis nuostatomis, jeigu prieš atsirandant nedarbingumui atitinkamas asmuo dirbo pagal darbo sutartį, kaip apibrėžta reglamento 1 straipsnio a dalyje;
- ii) remiantis Neįgalumo draudimo (savarankiškai dirbančių asmenų) akte (WAZ) išdėstytomis nuostatomis, jeigu prieš atsirandant nedarbingumui atitinkamas asmuo dirbo ne pagal darbo sutartį, o kitaip, kaip apibrėžta reglamento 1 straipsnio a dalyje.

▼ B

- c) Apskaičiuojant pagal aukščiau nurodytus 1966 m. vasario 18 d. įstatymą (WAO) arba ► **M2** 1997 m. balandžio 24 d. įstatymą dėl savarankiškai dirbančių asmenų draudimo nuo nedarbingumo ◀, Nyderlandų įstaiga įskaito:

- mokamo darbo laikotarpį ir laikotarpį, kuris laikomas įgytu Nyderlanduose iki 1967 m. liepos 1 d.,
- draudimo laikotarpį, įgytą pagal aukščiau nurodytą 1966 m. vasario 18 d. įstatymą (WAO),
- draudimo laikotarpį, įgytą atitinkamo asmens nuo 15 metų amžiaus, remiantis aukščiau nurodytu 1975 m. gruodžio 11 d. įstatymu, jeigu tas laikotarpis nesutampa su draudimo laikotarpiu, įgytu pagal aukščiau minėtą 1966 m. vasario 18 d. įstatymą (WAO),

▼ M2

- draudimo laikotarpius, įgytus pagal 1997 m. balandžio 24 d. įstatymą dėl savarankiškai dirbančių asmenų draudimo nuo nedarbingumo (WAZ).

▼ B

- d) Apskaičiuojant šio reglamento 40 straipsnio 1 dalyje numatytą Nyderlandų invalidumo išmoką, Nyderlandų įstaigos neįskaito jokių priedų, numatytų įstatymo dėl priedų nuostatose. Teisė gauti šį

▼ B

priedą nustatoma ir jo suma apskaičiuojama remiantis Įstatymu dėl priedų.

5. *Nyderlandų įstatymo dėl pašalpu šeimai taikymas*

- a) Pagal darbo sutartį dirbantis arba savarankiškai dirbantis asmuo, kuriam kurį nors ketvirtį pradedamas taikyti Nyderlandų teisės aktas dėl pašalpu šeimai arba kuriam to ketvirčio pirmąją dieną buvo taikomi kitos valstybės narės teisės aktai, remiantis Nyderlandų įstatymais, laikomas apdraustu nuo tos pirmosios dienos.
- b) Išmokos šeimai suma, kurios gali reikalauti pagal darbo sutartį dirbantis arba savarankiškai dirbantis asmuo, kuris, remiantis a punkto nuostatomis, laikomas apdraustu pagal Nyderlandų teisės aktą dėl išmokų šeimai, nustatoma išsamiais susitarimais, numatytais šio reglamento 98 straipsnyje nurodytame įgyvendinimo reglamente.

6. *Tam tikrų laikinųjų nuostatų taikymas*

45 straipsnio 1 dalis netaikoma teisei į išmokas nustatyti pagal teisės akto dėl bendrojo senatvės draudimo (46 straipsnis), bendrojo našlių ir našlaičių draudimo bei bendrojo draudimo nuo nedarbingumo laikinąsias nuostatas.

▼ M9

7. Siekiant taikyti reglamento II antraštinę dalį, asmuo, laikomas dirbančiu pagal darbo sutartį, kaip apibrėžta 1964 m. Darbo užmokesčio akte, kuris dėl to apdraustas nacionaliniu draudimu, laikomas vykdančiu veiklą, už kurią apmokama.

▼ M10

S. AUSTRIJA

▼ M3

1. Taikant šį reglamentą, Austrijos teisės aktai, reglamentuojantys draudimo laikotarpių perkėlimą sumokant perkėlimo sumą, lieka galioti, jei pereinama iš bendros sistemos į valstybės tarnautojų specialią sistemą ar atvirkščiai.

▼ B

2. Taikant šio reglamento 46 straipsnio 2 dalį, papildomo draudimo įmokų padidėjimas ir numatytos Austrijos teisės aktuose papildomos išmokos kalnakasiams neįskaitomos. Tokiais atvejais suma, apskaičiuota remiantis šio reglamento 46 straipsnio 2 dalimi, padidinama papildomo draudimo įmokų padidėjusia suma ir papildomomis išmokomis kalnakasiams.
3. Taikant šio reglamento 46 straipsnio 2 dalį ir Austrijos teisės aktus, atitinkama pensijos skyrimo diena (*Stichtag*) laikoma ta diena, kurią įvyko draudiminis įvykis.
4. Šio reglamento nuostatų taikymas neriboja teisės į išmokas, numatytos Austrijos teisės aktų asmenims, kurių socialinio aprūpinimo padėtis pablogėjo dėl politinių ar religinių priežasčių arba dėl moralinio nuopuolio.

▼ M2

5. Reglamento 22 straipsnio 1 dalies a punkto nuostatos taip pat yra taikomos asmenims, turintiems ligos draudimą pagal Austrijos įstatymą dėl ypatingų nukentėjusių apsaugos.

▼ M3

6. Taikant šį reglamentą, išmokos pagal Ginkluotųjų pajėgų socialinės apsaugos įstatymą (*Heeresversorgungsgesetz - HVG*) yra prilyginamos išmokoms, skiriamoms nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų atvejais.

▼ M6

7. Taikant reglamentą, speciali parama pagal 1973 m. lapkričio 30 d. Specialios paramos aktą (*Sonderunterstützungsgesetz*) prilyginama senatvės pensijai.

▼ M8

8. Apskaičiuojant teorinį dydį pagal šio reglamento 46 straipsnio 2 dalies a punktą Laisvųjų profesijų asociacijų (*Kammern der Freien Berufe*) pensijos sistemos išmokoms ar dalinėms išmokoms, finansuojamoms išimtinai pagal pensijų kaupimo metodą arba remiantis pensijos apskaitos sistema, už kiekvieną draudimo mėnesį, įgytą pagal bet kurios valstybės narės teisės aktus, kompetentinga įstaiga atsižvelgia į kapitalo proporciją su kapitalu, kuris realiai sukaupiamas pagal atitinkamą

▼ M8

pensijos sistemą ar laikomas sukauptu pagal pensijos apskaitos sistemą, ir į draudimo periodus sudarantį mėnesių skaičių atitinkamoje pensijos sistemoje.

9. Šio reglamento 79a straipsnis taikomas *mutatis mutandis* skaičiuojant našlaičių pensijas ir už vaikus skiriamų pensijų priemokas arba priedus, kurie skiriami pagal laisvųjų profesijų (*Kammern der Freien Berufe*) pensijos sistemą.

▼ M10

T. LENKIJA

▼ A1

Taikant 1982 m. sausio 26 d. Mokytojų chartijos 88 straipsnį dėl mokytojų teisės anksčiau išeiti į pensiją, mokytojo darbo laikotarpiai, įgyti pagal kitos valstybės narės teisės aktus, prilyginami mokytojo darbo laikotarpiams, įgytiems pagal Lenkijos teisės aktus, ir mokytojo darbo santykių pabaiga pagal kitos valstybės narės teisės aktus prilyginamas mokytojo darbo santykių pabaigai pagal Lenkijos teisės aktus.

▼ M10

U. PORTUGALIJA

▼ M3

Asmenims, kuriems taikoma valstybės tarnautojų ir jiems prilygintų asmenų speciali sistema ir kurie jau nebedirba Portugalijos administracijoje, išėjus į pensiją arba kai jų teisės gauti pensiją nustatytos, apskaičiuojant pensiją atsižvelgiama į paskutinį iš tos administracijos gautą darbo užmokestį.

▼ M10

V. RUMUNIJA

Apskaičiuodama 46 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytą teorinį dydį schemose, pagal kurias pensijos skaičiuojamos remiantis pensijos taškais, kompetentinga institucija atsižvelgia į visų pagal bet kurios kitos valstybės narės teisės aktus įgytų draudimo metų pensijos taškų skaičių, gautą padalijus pagal jos taikomus teisės aktus įgytų pensijos taškų skaičių iš šiuos metus atitinkančių metų skaičiaus.

W. SLOVĖNIJA

▼ A1

Jokia.

▼ M10

X. SLOVAKIJA

▼ A1

Jokia.

▼ M10

Y. SUOMIJA

▼ M11

1. Kai, taikant 46 straipsnio 2 dalies a punktą, siekiama pagal Suomijos teisės aktus dėl nuo uždarbio priklausomų pensijų apskaičiuoti per įskaitytiną laikotarpį gautas pajamas, jei asmuo dėl darbo kitoje valstybėje narėje yra įgijęs pensijų draudimo laikotarpį, kurie pagal Suomijos teisės aktus įskaitomi kaip ataskaitinio laikotarpio dalis, per tą įskaitytiną laikotarpį gautos pajamos yra lygios pajamų, gautų per Suomijoje įgytą ataskaitinį laikotarpį, sumai, padalintai iš mėnesių, per kuriuos ataskaitiniu laikotarpiu asmuo buvo draudžiamas Suomijoje, skaičiaus.

▼ B

► **M11** 2 ◀. Jeigu padidėjusią sumą pagal Suomijos teisės aktus moka Suomijos įstaiga, kadangi vilkinamas prašymo skirti išmoką nagrinėjimas, kitos valstybės narės įstaigai pateiktas prašymas, remiantis Suomijos teisės aktais, susijusiais su šiuo padidėjimu, laikomas pateiktu tą dieną, kurią šis prašymas kartu su papildomais dokumentais pasiekia Suomijos kompetentingą įstaigą.

▼ M2

► **M11** 3 ◀. Pagal sutartį dirbantis asmuo arba savarankiškai dirbantis asmuo, kuris daugiau nebedraudžiamas pagal valstybinių pensijų sistemą, taikant šio reglamento III antraštinės dalies 3 skyriaus nuostatas, yra laikomas išlaikiusiu apdraustojo asmens statusą, jeigu įvykus draudimui įvykiui jis ar ji buvo apdrausti pagal kitos valstybės narės teisės

▼ **M2**

aktus arba, jeigu ne, turi teisę įvykus tam pačiam draudimui įvykiui gauti pensiją pagal kitos valstybės narės teisės aktus. Pastarasis reikalavimas yra laikomas įvykdytu esant 48 straipsnio 1 dalyje nurodytam atvejui.

▼ **M3**

► **M11** 4 ◀. Jei asmuo, priklausantis valstybės tarnautojų specialiai sistemai, gyvena Suomijoje ir:

- a) jam netaikomos III antraštinės dalies 1 skyriaus 2-7 skirsnių nuostatos; ir
- b) minėtas asmuo neturi teisės gauti Suomijos pensijos,

jis yra atsakingas už jam arba jo šeimos nariams Suomijoje išmokėtų išmokų natūra išlaidas, jei jiems taikoma valstybės tarnautojų speciali sistema ir ją papildanti individualaus draudimo sistema.

▼ **M10**

Z. ŠVEDIJA

▼ **M11**

1. Šio reglamento nuostatos dėl draudimo laikotarpių ar gyvenimo laikotarpių sumavimo nėra taikomos Švedijos teisės aktų dėl teisės į garantuotą pensiją 1937 m. arba anksčiau gimusiems asmenims, kurie, prieš pateikdami prašymą pensijai gauti, gyvena Švedijoje nustatytą laikotarpį, pereinamojo laikotarpio nuostatomis (Įstatymas 2000:798).
2. Siekiant pagal Lag (1962:381) om allmän försäkring (Valstybinio draudimo įstatymo) 8 skyrių apskaičiuoti teorines pajamas pagal pajamas nustatomai ligos kompensacijai bei veiklos kompensacijai gauti, taikomos šios nuostatos:
  - a) jeigu ataskaitiniu laikotarpiu apdraustajam asmeniui taip pat buvo taikomi vienos ar daugiau kitų valstybių narių teisės aktai, reglamentuojantys pagal darbo sutartį dirbančio asmens arba savarankiškai dirbančio asmens veiklą, laikoma, kad aptariamose valstybėse narėse gautas darbo užmokestis yra lygus apdraustojo asmens bendro darbo užmokesčio, gauto Švedijoje per ten įgytą ataskaitinį laikotarpį, vidurkiui, kuris apskaičiuojamas Švedijoje gautą darbo užmokestį padalinant iš metų, per kuriuos tas darbo užmokestis buvo sukauptas, skaičiaus;
  - b) jeigu išmokos yra apskaičiuojamos pagal Reglamento 40 straipsnį, o asmenys nėra apdrausti Švedijoje, ataskaitinis laikotarpis yra nustatomas vadovaujantis pirmiau minėto įstatymo 8 skyriaus 2 ir 8 dalimis, kaip tai būtų daroma, jei atitinkamas asmuo būtų apdraustas Švedijoje. Jei atitinkamas asmuo per šį laikotarpį negavo pajamų, iš kurių kaupiama pensija pagal įstatymą dėl pajamų nustatomos senatvės pensijos (1998:674), ataskaitinį laikotarpį leidžiama skaičiuoti nuo ankstesnės datos, kai apdraustasis asmuo gaudavo pajamas iš mokamos veiklos Švedijoje.
3. a) Skaičiuojant teorinį pensijai sukauptą kapitalą pagal pajamas nustatomai maitintojo netekimo pensijai (Įstatymas 2000:461), jeigu nebuvo įvykdytas Švedijos teisės aktuose teisei į pensiją nustatytas mažiausiai trejų iš paskutinių penkerių kalendorinių metų iki apdraustojo asmens mirties (ataskaitinio laikotarpio) reikalavimas, į kitoje valstybėje narėje įgytus draudimo laikotarpius, atsižvelgiama taip, lyg jie būtų įgyti Švedijoje. Laikoma, kad kitose valstybėse narėse įgyti draudimo laikotarpiai yra apskaičiuoti pagal vidutinę Švedijos pensijos bazę. Jei atitinkamas asmuo Švedijoje yra įgijęs tik vienerių metų pensijos bazę, laikoma, kad kitoje valstybėje narėje kiekvienam įgytam draudimo laikotarpiui taikoma tokia pati suma.
- b) Siekiant apskaičiuoti teorinius pensijų kreditus, reikalingus našlių pensijai gauti, kai asmuo mirė 2003 m. sausio 1 d. arba vėliau, jeigu nebuvo įvykdytas Švedijos teisės aktuose pensijų kreditų atžvilgiu nustatytas mažiausiai dviejų iš paskutinių ketverių metų iki apdraustojo asmens mirties (ataskaitinio laikotarpio) reikalavimas, o per ataskaitinį laikotarpį draudimo laikotarpiai buvo įgyti kitose valstybėse narėse, laikoma, kad tie metai yra apskaičiuojami pagal tokius pačius pensijų kreditus, pagal kuriuos jie apskaičiuojami Švedijoje.

▼ **M3**

5. Švedijoje gyvenantis asmuo, kuriam taikoma valstybės tarnautojų speciali sistema ir:

▼ **M3**

- a) kuriam netaikomos III antraštinės dalies 1 skyriaus 2-7 skirsnių nuostatos; ir
- b) kuris neturi teisės gauti Švedijos pensijos,

už Švedijoje teikiamą sveikatos priežiūrą turi mokėti pagal įkainius, kurie pagal Švedijos teisės aktus taikomi nenuolatiniams gyventojams, jeigu ta suteikta priežiūra yra apdrausta pagal minėtą specialią sistemą ir (arba) ją papildančią individualaus draudimo sistemą. Ši nuostata taip pat taikoma tokio asmens sutuoktiniui ir vaikams iki 18 metų.

▼ **M10**

AA.JUNGTINĖ KARALYSTĖ

▼ **B**

1. Jeigu nuolat gibraltare gyvenantis asmuo arba tas, kurio, nuo paskutinio jo atvykimo į Gibraltarą, kaip pagal darbo sutartį dirbančio asmens prašoma mokėti įmokas, numatytas Gibraltaro teisės aktuose, dėl nedarbingumo, motinystės ar bedarbystės prašo tam tikrą laikotarpį atleisti jį nuo įmokų mokėjimo ir įmokastuo laikotarpiu įskaityti, laikotarpis, kuriuo šis asmuo dirbo vienos valstybės narės teritorijoje, kitoje nei Jungtinė Karalystė, laikantis Gibraltaro teisės aktų, laikomas laikotarpiu, kuriuo jis dirbo Gibraltare ir mokėjo įmokas kaip pagal darbo sutartį dirbantis asmuo.
2. Laikantis Jungtinės Karalystės teisės aktų, asmuo gali įgyti teisę gauti išstarnauto laiko pensiją, jeigu:
  - a) buvusio sutuoktinio įmokos įskaitomos taip, tartum jos būtų paties asmens mokėtos įmokos, arba
  - b) to asmens sutuoktinis ar buvęs sutuoktinis įvykdo atitinkamas įmokos sąlygas,

tuomet su sąlyga, kad tas sutuoktinis ar buvęs sutuoktinis yra arba visuomet buvo pagal darbo sutartį dirbantis arba savarankiškai dirbantis asmuo, kuriam pagal šio reglamento III dalies 3 skyriaus nuostatas taikomi dviejų ar daugiau valstybių narių teisės aktai Jungtinės Karalystės teisės aktuose numatyti teisei nustatyti. Tokiu atveju 3 skyriuje minėtos nuorodos interpretuojamos kaip nuorodos į draudimo laikotarpį, įgytą:

▼ **M8**

- i) sutuoktinis/sutuoktinė ar buvęs sutuoktinis/buvusi sutuoktinė, kai prašymą pateikia:
  - ištekJėjusi moteris ar
  - asmuo, kurio/kurios santuoka baigėsi dėl kitos priežasties, nei mirus sutuoktiniui/sutuoktinei, arba
- ii) buvęs sutuoktinis/buvusi sutuoktinė, kai prašymą pateikia:
  - našlys, kuris, prieš prasidedant pensiniam amžiui, neturi teisės į tėvų našlių pašalpą (*widowed parent's allowance*), arba
  - našlė, kuri, prieš prasidedant pensiniam amžiui, neturi teisės į motinos našlės pašalpą (*widowed mother's allowance*), tėvų našlių pašalpą (*widowed parent's allowance*) ar našlės pensiją, arba kuri turi teisę tik į atitinkamo amžiaus našlės pensiją, kuri skaičiuojama pagal šio reglamento 46 straipsnio 2 dalį, ir šiuo tikslu „atitinkamo amžiaus našlės pensija“ reiškia našlės pensiją, mokamą taikant mažesnę koeficientą pagal 1992 m. Socialinės apsaugos įmokų ir išmokų akto 39 skirsnio 4 dalį.

▼ **B**

3. a) Jeigu bedarbio išmoka, paskirta pagal Jungtinės Karalystės teisės aktus, asmeniui mokama remiantis šio reglamento 71 straipsnio 1 dalies a punkto ii papunkčiu arba b punkto ii papunkčiu, tuomet, siekiant įvykdyti Jungtinės Karalystės teisės aktuose numatytas sąlygas, susijusias su išmokomis vaikams, buvimo Didžiojoje Britanijoje arba, priklausomai nuo atvejo, buvimo Šiaurės Airijoje laikotarpiu, draudimo, darbo pagal darbo sutartį arba savarankiško

▼ B

darbo laikotarpis, to asmens įgytas pagal kitos valstybės narės teisės aktus, laikomas buvimo Didžiojoje Britanijoje laikotarpiu arba, priklausomai nuo atvejo, Šiaurės Airijoje.

- b) Jeigu remiantis šio reglamento II dalimi, išskyrus 13 straipsnio 2 dalies f punktą, Jungtinės Karalystės teisės aktai taikomi tik pagal darbo sutartį dirbančiam arba savarankiškai dirbančiam asmeniui, kuris neįvykdo Jungtinės Karalystės teisės aktuose nustatytų sąlygų, išmokoms vaikams gauti, susijusių su:
- i) buvimu Didžiojoje Britanijoje arba, priklausomai nuo atvejo, Šiaurės Airijoje, vykdant šias sąlygas, jis laikomas ten būnančiu asmeniu;
  - ii) buvimo laikotarpiu Didžiojoje Britanijoje arba, priklausomai nuo atvejo, Šiaurės Airijoje, draudimo, darbo pagal darbo sutartį arba savarankiško darbo laikotarpis, įgytas minėtojo darbuotojo pagal kitos valstybės narės teisės aktus, vykdant šias sąlygas, laikomas buvimo laikotarpiu Didžiojoje Britanijoje arba, priklausomai nuo atvejo, Šiaurės Airijoje.
- c) Prašymams skirti išmokas šeimai, numatytas Gibraltaro teisės aktuose, analogiškai taikomi pirmiau išdėstytų a ir b punktų nuostatos.
4. Numatytos Jungtinės Karalystės teisės aktuose išmokos našlėms, taikant šio reglamento 3 skyriaus nuostatas, laikomos išlaikytinių pensijomis.
5. Taikant 10a straipsnio 2 dalies nuostatas, reguliuojančias teisę gauti priežiūros pašalpą, invalido priežiūros pašalpą ir invalido gyvenimo pašalpą, darbo pagal darbo sutartį, savarankiško darbo laikotarpiai ar gyvenimo laikotarpiai, įgyti valstybės narės, kitos nei Jungtinė Karalystė, teritorijoje, įskaitomi tik tuo atveju, jeigu būtina įvykdyti sąlygas, susijusias su buvimu Jungtinėje Karalystėje iki tos dienos, kurią pirmą kartą įgyjama teisė gauti minėtą išmoką.
6. Jeigu pagal darbo sutartį dirbantis asmuo, kuriam taikomi Jungtinės Karalystės teisės aktai, darbo metu išvykęs iš vienos valstybės narės teritorijos į kitos valstybės narės teritoriją, nukenčia pakeliui įvykus nelaimingam atsitikimui, jo teisė gauti išmokas dėl nelaimingo atsitikimo, įvykusio prieš atvykstant į kitą valstybę, nustatoma taip:
- a) tartum tas nelaimingas atsitikimas įvyko Jungtinės Karalystės teritorijoje
  - ir
  - b) nustačius, ar jis buvo pajamas gaunantis pagal darbo sutartį dirbantis asmuo, kaip apibrėžta Didžiosios Britanijos arba Šiaurės Airijos teisės aktuose, ar pagal darbo sutartį dirbantis asmuo, kaip apibrėžta Gibraltaro teisės aktuose, neatsižvelgiant į tai, kad jo nebuvo tose teritorijose.
7. Šis reglamentas netaikomas Jungtinės Karalystės teisės aktų nuostatomis, kuriomis remiantis vykdoma bet kuri socialinės apsaugos sutartis tarp Jungtinės Karalystės ir trečiosios valstybės.
8. Taikant šio reglamento III dalies 3 skyrių, neįskaitomos laipsniuotos įmokos, kurias moka apdraustas pagal Jungtinės Karalystės teisės aktus asmuo arba laipsniuotos ištamauto laiko išmokos, mokamos remiantis tais teisės aktais. Laipsniuotų išmokų suma pridedama prie išmokos, mokamos pagal Jungtinės Karalystės teisės aktus, kaip nurodyta minėtame skyriuje. Šių dviejų sumų bendra suma sudaro faktiškai atitinkamam asmeniui mokamą išmoką.
9. ...
10. Taikant Neįmokinės socialinio draudimo išmokos ir Draudimo nuo nedarbo įstatymus (Gibraltaras), bet kuris asmuo, kuriam taikomas šis reglamentas, laikomas nuolat gyvenančiu Gibraltare, jeigu jis gyvena valstybėje narėje.

▼ M1

11. Taikant šio reglamento 27, 28, 28a, 29, 30 ir 31 straipsnius, tik pagal reglamento 95b straipsnio 8 dalį ne Jungtinėje Karalystėje mokėtinos išmokos laikomos invalidumo išmokomis.

▼B

12. Taikant šio reglamento 10 straipsnio 1 dalį, bet kuris Jungtinės Karalystės teisės aktuose numatytas gavėjas, būnantis kitos valstybės narės teritorijoje, buvimo metu laikomas gyvenančiu tos kitos valstybės narės teritorijoje.
- 13.1. Apskaičiuojant pajamų koeficientą teisei į išmokas, numatytas Jungtinės Karalystės teisės aktuose, įgyti, remiantis 15 punktu, kiekviena savaitė, kurią pagal darbo sutartį dirbančiam arba savarankiškai dirbančiam asmeniui buvo taikomi kitos valstybės narės teisės aktai ir kuri prasidėjo atitinkamais pajamų apmokestinimo metais, kaip apibrėžta Jungtinėje Karalystėje, į teisės aktus atsižvelgiama taip:
- a) Laikotarpiu nuo 1975 m. balandžio 6 d. iki 1987 m. balandžio 5 d.:
- i) asmuo, turintis pagal darbo sutartį dirbančio asmens statusą, laikomas sumokėjusiu įmokas už kiekvieną draudimo, darbo pagal darbo sutartį ar gyvenimo savaitę kaip pagal darbo sutartį dirbantis ir pajamas gaunantis asmuo, lygias dviem trečdaliams tų metų didžiausių pajamų;
  - ii) asmuo, turintis savarankiškai dirbančio asmens statusą, laikomas sumokėjusiu 2 klasės įmokas už kiekvieną draudimo, savarankiško darbo ar gyvenimo savaitę kaip savarankiškai dirbantis ir pajamas gaunantis asmuo.
- b) Laikotarpiu nuo 1987 m. balandžio 6 d. ir tolesniu laikotarpiu:
- i) asmuo, turintis pagal darbo sutartį dirbančio asmens statusą, laikomas gavusiu ir sumokėjusiu įmokas už kiekvieną draudimo, darbo pagal darbo sutartį ar gyvenimo savaitę kaip pagal darbo sutartį dirbantis ir pajamas gaunantis asmuo, lygias dviem trečdaliams tos savaitės didžiausių pajamų;
  - ii) asmuo, turintis savarankiškai dirbančio asmens statusą, laikomas sumokėjusiu 2 klasės įmokas už kiekvieną draudimo, savarankiško darbo ar gyvenimo savaitę kaip savarankiškai dirbantis ir pajamas gaunantis asmuo.
- c) Už kiekvieną savaitę, kurią asmuo įgijo laikotarpį, laikomą draudimo, darbo pagal darbo sutartį, savarankiško darbo ar gyvenimo laikotarpiu, įmokos ar pajamos laikomos tam asmeniui įskaitytomis, tačiau tik tokiu dydžiu, kad bendras pajamų koeficientas tais apmokestinamaisiais metais pasiektų dydį, leidžiantį tuos apmokestinimo metus laikyti atsiskaitomaisiais metais, kaip apibrėžta Jungtinės Karalystės teisės aktuose, reguliuojančiuose įmokų ar pajamų įskaitymą.
- 13.2. Taikant šio reglamento 46 straipsnio 2 dalies b punktą, jeigu:
- a) bet kuriais apmokestinamaisiais metais, skaičiuojant nuo 1975 m. balandžio 6 d. arba po jos, bet kuris pagal darbo sutartį dirbantis asmuo įgijo draudimo, darbo pagal darbo sutartį ar gyvenimo laikotarpius valstybėje narėje, kitoje nei Jungtinė Karalystė, taikant 1 dalies a punkto i papunktį arba 1 dalies b punkto i papunktį, tie metai laikomi kvalifikaciniais metais, kaip apibrėžta Jungtinės Karalystės teisės akte, ir, taikant šio reglamento 46 (2) straipsnį, tais metais toje kitoje valstybėje narėje asmuo laikomas apdraustu 52 savaitėms;
  - b) bet kurie apmokestinamieji metai, skaičiuojami nuo 1975 m. balandžio 6 d. arba po jos, nelaikomi kvalifikaciniais metais, kaip apibrėžta Jungtinės Karalystės teisės aktuose, taikant šio reglamento 46 straipsnio 2 dalį, neįskaitomas joks tais metais įgytas draudimo, darbo pagal darbo sutartį ar gyvenimo laikotarpis.
- 13.3. Pajamų koeficientui į draudimo laikotarpį perskaičiuoti, atitinkamais apmokestinamaisiais metais pasiektas pajamų koeficientas, kaip apibrėžta Jungtinės Karalystės teisės aktuose, padalinamas iš tų metų mažiausių pajamų sumos. Rezultatas išreiškiamas pilnu skaičiumi, be trupmenų. Taip apskaičiuotas skaičius laikomas savaitėmis pažyminčiu draudimo laikotarpi, įgytą pagal Jungtinės Karalystės teisės aktus tais metais, su sąlyga, kad šis skaičius neviršytų savaičių, kuriomis šiam asmeniui tais metais buvo taikomi tie teisės aktai, skaičiaus.
14. Taikant 40 straipsnio 3 dalies a punkto ii papunktį, įskaitomas tik tas laikotarpis, kuriuo pagal darbo sutartį dirbantis arba savarankiškai dirbantis asmuo buvo nedarbingas, kaip apibrėžta Jungtinės Karalystės teisės aktuose.

▼B

- 15.1. Apskaičiuojant teorinę sumą tos pensijos dalies, kurią sudaro pridėtinis elementas, numatytas Jungtinės Karalystės teisės aktuose, taikant šio reglamento 46 straipsnio 2 dalį:
- a) pajamos, įmokos ar padidėjimai šio reglamento 47 straipsnio 1 dalyje reiškia priedus prie pajamų koeficiento, apibrėžto 1975 m. Socialinio draudimo pensijų įstatyme arba, priklausomai nuo atvejo, 1975 m. potvarkyje dėl Socialinio draudimo pensijų (Šiaurės Airija);
  - b) pajamų koeficiento vidutinis priedas apskaičiuojamas pagal šio reglamento 47 straipsnio 1 dalies b punktą, kaip apibrėžta a punkte, padalinus susumuotus priedus, įregistruotus remiantis Jungtinės Karalystės teisės aktais, iš apmokestinamųjų metų skaičiaus, kaip apibrėžta Jungtinės Karalystės teisės aktuose (įskaitant apmokestinamųjų metų dalį), įgytų pagal tuos teisės aktus nuo 1978 m. balandžio 6 d. atitinkamo draudimo laikotarpio metu.
- 15.2. Draudimo laikotarpis ar gyvenimo laikotarpiai šio reglamento 46 straipsnio 2 dalyje, apskaičiuojant tą pensijos dalį, kurią sudaro pridėtinis elementas, numatytas Jungtinės Karalystės teisės aktuose, reiškia nuo 1978 m. balandžio 6 d. įgytą draudimo ar gyvenimo laikotarpį.
16. Bedarbis, sugrįžęs į Jungtinę Karalystę po trijų mėnesių laikotarpio, kuriuo jis gavo išmokas, numatytas Jungtinės Karalystės teisės aktuose, taikant šio reglamento 69 straipsnio 1 dalį, ir toliau turi teisę gauti bedarbio išmokas, nesilaikant 69 straipsnio 2 dalies, jeigu jis įvykdo aukščiau minėtų teisės aktų sąlygas.
17. Nustatant teisę gauti sunkaus laipsnio invalidumo pašalpą, bet kuris pagal darbo sutartį dirbantis arba savarankiškai dirbantis asmuo, kuriam taikomi arba buvo taikomi Jungtinės Karalystės teisės aktai, taikant reglamento II dalį, išskyrus 13 straipsnio 2 dalies f punktą:
- a) visą laikotarpį, kuriuo jis dirbo pagal darbo sutartį arba savarankiškai dirbo ir tuo metu, kai jis buvo ar gyveno kitoje valstybėje narėje, jam buvo taikomi Jungtinės Karalystės teisės aktai, laikomas buvusiu ar gyvenusiu Jungtinėje Karalystėje;
  - b) kaip pagal darbo sutartį dirbantis arba savarankiškai dirbantis asmuo turi teisę turėti draudimo laikotarpį, įgytą kitoje teritorijoje ir pagal kitos valstybės narės teisės aktus, kurie laikomi buvimo ar gyvenimo laikotarpiais Jungtinėje Karalystėje.
18. Laikotarpis, kuriuo buvo taikomi Jungtinės Karalystės teisės aktai, pagal šio reglamento 13 straipsnio 2 dalies f punktą, negali:
- i) remiantis ta nuostata, būti įskaičiuotas kaip laikotarpis, kuriuo, taikant šio reglamento III dalį, buvo taikomi Jungtinės Karalystės teisės aktai;
- ir
- ii) Jungtinė Karalystė negali tapti kompetentinga valstybe skiriant išmokas, numatytas šio reglamento 18, 38 straipsniuose ar 39 straipsnio 1 dalyje.
19. Remiantis su atskiromis valstybėmis narėmis pasirašytais konvencijomis, taikant šio reglamento 13 straipsnio 2 dalies f punkto ir įgyvendinimo reglamento 10b straipsnio nuostatas, Jungtinės Karalystės teisės aktai nebetaikomi pagal darbo sutartį dirbančiam arba savarankiškai dirbančiam asmeniui vėliausiai vienos iš trijų dienų pabaigoje:
- a) dienos, kai jis persikelia gyventi į kitą valstybę narę, nurodytą 13 straipsnio 2 dalies f punkte;
  - b) dienos, kai baigiasi jo nuolatinis ar laikinas darbas pagal darbo sutartį arba savarankiškas darbas, kurio metu asmeniui buvo taikomi Jungtinės Karalystės teisės aktai;
  - c) paskutinę dieną bet kurio laikotarpio, kuriuo jis gavo Jungtinės Karalystės ligos ar motinystės išmoką (įskaitant išmokas natūra, kurių atžvilgiu Jungtinė Karalystė yra kompetentinga valstybė) arba bedarbio išmoką, kuri buvo pradėta mokėti:
    - i) iki jam persikeliant gyventi į kitą valstybę narę arba jeigu vėliau;

▼ B

- ii) tik įsidarbinus pagal darbo sutartį arba kaip savarankiškai dirbančiam asmeniui, kitoje valstybėje narėje tam asmeniui buvo taikomi Jungtinės Karalystės teisės aktai.
20. Tai, kad asmeniui buvo pradėti taikyti kitos valstybės narės teisės aktai, numatyti šio reglamento 13 straipsnio 2 dalies f punkte, įgyvendinimo reglamento 10b straipsnyje ir 19 punktas netrukdo:
- a) taikyti jam Jungtinės Karalystės kaip kompetentingos valstybės nuostatas, susijusias su pagal darbo sutartį dirbančiais arba savarankiškai dirbančiais asmenimis, nurodytais šio reglamento III dalies 1 skyriuje ir 2 skyriaus 1 skirsnyje arba 40 straipsnio 2 dalyje, jeigu jis ir toliau laikomas pagal darbo sutartį dirbančiu arba savarankiškai dirbančiu asmeniu ir, turėdamas šį statusą, paskutinį kartą buvo apdraustas pagal Jungtinės Karalystės teisės aktus;
  - b) taikant šio reglamento 7 ir 8 skyrius arba įgyvendinimo reglamento 10 arba 10a straipsnį, laikyti jį pagal darbo sutartį dirbančiu arba savarankiškai dirbančiu asmeniu, su sąlyga, kad Jungtinės Karalystės išmoka, numatyta III dalies 1 dalyje, jam išmokama remiantis a punkto nuostatomis.

▼ M4

21. Kalbant apie studentus, jų šeimos narius ar maitintojo netekusius asmenis, kurie buvo studento išlaikomi, reglamento 10a straipsnio 2 dalis netaikoma išmokoms, kai jos skirtos išimtinai specialiai neįgaliųjų apsaugai.

▼ M8
_____

▼ **M10***VII PRIEDAS***ATVEJAI, KAI ASMENIUI TUO PAČIU METU TAIKOMI DVIEJŲ VALSTYBIŲ NARIŲ TEISĖS AKTAI**

(Reglamento 14c straipsnio 1 dalies b punktas)

1. Kai jis savarankiškai dirba Belgijoje ir pagal darbo sutartį dirba bei gauna pajamas kitoje valstybėje narėje.
2. Kai asmuo savarankiškai dirba Bulgarijoje ir pagal darbo sutartį dirba bei gauna pajamas kitoje valstybėje narėje.
3. Kai asmuo savarankiškai dirba Čekijoje ir pagal darbo sutartį dirba bei gauna pajamas kitoje valstybėje narėje.
4. Kai asmuo, kurio gyvenamoji vieta yra Danijoje, savarankiškai dirba Danijoje ir pagal darbo sutartį dirba bei gauna pajamas kitoje valstybėje narėje.
5. Nelaimingų atsitikimų žemės ūkyje draudimo sistemos ir ūkininkų senatvės draudimo sistemos atveju: kai jis užsiima savarankiška ūkininkavimo veikla Vokietijoje ir pagal darbo sutartį dirba bei gauna pajamas kitoje valstybėje narėje.
6. Kai asmuo, kurio gyvenamoji vieta yra Estijoje, savarankiškai dirba Estijoje ir pagal darbo sutartį dirba bei gauna pajamas kitoje valstybėje narėje.
7. Savarankiškai dirbančių asmenų pensijų draudimo sistemos atveju: kai jis savarankiškai dirba Graikijoje ir pagal darbo sutartį dirba bei gauna pajamas kitoje valstybėje narėje.
8. Kai asmuo, kurio gyvenamoji vieta yra Ispanijoje, savarankiškai dirba Ispanijoje ir pagal darbo sutartį dirba bei gauna pajamas kitoje valstybėje narėje.
9. Kai jis savarankiškai dirba Prancūzijoje ir pagal darbo sutartį dirba bei gauna pajamas kitoje valstybėje narėje, išskyrus Liuksemburgą.
10. Kai jis užsiima savarankiška ūkininkavimo veikla Prancūzijoje ir pagal darbo sutartį dirba bei gauna pajamas Liuksemburge.
11. Kai jis savarankiškai dirba Italijoje ir pagal darbo sutartį dirba bei gauna pajamas kitoje valstybėje narėje.
12. Kai asmuo, kurio gyvenamoji vieta yra Kipre, savarankiškai dirba Kipre ir pagal darbo sutartį dirba bei gauna pajamas kitoje valstybėje narėje.
13. Kai asmuo savarankiškai dirba Maltoje ir pagal darbo sutartį dirba bei gauna pajamas kitoje valstybėje narėje.
14. Kai jis savarankiškai dirba Portugalijoje ir pagal darbo sutartį dirba bei gauna pajamas kitoje valstybėje narėje.
15. Kai asmuo savarankiškai dirba Rumunijoje ir pagal darbo sutartį dirba bei gauna pajamas kitoje valstybėje narėje.
16. Kai asmuo, kurio gyvenamoji vieta yra Suomijoje, savarankiškai dirba Suomijoje ir pagal darbo sutartį dirba bei gauna pajamas kitoje valstybėje narėje.
17. Kai asmuo savarankiškai dirba Slovakijoje ir pagal darbo sutartį dirba bei gauna pajamas kitoje valstybėje narėje.
18. Kai asmuo, kurio gyvenamoji vieta yra Švedijoje, savarankiškai dirba Švedijoje ir pagal darbo sutartį dirba bei gauna pajamas kitoje valstybėje narėje.

▼ M5*VIII PRIEDAS***SISTEMOS, KURIOS NUMATO TIK PAŠALPAS ŠEIMAI ARBA
PAPILDOMAS AR SPECIALIAS PAŠALPAS NAŠLAIČIAMS**

(Reglamento 78a straipsnis)

A. BELGIJA

- a) Pašalpos šeimai, numatytos suderintuose teisės aktuose dėl pašalpų šeimai pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims.
- b) Išlaikymo išmokos, numatytos teisės aktuose dėl išlaikymo išmokų savarankiškai dirbantiems asmenims.
- c) Išlaikymo išmokos, numatytos pagal sistemas buvusiems Belgijos Kongo ir Ruandos–Burundžio darbuotojams.

▼ M10

B. BULGARIJA

Nėra.

C. ČEKIJA

▼ A1

Jokia.

▼ M10

D. DANIJA

▼ M5

„Specialios pašalpos šeimai ir įprastos bei papildomos pašalpos šeimai, skirtos, jeigu globojantis asmuo yra vienintelis maitintojas.

Be to, išmokos išlaikomiems vaikams, skiriamos jaunesniems kaip 18 metų vaikams, jeigu jie gyvena Danijoje ir jeigu globojantis asmuo pagal Danijos teisės aktus moka visus mokesčius.“

▼ M10

E. VOKIETIJA

▼ M5

Netaikoma.

▼ M10

F. ESTIJA

▼ A1

Jokia.

▼ M10

G. GRAIKIJA

▼ M5

Netaikoma.

▼ M10

H. ISPANIJA

▼ M5

Netaikoma.

▼ M10

I. PRANCŪZIJA

▼ M5

Visos pagrindinės socialinės apsaugos sistemos, išskyrus specialias sistemas pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims (pareigūnams, valstybės operatyviniams darbuotojams, jūrininkams, notariato tarnautojams, EDG–GDF, SNCF ir RATP atstovams, Operos ir „Comédie française“ darbuotojams ir t. t.), išskyrus sistemą kalnakasiams.

Netaikoma.

▼ M10

J. AIRIJA

▼ M5

Išmoka vaikui, (įmokinė) pašalpa našlaičiui ir našlės (įmokinės) pensijos bei našlio (įmokinės) pensijos padidinimas, mokėtini reikalavimus atitinkantiems

▼ M5

vaikams pagal 1993 m. Socialinės apsaugos (Konsolidavimo) įstatymą ir jį iš dalies keičiančius teisės aktus.

▼ M10

K. ITALIJA

▼ M5

Netaikoma.

▼ M10

L. KIPRAS

▼ A1

Jokia.

▼ M10

M. LATVIJA

▼ A1

Jokia.

▼ M10

N. LIETUVA

▼ A1

Jokia.

▼ M10

O. LIUKSEMBURGAS

▼ M5

Netaikoma.

▼ M10

P. VENGRIJA

▼ A1

Jokia.

▼ M10

Q. MALTA

▼ A1

Jokia.

▼ M10

R. NYDERLANDAI

▼ M5

Netaikoma.

▼ M10

S. AUSTRIJA

▼ M5

Netaikoma.

▼ M10

T. LENKIJA

▼ A1

Jokia.

▼ M10

U. PORTUGALIJA

▼ M5

Netaikoma.

▼ M10

V. RUMUNIJA

Nėra.

W. SLOVĖNIJA

▼ A1

Jokia.

▼ M10

X. SLOVAKIJA

▼ A1

Jokia.

▼ M10

Y. SUOMIJA

▼ M5

Netaikoma.

▼ M10

Z. ŠVEDIJA

▼ M5

Netaikoma.

▼ M10

AA. JUNG TINĖ KARALYSTĖ

▼ M5

1. Didžioji Britanija ir Šiaurės Airija

1992 m. Socialinės apsaugos įmokų ir išmokų įstatymo ir 1992 m. Socialinės apsaugos įmokų ir išmokų įstatymo (Šiaurės Airija) nuostatos dėl išmokos vaikui (įskaitant visas aukštesnes normas vienišiams tėvams); vaiko išlaikymo pašalpos, mokamos pensininkams ir pašalpos globėjams.

2. Gibraltaras

1997 m. Socialinės apsaugos (Atvira ilgalaikė išmokų sistema) potvarkio ir 1996 m. Socialinės apsaugos (Uždara ilgalaikė išmokų sistema) potvarkio nuostatos dėl vaiko išlaikymo išmokos, kuri mokama pensininkams, ir globėjo pašalpos padidinimo.

B PRIEDAS

DOKUMENTŲ, IŠ DALIES KEIČIANČIŲ REGLAMENTUS (EEB) Nr. 1408/71 IR (EEB) Nr. 574/72, SĄRAŠAS

- A. Ispanijos ir Portugalijos stojimo aktas (OL L 302, 1985 11 15, p. 23)
- B. Austrijos, Suomijos ir Švedijos stojimo aktas (OL C 241, 1994 8 29, p. 9) su daliniais pakeitimais, padarytais Tarybos sprendimu 95/1/EB (OL L 1, 1995 1 1, p. 1)
1. Atnaujintas 1983 m. birželio 2 d. Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 2001/83 (OL L 230, 1983 8 22, p. 6)
  2. 1985 m. birželio 13 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 1660/85, iš dalies keičiantis Reglamentą (EEB) Nr. 1408/71 dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims, savarankiškai dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams, judantiems Bendrijoje, ir Reglamentas (EEB) Nr. 574/72, nustatantis Reglamento (EEB) Nr. 1408/71 įgyvendinimo tvarką (OL L 160, 1985 6 20, p. 1); tekstas ispanų kalba: DO Edición especial, 1985 (05. V4), p. 142; tekstas portugalų kalba: OJDO Edição Especial, 1985 (05. F4), p. 142; tekstas švedų kalba: EGT, Specialutgåva 1994, område 05 (04), p. 61; tekstas suomių kalba: EYVL:n erityispainos 1994, alue 05 (04), p. 61)
  3. 1985 m. birželio 13 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 1661/85, nustatantis Bendrijos taisyklių dėl darbuotojų migrantų socialinės apsaugos technines adaptacijas Grenlandijai (OL L 160, 1985 6 20, p. 7; tekstas ispanų kalba: DO Edición especial, 1985 (05.04), p.148; tekstas portugalų kalba: OJDO Edição Especial, 1985 (05.04), p. 148; tekstas švedų kalba: EGT, Specialutgåva 1994, område 05 (04), p. 67; tekstas suomių kalba: EYVL:n erityispainos 1994, alue 05 (04), p. 67)
  4. 1986 m. vasario 26 d. Komisijos reglamentas (EEB) Nr. 513/86, iš dalies keičiantis Tarybos reglamento (EEB) Nr. 574/72 1, 4, 5 ir 6 priedus, kurie nustato Reglamento (EEB) Nr. 1408/71 dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims, savarankiškai dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams, judantiems Bendrijoje, įgyvendinimo tvarką (OL L 51, 1986 2 28, p. 44; tekstas švedų kalba: EGT, Specialutgåva 1994, område 05 (04), p. 73; tekstas suomių kalba: EYVL:n erityispainos 1994, alue 05 (04), p. 73)
  5. 1986 m. gruodžio 11 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 3811/86, iš dalies keičiantis Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 1408/71 dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims, savarankiškai dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams, judantiems Bendrijoje, ir Reglamentas (EEB) Nr. 574/72, nustatantis Reglamento (EEB) Nr. 1408/71 įgyvendinimo tvarką (OL L 355, 1986 12 16, p. 5); tekstas švedų kalba: EGT, Specialutgåva 1994, område 05 (04), p. 86; tekstas suomių kalba: EYVL:n erityispainos 1994, alue 05 (04), p. 86)
  6. 1989 m. gegužės 11 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 1305/89, iš dalies keičiantis Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 1408/71 dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims, savarankiškai dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams, judantiems Bendrijoje, ir Reglamentas (EEB) Nr. 574/72, nustatantis Reglamento (EEB) Nr. 1408/71 įgyvendinimo tvarką (OL L 131, 1985 5 13, p. 1); tekstas švedų kalba: EGT, Specialutgåva 1994, område 05 (04), p. 143; tekstas suomių kalba: EYVL:n erityispainos 1994, alue 05 (04), p. 143)
  7. 1989 m. liepos 18 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 2332/89, iš dalies keičiantis Reglamentą (EEB) Nr. 1408/71 dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims, savarankiškai dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams, judantiems Bendrijoje, ir Reglamentas (EEB) Nr. 574/72, nustatantis Reglamento (EEB) Nr. 1408/71 įgyvendinimo tvarką (OL L 224, 1989 8 2, p. 1); tekstas švedų kalba: EGT, Specialutgåva 1994, område 05 (04), p. 154; tekstas suomių kalba: EYVL:n erityispainos 1994, alue 05 (04), p. 154)
  8. 1989 m. spalio 30 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 3427/89, iš dalies keičiantis Reglamentą (EEB) Nr. 1408/71 dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims, savarankiškai dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams, judantiems Bendrijoje, ir Reglamentas (EEB) Nr. 574/72, nustatantis Reglamento (EEB) Nr. 1408/71 įgyvendinimo tvarką (OL L 331, 1989 11 16, p. 1; tekstas švedų

▼B

- kalba:EGT, Specialutgāva 1994, omrāde 05 (04), p. 165; tekstas suomių kalba:EYVL:n erityispainos 1994, alue 05 (04), p. 165)
9. 1991 m. birželio 25 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 2195/91, iš dalies keičiantis Reglamentą (EEB) Nr. 1408/71 dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims, savarankiškai dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams, judantiems Bendrijoje, ir Reglamentas (EEB) Nr. 574/72, nustatantis Reglamento (EEB) Nr. 1408/71 įgyvendinimo tvarką (OL L 206, 1991 7 29, p. 1; tekstas švedų kalba: EGT, Specialutgāva 1994, omrāde 05 (04), p. 46; tekstas suomių kalba: EYVL:n erityispainos 1994, alue 05 (04), p. 46)
  10. 1992 m. balandžio 30 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 1247/92, iš dalies keičiantis Tarybos Reglamentą (EEB) Nr. 1408/71 dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims, savarankiškai dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams, judantiems Bendrijoje, ir Reglamentas (EEB) Nr. 574/72, nustatantis Reglamento (EEB) Nr. 1408/71 įgyvendinimo tvarką (OL L 136, 1992 5 19, p. 1; tekstas švedų kalba:EGT, Specialutgāva 1994, omrāde 05 (05), p. 124; tekstas suomių kalba:EYVL:n erityispainos 1994, alue 05 (05), p. 124)
  11. 1992 m. balandžio 30 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 1248/92, iš dalies keičiantis Reglamentą (EEB) Nr. 1408/71 dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims, savarankiškai dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams, judantiems Bendrijoje, ir Reglamentas (EEB) Nr. 574/72, nustatantis Reglamento (EEB) Nr. 1408/71 įgyvendinimo tvarką (OL L 136, 1992 5 19, p. 7; tekstas švedų kalba:EGT, Specialutgāva 1994, omrāde 05 (05), p. 130; tekstas suomių kalba:EYVL:n erityispainos 1994, alue 05 (05), p. 130)
  12. 1992 m. balandžio 30 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 1249/92, iš dalies keičiantis Reglamentą (EEB) Nr. 1408/71 dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims, savarankiškai dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams, judantiems Bendrijoje, ir Reglamentas (EEB) Nr. 574/72, nustatantis Reglamento (EEB) Nr. 1408/71 įgyvendinimo tvarką (OL L 136, 1992 5 19, p. 28; tekstas švedų kalba:EGT, Specialutgāva 1994, omrāde 05 (05), p. 151; tekstas suomių kalba:EYVL:n erityispainos 1994, alue 05 (05), p. 151)
  13. 1993 m. birželio 30 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 1945/93, iš dalies keičiantis Reglamentą (EEB) Nr. 1408/71 dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims, savarankiškai dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams, judantiems Bendrijoje, ir Reglamentas (EEB) Nr. 574/72, nustatantis Reglamento (EEB) Nr. 1408/71 įgyvendinimo tvarką (OL L 181, 1993 7 23, p. 1; tekstas švedų kalba: EGT, Specialutgāva 1994, omrāde 05 (06), p. 63; tekstas suomių kalba: EYVL:n erityispainos 1994, alue 05 (06), p. 63)
  14. 1995 m. gruodžio 22 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 3095/95, iš dalies keičiantis Reglamentą (EEB) Nr. 1408/71 dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims, savarankiškai dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams, judantiems Bendrijoje, ir Reglamentas (EEB) Nr. 574/72, nustatantis Reglamento (EEB) Nr. 1408/71 įgyvendinimo tvarką, Reglamentą (EEB) Nr. 1247/92, iš dalies keičiantį Reglamentą (EEB) Nr. 1408/71 ir Reglamentą (EEB) Nr. 1945/93, iš dalies keičiantį Reglamentą (EEB) Nr. 1247/92 (OL L 335, 1995 12 30, p. 1)
  15. 1995 m. gruodžio 22 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 3096/95, iš dalies keičiantis Reglamentą (EEB) Nr. 1408/71 dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims, savarankiškai dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams, judantiems Bendrijoje, ir Reglamentas (EEB) Nr. 574/72, nustatantis Reglamento (EEB) Nr. 1408/71 įgyvendinimo tvarką (OL L 335, 1995 12 30, p. 10)